

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om strukturstöd till jordbruket, finansiering av riksomfattande utveckling av och forskning kring landsbygden samt av forskning kring jordbruk och livsmedels ekonomi samt ändring av vissa lagar som har samband med utveckling av landsbygden

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det ska stiftas en lag om strukturstöd till jordbruket. Lagens tillämpningsområde omfattar investeringsstöd för gårdsbruk, som beviljas för förbättring av jordbrukets struktur, och startstöd till unga jordbrukare. Lagen ska tillämpas på stöd som Europeiska gemenskapen delfinansierar och på stöd som i sin helhet finansieras med nationella medel. Lagen gäller strukturstöd till jordbruket enligt programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2007—2013 och strukturstöd som förvaltas inom ramen för separata stödsystem. I lagen föreslås bestämmelser om allmänna och särskilda förutsättningar för beviljande strukturstöd, om stöd villkor och om förfaranden i anslutning till stödet. I lagen föreslås dessutom bestämmelser om myndigheter med ansvar för förvaltningen av stödet samt om deras uppgifter och befogenheter. Syftet med lagförslaget är att genomföra de ändringar som föranleds av reformen av gemenskapens lagstiftning om strukturstöd till jordbruket.

I denna proposition föreslås att lagen om finansiering av landsbygdsnärings ändras. Lagen ändras i enlighet med reformen av lagstiftningen om de stöd som beviljas för utveckling av landsbygden under programperioden 2007—2013. I lagen ska alltjämt ingå investeringsstöd särskilt för bevarande av gårdsbruksenheters traditionella miljö och

förbättring av bostadsförhållandena på gårdsbruksenheter samt stöd för vattendrag-såtgärder. Bestämmelser om införandet av lagen om ändring av lagen om finansiering av landsbygdsnärings ska utfärdas genom lag. I lagen om överlåtelseskatt föreslås ändringar i motsvarighet till reformen av lagstiftning om strukturstöd till jordbruket.

I propositionen ingår ett förslag till lag om ändring av lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond. I lagen föreslås ändringar i motsvarighet till reformen av lagstiftningen om stöd för utveckling av landsbygden.

I propositionen ingår dessutom ett lagförslag som gäller finansiering av riksomfattande utveckling av och forskning kring landsbygden samt av forskning kring jordbruk och livsmedels ekonomi. Det föreslås att bestämmelserna om beviljande, betalning, inspektion och återkrav av finansiering ska ändras. I lagen om stöd för utveckling av landsbygden föreslås dessutom en ändring som utvidgar kretsen av mottagare av företags- och projektstöd.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2008. Lagen om överlåtelseskatt avses dock träda i kraft vid en tidpunkt om vilket föreskrivs särskilt genom förordning av statsrådet. Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2008 och avses bli behandlad i samband med den.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	4
1 INLEDNING.....	4
2 NULÄGE	5
2.1 Lagstiftning och praxis.....	5
Delfinansierade strukturstöd.....	5
Nationella strukturstöd	6
Verkställighet av strukturstöd till jordbruket	8
2.2 Utvecklingen av EU:s lagstiftning	8
Lagstiftningen om delfinansierade stöd	8
Lagstiftningen om nationella stöd	10
2.3 Bedömning av nuläget	12
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	13
3.1 Målsättning	13
3.2 De viktigaste förslagen och alternativ för genomförandet.....	13
Strukturstöd till jordbruket	13
Stöd enligt lagen om finansiering av landsbygdsnäringar	14
Övriga stöd	15
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	15
4.1 Ekonomiska konsekvenser	15
4.2 Konsekvenser för myndigheterna	16
Landsbygdsverket.....	16
Arbetskraft- och näringscentralerna	17
4.3 Konsekvenser för miljön	17
4.4 Samhälleliga konsekvenser	18
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	19
5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial	19
5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats.....	20
6 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER.....	21
DETALJMOTIVERING	22
1 LAGFÖRSLAG	22
1.1 Lag om strukturstöd till jordbruket	22
1 kap. Allmänna bestämmelser	22
2 kap. Strukturstöd till jordbruket.....	26
3 kap. Allmänna förutsättningar för beviljande av stöd.....	30
4 kap. Särskilda förutsättningar för stöd i anslutning till lån.....	41
5 kap. Stöd villkor.....	43
6 kap. Särskilda villkor för stöd i anslutning till lån.....	46
7 kap. Ansökan om och beviljande av stöd	50
8 kap. Utbetalning av stöd	53
9 kap. Övervakning av stöd	57
10 kap. Inspektion.....	59
11 kap. Avbrytande av utbetalning av stöd samt återkrav	60
12 kap. Förfaranden som gäller stöd i anslutning till lån.....	64
13 kap. Särskilda förfaranden som gäller byggrelaterat stöd.....	67
14 kap. Särskilda bestämmelser.....	69

15 kap. Ikraftträdandebestämmelser	72
1.2 Lagen om finansiering av riksomfattande utveckling av och forskning kring landsbygden samt av forskning kring jordbruk och livsmedelsekonomi	72
1.3 Lagen om ändring av lagen om stöd för utveckling av landsbygden	75
1.4 Lagen om ändring av lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar	81
2 kap. Finansieringsstöd	84
3 kap. Nationellt finansierade stöd	87
4 kap. Finansieringssystem	87
1.5 Lagen om införande av en lag om ändring av lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar	92
1.6 Lagen om ändring av lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond	94
1.7 Lagen om ändring av 14 § i lagen om överlåtelseskatt	95
2 NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER	96
3 IKRAFTTRÄDANDE	98
4 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN OCH LAGSTIFTNINGSORDNING	98
LAGFÖRSLAG	103
1. Lag om strukturstöd till jordbruket	103
2. Lag om finansiering av riksomfattande utveckling av och forskning kring landsbygden samt av forskning kring jordbruk och livsmedelsekonomi	121
3. Lag om ändring av lagen om stöd för utveckling av landsbygden	123
4. Lag om ändring av lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar	128
5. Lag om införande av en lag om ändring av lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar	133
6. Lag om ändring av lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond	135
7. Lag om ändring av 14 § i lagen om överlåtelseskatt	136
BILAGA	137
PARALLELLTEXT	137
3. Lag om ändring av lagen om stöd för utveckling av landsbygden	137
4. Lag om ändring av lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar	148
6. Lag om ändring av lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond	185
7. Lag om ändring av 14 § i lagen om överlåtelseskatt	187

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

En totalrevision av lagen om finansiering av landsbygdsnäringslagar (329/1999), nedan finansieringslagen, inleddes 2005. Avsikten är att införa den nya programperioden 2007—2013 revidera de stödssystem enligt lagen som Europeiska gemenskapen delfinansierar och de stödssystem enligt lagen som finansieras med nationella medel. Under den första fasen av reformen bereddes lagen om förvaltning av program som hänför sig till utveckling av landsbygden (532/2006), nedan förvaltningslagen, som trädde i kraft den 1 juli 2006. I lagen föreskrivs om utarbetande, genomförande, utvärdering och övervakning av program för utveckling av landsbygden. Det primära syftet med lagen var att tillhandahålla den lagstiftningsgrund som behövdes för utarbetandet och genomförandet av programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2007—2013. Under den andra fasen reviderades bestämmelserna om företags- och projektstöd för landsbygden, vilka finns i lagen om stöd för utveckling av landsbygden (1443/2006). Lagen trädde i sin helhet i kraft den 23 maj 2007. Samtidigt reviderades bl.a. bestämmelserna om kompensationsbidrag och miljöstöd för jordbruket, vilka ingår i lagen om kompensationsbidrag, miljöstöd för jordbruket samt om vissa andra stöd som har samband med förbättrande av miljöns och landsbygdens tillstånd (1440/2006), nedan miljöstödslagen. Lagen trädde i kraft den 1 januari 2007.

Syftet med denna proposition är att fortsätta totalrevisionen av finansieringslagen. Genom de investeringsstöd för gårdsbruk och startstöd till unga jordbrukare som ingår i propositionen främjas jordbruksproduktionens verksamhetsförutsättningar och konkurrenskraft i syfte att säkerställa den inhemska jordbruksnäringens kontinuitet och tillgången på livsmedel. Investeringsstöd inom jordbruket beviljas för att förbättra produktionens effektivitet och kvalitet. Genom startstöd möjliggörs i synnerhet vid generationsväxling fortsatt verksamhet för gårdsbruksenheter under finländska förhållanden, som känne-

tecknas av höga kostnader för anskaffning av den egendom som behövs för etableringen.

Startstöd till unga jordbrukare samt en del av investeringsstöden inom jordbruket har så som delfinansierade tagits in i programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland. Dessutom ska investeringsstöd för gårdsbruk finansieras helt med nationella medel. Europeiska gemenskapens lagstiftning om delfinansierade strukturstöd till jordbruket och strukturstöd till jordbruket som helt finansieras med nationella medel har ändrats. Syftet med den föreslagna lagen om strukturstöd till jordbruket är att revidera de nationella bestämmelserna om strukturstöd till jordbruket så att de motsvarar kraven enligt gemenskapens lagstiftning.

Avsikten är att startstöd och investeringsstöd även i fortsättningen ska beviljas både som understöd och stöd i anslutning till lån. Det föreslås att förutsättningarna och villkoren för beviljande av stöd ändras på vissa punkter i syfte att fördela de årliga, disponibla medlen för finansieringen av strukturstöd på ett sätt som bäst gagnar utvecklingen av lönsamma gårdsbruksenheter och utvecklingen av jordbrukets verksamhetsförutsättningar och konkurrenskraft. Avsikten är dessutom att på ett ingående sätt revidera förfarandena för ansökan om och beviljande av stöd.

I propositionen ingår ett lagförslag som gäller ändring av finansieringslagen. I lagen stryks bestämmelserna om under den förra programperioden beviljade företags- och projektstöd för utveckling av landsbygden, arealbaserade stöd för landsbygdsutveckling samt investeringsstöd för gårdsbruk och startstöd till unga jordbrukare. I finansieringslagen ska även i fortsättningen föreskrivas om stöd för bevarande av gårdsbruksenheters traditionella miljö och förbättring av bostadsförhållandena på gårdsbruksenheter. I lagen kvarstår dessutom bestämmelserna om vattendragsåtgärder samt om frivillig skuldsanering i fråga om statliga lån, statens försäljningsfordringar och räntestödslån. Enligt lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond (657/1966) ska fondens medel användas så att syftena enligt finansieringslagen främjas.

I den nämnda lagen föreslås ändringar som föranleds av att finansieringslagen revideras och lagstiftningen om utveckling av landsbygden ändras. I lagen om överlåtelseskatt (931/1996) föreslås ändringar som föranleds av att lagen om strukturstöd till jordbruket träder i kraft och att de bestämmelser i finansieringslagen som gäller stöd i anslutning till lån upphävs.

Det föreslås att de bestämmelser om finansiering av riksomfattande utveckling av och forskning kring landsbygden samt av forskning kring jordbruk och livsmedelsekonomi som ingått i finansieringslagen ska tas in i en separat lag. Understöd ska även i fortsättningen kunna beviljas för sådan forskning och utveckling som på riksplanet på ett beaktansvärt sätt främjar utvecklingen av landsbygden och möjligheterna att uppnå landsbygdspolitiska mål. Med stöd av lagen ska dessutom finansieras jordbruksforskning och livsmedelsekonomisk forskning som har en betydande ställning när det gäller att producera forskningsrön som behövs för att främja jordbruks- och livsmedelsproduktionens konkurrenskraft. I den nya lagen föreskrivs särskilt om verksamhet som understöds och om godtagbara kostnader. Dessutom ska statsunderstödslagen tillämpas på understöden.

I lagen om stöd för utveckling av landsbygden föreskrivs om start-, investerings- och utvecklingsstöd för företag som beviljas för annan företagsverksamhet än primär jordbruksproduktion. Det föreslås att lagen ska ändras så att utvecklingsstöd för företag ska kunna beviljas privaträttsliga sammanslutningar och offentligrättsliga samfund som tillhandahåller tjänster som behövs för att utveckla företagets verksamhet. Det handlar om forsknings- och utvecklingstjänster som främjar motsvarande mål för mångsidigare näringsverksamhet på landsbygden och konkurrens mål som de mål som gäller i fråga om företagsstöd för utvecklingsprojekt som gäller landsbygdsnärings eller företagsstöd som direkt beviljas företag. I lagen föreskrivs om projektstöd för att utveckla näringsverksamhet på landsbygden samt förbättra invånarnas livskvalitet. Det föreslås att användningsområdet för projektstöd breddas så att stöd i fortsättningen ska kunna beviljas även före-

tag samt för sådan verksamhet som kan medföra att stödet kan bli statligt stöd. Avsikten är att göra de landsbygdsutvecklingsåtgärder som genomförs med stöd av lagen mångsidigare.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

Under programperioden 2000—2006 har strukturstöd till jordbruket beviljats i form av stöd som Europeiska gemenskapen delfinansierar och i form av stöd som helt finansieras med nationella medel. Delfinansierade investeringsstöd för gårdsbruk samt startstöd till unga jordbrukare har ingått i mål 1-programmen för norra och östra Finland. År 2007 finansieras stöden dock helt med nationella medel.

Utanför områdena för mål 1-programmet har investeringsstöd inom jordbruket och startstöd till unga jordbrukare finansierats uteslutande med nationella medel. Inom områdena för mål 1-programmet har dessutom vissa investeringsstöd finansierats helt med nationella medel. När det gäller helt och hållet nationella strukturstöd till jordbruket har förutsättningarna och villkoren för beviljande av stöd i hög grad påverkats av den gemenskapslagstiftning utifrån vilken statligt stöd har godkänts. På denna grund kan stöden indelas i stöd som baserar sig på artikel 141 i fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen, nedan anslutningsfördraget, och övriga strukturstöd till jordbruket. Stöden ingår inte i landsbygdsutvecklingsprogrammen. Dessutom har byggande och grundlig renovering av gårdsbruksheters bostadshus understötts helt med nationella medel.

Delfinansierade strukturstöd

Europeiska gemenskapens rättsakter och de nationella författningarna om förvaltning av program som Europeiska unionen delfinansierat och som genomförts under programperioden 2000—2006 och om förvaltning av medlen för genomförandet av programmen har behandlats som en helhet i regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag

om förvaltning av program som hänför sig till utveckling av landsbygden (RP 35/2006 rd).

Under programperioden 2000—2006 har strukturstöd till jordbruket inom mål 1-programmen för norra och östra Finland finansierats från utvecklingssektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket, nedan utvecklingssektionen vid EUGFJ, som är en av de fyra strukturfonderna. I fråga om förvaltningen av programmen och medlen har därmed på strukturstöden tillämpats rådets förordning (EG) nr 1260/1999 om allmänna bestämmelser för strukturfonder, nedan allmänna förordningen om strukturfonderna, och kommissionens förordningar som utfärdats med stöd av den. Bestämmelser om innehållet i jordbruksanknutna strukturstödsåtgärder finns däremot i rådets förordning (EG) nr 1257/1999 om stöd från Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ) till utveckling av landsbygden, nedan EG:s förordning om utveckling av landsbygden.

Lagen om den nationella förvaltningen av programmen för strukturfonderna (1353/1999), nedan lagen om strukturfonderna, har på motsvarande sätt tillämpats som allmän lag i fråga om förvaltningen av medel från utvecklingssektionen vid EUGFJ. Specialbestämmelser om användningen av medel, om skötseln av myndigheternas uppgifter i anslutning till dem samt om jordbruksanknutna strukturstödsåtgärder har ingått i finansieringslagen och i förordningar som utfärdats med stöd av den.

Efter det att den förra programperioden upphört 2007 finansieras investeringsstöd inom jordbruket samt startstöd till unga jordbrukare helt med nationella medel också inom områdena för mål 1-programmet. Det har i praktiken inte föranlett några ändringar av den nationella lagstiftningen, eftersom de delfinansierade åtgärderna och motsvarande nationella åtgärder som finansierats helt med nationella medel har varit i hög grad likriktade. Avsikten har varit att säkerställa att stödtagarna behandlas enhetligt med hänsyn till förutsättningarna och villkoren för beviljande av stöd, oavsett finansieringskällan. De särskilda bestämmelserna om delfinansierade stöd har gällt i första hand förfarandet för be-

talning av stöd och förfarandet för inspektion. I övrigt har den olika rättsgrunden för delfinansierade stöd och nationella stöd påverkat i första hand myndigheternas interna verksamhet. Det är därmed motiverat att bestämmelserna om delfinansierade stöd åren 2000—2006 behandlas i samband med övriga strukturstöd.

Nationella strukturstöd

Investeringsstöd för gårdsbruk och startstöd till unga jordbrukare är stödåtgärder som omfattas av tillämpningsområdet för artikel 36 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. Reglerna för statligt stöd i artiklarna 87—89 i EG-fördraget är tillämpliga på dessa stödåtgärder i den mån Europeiska unionens råd beslutar detta. I EG:s förordning om utveckling av landsbygden föreskrivs om tillämpningen av reglerna för statligt stöd på strukturstöd till jordbruket. Strukturstöd som ingår i ett nationellt stödprogram enligt artikel 141 i anslutningsfördraget och som godkänns som ett led i den helhetslösning som gäller stödprogrammet utgör ett specialfall.

Ur perspektivet för Europeiska gemenskapens lagstiftning finansieras strukturstöden till jordbruket enligt flera olika stödssystem (stöddordningar). Delfinansierade strukturstöd bildar ett eget system. De stöd som ingår i samma godkända stödssystem bildar en egen separat helhet i fråga om nationellt strukturstöd. Det innebär att förutsättningarna för beviljande av stöd och stödvillkoren bedöms delvis utifrån olika gemenskapsrättsakter. För att stöd ska beviljas helt med nationella medel är utgångspunkten att det förutsätts att stödet ingår i det system för statligt stöd som godkänts av Europeiska gemenskapernas kommission eller att stödssystemet uppfyller de villkor enligt gemenskapens lagstiftning utifrån vilka det inte behövs något särskilt godkännande.

Det har inte behövts något separat godkännande för statligt stöd för jordbrukssektorn, om stödssystemet uppfyller villkoren enligt kommissionens förordning (EG) nr 1/2004 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på statligt stöd till små och medelstora företag som är verksamma inom

produktion, bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter. Enligt en sådan s.k. gruppundantagsförordning skulle stödsystemet dock vara begränsat till rätt så strikta specialvillkor. I praktiken har förutsättningarna och villkoren för beviljande av strukturstöd varit sådana att kommissionens godkännande har förutsatts för stödsystemet. Därmed har godkännandet av stödsystemen i regel följt de principer som kommissionen har fastställt i gemenskapens riktlinjer för statligt stöd för jordbrukssektorn (2000/C 28/02).

När olika stödsystem har tagits i bruk har huvudprincipen varit att alla beviljas strukturstöd under samma förutsättningar och på samma villkor så långt det är möjligt. Villkoren för godkännande av stödsystemen för jordbruket har likväl medfört vissa skillnader för produktionsgrenarna när det gäller förutsättningar för beviljande av strukturstöd till jordbruket och i synnerhet i fråga om stödbeloppet. Inom vissa produktionsgrenar har investeringsstöd och startstöd till unga jordbrukare beviljats som schablonstöd enligt det maximibelopp som gemenskapens lagstiftning tillåter. Detta har baserat sig på den lösning från 2004 som förhandlats fram i fråga om artikel 141 i anslutningsfördraget. Det nationella stödsystemet enligt lösningen gäller till och med utgången av 2007 inom stödregionerna A och B. Enligt kommissionens beslut C(2004) 475 ska Finland bevilja sökande som är berättigade till nationellt inkomststöd för södra Finland och som uppfyller objektiva kriterier för investeringsstöd inom nämnda produktionsgrenar till de maximibelopp som fastställts i bilagan till beslutet samt startstöd till unga jordbrukare till det maximibelopp som gemenskapens regler för statligt stöd tillåter.

Ett annat specialfall utgör de arrangemang i samband med 2004 års lösning avseende artikel 141 som gäller investeringsstöd som beviljas inom de nordliga områden som avses i artikel 142, dvs. stödregionerna C. Kommissionen godkände genom sitt beslut C(2004) 2711 att motsvarande förhöjda investeringsstöd beviljas även inom stödregionerna C för att diskriminering mellan producenter som är verksamma i olika delar av Finland ska kunna förhindras. Därmed har stöd beviljats på hela det finländska fastlan-

det enligt fasta procentuella andelar inom sådana produktionsgrenar som omfattas av 141-lösningen.

I finansieringslagen finns nationella bestämmelser om investeringsstöd inom jordbruket och om startstöd till unga jordbrukare samt om vissa andra strukturstöd till jordbruket. Finansieringslagen har karaktär av en ramlag. I lagen ingår grundläggande bestämmelser om mål som främjas genom stöden, verksamhet som stöds, stöd i anslutning till lån, myndigheter som ansvarar för verkställigheten, allmänna förutsättningar för erhållande av stöd samt om inspektionsrätt och återkrav av stöd. Enligt 6 § 1 mom. beslutar statsrådet om de stödsystem som ska tas i bruk med stöd av lagen. Enligt 7 § ansvarar för jord- och skogsbruksministeriet för styrningen av medel. Med stöd av 6 § 2 mom. bestäms genom förordning av statsrådet närmare om stödformerna, grunderna för beviljande av stöd och om stödets maximibelopp. I 64 § ingår bemyndiganden att utfärda närmare bestämmelser och föreskrifter om förfaranden som ska iakttas vid ansökan om samt beviljande och betalning av stöd.

I statsrådets förordning om utveckling av landsbygden (609/2000), den nationella förordningen om utveckling av landsbygden, finns bestämmelser om mottagare av strukturstöd till jordbruket, verksamhet som ska stödjas, stödets maximibelopp, förfaranden vid beviljande och utbetalningsförfarande. Enligt förordningen har investeringsstöd för gårdsbruk kunnat beviljas fysiska personer eller privaträttsliga sammanslutningar som bedriver eller börjar bedriva gårdsbruk, dvs. jord- och skogsbruk, i form av näring. De huvudsakliga förutsättningarna för beviljande av stöd gäller bl.a. sökandens ekonomiska livskraftighet, besittning av stödberättigad gårdsbruksenhet, tillräcklig yrkesskicklighet och 18–65 års ålder. Dessutom ska inkomsterna av jordbruket ha varit av väsentlig betydelse för sökandens utkomst. I fråga om sammanslutningar har förutsättningarna granskats via de fysiska personer som har bestämmanderätt i sammanslutningen. För beviljande av startstöd till unga jordbrukare har det utöver de ovan nämnda förutsättningarna förutsatts att sökanden är under 40 år samt att han eller hon första gången börjar bedriva

gårdsbruk. Bostadsfinansiering har beviljats på något avvikande villkor. Stöd har kunnat beviljats sökande som fyllt 65 år och i vissa fall också sökande under 18 år. I förordningen bestäms dessutom om stötagarens maximala inkomster.

Strukturstöd har kunnat beviljas förutom som understöd också som stöd i anslutning till lån. Beviljande av stöd som ingår i statliga lån som beviljats av medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond slopades 2004. Strukturstöd i anslutning till lån är därmed räntestöd i anslutning till lån som beviljats av ett kreditinstituts medel eller stöd som beviljas som en borgensförbindelse på statens vägnar. I statsrådets förordning om vissa lån som beviljas för utveckling av landsbygden (808/2000), nedan förordningen om lån för utveckling av landsbygden, föreskrivs om förfaranden för ansökan om samt beviljande och betalning av räntestöd samt om särskilda förutsättningar och villkor för räntestöd. I den nationella förordningen om utveckling av landsbygden föreskrivs om förutsättningarna och villkoren för beviljande av statsborgen samt om förfaranden i anslutning till det.

Bestämmelser om styrning av medel på basis av olika produktionsinriktningar och stödbjekt utfärdas årligen genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet, nedan styrningsförordning, av vilka den senaste är jord- och skogsbruksministeriets förordning om styrning av strukturstödet för gårdsbruk år 2007 (1167/2006). Det är fråga om en förordning där det föreskrivs om den årliga användningen av anslag. I jord- och skogsbruksministeriets förordning om förfarandet vid stödande av åtgärder för utveckling av landsbygden (129/2002) finns detaljerade bestämmelser om förfarandet vid ansökan om samt beviljande och betalning av stöd.

Verkställighet av strukturstöd till jordbruket

Verkställigheten av strukturstöd till jordbruket under 2000-talet kan uppdelas på två perioder. Åren 2001—2004 beviljades stöd enligt villkoren i Europeiska gemenskapernas strukturfondslagstiftning som tillämpades under programperioden 2000—2006. Åren 2005—2007 har förutsättningarna och villkoren för beviljande av stöd påverkats förutom

av villkoren enligt den nämnda strukturfondslagstiftningen också framför allt av villkoren i det beslut om stöd enligt artikel 141 i anslutningsfördraget som tillämpas under perioden 2004—2007. Perioderna kan tydligt åtskiljas även i fråga om ansökningar och beviljade stödbelopp.

Åren 2001—2004 fattades i genomsnitt 7 500 stödbeslut per år. I anslutning till dem beviljades 65 miljoner euro i understöd och 285 miljoner euro i lån som var föremål för stöd. Åren 2005—2006 fattades på motsvarande sätt i genomsnitt 14 500 stödbeslut per år. I anslutning till dem beviljades 150 miljoner euro i understöd och 335 miljoner euro i lån som var föremål för stöd. År 2007 beräknas antalet stödbeslut uppgå till 12 000, och i anslutning till dem beviljas 230 miljoner euro i understöd och 380 miljoner euro i räntestödslån.

2.2 Utvecklingen av EU:s lagstiftning

Lagstiftningen om delfinansierade stöd

Under perioden 2007—2013 ingår finansieringen av EG:s åtgärder för landsbygdsutveckling i Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, nedan EJFLU. Fonden är ett finansieringsinstrument för utveckling av landsbygden inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken och omfattas av EG:s rättsakter som utfärdas enligt de behörighetsbestämmelser i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen som gäller EG:s gemensamma jordbrukspolitik. I fortsättningen finansieras jordbruksanknutna strukturstödsåtgärder via finansieringsinstrumentet för den gemensamma jordbrukspolitiken. På motsvarande sätt utförs programarbetet i anslutning till dem och förvaltas programmen med stöd av gemenskapens lagstiftning om utveckling av landsbygden. Från och med 2008 tas de delfinansierade strukturstödsåtgärderna in i programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland.

Resultatet av reformen är ett system med drag av förfaranden för förvaltning av dels medlen från finansieringsinstrumentet för den gemensamma jordbrukspolitiken, dels

strukturfundsprogrammen. Allmänt taget kan det konstateras att kraven på förvaltningen av de medel som används för strukturstöd till jordbruket skärps från den förra programperioden på grund av överföringen till finansieringsinstrumentet för den gemensamma jordbrukspolitiken. Det här beror särskilt av gemenskapens reglering av verksamheten vid det utbetalande organ som ansvarar för erläggandet av betalningarna och övervakningen av användningen av medlen. Regleringen har av tradition varit mera detaljerad och striktare än motsvarande arrangemang för förvaltningen av Europeiska gemenskapens strukturfundsmedel. Å andra sidan har uppgifterna för den förvaltningsmyndighet som ansvarat för förvaltningen av strukturfundsprogrammen och verkställigheten av program tagits in i systemet för förvaltning av programmen för utveckling av landsbygden.

I rådets förordning (EG) nr 1290/2005 om finansieringen av den gemensamma jordbrukspolitiken, nedan den nya finansieringsförordningen, föreskrivs om förvaltningen av medlen inom EJFLU. Det handlar i hög grad om krav som ställs på medlemsstaternas interna system för förvaltning av gemenskapens medel. Bestämmelserna om det utbetalande organets verksamhet är centrala. Landsbygdsverket har varit utbetalande organ sedan den 1 maj 2007. Arbetskrafts- och näringscentralerna ska ha hand om de regionala verkställighetsuppgifter som det utbetalande organet ansvarar för. Ställningen för enskilda stödtagare påverkas dock indirekt av de rätt så detaljerade bestämmelserna i den nya finansieringsförordningen, vilka gäller bl.a. det utbetalande organets skyldighet att kontrollera vissa omständigheter före utbetalningen, kontroller på plats och kommissionens rätt att få upplysningar. Dessutom innehåller de förordningar som kommissionen antagit med stöd av finansieringsförordningen detaljer som har konsekvenser när det bestäms om stödtagarens rättigheter och skyldigheter. Exempelvis bestämmelser om skyldighet att bevara bokföringsmaterial finns i rådets förordning (EG) nr 885/2006 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 1290/2005 när det gäller godkännande av utbetalningsställen och andra organ och avslutande av räkenskaperna

för EGFJ och EJFLU. Dessutom styrs innehållet i informationssystemen för övervakning i hög grad av de lagrings-, rapporterings- och övervakningsskyldigheter som följer av gemenskapens lagstiftning.

I rådets förordning (EG) nr 1698/2005 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU), nedan EG:s landsbygdsförordning, finns bestämmelser om uppgifter och ansvar i anslutning till förvaltning av program. Enligt artikel 74 ska medlemsstaterna anta alla lagar och andra författningar för att se till att gemenskapens ekonomiska intressen skyddas på ett effektivt sätt. Bestämmelserna i artikeln påverkar också organiseringen av verkställighetsuppgifterna vid myndigheterna. Inom förvaltningen av program ska det säkerställas en klar fördelning av uppgifterna mellan den förvaltningsmyndighet som ansvarar för att programmet genomförs på ett effektivt sätt och övriga organ. Jord- och skogsbruksministeriet är förvaltningsmyndighet för programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland. Landsbygdsverket ska ha hand om vissa verkställighetsuppgifter på riksnivå som omfattas av förvaltningsmyndighetens ansvar, och arbetskrafts- och näringscentralerna ska ha hand om de regionala verkställighetsuppgifterna. Landsbygdsverket och arbetskrafts- och näringscentralerna, vilka sköter både uppgifter som utbetalande organ och förvaltningsmyndighetsuppgifter, ska således se till att uppgifterna åtskiljs tillräckligt.

I EG:s landsbygdsförordning föreskrivs om stöd som finansieras från EJFLU. I förordningen har landsbygdsutvecklingsåtgärdena uppdelats på s.k. axlar. I den första axeln ingår åtgärder för att förbättra konkurrenskraften inom jord- och skogsbruket. Åtgärdena omfattar i synnerhet investeringsstöd för att modernisera jordbruksföretagen, startstöd till unga jordbrukare, stöd för att höja yrkeskompetensen hos aktörer inom jordbrukssektorn samt stöd för att höja värdet på jord- och skogsbruksprodukter. Medlemsländerna fastslår nationellt i programmet de åtgärder de inför och som antingen delfinansieras med gemenskapsmedel eller finansieras helt med nationella medel.

Investeringsstödåtgärder för vissa produktionsgrenar och startstöd till unga jordbrukare tas in i programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland med början 2008. Investeringsstöd inom jordbruket i form av understöd och startstöd till unga jordbrukare är delfinansierade stöd. Räntestöd för insatser som står som föremål för delfinansierat understöd ska finansieras helt med nationella medel. Sådan nationell tilläggsfinansiering godkänns som ett led i programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland.

I EG:s landsbygdsförordning ingår grundläggande bestämmelser om förutsättningarna för investeringsstöd för modernisering av jordbruksföretag (artikel 26) och startstöd för unga jordbrukare (artikel 22). I kommissionens förordning (EG) nr 1974/2006 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 1698/2005 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU), nedan kommissionens genomförandeförordning, finns mera detaljerade bestämmelser om beviljande av stöd. Det bestäms inte längre lika detaljerat som förut om mål som främjas genom investeringsstöd inom jordbruket. I artikel 43 i kommissionens genomförandeförordning sägs däremot att när det gäller investeringsåtgärder ska medlemsstaterna säkerställa att stödet är inriktat på tydligt definierade mål som speglar identifierbara strukturella och territoriella behov samt strukturella nackdelar. Gårdsbrukens ekonomiska livskraftighet, jordbrukarens tillräckliga yrkesskicklighet eller påvisande av att det finns en marknad för den produkt som stödet gäller ska inte längre utgöra förutsättningar för investeringsstöd inom jordbruket. I gemenskapsrättsakterna förutsätts inte heller längre ekonomisk livskraftighet när det gäller startstöd till unga jordbrukare. För beviljande av startstöd förutsätts däremot att sökanden lämnar in en affärsplan för utvecklingen av jordbruksverksamheten.

I kommissionens förordning (EG) nr 1975/2006 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 1698/2005 i fråga om kontroller och tvärvillkor i samband med stöd för landsbygdsutveckling, nedan kommissionens kontrollförordning, finns be-

stämmelser om förfarandet vid beviljande och utbetalning av stöd samt om genomförandet av kontroller. I artikel 26 föreskrivs om administrativa kontroller som myndigheterna ska göra innan stöd beviljas och utbetalas. De administrativa kontrollerna omfattar systematisk kontroll av förutsättningarna för beviljande eller utbetalning av stöd. Den systematiska kontrollen baserar sig på ansökningshandlingarna. I vissa fall ska de administrativa kontrollerna kombineras med ett kontrollbesök på plats. I förordningen bestäms dessutom om urvalsbaserade kontroller på plats, som så långt möjligt ska genomföras innan slutbetalningen görs, samt om kontroller i efterhand, med hjälp av vilka det säkerställs framför allt att den egendom och företagsverksamhet som investeringsstödet gäller bevaras i enlighet med stödvillkoren.

Lagstiftningen om nationella stöd

Strukturstöd

Gemenskapens regler för statligt stöd inom jordbrukssektorn har reviderats för den pågående programperioden. I reformen har särskilt beaktats ändringarna i gemenskapens lagstiftning om landsbygdsutveckling. I kommissionens förordning (EG) nr 1857/2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i fördraget på statligt stöd till små och medelstora företag som är verksamma inom produktion av jordbruksprodukter och om ändring av förordning (EG) nr 70/2001, nedan förordningen om gruppundantag för jordbruk, fastställs förutsättningarna för att det inte förutsätts något separat godkännande av kommissionen för stödordningen för statligt stöd till små och medelstora företag med verksamhet inom primärproduktion för jordbruksprodukter. Enligt förordningen kan en stödordning inbegripa stöd som beviljas i form av bidrag eller räntestöd. För användning av statliga garantier som stödform förutsätts alltid en separat anmälan om grunderna för bestämmande av stöd.

Till skillnad från tidigare tillämpas förordningen inte på stöd för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter, som från ingången av 2007 omfattas av kommissionens

förordning (EG) nr 70/2001 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i fördraget på statligt stöd till små och medelstora företag, nedan förordningen om gruppundantag för små och medelstora företag. Enligt förordningen om gruppundantag för jordbruk avses med bearbetning av jordbruksprodukter dock inte sådana processer inom jordbruksföretag som är nödvändiga för att bearbeta en animalisk eller vegetabilisk produkt för den första försäljningen. Exempel på processer av det slaget är att produkterna rengörs och förpackas på gårdsbruksenheten och därefter säljs direkt till konsumenten eller för bearbetning eller minutförsäljning.

I artikel 4 i förordningen om gruppundantag för jordbruk föreskrivs om investeringar i jordbruksföretag och i artikel 5 föreskrivs om investeringsstöd för bevarande av traditionella landskap och byggnader. Enligt 7 punkten kan undantag medges endast i fråga om stöd som är öppet för alla jordbrukssektorer. Enligt artikel 18 får stöd endast beviljas för verksamhet som redan har utförts eller tjänster som redan har tagits i anspråk efter det att stödordningen har inrättats eller offentliggjorts, om en ansökan har lämnats på föreskrivet sätt och ansökan har godkänts av myndigheten på ett sådant sätt att myndigheten har förbundit sig att bevilja stödet, med tydligt angivande av stödbeloppet eller beräkningsgrunderna. Ansökan kan godkännas så som avses ovan endast om det finns disponibla medel för beviljande av stöd. I det nationella rättssystemet innebär detta att stödbeslutet har fattats.

På anmälningar om statligt stöd som tagits emot från ingången av 2007 tillämpar kommissionen gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till jordbruk och skogsbruk 2007—2013 (2006/C 319/01), nedan riktlinjerna för jordbruket. Kommissionen kan godkänna statligt stöd i enlighet med de principer som slagits fast i riktlinjerna. Till skillnad från förordningen om gruppundantag för jordbruk tillämpas riktlinjerna när anmälningar om statligt stöd i anslutning till bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter utreds. Med stöd av riktlinjerna kan kommissionen godkänna stöd som beviljas restriktivt till vissa jordbrukssektorer samt i vissa fall att det maximala beloppet av investeringsstöd enligt

förordningen om gruppundantag för jordbruk överskrids. Med stöd av riktlinjerna kan dock inte godkännas stöd som beviljas för sådana åtgärder som inletts innan myndigheten har fattat ett bindande beslut om att bevilja stöd. Anmälningar om investeringsstöd inom jordbruket ska åtföljas av en utredning som visar att stödet målinriktas på tydligt definierade territoriella mål som speglar kartlagda strukturella och territoriella behov samt strukturella brister.

Den lösning som förhandlats fram i fråga om strukturstöd enligt artikel 141 i anslutningsfördraget gäller till utgången av 2007. Finlands förslag till stödprogram för åren 2008—2013 har lämnats in till kommissionen i augusti 2007. Vid den tidpunkt då regeringens propositionen överlämnas finns det inte några tillgängliga uppgifter om hur slutresultatet av förhandlingarna påverkar de framtida förutsättningarna för beviljande av investeringsstöd för gårdsbruk inom produktionsgrenarna för nationellt stöd till södra Finland.

Övriga stöd

Enligt 148 punkten i riktlinjerna för jordbruket kommer stöd till forskning och utveckling att granskas i enlighet med villkoren i de tillämpliga gemenskapsramarna för statligt stöd till forskning, utveckling och innovation (2006/C 323/01), nedan FoU-ramarna. Med stöd till jordbrukssektorn avses då stöd till primär jordbruksproduktion samt bearbetning i första stadiet och saluföring av jordbruksprodukter. Medlemsstaterna ska senast den 31 december genomföra lämpliga åtgärder för att säkerställa att stödordningar som godkänts enligt tidigare gällande regler för statligt stöd uppfyller villkoren enligt de nya riktlinjerna för jordbruket. Om stödet gäller primär bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter, krävs det inte något separat godkännande för stödordningen om den uppfyller sådana krav enligt förordningen om gruppundantag som kan tillämpas på statligt stöd för forskning och utveckling. Det redogörs för gruppundantagsförordningarna längre fram.

Annan företagsverksamhet än primär jordbruksproduktion omfattas av allmänna regler för statligt stöd, och i dem ingår bestämmelser om forskning och utveckling. Hit hör i synnerhet FoU-ramarna och förordningen om gruppundantag för små och medelstora företag, vars tillämpningsområde har ändrats genom kommissionens förordning (EG) nr 364/2004 om ändring av förordning (EG) nr 70/2001 för att utvidga tillämpningsområdet till att omfatta stöd till forskning och utveckling. Stöd för annan företagsverksamhet kan dessutom beviljas i form av stöd av mindre betydelse, om vilka det bestäms i kommissionens förordning (EG) nr 1998/2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i fördraget på stöd av mindre betydelse, nedan de minimis-förordningen.

2.3 Bedömning av nuläget

Investeringsstöd inom jordbruket och startstöd till unga jordbrukare är samhälleligt sett ytterst viktiga stöd inom näringsverksamheten. Med hjälp av dem har såväl verksamhetsförutsättningarna för jordbruket som jordbrukets produktivitet och konkurrenskraft i de varierande produktionsförhållandena i Finland stärkts. De mål för den gemensamma jordbrukspolitiken som definierats i artikel 33 i EG-fördraget och de regionalpolitiska mål som definierats i artikel 158 i fördraget har påverkat i bakgrunden.

Rättsgrunden för strukturstöden har blivit en splittrad och svårhanterlig helhet, vilket delvis är en följd av gemenskapens lagstiftning om delfinansierade stöd och nationella stöd samt lösningarna i de nationella författningarnas struktur. Finansieringslagen har karaktär av en ramlag med bestämmelser om stödsystem som har mycket olika mål och omfattas av mycket olika verkställighetsrätt. Strukturen har visat sig vara problematisk med tanke på grundlagen, eftersom de viktigaste bestämmelserna om stödsystemen till övervägande del har funnits i författningar på lägre nivå än lag. Också med tanke på tillämpningen av författningarna har strukturen i flera steg ofta upplevts som problematisk ur både förvaltningens och stöntagarnas synvinkel.

Förfarandet vid fördelningen av disponibla medel för finansieringen av stöd och förfarandet vid ansökan om stöd bör utvecklas. De höga stödnivåer som förhandlats fram i fråga om artikel 141 i anslutningsfördraget samt beviljandet av stöd i form av schablonstöd enligt maximibelopp har visat sig vara problematiska med tanke på tillräckliga disponibla medel för finansieringen av stöden. Samtidigt har antalet ansökningar och investeringarnas storlek ökat markant under de senaste åren. Å andra sidan har stödansökningarna kunnat lämnas in kontinuerligt utan bestämda ansökningstider. Dessa faktorer har bidragit till att stödansökningarna har anhopats, och stöntagarna har inte kunnat förutse tidpunkten för finansieringsbeslutet.

De åtgärder som stöds har kunnat börja genomföras före stödbeslutet, vilket har lett till situationer där genomförandet av åtgärderna har framskridit rätt långt innan stödansökan som helhet har utretts och stödbeslutet har kunnat fattas. Bedömning av åtgärdernas stödberättigande i efterhand har kunnat medföra många slags problem i synnerhet när det gäller bygginvesteringar.

Understöd, räntestöd och statsborgerna har visat sig vara välfungerande stödformer som kompletterar varandra. Understöd är den betydelsefullaste stödformen i den bemärkelsen att den direkt främjar genomförandet av den åtgärd som stöds och står förhållandevis snabbt till förfogande för stöntagaren. Räntestöd inflyter under en längre period, men det stöd som ingår i det är en lika betydande förmån som understöd till motsvarande belopp. Statsborgens betydelse som stödform ökar, vilket beror av att det ekonomiska värdet på investeringar i gårdsbruksenheter med tillhörande lånebelopp ökar markant. Samtidigt är säkerhetsvärdet hos den egendom som använts inom företagsverksamheten förenad med särskilda faktorer, eftersom den fastighet som utgör säkerhet eller produktionsbyggnaderna på gårdsbruksenheter är belägna i glesbebyggda områden, lämpar sig som sådana endast för jordbruksproduktion eller annars är svåra att realisera. En annan bidragande faktor är att arrendejord fått större betydelse inom produktionsverksamheten.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Målsättning

Målet med denna proposition är att revidera innehållet i de jordbruksanknutna struktur- och stödssystemen. Ett ytterligare mål är att fortsätta totalreformen av lagstiftningen om finansiering av landsbygdsnäringar och genomföra de ändringar i lagstiftningen om jordbruksanknutna struktur- och stödssystem som förutsätts enligt grundlagen. I finansieringslagen föreslås ändringar som föranleds av lagstiftningen om stöd för utveckling av landsbygden under programperioden 2007—2013.

Syftet med den föreslagna lagen om struktur- och stöd till jordbruket är att genomföra de ändringar i förutsättningarna och villkoren för beviljande av investeringsstöd för gårdsbruk och startstöd till unga jordbrukare som förutsätts enligt gemenskapens lagstiftning om delfinansierade och nationella stöd. Behovet av att revidera förutsättningarna för beviljande av stöd bottnar också i ett behov av att målinrikta de årliga disponibla medlen för stödfinansiering särskilt till sådan verksamhet som effektivast främjar den strukturella jordbruksutvecklingen.

Avsikten är att förnya förfarandet för ansökan om och beviljande av investeringsstöd för gårdsbruk och startstöd till unga jordbrukare. I bakgrunden finns ett behov av att förhindra att behandlingen av stödansökningar anhopas genom att det i förekommande fall sätts ut en frist för inlämnande av ansökningar samt genom att det ordnas samlad behandling av sinsemellan jämförbara ansökningar utifrån vilken beslut om beviljande av stöd kan fattas utan dröjsmål och inom gränserna för de bevillningsfullmakter och anslag som årligen står till förfogande.

3.2 De viktigaste förslagen och alternativ för genomförandet

Struktur- och stöd till jordbruket

I lagförslaget om struktur- och stöd till jordbruket ingår bestämmelser om startstöd till unga jordbrukare och investeringsstöd för gårds-

bruk. I lagen bestäms därmed bara om sådana struktur- och stöd som beviljas för inledande eller utveckling av produktionsverksamhet inom jordbruket. Den förenande faktorn är de mål som främjas genom stödet, t.ex. utveckling av jordbrukets verksamhetsförutsättningar och konkurrenskraft. I lagförslaget tas inte in några sådana stöd som visserligen beviljas dem som bedriver jordbruk, men som inte direkt syftar till främja den strukturella utvecklingen inom jordbruket. Stöd för diversifiering av gårdsbrukens verksamhet så att den gäller även annat än jordbruk samt stöd för första gradens förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter beviljas med stöd av annan lagstiftning. I lagen föreskrivs inte heller om stöd för utveckling av boendeförhållandena på gårdsbrukens enheter, bevarande av gårdsbrukens enheters kulturhistoriskt värdefulla byggnader och traditionella miljö eller jordbruksforskning.

Förutsättningarna för beviljande av start- och stöd till unga jordbrukare och investeringsstöd för gårdsbruk revideras så att de motsvarar gemenskapens lagstiftning om delfinansierade och nationella stöd. Bidragsdelen i startstödet till unga jordbrukare och bidragsdelen i investeringsstödet för gårdsbruk enligt programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland ska beviljas som delfinansierade. Stöd som beviljas i form av räntestöd ska alltid finansieras helt med nationella medel. Utanför programmet beviljas dessutom investeringsstöd för gårdsbruk som beviljas helt med nationella medel.

I lagen föreslås bestämmelser om de grundläggande förutsättningarna för beviljande av startstöd i enlighet med bestämmelserna om delfinansierat stöd samt kompletteras gemenskapens bestämmelser i fråga om sådana omständigheter som överlåtit till medlemsstaternas att pröva. I lagen ingår således sådana förutsättningar för beviljande av stöd om vilka det finns bestämmelser i gemenskapens lagstiftning om delfinansierat stöd. Det är nödvändigt att gå till väga på det sättet eftersom startstöd som beviljas i form av räntestöd finansieras helt med nationella medel och beviljas på motsvarande villkor som understöd.

I fråga om investeringsstöd för gårdsbruk föreslås bestämmelser om stödtagare, verk-

samhet som stöds och fastställande av godtagbara kostnader. Investeringsstöd ska förutom som understöd och räntestöd kunna beviljas som stöd som ingår i statsborgen. Dessutom bestäms om möjligheten att fördela stödet samt fastslå stödnivån och maximibelopp utifrån målområdet, produktionsgrenen, målgruppen och objektet. I dagens läge fördelas stödet genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet. Enligt lagförslaget ska bestämmelser om fördelningen utfärdas genom förordning av statsrådet. Utövandet av befogenheten styrs dessutom av gemenskapens lagstiftning om delfinansierade stöd och statliga stöd samt av de disponibla medlen för stödfinansiering.

I lagen föreslås bestämmelser om allmänna förutsättningar för startstöd och investeringsstöd. Som en ändring i jämförelse med nuläge föreslås att de åtgärder som stöds ska placeras i prioritetsordning. Stöd ska i första hand beviljas för åtgärder som bedöms främja lagens syften i betydande grad och, i fråga om programbaserade stöd, programmålen. Avsikten är att bestämmelsen ska styra arbetskrafts- och näringscentralens prövning av användningen av de anslag som anvisats för beviljande av stöd. Målet är att säkerställa att grunderna tillämpas så enhetligt som möjligt. En annan viktig ändring gäller inställningen till inledande av åtgärder som stöds. I fortsättningen ska investeringsstöd inte beviljas för åtgärder som inletts. Startstöd ska däremot kunna beviljas inom 18 månader efter etableringen.

I lagen föreslås specialbestämmelser om stöd i anslutning till lån. Förutsättningarna och villkoren för beviljande av stöd i anslutning till lån ska gälla framför allt det lån som är föremål för stöd. Stöd ska även i fortsättningen kunna fås endast för lån som beviljas av en godkänd kreditgivare. Landsbygdsverket ska besluta om godkännandet. Till skillnad från nuläget förtecknas i bestämmelserna inte längre de kategorier av kreditinstitut som kan godkännas som kreditgivare, utan utgångspunkten är att alla kreditinstitut som avses i lagstiftningen om kreditinstitut och som har tillräckliga administrativa och tekniska förutsättningar för uppgifterna enligt lagförslaget ska kunna godkännas. Det föreslås vidare att stödbeslut som gäller statsbor-

gen ska överföras från Landsbygdsverket till arbetskrafts- och näringscentralerna. Landsbygdsverket ska likväl fortfarande ansvara för intressebevakningen när det gäller statens borgensförbindelse och regressanspråk.

Det föreslås vissa ändringar som gäller förfarandet för ansökan om samt beviljande och betalning av investeringsstöd inom jordbruket. Det ska informeras om möjligheten att ansöka om stöd och det ska kunna sättas ut en frist för ansökan. Avsikten är att effektivisera behandlingen av stödansökningar, för snabba beslutsfattandet och förbättra sökandens möjligheter att förutse beslutstidpunkten. Ändringen är nödvändig också för bedömningen av prioritetsordningen för de åtgärder som stöds.

Det föreslås att förfarandet vid betalning av stöd i form av understöd och vid lyftande av lån som är föremål för stöd ska förenhetligas. Förfarandet förenhetligas så att det för betalning av understöd och lyftande av det lån som räntestödet gäller alltid förutsätts att de faktiska kostnaderna påvisas oavsett om stödet finansieras delvis med gemenskapsmedel eller helt med nationella medel eller om det handlar om nationell merfinansiering för delfinansierade åtgärder. De faktiska kostnaderna ska påvisas också i samband med statsborgen. För stöd i anslutning till lån innebär detta att det krävs tillstånd att lyfta lånet. I samband med beviljande av tillstånd att lyfta lån utreds de faktiska kostnaderna och stödberättigande kostnader. Betalning av understödsposter och lyftande av låneposter bundna vid byggnadens byggskede slopas partiellt. För att den sista posten ska betalas eller få lyftas förutsätts likväl en utredning över att byggnaden har färdigställts.

Stöd enligt lagen om finansiering av landsbygdsnärings

Det föreslås att de bestämmelser som gäller företags- och projektstöd för utveckling av landsbygden, kompensationsbidrag och miljöstöd för jordbruket samt investeringsstöd för gårdsbruk och startstöd till unga jordbrukare ska strykas ur finansieringslagen. Bestämmelser om företags- och projektstöd för utveckling av landsbygden som beviljas under programperioden 2007—2013 finns i

lagen om stöd för utveckling av landsbygden. Bestämmelser om miljöstöd för jordbruket och om kompensationsbidrag finns i miljöstödslagen. I lagen om strukturstöd till jordbruket föreslås bestämmelser om investeringsstöd för gårdsbruk och startstöd till unga jordbrukare. Dessutom föreslås att bestämmelserna om finansiering av riksomfattande utveckling och forskning som gäller landsbygden samt finansiering av jordbruk och livsmedelsekonomi ska strykas och tas in i en separat lag som föreslås i propositionen. Stöd till frukt- och grönsaksproducentorganisationer ska börja lyda under lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik.

I finansieringslagen kvarstår bestämmelserna om förbättring av gårdsbrukensheters traditionella miljö och bostadsfinansiering. Det handlar om investeringsstöd som inte gäller produktionsverksamhet inom jordbruket. Det föreslås inte några betydande ändringar i förutsättningarna för beviljande av stöden. I finansieringslagen ska ingå bestämmelser om särskilda förutsättningar för beviljande av stöd vilka avviker från förutsättningarna för investeringsstöd för gårdsbruk. På stöden ska i övrigt tillämpas det som i lagen om strukturstöd till jordbruket föreskrivs om beviljande, betalning, övervakning, inspektion och återkrav av stöd. I lagen kvarstår bestämmelserna om stödjande av vattendragsåtgärder. Det handlar om stöd som beviljas för projekt som gäller översvämningsskydd och projekt för istandsättning av vattendrag. Stöden kan beviljas i form av understöd eller så att projekten genomförs som statens arbete. Avsikten är att stöd som gäller vattendragsåtgärder ska granskas i samband med revideringen av lagstiftningen om stödjande av grundtorrläggning. I lagen kvarstår dessutom bestämmelserna om frivillig skuldsanering i 5 kap.

Övriga stöd

Enligt lagen om stöd för utveckling av landsbygden kan ett eller flera företag beviljas företagsstöd för sin företagsverksamhet. Projektstöd för utveckling av landsbygden kan beviljas ett offentligt samfund eller en privaträttslig sammanslutning för all-

män utveckling av näringsverksamheten på landsbygden. Det föreslås att lagen ska ändras så att företagsstöd kan beviljas privaträttsliga sammanslutningar och offentligt rättsliga samfund som tillhandahåller tjänster som behövs för att utveckla företagets verksamhet. Dessutom ska företag i fortsättningen kunna beviljas projektstöd. Avsikten är att erbjuda mångsidiga metoder för att göra näringsverksamheten på landsbygden mångsidigare och främja dess konkurrenskraft.

Det föreslås att bestämmelserna om finansiering av riksomfattande utveckling av och forskning kring landsbygden samt av forskning kring jordbruk och livsmedelsekonomi ska tas in i en separat lag. I fråga om projekt på riksnivå handlar det särskilt om att stödja de landsbygdspolitiska mål som slagits fast i det särskilda landsbygdspolitiska programmet. Genom stöd för forskningsprojekt som gäller jordbruk och livsmedelsekonomi främjas verksamhetsförutsättningarna och konkurrenskraften för jordbruket och livsmedelsekonomin genom vetenskapliga forskningsmetoder. Stödet ska alltså beviljas i form av understöd. Jord- och skogsbruksministeriet ska alltså vara bidragsmyndighet. Det föreslås inte heller några ändringar som gäller verksamhet som understöds. I stället för finansieringslagen är statsunderstödslagen tillämplig på beviljande, betalning, inspektion och återkrav av understöd.

Den befrielse från överlåtelseskatt som beviljas lantbruksföretagare blir statligt stöd. Det föreslås att lagen om överlåtelseskatt ska ändras så att befrielse från överlåtelseskatt ska kunna beviljas när det gäller räntestödslån enligt lagen om strukturstöd till jordbruket.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Propositionens konsekvenser för statsbudgeten uppkommer av finansieringen av investeringsstöden inom jordbruket och startstöden till unga jordbrukare. Stöden beviljas i form av understöd, räntestöd, statsborgen eller en kombination av dessa. Avsikten är att understöden ska finansieras med medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond. Som ett led i

fullföljandet av regeringsprogrammet är avsikten att det från budgeten årligen ska överföras ca 30 miljoner euro till fonden under perioden 2008–2011. Räntestödet finansieras med statsbudgetmedel och beloppet för bevilningsfullmakten för räntestödslån avgränsas i budgeten. Avgiftsinkomsterna av statsborgen intäktsförs i gårdsbrukets utvecklingsfond.

Startstöden till unga jordbrukare och en del av investeringsstöden inom jordbruket finansieras med medel enligt programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland. Det beräknas att andelen för programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland uppgår till sammanlagt ca 2 063 miljoner euro av den finansiering som enligt EG:s landsbygdsförordning anvisas för Finland ur Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU). Under perioden 2008–2013 beräknas EJFLU:s medfinansiering i finansieringen av de understöd inom den föreslagna lagens tillämpningsområde som beviljas i form av investeringsstöd inom jordbruket och startstöd till unga jordbrukare uppgå till sammanlagt 123,84 miljoner euro. Avsikten är att startstödsbidragen till unga jordbrukare ska beviljas med medel enligt programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland till utgången av 2013 och investeringsstöd som ingår i programmet i två till tre års tid med början 2008. EJFLU:s medfinansiering beviljas via gårdsbrukets utvecklingsfond dit den intäktsförs. Den nationella finansieringsandelen som motsvarar EJFLU:s medfinansiering beviljas helt av medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond och beräknas uppgå till sammanlagt 151,36 miljoner euro under perioden 2008–2013. Det har dessutom föreslagits att det enligt programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland ska beviljas helt med nationella medel finansierad tilläggsfinansiering (räntestöd) till ett belopp av sammanlagt 140 miljoner euro för sådana investeringsstöd inom jordbruket och startstöd till unga jordbrukare som ingår i programmet.

Det beräknas preliminärt att den helt och hållet nationella disponibla finansieringen, utöver finansieringen enligt programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland, uppgår till ca 415 miljoner euro för un-

derstöd och 220 miljoner euro för räntestöd under perioden 2008–2013.

Det beräknas preliminärt att de totala disponibla medlen för understöd uppgår till ca 690 miljoner euro, för räntestöd till 360 miljoner euro samt i form av bevilningsfullmakt för räntestödslån till ca 1 900 miljoner euro under perioden 2008–2013.

En del av finansieringen för 2008–2013 styrs till avgörande av stödansökningar som blivit anhängiga före 2008.

Den föreslagna lag som gäller ändring av lagen om överlåtelsekatt beräknas inte ha några ekonomiska verkningar.

De nya uppgifter, som ingår i propositionen innebär cirka 10–17 årsverken av arbetsinsatsen vid Landsbygdsverket och arbetskrafts- och näringscentralen med början år 2009.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

Det föreslås inte några betydande ändringar i uppgifterna och befogenheterna för myndigheterna inom den statliga centralförvaltningen. Det föreslås dock att beslut om statsborgen ska överföras från Landsbygdsverket till arbetskrafts- och näringscentralerna. Det ändrade förfarandet för ansökan om samt beviljande och betalning av stöd och lyftande av lån påverkar dessutom skötseln av arbetskrafts- och näringscentralernas uppgifter.

Landsbygdsverket

Propositionen har inte några betydande konsekvenser för Landsbygdsverkets uppgifter eller befogenheter. Överföringen av beslut som gäller statsborgen på arbetskrafts- och näringscentralerna minskar i någon mån uppgifterna vid Landsbygdsverket, men dess uppgifter i anslutning till styrning och övervakning av borgensverksamheten ökar i motsvarande grad.

De ökade administrativa kontrollerna och övervakningsuppgifterna i samband med beviljande och betalning av delfinansierade stöd påverkar arbetsmängden vid Landsbygdsverket och arbetskrafts- och näringscentralerna. Uppgifterna innebär ungefär två årsverken av arbetsinsatsen vid Landsbygdsverket.

Arbetskraft- och näringscentralerna

Det föreslås att beslut om statsborgen ska överföras från Landsbygdsverket till arbetskrafts- och näringscentralerna. Investeringsstöd ska beviljas som understöd, räntestöd och statsborgen. Ansökningarna om borgen hänför sig i regel till ansökningarna om investeringsstöd avseende understöd och räntestöd. I dagens läge ger arbetskrafts- och näringscentralerna utlåtande om borgensansökan. När den föreslagna ändringen genomförs kan utlåtandeprocessen slopas. Överföringen av beslutsfattandet utökar därmed inte avsevärt uppgifterna vid arbetskrafts- och näringscentralerna. Det har lämnats in ca 40—50 borgensansökningar per år.

På det hela taget utökas inte arbetskrafts- och näringscentralernas uppgifter på grund av fristen för ansökan om beviljande av stöd eller på grund av den centrerade behandlingen av stödansökningarna. Reformen innebär däremot att myndigheterna har möjlighet att ta emot och behandla ansökningarna systematiskt och koncentrerat så att besluten om beviljande av stöd inte fördröjs. I fortsättningen ska investeringsstöd för gårdsbruk inte beviljas för åtgärder som inletts. Frågan om huruvida investeringar som stöds är stödberättigande ska således alltid utredas på förhand. Detta skapar klarhet i behandlingen av stödansökningarna och minskar behovet av tilläggsutredningar avseende ansökningshandlingarna och behovet av rättelser i stödbesluten. Konsekvenserna i fråga om personalresurser är likväl på det hela taget obetydliga. Placeringen av ansökningarna i prioriteringsordning och de eventuella företagsbesöken i anslutning till det ökar i någon mån behovet av personalresurser.

Beviljande och betalning av delfinansierade stöd är förenade med administrativa kontroller. I samband med de administrativa kontrollerna granskas förutsättningarna för beviljande och betalning av stöd systematiskt utifrån ansökningshandlingarna. Här ingår dokumentering av kontrollerade omständigheter och iakttagelser. Till denna del riktas de mest betydande konsekvenserna av reformen av gemenskapens lagstiftning om delfinansierade stöd framför allt till arbetskrafts- och näringscentralernas uppgifter, som utökas

markant. Övervakningen av stöden ökar dessutom i viss mån behovet av personalresurser.

Det föreslås att förutsättningarna och förfarandena för betalning av stöd och lyftande av lån avseende åtgärder som står som föremål för delfinansierat stöd och uteslutande som föremål för nationellt stöd ska förenhetligas. Förenhetligandet av förfarandet för betalning av stöd och lyftande av lån skapar klarhet i skötseln av uppgifterna vid arbetskrafts- och näringscentralerna. Utredningen av de faktiska kostnaderna och kravet på tillstånd att lyfta lånet i samtliga fall utökar myndigheternas arbetsmängd i någon mån. Då vissa investeringsstöd för gårdsbruk ingår i det delfinansierade programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland är det å andra sidan nödvändigt att förfarandena införs vid arbetskrafts- och näringscentralerna.

De ändringar som föreslås ovan har inga verkningar ännu under år 2008, men efter det beräknas innebära cirka 10—15 årsverken av arbetsinsatsen vid arbetskrafts- och näringscentralen med början år 2009.

4.3 Konsekvenser för miljön

Propositionen har indirekta konsekvenser för miljöns tillstånd. Utgångspunkten är att en konkurrenskraftig näring bäst förmår värna om miljön och djurens välbefinnande. Syftet med lagen om strukturstöd till jordbruket är att utveckla jordbrukets verksamhetsförutsättningar och konkurrenskraft. Genom att förbättra jordbrukets verksamhetsförutsättningar kan man främja möjligheterna att bevara öppna och vårdade landsbygdslandskap och naturens mångfald på landsbygden. Jordbrukets konkurrenskraft utvecklas genom att effektiv och högklassig primär jordbruksproduktion främjas. Med kvalitet avses förutom fysisk och mätbar kvalitet även etisk kvalitet. Etiskt högklassig produktionsverksamhet kan anses omfatta bl.a. nyttiggörande av sådana lösningar för organisationen av produktionsverksamheten som främjar ett hållbart nyttjande av naturtillgångar och djurens välbefinnande.

Målen för produktionsverksamheten harmonierar, eftersom investeringar som siktar till att modernisera produktionen inte bara

bidrar till effektiviteten utan också ofta minskar jordbrukets miljöbelastning. Det ses t.ex. i form av att gödsel och övriga biprodukter av jordbruket behandlas effektivare samt att förnybar energi som gården genererar tas till vara inom gårdsbruksenhetens energiförsörjning.

Stödåtgärderna är förenliga med den gällande lagstiftningen om miljöskydd och djurskydd. För att strukturstöd ska beviljas förutsätts det att bestämmelserna om obligatoriska krav i den nämnda lagstiftningen iakttas. Genom stödåtgärderna kan sådana lösningar inom produktionsverksamheten främjas som innebär att kraven uppfylls mer än nödvändigt och att miljöskyddet och djurens välbefinnande främjas. Stöd ska också kunna beviljas för produktion av bioenergi. I lagen föreskrivs dessutom om att lösningar som främjar produktionens etiska kvalitet ska beaktas när prioritetsordningen för de åtgärder som stöds slås fast.

Genom de investeringsstöd som främjar bevarandet av gårdsbruksenheters traditionella miljö och som ingår i propositionen stöds möjligheterna att bevara traditionella landskap och värdefulla byggnader på landsbygden. Genom den forskningsfinansiering som ingår i propositionen stöds dessutom produktionen av information om miljöns tillstånd på landsbygden samt information om jordbrukets och produktionssättens konsekvenser för miljön.

4.4 Samhälleliga konsekvenser

Propositionen har betydande konsekvenser ur perspektivet för regionutvecklingen. Genom de stöd som ingår i propositionen främjas möjligheterna att bedriva jordbruk i alla landsbygdsområden. Med tanke på tryggheten av en livskraftig landsbygd inskränks jordbrukskonsekvenserna inte enbart till näringsens sysselsättande effekter och därmed bevarandet av en bebyggd landsbygd. Idkande av jordbruk främjar den samlade näringsverksamheten på landsbygden. Jordbruket tillhandahåller viktiga värden för t.ex. landsbygdsturism, bl.a. jordbrukets inverkan på landsbygdslandskapet och framför allt bevarandet av värdefulla traditionella miljöer. Idkande av jordbruk främjar dessutom möjlig-

heterna att vidmakthålla tjänsterna och infrastrukturen på landsbygden. Stödåtgärderna enligt propositionen har därför konsekvenser för hanteringen av strukturomvandlingen på landsbygden och för en livskraftig landsbygd.

Med stöd av propositionen stöds en behärskad strukturell utveckling av jordbruket. Antalet generationsväxlingar på gårdsbruksenheter har minskat betydligt efter Finlands anslutning till EU. I anslutning till detta har jordbrukarnas medelålder stigit. Dessa faktorer bidrar till antagandet att antalet gårdar i aktivt bruk kommer att minska med accelererande fart under de kommande åren. Åren 2000–2006 beviljades stöd för etablering till ett antal av totalt ca 5 400, dvs. det fattades ca 770 beslut om beviljande av stöd per år. Åren 2005 och 2006 ökade det årliga antalet stödfall till ca 850. Det beräknas att det kommer att beviljas knappa 700 startstöd per år under perioden 2008–2013. Det minskande antalet beror framför allt av att antalet jordbrukare som lägger ned jordbruket och som hör till de stora åldersklasserna minskar. På lång sikt har den strukturella utvecklingen en avgörande inverkan på antalet generationsväxlingar. Enligt prognoserna kommer antalet gårdar i aktivt bruk att minska från ca 68 000 år 2006 så att de är klart färre än 60 000 år 2013. I synnerhet antalet gårdar med husdjurskötsel har minskat kraftigt, med hela 10 procent per år. Verkningarna syns framför allt i husdjursproduktionsriktade och glest befolkade landsbygdsområden, som också annars hör till de sårbaraste områdena med tanke på omstruktureringen i hela samhället. I närheten av tätorter och i synnerhet i närheten av tillväxtcentra kan däremot skönjas en ökning av produktionsverksamhet som bedrivs på deltid.

Det omedelbara syftet med startstöd till unga jordbrukare enligt propositionen är att främja generationsväxlingar på gårdsbruksenheter och därmed fortsatt verksamhet på gårdsbruksenheter med aktiv produktion. Genom investeringsstöd för gårdsbruk främjas jordbrukets verksamhetsförutsättningar och konkurrenskraft i en situation där förändringar i den gemensamma jordbrukspolitikens tillsammans med ogynnsamma produktionsförhållanden skapar osäkerhet i fråga om

kontinuiteten för hela näringen. De som bedriver jordbruk som huvudsyssla är mest sårbara i samband med strukturomvandlingen. Enligt propositionen ska startstöd och investeringsstöd målinriktas till företagare som bedriver jordbruk som sin näring och får sin huvudsakliga utkomst av det.

Genom investeringsstöd för gårdsbruk främjas inte bara målen för jordbruksnäringen utan också planmässig utveckling av företagsverksamheten utifrån företagets utgångspunkter. Stöd beviljas på basis av en plan för näringsverksamheten, och i samband med det fastslås målen för företagets verksamhet, medlen för hur målen ska uppnås och en bedömning av utvecklingen av verksamheten under planeringsperioden. Utgångspunkten är att stöd beviljas för företagsverksamhet som har förutsättningar för kontinuerlig lönsamhet. Det är svårt att separat bedöma en investerings effekt för företagsverksamhetens lönsamhet, eftersom gårdsbruksenhetens lönsamhet påverkas av flera faktorer inbegripet produkternas och produktionsfaktorernas prisnivå och den stödpolitik som förs vid respektive tidpunkt. Investeringsstöd enligt propositionen kan också ha andra mål för ökad produktivitet, såsom att främja produktionshygien, djurens välbefinnande och miljöskyddet. Syftet med investeringsstöd för gårdsbruk är att erbjuda mångsidiga möjligheter att utveckla företagets produktionsverksamhet. Förutom starkare konkurrenskraft för företaget kan investeringar vara förenade med risker för i synnerhet välbefinnandet och välfärden för den som är verksam som företagare. För en betydande ökning av produktionskapaciteten förutsätts ofta att företagarens arbetsinsats utökas. Det är därför viktigt att det krävs en systematisk granskning av hela företagsverksamheten som grund för en investering som stöds. Granskningen omfattar en realistisk övergripande bedömning av investeringens mål och konsekvenser.

Propositionen har inte några direkta konsekvenser för jämställdheten mellan könen. Syftet med stöden enligt propositionen är i princip att ge företrädare för bägge könen lika möjligheter att utveckla sin företagsverksamhet eller andra förhållanden på gårdsbruksenheten. Nyttan och riskerna med generationsväxlingar och främjande av före-

tagsverksamhetens konkurrenskraft berör både manliga och kvinnliga sökande på lika grunder. Merparten av företagarna inom den primära jordbruksproduktionen är likväld män. Strukturomvandlingen har också påverkat antalet verksamma kvinnliga företagare inom branschen. Det bör likväld noteras att jordbruket fortfarande vid sidan om handel och service är den bransch där majoriteten av de kvinnliga företagarna är verksamma. Stöden enligt propositionen är därmed i princip av särskild betydelse även för kvinnliga företagare.

Propositionen har också andra samhällliga och sociala konsekvenser. Med hjälp av bostadsfinansiering främjas boendeförhållandena för dem som bedriver jordbruk genom att det beviljas räntestöd för bostadslån för en sådan bostadsbyggnad på gårdsbruksenheten som används som stadigvarande bostad av företagaren, dennes familj eller anställda på gårdsbruksenheten. I övrigt hör finansieringen av ägarbostäder till miljöministeriets förvaltningsområde.

5 Beredningen av propositionen

5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial

Propositionen har beretts vid jord- och skogsbruksministeriet. I anslutning till beredningen av propositionen begärde jordbruksministeriet utlåtande om lagstiftningen om finansiering av landsbygdsnäringsnärings hos arbetskrafts- och näringscentralerna, finansieringsinstitutet och Maaseudun kehittäjä ry i dess egenskap av företrädare för de kommunala landsbygdsnäringsmyndigheterna. I begäran om utlåtande uppmanades remissinstanserna fästa avseende vid i synnerhet lagstiftningens struktur, eventuella tolkningsproblem och andra erfarenheter av tillämpningen av lagstiftningen. De problem som gäller strukturen hos den gällande lagstiftningen och som framkom i utlåtandena har i mån av möjlighet avhjälppts i propositionen.

En strategigrupp för landsbygdsutveckling tillsatt av jord- och skogsbruksministeriet har färdigställt ett förslag till utvecklingsstrategi för utveckling av landsbygden i Finland 2007—2013. Det är fråga om en nationell

strategisk plan som avses i artikel 11 i EG:s landsbygdsförordning och som ligger till grund för utarbetandet av de nationella landsbygdsutvecklingsprogrammen. I strategiarbetet deltog förutom företrädare för jord- och skogsbruksministeriet även företrädare för inrikesministeriet, miljöministeriet, finansministeriet, Ålands landskapsregering, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC rf, Forskningscentralen för jordbruk och livsmedelsekonomi, Peller-vo ekonomiska forskningsinstitut, arbetskrafts- och näringscentralerna samt regionala aktionsgrupper. I strategigruppen för landsbygdsutveckling och i arbetsgrupperna under den färdigställdes också ett förslag till ett program för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland. Förslaget till en strategi för utveckling av landsbygden i Finland och förslaget till ett program för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland sändes för utlåtande till vida kretsar innan förslagen lämnades in till statsrådet för behandling. Den 3 augusti 2006 godkände statsrådet förslaget till en strategi för utveckling av landsbygden i Finland och förslaget till ett program för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland. Efter statsrådets behandling tillställdes förslaget kommissionen i enlighet med artikel 18 i EG:s landsbygdsförordning. Programförslaget ändrades efteråt, och den senaste ändringen är från juni 2007. Kommissionen antog programmet genom sitt beslut av den 10 augusti 2007.

Det förslag till stödsystem för södra Finlands nationella stöd som statsrådet godkände den 2 augusti 2007 har lämnats in till kommissionen. Enligt förslaget ska stödsystemet tillämpas 2008—2013. Det har förts förhandlingar om förslaget mellan staten och centralorganisationerna för lantbruksproducenterna i enlighet med 8 § i lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001).

5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag. Utlåtande om propositionen begärdes av justitieministeriet, finansministeriet, han-

dels- och industriministeriet, Landsbygdsverket, Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, Finansinspektionen, arbetskrafts- och näringscentralerna, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC rf, Kauppapuutarhaliitto - Handelsträdgårdsförbundet ry, Finlands Pälsdjursuppfödarens Förbund rf, ProAgria Maaseutukeskusten Liitto, centrala finansiella institut, inrikesministeriet, miljöministeriet, Livsmedelssäkerhetsverket, Forskningscentralen för jordbruk och livsmedelsekonomi, Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet, Skogsforskningsinstitutet, Arbets effektivitetsföreningen rf, Maaseudun uusi aika ry samt jord- och skogsbruksministeriets avdelningar. Utlåtande om den föreslagna lag som gäller ändring av lagen om överlåtelsekatt samt föredragningstillstånd som avses i reglemente för statsrådet har inbegärts av finansministeriet.

I utlåtandena uppmärksammades särskilt reformen av förfarandet för behandling av ansökningarna om strukturstöd till jordbruket. Det ansågs till övervägande del vara nödvändigt att ansökningarna placeras i prioritetsordning för att problemen med tillräckliga anslag ska kunna lösas. Som ett alternativ sågs å andra sidan möjligheten att sänka stödnivåerna, gallra bland stödobjekten, höja den nedre gränsen för stöd som beviljas samt att styra finansieringen till stöd i anslutning till lån. Enligt remissyttrandena bör grunderna för prioritetsordningen vara tydliga, objektiva och likvärdigt tillräckligt generella för att de ska kunna tillämpas på företagare inom olika produktionsgrenar. Det ansågs också vara viktigt med flera urvalsgrunder så att urvalsgrunderna för investeringsstöd för gårdsbruk gäller inte bara företagens verksamhetsförutsättningar utan också konsekvenserna av de åtgärder som stöds. Det ansågs vidare att urvalsförfarandet och de grunder som tillämpas bör framgå i stora drag av lagförslaget.

I remissyttrandena ansågs det vara nödvändigt med flera än ett urvalsförfarande per år när det gäller ansökningsförfarandet. Det ansågs dessutom vara nödvändigt att reformerna genomförs med särskild hänsyn till att besluten kan fattas utan fördröjning och kan förutses. Till detta hänför sig att förutsätt-

ningarna för beviljande av stöd ändras så att investeringsstöd för gårdsbruk i fortsättningen inte ska beviljas för åtgärder som har inletts före beviljandet av stöd. Ändringen kan leda till att investeringar senareläggs. Det ansågs att tidsbestämningen för urvalsförfarandena och beslutsfattandet bör genomföras så att t.ex. byggande kan inledas utan dröjsmål vid en tidpunkt då naturbetingelserna är mest gynnsamma. Ändringen ansågs däremot förbättra planmässigheten hos investeringsprojekten samt minska problemen i synnerhet när det gäller bygginvesteringar, där det i praktiken har visat sig vara problematiskt att i efterhand, när stödbeslutet ska fattas, utreda stödberättigandet för projekt som inletts.

Överföringen av beslut om statsborgen från Landsbygdsverket till arbetskrafts- och näringscentralerna ansågs vara problematisk. Överföringen ansågs däremot minska överlappande arbeten mellan centralförvaltningen och regionförvaltningen, eftersom beslut som gäller en och samma åtgärd i fortsättningen fattas av samma instans.

Vid den fortsatta beredningen har anmärkningarna i utlåtandena beaktats i mån av möjlighet. Propositionen och utlåtandena om den har dessutom behandlats av en arbetsgrupp tillsatt av jord- och skogsbruksministeriet bestående av företrädare för jord- och skogsbruksministeriet samt finansministeriet och centralorganisationerna för lantbruksproducenterna.

6 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2008 och avses bli behandlad i samband med den. Propositionen anknyter dessutom till den proposition med förslag till en reform av lagen om landsbygdsnäringsregistret som avses bli överlämnad till riksdagen under höstsessionen 2007. I en ny lag som gäller hantering av kunduppgifter inom landsbygdsnäringsförvaltningen ska även i fortsättningen föreskrivas om användning och förande av register samt om offentlighet och sekretess för uppgifterna. Utgångspunkten är att lagarna om respektive stödsystem ska innehålla bestämmelser om insamling av och ändamål för uppgifterna i registren samt om innehållet i registren.

Lagförslaget om strukturstöd till jordbruket innehåller inte några bestämmelser om stöd för en strukturell förbättring av renhushållning och naturnäringar, utan bestämmelser om sådana stöd ska även i fortsättningen utfärdas särskilt. Avsikten är att lagstiftningen om finansiering av renhushållning och naturnäringar ska revideras partiellt. I det sammanhanget genomförs de ändringar i stödsystemet som förutsätts enligt gemenskapens lagstiftning. Avsikten är att en proposition med förslag till en partiell reform av lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar ska överlämnas till riksdagen under höstsessionen 2007.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lag om strukturstöd till jordbruket

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Lagens syften. Syftet med den föreslagna lagen är att utveckla jordbrukets verksamhetsförutsättningar och konkurrenskraft. Detta ska förverkligas genom att på företagsnivån främja jordbruksproduktionens effektivitet och kvalitet. Avsikten är att främja en kontrollerad och flexibel strukturell utveckling av jordbruket. Typiskt för det finländska jordbruket är de små gårdsbruksenheterna samt den stora betydelse som produktionsförhållandena i olika delar av landet har på produktionsstrukturen och -metoderna. Avsikten med de stöd som baseras på lagförslaget är att bevara och utveckla en ekonomiskt lönsam jordbruksproduktion med dessa varierande produktionsinriktningar under olikartade produktionsförhållanden.

Verksamhet som stöds i enlighet med lagen är enligt förslaget etablering av jordbruk samt utveckling av jordbruksproduktionen på fungerande gårdsbruksenheter. Genom startstöd till unga jordbrukare främjas framförallt genomförandet av generationsväxlingar på gårdsbruksenheter. Stöd beviljas för kostnader som orsakas av etablering av jordbruk. Det är fråga om att utveckla jordbrukets verksamhetsförutsättningar under förhållanden som innebär att kostnaderna för förvärv av gårdsbruksenheter och inledande av produktion är relativt höga.

Jordbrukets verksamhetsförutsättningar och konkurrenskraft utvecklas genom förbättring av jordbruksproduktionens effektivitet och kvalitet. I syfte att förbättra jordbruksproduktionens effektivitet ska enligt förslaget beviljas investeringsstöd för införande av modern teknologi och för andra åtgärder som förbättrar jordbrukets produktionskapacitet. Vid sidan av effektiviteten stöds också säkerheten inom produktionsverksamheten samt andra investeringar som främjar den etiska kvaliteten. Genom investeringsstöd är det möjligt att främja produktionshygien och dessutom

arbetshälsan, miljöskyddet och djurens välfärd inom produktionsverksamheten.

De ovan nämnda målsättningarna som gäller produktionskvaliteten är viktiga också för regleringen av förutsättningarna för beviljande av stöd. I statsrådets nationella byggprogram har synpunkter som gäller byggandets kvalitet och säkerhet samt livscykel- och miljökompetensen en central betydelse. I det byggpolitiska programmet dras bl.a. upp riktlinjerna för utveckling och förbättrande av den strukturella säkerheten när det gäller jordbruksrelaterade byggnader. Under 2000-talet har enheterna vuxit i storlek samtidigt som gårdsbruksenheterna har effektiviserat sin verksamhet. Ca tio procent av hela landets årliga byggnadsvolym utgörs av jordbruksbyggnader. I och med att produktionsbyggnaderna växer i storlek och teknologin utvecklas förutsätts det kompetent planering, genomförande och underhåll av investeringarna. Den kvalitativa utvecklingen av nybyggnads- och ombyggnadsverksamheten på landsbygden, djurens välbefinnande, produktionsmiljön, ett hållbart utnyttjande av förnybara naturtillgångar och landbygdslandskapet beaktas också vid byggande som är föremål för investeringsstöd till jordbruket.

2 §. Tillämpningsområde. Enligt lagförslaget 2 § 1 mom. ska lagen tillämpas på stöd som beviljas för förbättring av jordbrukets struktur. Dessa stöd finansieras med Europeiska gemenskapens eller motsvarande nationella medel eller i sin helhet med nationella medel. Åren 2008—2013 ingår strukturstöd som delfinansieras av Europeiska gemenskapen i programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2008—2013. Investeringsstödet finansieras i regel i sin helhet med nationella medel. I vissa fall beviljas stöd i form av understöd som delfinansiering. Till denna kategori hör bl.a. understöd som beviljas för investeringar i mjölk- och nötköttproduktion samt startstödet i form av understöd till unga jordbrukare.

Enligt paragrafens 2 mom. tillämpas den föreslagna lagen dock inte på stöd eller ersättningar som beviljas jordbrukare för upphörande med produktionsverksamhet. Avsik-

ten med dessa stöd som har samband med generationsväxling är att främja jordbrukets strukturella utveckling. På dem tillämpas emellertid tidsbundna stödsystem som regleras separat. I lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006) föreskrivs om det system för avträdelsestöd som tillämpas 2007—2010. Den föreslagna lagen tillämpas inte heller på stöd som finansieras med medel från Europeiska gemenskapens strukturfonder eller från Europeiska fiskerifonden.

Avsikten är att den föreslagna lagen ska tillämpas på utveckling av jordbrukets primärproduktion. Jordbruksproduktionens konkurrenskraft främjas också med stöd som beviljas för första gradens förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter. Enligt 3 mom. ska den föreslagna lagen emellertid inte tillämpas på dessa stöd och inte heller på stöd för utvidgande av gårdsbrukens verksamhet till att omfatta också annat än jordbruk. I fråga om sådana stöd gäller lagen om stöd för utveckling av landsbygden.

Den föreslagna lagen ska inte heller tillämpas på stöd som beviljas för att förbättra renhushållningens och naturnäringarnas struktur, trots att till jordbruk enligt lagförslaget hänförs renhushållning samt yrkesmässig jakt, bär- och svamplockning som naturnäringar. För företagsverksamhet av det ovan nämnda laget gäller en egen lagstiftning med målsättningar och åtgärder som särskilt beaktar näringens regionala dimension samt dess betydelse för samekulturen. Bestämmelser om dessa stöd ingår i lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar (45/2000) samt i skoltlagen (253/1995).

3 §. Förhållande till Europeiska gemenskapens lagstiftning. Enligt förslaget ska lagen tillämpas på sådana delfinansierade strukturstöd som ingår i programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland samt på strukturstöd som i sin helhet finansieras med nationella medel. Enligt paragrafens 1 mom. ska lagen tillämpas på beviljande, betalning, övervakning, inspektion och återkrav av stöd som Europeiska gemenskapen delfinansierar, om inte något annat följer av Europeiska gemenskapens lagstiftning. I EG:s landsbygdsförordning samt i kommis-

sionens med stöd av den utfärdade verkställighetsförordning och kontrollförordning föreskrivs om stöd som ingår i programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland. På beviljandet av programbaserade stöd inverkar dessutom i hög grad de mål som programmet uppställer för stödet samt kommissionens beslut om att godkänna programmet. De specialarrangemang som gäller programbaserade stöd har i mån av möjlighet beaktats vid beredningen av lagen på så sätt att det föreskrivs särskilt om undantag som gäller i dessa avseenden.

Enligt artikel 36 i EG-fördraget ska bestämmelserna om konkurrensregler tillämpas på produktion av och handel med jordbruksprodukter endast i den mån rådet beslutar detta. I förordningarna om gemensamma marknadsarrangemang för jordbrukssektorn föreskrivs i praktiken om tillämpning av EG:s bestämmelser på statliga stöd för produkter inom området. På motsvarande sätt föreskrivs i artikel 88 i landsbygdsförordningen om tillämpning av reglerna för statliga stöd på delfinansierat stöd och kompletterande nationell finansiering. På förutsättningarna och villkoren för beviljande av delfinansierat stöd tillämpas bestämmelserna i EG:s landsbygdsförordning och kommissionens verkställighetsförordning. Med undantag för förfarandet för godkännande av stöd är de förutsättningar och begränsningar som gäller strukturstöd och baseras på delfinansierade program och motsvarande strukturstöd som beviljas utanför program i rätt stor utsträckning överensstämmande. De förutsättningar och begränsningar som gäller helt nationellt strukturstöd styrs huvudsakligen av förordningen om gruppundantag för jordbruk och riktlinjerna. Dessutom har kommissionen förutsatt att särskilda strukturstödsåtgärder i samband med artikel 141 ska tillämpas inom stödregionerna A och B.

I den föreslagna paragrafens 2 mom. föreskrivs om tillämpning av bestämmelserna om statligt stöd på sådant stöd som avses i lagförslaget. Vid beviljande av stöd ska enligt momentet tillämpas vad som i Europeiska gemenskapens lagstiftning föreskrivs om förutsättningarna och begränsningarna när det gäller beviljande av statligt stöd inom jordbrukssektorn. Den föreslagna bestämmelsen

ska enligt artikel 88.1 i EG:s landsbygdsförordning inte tillämpas på den nationella finansieringsandelen av delfinansierat stöd. Enligt artikel 29 i den nämnda förordningen ska den föreslagna bestämmelsen i begränsad utsträckning tillämpas på programbaserat räntestöd som i sin helhet beviljas av nationella medel och som i enlighet med förordningen om gruppundantag för jordbruk kan vara godtagbart stöd eller sådant stöd som uppgivits i enlighet med riktlinjerna för jordbrukssektorn eller bestämmelserna i anslutningsfördraget. Sådant stöd godkänns som en del av programmet. Paragrafen ska tillämpas på sådant i sin helhet av nationella medel finansierat investeringsstöd till en gårdsbruksenhet som i enlighet med förordningen om gruppundantag för jordbruk kan vara godtagbart stöd eller också stöd som godkänts i enlighet med riktlinjerna för jordbrukssektorn eller bestämmelserna i anslutningsfördraget.

I den föreslagna paragrafens 3 mom. föreslås ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om tillämpning av Europeiska gemenskapens lagstiftning om statligt stöd på strukturstöd till jordbruket. Med stöd av bemyndigandet föreskrivs enligt vilken EG-förordning eller enligt vilket kommissionsbeslut stödet har godkänts och hur de förutsättningar och begränsningar som framgår av förordningen eller beslutet ska beaktas vid beviljandet av stöd. I förordningen om gruppundantag gällande gemenskapens statliga stöd förutsätts t.ex. att det i stödsystemet ingår en hänvisning till den förordning om gruppundantag som det här är fråga om.

Med stöd av bemyndigandet föreskrivs dessutom om omständigheter som enligt lag är förutsättningar för att de stödsystem som tas i bruk skall kunna godtas. Till denna kategori av åtgärder hör införandet och varaktigheten av stödsystemet. I rådets förordning (EG) nr 659/1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget, nedan tillämpningsförordningen, föreskrivs om anmälan om statliga stöd, om förfarandet vid granskning av anmälan samt om förfarandet vid olagligt stöd. Enligt artikel 3 i förordningen om gruppundantag för jordbruk får stöd som ska anmälas inte införas förrän kommissionen har fattat eller anses ha fattat

ett beslut om att godkänna stödet. Ett sådant undantag från anmälningsskyldigheten som avses i artikel 3 i förordningen om gruppundantag förutsätter att kommissionen tillställs en sammanfattning av stödsystemet innan det träder i kraft. Avsikten är att genom lagen införa dels ett delfinansierat stödsystem och dels också stödsystem som i sin helhet finansieras med nationella medel och vilkas godtagbarhet från EG-lagstiftningens synpunkt granskas utifrån andra författningar och bestämmelser. Därför ska enligt förslaget föreskrivas om införande av stödsystemen genom förordning av statsrådet. Användningen av bemyndigandet begränsas dels av den nämnda gemenskapslagstiftningen och dels av de medel som är disponibla för finansieringen av stödsystemet.

Enligt 189 punkten i riktlinjerna för jordbruk kan kommissionen för åren 2007—2013 godkänna ett stödsystem enligt vilket stöd kan beviljas också i enlighet med EG:s landsbygdsförordning. I annat fall skulle det vara nödvändigt att begränsa stödsystemets varaktighet till sju år. Motsvarande begränsning ingår inte i förordningen om gruppundantag, enligt vilken undantag från anmälningsskyldigheten tillämpas ett halvt år efter att förordningen upphört att vara i kraft. För att undantaget ska kunna tillämpas därefter förutsätts det att förutsättningarna enligt en ersättande förordning uppfylls. Stödsystemets varaktighet måste kunna begränsas också när det gäller strukturstöd som avses i artikel 141 i anslutningsfördraget, eftersom genomförandet och godkännandet av ett sådant stödsystem sammanhänger med att det finns ett giltigt beslut som avses i artikel 141. Genom förordning av statsrådet är det sålunda nödvändigt att föreskriva om införandet av stödsystemet och dess varaktighet. Det är inte fråga om varaktigheten av ett enskilt stöd som ingår i stödsystemet, dvs. om hur många år stödet kan betalas, utan om hela stödsystemets giltighetstid.

4 §. Definitioner. I denna paragraf föreskrivs om ett antal definitioner som är viktiga från lagens synpunkt. Definitionerna är så långt som möjligt överensstämmande med definitionerna i annan lagstiftning om utveckling av landsbygden och jordbruket. De motsvarar emellertid inte de definitioner som

används i finansieringslagen, eftersom avsikten är att beakta skillnaderna mellan de åtgärder som avses i lagförslaget jämfört med de stödsystem enligt finansieringslagen som gäller förbättring av gårdsbrukets struktur. Också de begrepp som används i gemenskapens lagstiftning har tagits in i lagförslaget i något ändrad form.

Enligt den föreslagna paragrafens 1 mom. 1 punkten avses med jordbruk åkerbruk, boskapsskötsel och annat hållande av produktionsdjur, växthusproduktion, trädgårds- och plantskoleodling, pälsdjursuppfödning, hästhushållning, renhushållning, biodling, yrkesmässig jakt, bär- och svamplockning samt annan produktion av produkter som avses i bilaga I till Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. Definitionen motsvarar den definition av jordbruk som ingår i finansieringslagens 3 § 1 mom. 1 punkten.

Begreppet jordbruk är av central betydelse för lagen. Det anger för det första lagens tillämpningsområde. Lagen skall enligt förslaget inte tillämpas på stöd som beviljas för första gradens förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter eller för utvidgande av gårdsbrukens verksamhet till att omfatta också annat än jordbruk. Bestämmelser om sådana stöd ingår i lagen om utveckling av landsbygden, i vars 4 § 5 punkten definieras begreppet första gradens förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter. Jordbruket och sålunda lagförslaget omfattar emellertid sådana på en gårdsbrukenshet vidtagna åtgärder som är nödvändiga för att bereda produkten för den första försäljningen, förutsatt att produkten efter dessa åtgärder fortfarande är en sådan produkt som avses i bilaga I till EG-fördraget. Sådana åtgärder kan vara t.ex. rengöring och förpackning av grönsaker varefter produkten säljs direkt till konsumenten eller till förädling eller minutförsäljning.

Med gårdsbrukenshet avses enligt momentets 2 punkt en produktionsenhet som en jordbrukare leder och som används för bedrivande av jordbruk samt bildas av en eller flera fastigheter eller delar av fastigheter eller av en eller flera produktionsbyggnader jämte mark och som är funktionellt och ekonomiskt självständig samt förvaltas som en helhet på grundval av ägande eller arrende. Verksam-

het som stöds enligt lagförslaget har samband med utveckling av gårdsbrukensheters primärproduktion eller med etablering av jordbruk. I lagförslaget föreskrivs om de förutsättningar som gäller för en gårdsbrukenshet som är föremål för stöd. Syftet med bestämmelsen är att avgränsa en enhet för bedömningen av förutsättningarna för beviljande av stöd.

I momentets 3 punkt definieras begreppet åtgärd som stöds. Med en åtgärd som stöds avses verksamhet som har samband med etablering eller bedrivande av jordbruk och för vilket stöd har sökts eller beviljats. I den gällande lagstiftningen finns inget övergripande begrepp som beskriver åtgärder som stöds. I gemenskapens lagstiftning används det vedertagna begreppet insats, som definieras i artikel 2 e i EG:s landsbygdsförordning. Begreppet har emellertid inte som sådant tagits in i den nationella lagstiftningen eller använts inom förvaltningen. Motsvarande definition ingår i lagen om utveckling av landsbygden.

I momentets 4 punkt definieras begreppet investering. Med investering avses upphörande, utvidgande, grundlig reparation eller förvärv av en byggnad, anläggning eller konstruktion samt annat förvärv av materiell eller immateriell egendom med lång användningstid.

I momentets 5 punkt föreslås en definition av begreppet offentligt stöd. Med offentligt stöd avses finansiering som beviljats av staten eller ett annat offentligt organ eller någon annan förmån med ett värde som kan bestämmas i pengar, samt finansiering som beviljas av gemenskapen om stödet delfinansieras med Europeiska gemenskapens medel. Det är emellertid skäl att följa betalningarna av strukturstöd till jordbruket med tanke på de i programmet fastställda samt i gemenskapens lagstiftning angivna maximibeloppen för offentligt stöd. Enligt lagförslagets 14 § 2 mom. kan stöd inte beviljas till den del som maximibeloppet av offentligt stöd skulle överskridas.

Med begreppet stöd avses enligt 6 punkten finansiering som i statsbudgeten eller i dispositionsplanen för gårdsbrukets utvecklingsfond anvisas för förbättring av jordbruksstrukturen och som beviljas av understöd eller räntestöd för räntestödslån. Som stöd be-

traktas dessutom borgensförbindelser som beviljas på statens vägnar. Som stöd betraktas också finansiering eller förmåner som beviljas som en kombination av de nämnda stödformerna. Med stöd i anslutning till lån avses enligt 7 punkten stöd som beviljas som räntestöd för räntestödslån, som borgensförbindelse på statens vägnar eller som en kombination av dessa. I lagförslaget föreskrivs uttryckligen om de förutsättningar, villkor och förfaranden som gäller stöd i form av lån.

I lagförslaget föreskrivs vidare om programbaserat stöd. I momentets 9 punkt definieras begreppet program. Ett program är ett i enlighet med 7 § i förvaltningslagen godkänt program som finansieras med Europeiska gemenskapens och nationella medel eller i sin helhet med nationella medel. Förvaltningslagen trädde i kraft den 1 juli 2006 och tillämpas på sådana program för utveckling av landsbygden vars genomförande inleds den 1 januari 2007 eller därefter. I det föreslagna momentets 8 punkt definieras förvaltningslagen. I lagen föreskrivs om utarbetande, genomförande, utvärdering och övervakning av program för utveckling av landsbygden.

Enligt paragrafens 2 mom. kan genom förordning av statsrådet föreskrivas närmare om kännetecknen för en funktionellt och ekonomiskt självständig gårdsbruksenhet. Motsvarande bemyndigande ingår i lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001) samt i miljöstödslagen. Med stöd av de ovan nämnda lagarna har utfärdats statsrådets förordning (213/2007).

2 kap. **Strukturstöd till jordbruket**

5 §. Stödtagare. I denna paragraf föreskrivs om mottagare av strukturstöd till jordbruket. Sådant stöd kan för det första beviljas lantbruksföretagare. Som lantbruksföretagare betraktas fysiska personer och privaträttsliga sammanslutningar vilka såsom näring bedriver eller börjar bedriva jordbruk på en gårdsbruksenhet. Dessutom kan stöd beviljas sammanslutningar av lantbruksföretagare. Som sådana betraktas privaträttsliga sammanslutningar av vars delägare eller medlemmar över hälften är fysiska personer och

vars syfte är att främja samarbetet mellan delägarna eller medlemmarna i deras produktionsverksamhet. Skillnaden jämfört med en lantbruksföretagare i sammanslutningsform är att sammanslutningen inte såsom sin näring bedriver jordbruk, utan kan vara t.ex. en förening inom vars ramar lantbruksföretagare samarbetar som självständiga näringsidkare.

6 §. Startstöd till unga jordbrukare. Startstöd till unga jordbrukare ingår i programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2008—2013. Stöd i form av understöd beviljas som delfinansiering. Som nationell tilläggsfinansiering kan dessutom beviljas räntestöd som godkänns som en del av programmet. I artikel 22 i EG:s landsbygdsförordning föreskrivs om förutsättningarna för beviljande av startstöd. Enligt bestämmelsen kan startstöd beviljas en jordbrukare som är under 40 år och som för första gången etablerar sig som ägare till ett jordbruksföretag. Sökanden ska ha tillräcklig yrkeskunskap och yrkesskicklighet. Dessutom ska sökanden lämna in en affärsplan för hur han vill utveckla sitt jordbruk. I artikel 13 i kommissionens verkställighetsförordning föreskrivs närmare om förutsättningarna för beviljande av startstöd.

I paragrafen föreskrivs om förutsättningarna för beviljande av startstöd till unga jordbrukare på motsvarande sätt som i EG:s landsbygdsförordning och kommissionens verkställighetsförordning. Dessutom innehåller paragrafen bestämmelser om den nationella verkställigheten av bestämmelsen. Enligt den föreslagna paragrafens 1 mom. kan startstöd beviljas unga jordbrukare som vid ansökningstidpunkten inte har fyllt 40 år och som första gången börjar bedriva jordbruk som näringsidkare. En lantbruksföretagare som uppfyller dessa förutsättningar definieras i lagförslaget som en ung jordbrukare. Enligt artikel 13.1 i kommissionens verkställighetsförordning ska villkoren vara uppfyllda vid den tidpunkt då ansökan om stöd lämnas in. Enligt artikel 13.6 får medlemsstaterna tillämpa särskilda villkor om den unga jordbrukaren inte är den enda ägaren till jordbruksföretaget. Dessa villkor ska vara likvärdiga de villkor som krävs för en ung jordbrukare som etablerar sig som den enda ägaren till ett jordbruksföretag. I den före-

slagna paragrafens 1 mom. föreskrivs om den situationen att sökanden är en lantbruksföretagare i form av en sammanslutning. I så fall ska bestämmanderätten i sammanslutningen utövas av en eller flera fysiska personer som vid ansökningstidpunkten inte har fyllt 40 år och som för första gången börjar bedriva jordbruk som näringsidkare.

I den föreslagna paragrafens 2 mom. föreskrivs om startstödet form samt om grunderna för fastställande av stödet. Enligt bestämmelsen kan startstöd beviljas på det sätt som avses i kommissionens verkställighetsförordning som understöd eller räntestöd eller som en kombination av dessa. Startstöd i form av understöd beviljas inte som en procentuell andel av de godtagbara kostnaderna utan stödet beviljas inom de fastställda gränserna som ett fast eurobelopp. Däremot kan räntestöd beviljas som en procentuell andel av de godtagbara kostnaderna för den åtgärd som stöds. Detta motsvarar nuvarande praxis. Enligt 42 § i den nationella förordningen om utveckling av landsbygden kan räntestödslån beviljas för förvärv av en gårdsbruksenhet eller jordbrukslösöre eller vardera. Godtagbara kostnader för räntestöd har sålunda varit ränteutgifterna för räntestödslån som beviljats för förvärv av en gårdsbruksenhet eller jordbrukslösöre.

I den paragrafens 2 mom. föreskrivs vidare om möjligheten att fastställa stödets form, nivå och maximibelopp på basis av målområdet, produktionsgrenen eller stödets målgrupp. Härvid beaktas målsättningarna för främjande av strukturutvecklingen, den marknadssituation som råder inom produktionsgrenen och de disponibla medlen för finansiering av stödet. Till åtskillnad från vad som är fallet med investeringsstöd för gårdsbruk fastställs stödet enligt denna bestämmelse inte efter prövning av om startstöd beviljas inom ett produktionsområde. Det är fråga om att t.ex. på basis av artikel 141 i anslutningsfördraget höja startstödet belopp inom produktionsområden och sektorer som hör till artikelns tillämpningsområde.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs att genom förordning av statsrådet kan utfärdas närmare bestämmelser om verksamhet som stöds med startstöd, om krav som gäller bestämmanderätten samt om stödets form, nivå och maxi-

mibelopp. Genom förordningen föreskrivs närmare om sådana situationer där sökanden för första gången anses börja bedriva jordbruk som lantbruksföretagare. Etableringen anses ske vid den tidpunkt då sökanden i sin besittning får en gårdsbruksenhet med produktionsförutsättningar som gör det möjligt att i enlighet med en affärsplan bedriva jordbruk. I affärsplanen ska sökanden beskriva de förhållanden som gör det möjligt att inom en viss granskningsperiod uppnå en lönsam företagsverksamhet. I lagförslagets 9 § föreskrivs om förutsättningarna för besittning av en gårdsbruksenhet som är föremål för stöd. Genom förordning föreskrivs om beviljande av stöd som understöd, räntestöd eller en kombination av dessa samt om stödets maximibelopp i respektive form och en kombination av de båda formerna.

Det är nödvändigt att genom förordning närmare beskriva situationer där sökanden för första gången anses etablera sig som lantbruksföretagare som börjar bedriva jordbruk. Förslaget innebär att stöd inte beviljas en sökande som tidigare har beviljats stöd som medlem eller delägare i en sammanslutning. Om sökanden är en fysisk person som börjar bedriva företagsverksamhet som en del av en sammanslutning är det nödvändigt att föreskriva om de förutsättningar under vilka sökanden kan anses verka som en företagare som bedriver jordbruk. Enligt artikel 13 i kommissionens verkställighetsförordning måste förutsättningarna för beviljande av stöd då motsvara de förutsättningar som tillämpas i det fall att en ung jordbrukare ensam driver ett jordbruksföretag. Den företagsverksamhet som är föremål för startstödet ska då i fråga om produktionsverksamheten och ekonomin kunna separeras från sammanslutningens verksamhet på så sätt att sökanden självständigt kan anses svara för jordbruket. Avsikten är att förhindra att startstöd till unga jordbrukare överförs till aktörer som inte uppfyller de förutsättningar som gäller för stödtagare.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om startstödet maximibelopp inom de gränser som fastställs i Europeiska gemenskapens lagstiftning. Startstödet maximibelopp kan i enlighet med artikel 22.2 i EG:s landsbygdsförordning vara högst

55 000 euro om stödet beviljas både som understöd och som räntestöd. Om endast den ena stödformen används kan stödet uppgå till högst 40 000 euro.

I paragrafens 3 mom. föreslås dessutom en bestämmelse om möjligheten att genom förordning av statsrådet föreskriva närmare om startstödet nivå och om godtagbara kostnader inom de gränserna som Europeiska gemenskapens lagstiftning ställer. Det är fråga om gränser som fastställs genom kommissionens beslut om godkännande av stödsystemet.

7 §. Investeringsstöd för gårdsbruk. Avsikten är att investeringsstöd för gårdsbruk inom vissa produktionsområden ska beviljas i form av sådant delfinansierat stöd som ingår i programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland. Stöd ska enligt förslaget beviljas för bygginvesteringar som avser produktion av mjölk och nötkött samt för investeringar i anslutning till produktion av bioenergi som baserats på energiråvaror som härstammar från gårdsbruk. Investeringar inom andra produktionsområden ska enligt förslaget i sin helhet finansieras med nationella medel. Åtgärder som avser första gradens förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter ska finansieras i enlighet med lagen om stöd för utveckling av landsbygden.

I paragrafen föreslås bestämmelser om verksamhet för vilken beviljas investeringsstöd för gårdsbruk. Enligt paragrafens 1 mom. kan stöd beviljas lantbruksföretagare för investeringar i syfte att utveckla effektiviteten och kvaliteten i produktionsverksamheten. Med kvalitet avses i detta sammanhang dels fysiskt och konkret mätbar kvalitet och dels etisk kvalitet som t.ex. arbetshälsa, miljöskydd och utveckling av djurs välbefinnande inom produktionsverksamheten. Dessutom kan stöd beviljas en sammanslutning av lantbruksföretagare för investeringar i syfte att främja de ovan nämnda målsättningarna inom produktionsverksamhet som bedrivs av sammanslutningens delägare eller medlemmar. Med investering avses enligt lagförslaget 4 § 5 punkten upphörande, utvidgande, grundlig reparation eller förvärv av en byggnad, anläggning eller konstruktion samt annat förvärv av materiell eller immateriell egendom med lång användningstid.

I den föreslagna paragrafens 2 mom. föreskrivs om godtagbara kostnader för investeringsstöd. Enligt bestämmelsen kan stöd beviljas för nödvändiga och skäliga kostnader i samband med investeringar som avses i 1 mom. Maximibeloppet av godtagbara kostnader kan fastställas med hjälp av investeringsobjektets enhetskostnader. I annat fall kan det förutsättas en utredning om att kostnaderna är baserade på gängse prisnivå.

I den föreslagna paragrafens 3 mom. föreskrivs om möjligheten att fördela stöd samt om grunderna för fastställande av stödet och stödets form. Avsikten är att med i enlighet med lagen upprätta olika stödsystem. Skillnaderna mellan stödsystemen uppkommer närmast genom att de ur gemenskapslagstiftningens synpunkt är baserade på olika författningar. Företagsverksamhet som är föremål för stöd förekommer dessutom i många former vilket innebär att också de investeringsobjekt som ansluter sig till företagsverksamheten skiljer sig från varandra. Gemenskapslagstiftningen uppställer i gränser inom vilka stödet kan fördelas på det mest ändamålsenliga sättet, med beaktande av de nationella förhållandena och målsättningarna. Utgångspunkten för de bestämmelser om statligt stöd som gäller jordbrukssektorn är att stödet ska vara tillgängligt för samtliga lantbruksföretagare oberoende av produktionsområde. Det är emellertid nödvändigt att i viss mån genom nationella lösningar styra eller begränsa stödets inverkan på produktionen t.ex. genom att avgränsa stödet så att det inte beviljas för sådana produktionsinriktningar där det förekommer överproduktion eller där risken för överproduktion är uppenbar eller där det inte finns någon marknad för produkterna. Investeringsstödet får inte heller användas för att öka produktionskapaciteten i situationer där produktionen av en viss produkt eller gemenskapens direkta stöd begränsas genom ett gemensamt marknadsarrangemang. Stödet måste sålunda kunna fördelas i enlighet med produktionsinriktningen, stödobjektet och stödets målgrupp, om marknadssituationen förutsätter detta. Behov att fördela stödet utgående från stödobjekt eller målgrupp följer dessutom av vissa gemenskapsbestämmelser om delfinansierat och na-

tionellt stöd, som behandlas närmare i samband med 4 mom.

Strukturutvecklingen inom olika produktionssektorer och områden påverkas dels av investeringsstödet och dels av ett antal omständigheter som är oberoende av administrativa åtgärder. Sådana omständigheter är bl.a. prisutvecklingen på produkter och produktionsinsatser samt sådana av naturförhållandena beroende faktorer som dels återverkar på priserna och dels på produktionsmetoderna. Investeringsstöden måste på ett flexibelt sätt reagera på sådana förändringar i produktionsfaktorerna som berör vissa produktionsinriktningar, stödobjekt och sektorer. Gemenskapslagstiftningen förutsätter dessutom att stödet kan inriktas t.ex. på sådana produktionssektorer och områden som avses i artikel 141. Delfinansierat stöd inriktas till företagare inom vissa produktionssektorer. Stödet måste kunna inriktas också med objektet som utgångspunkt. Detta innebär att vissa användningsändamål, såsom bygginvesteringar för lagerhållning av produkter, stöds inom samtliga produktionssektorer eller att stödet inom vissa produktionssektorer avgränsas på grund av stödobjektet. Inriktningen av stödet på det sätt som avses ovan innebär också en möjlighet att precisera stödbeloppet samt stödformen.

Investeringsstödet maximinivå och -belopp bestäms i stor utsträckning med gemenskapslagstiftningen som utgångspunkt. Den disponibla finansieringen måste kunna fördelas särskilt till sådana produktionsinriktningar, områden och objekt vilkas strukturutveckling behöver stödjas i syfte att utveckla verksamhetsförutsättningarna och konkurrensförmågan. När det gäller bestämmandet av stödnivån och stödets maximibelopp för olika objekt måste dessutom objektets särdrag beaktas, såsom förändringar i kostnadsnivån, investeringarnas genomsnittliga storlek samt stödets inverkan på kostnadsnivån. Också stödets målgrupp kan ha betydelse för stödnivån och maximibeloppet. Gemenskapsreglerna för statliga stöd tillåter att en högre stödnivå tillämpas i situationer där stödtagaren är en ung jordbrukare. När det gäller investeringsstöd som avses i avslutningsfördraget har stödbeloppet dessutom sammankopplats dels produktionssektorn och

dels med frågan om stödtagaren är berättigad till nationellt inkomststöd som är beroende av produktionssektorn.

Enligt den föreslagna paragrafens 3 mom. kan stödet fördelas samt stödets form, nivå och maximibelopp fastställas på basis av målområdet, produktionsgrenen, stödets målgrupp eller stödobjektet. Härvid ska beaktas de syften som nämns i 1 §, den marknadssituation som råder inom produktionsgrenen och de disponibla medlen för finansiering av stödet. Investeringsstöd beviljas som en procentuell andel av de godtagbara kostnaderna för den åtgärd som stöds. Stödet kan beviljas som understöd, räntestöd eller statsborgen eller som en kombination av dessa.

Enligt den föreslagna paragrafens 4 mom. föreskrivs genom förordning av statsrådet, inom de gränser som Europeiska gemenskapens lagstiftning ställer, närmare om verksamhet som stöds med investeringsstöd, om godtagbara kostnader, om investeringsstödet nivå och maximibelopp samt om stödets form. Avsikten är att utfärda bestämmelser om åtgärder som syftar till utveckling av produktionsverksamhetens effektivitet och kvalitet. Det är fråga om att definiera de investeringar som stöds med utgångspunkt i uppförande, ombyggnad och utvidgning av produktionsbyggnader samt andra kapacitetshöjande eller kvalitetsförbättrande åtgärder. Stödet kan i sådana fall fördelas på den grund som nämns i 3 mom. Gemenskapens lagstiftning begränsar användningen av bemyndigandet. I artikel 55 i kommissionens verkställighetsförordning föreskrivs om stödberättigande investeringsutgifter. I artikel 55.2 föreskrivs att enkla ersättningsinvesteringar samt köp av jordbruksproduktionsrättigheter, djur, ettåriga växter och planering av dessa inte ska vara berättigade till investeringsstöd. I artikel 55.1.2 föreskrivs dessutom att köp av andrahandsutrustning kan betraktas som stödberättigande utgifter endast för mikroföretag samt små- och medelstora företag. Härvid får medlemsstaterna i välmotiverade fall fastställa villkor för godkännande av köp av andrahandsutrustning. Motsvarande begränsningar gäller i fråga om nationella stöd som är godtagbara endast om de uppfyller de förutsättningar som uppställs i gemenskapens regler för statliga stöd. Des-

sa begränsningar regleras i artikel 4.7 i kommissionens förordning om gruppundantag för jordbruk. Principerna för godkännande av stöd som beviljas för köp av andrahandsutrustning framgår av punkterna 28 h och 39 i gemenskapens regler för statligt stöd inom jordbrukssektorn.

Reglerna för godtagbara kostnader avser metoderna för fastställande av maximikostnaderna. I byggnadssammanhang är det fråga om enhetskostnaderna eller om en utredning av att kostnaderna är baserade på gängse prisnivå. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet föreskrivs om enhetskostnaderna. Enligt artikel 26.2 i kommissionens kontrollförordning ska syftet med de administrativa kontrollerna av ansökningar om stöd bl.a. vara att granska huruvida de angivna kostnaderna är rimliga. Vid bedömningen av rimligheten kan användas något lämpligt system som bygger t.ex. på jämförelse mellan referenskostnader eller olika anbud. Bestämmelser om enhetskostnaderna ingår för närvarande i jord- och skogsbruksministeriets förordning om de kostnader per enhet som ska godkännas i samband med byggnadsinvesteringar om stöds med stöd av finansieringslagens 7 § 3 mom. (99/2001). Till åtskillnad från referenskostnaderna efter det att enhetskostnaderna blivit fastställda beviljas i regel stöd högst till ett belopp som motsvarar enhetskostnaderna. Stödtagaren kan inte använda alternativa sätt att visa att kostnaderna är rimliga. I den nämnda förordningens 3 § föreskrivs om förutsättningarna för avvikelser från enhetskostnaderna.

Enhetskostnaderna baseras på den allmänna prisnivån och uppföljningen av byggkostnaderna. Produktutvecklingen och den tekniska utvecklingen inom byggbranschen är relativt snabb och påverkar för sin del byggkostnaderna. Genom att utgå från enhetskostnaderna strävar myndigheten för sin del också till att jämna ut säsongvariationernas inverkan på bestämmandet av stödet samt att bromsa kostnadsstegringen när det gäller jordbruksrelaterat byggande. Vid bestämmandet av enhetskostnaderna är det möjligt att genom uppföljning av prisutvecklingen under en längre tid beakta konjunkturvåxlingar som berör prisnivåer och byggande. När myndigheten bestämmer de kostnader

som läggs till grund för stödet beaktar den också byggkostnadsindex. Förslaget innebär att jord- och skogsbruksministeriet justerar enhetskostnaderna på basis av utvecklingen, vilket innebär att det också i fortsättningen kommer att vara ändamålsenligt att bestämma enhetskostnaderna genom en ministerieförordning. Genom undervisningsministeriets beslut (161/1999) föreskrivs t.ex. om enhetskostnaderna för byggprojekt som stöds av undervisningsministeriet. Om enhetskostnaderna inte har fastställts i fråga om en viss åtgärd krävs enligt paragrafens 2 mom. en utredning om att kostnaderna är baserade på gängse prisnivå.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs om bedömningen av frågan om kostnaderna är baserade på gängse prisnivå. I förordningen föreskrivs att saken ska utredas t.ex. utgående från anbud. För godtagbara totalkostnader kan dessutom uppställas en övre gräns. Möjligheterna att använda bemyndigandet begränsas också i detta avseende av gemenskapsreglerna om stödets nivå och maximibelopp.

I EG:s landsbygdsförordning föreskrivs om stödets nivå och maximibelopp när det är fråga om delfinansierat stöd. När det gäller nivån på nationellt stöd tillämpas reglerna om statliga stöd. I artikel 4.2 i kommissionens förordning om gruppundantag för jordbruk föreskrivs om stödnivån brutto. I fråga om investeringsstöd kan denna uppgå till högst 50 procent av de stödberättigande investeringarna. Unga jordbrukare kan dock beviljas 60 procent av de stödberättigande investeringar som görs inom fem år från etableringen a jordbruket. Stödet för företag får enligt förordningens artikel 4.9 uppgå till högst 500 000 euro under en period på tre skatteår. Från stödets maximibelopp kan göras avvikelser under förutsättning att kommissionen godkänner stödssystemet i enlighet med riktlinjerna för jordbruk eller artikel 141 i anslutningsfördraget.

3 kap. **Allmänna förutsättningar för beviljande av stöd**

8 §. *Förutsättningar som gäller stödtagaren.* I denna paragraf föreskrivs om förutsätt-

ningar som gäller stödtagare. I paragrafens 1 och 2 mom. föreskrivs om de förutsättningar som gäller fysiska personer. I paragrafens 3 mom. föreskrivs om tillämpning av de förutsättningar som gäller fysiska personer i situationer där sökanden är en lantbruksföretagare i sammanslutningsform, en ung jordbrukare eller en sammanslutning av lantbruksföretagare. I paragrafen föreslås inga betydande ändringar jämfört med nuläget utan förutsättningarna för beviljande av stöd kvarstår till denna del huvudsakligen oförändrade.

Enligt paragrafens 1 mom. ska en fysisk person vid ansökningstidpunkten ha fyllt 18 men inte 63 år. Enligt finansieringslagens 5 § 3 mom. är den övre åldersgränsen 65 år. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar de åldersgränser som tillämpas vid beviljande av startstöd för företagsverksamhet, utvecklingsstöd eller investeringsstöd i enlighet med lagen om utveckling av landsbygden för annan företagsverksamhet än primärproduktion. I lagförslaget 6 § föreskrivs om en särskild åldersgräns för unga jordbrukare, som innebär att en ung jordbrukare inte ska ha fyllt 40 år. Den i detta moment nämnda åldersgränsen på 18 år gäller också unga jordbrukare.

Enligt paragrafens 2 mom. är en förutsättning för beviljande av stöd att sökanden har tillräcklig yrkesskicklighet för den företagsverksamhet som stöds. I artikel 22.1 i EG:s landsbygdsförordning föreskrivs om motsvarande förutsättning för beviljande av startstöd till unga jordbrukare. Enligt förslaget ska förutsättningen tillämpas i fråga om samtliga stödtagare. Stödet fördelas sålunda särskilt till stödtagare som har de bästa förutsättningarna att utveckla sin företagsverksamhet.

Med företagsverksamhet som är föremål för stöd avses primärproduktion som är föremål för stöd enligt lagförslaget. Vissa sådana funktioner som har samband med förädling och saluföring av jordbruksprodukter och som sker på en gårdsbrukenhet omfattas i fortsättningen av begreppet primärproduktion. Första graden av förädling och saluföring av jordbruksprodukter betraktas emellertid i regel inte som företagsverksamhet som är föremål för stöd enligt lagförslaget. Sådana funktioner stöds i enlighet med lagen om utveckling av landsbygden. Företagsverk-

samhet som stöds inbegriper inte renhushållning och naturnärningar, vilka stöds i enlighet med lagen om finansiering av renhushållning och naturnärningar samt skoltlagen.

Enligt momentet förutsätts dessutom att den företagsverksamhet som stöds är av väsentlig betydelse för sökandens utkomst. Syftet med bestämmelsen är att fördela stöd till aktörer som i förvärvssyfte bedriver yrkesmässig jordbruksbaserad primärproduktion. Enligt lagförslaget ska en avgörande betydelse tillmätas den andel av sökandens sammanlagda årsinkomster som utgörs av inkomsterna av den verksamhet som stöds. Även om stöd skulle sökas för mjölkproduktion ska när det gäller detta krav beaktas också t.ex. inkomster av pålsdjursuppfödning.

I tillämpningspraxis för den gällande lagstiftningen har det ansetts att inkomsterna ska ha en väsentlig betydelse för sökandens utkomst, om inkomsten av primärproduktion som stöds i enlighet med finansieringslagen utgör en fjärdedel av sökandens sammanlagda årsinkomster. Också i fortsättningen kommer frågan om huruvida kravet uppfyllts att granskas med den utgångspunkten att inkomsterna av den primärproduktion som stöds i enlighet med lagförslaget ska vara av en väsentlig betydelse för sökandens utkomst. I fråga om de krav som gäller utkomsten jämförs den andel som inkomsterna av primärproduktionen utgör av de inkomster som sökanden får från första gradens förädling och saluföring av lantbruksprodukter, skogsbruk och annan näringsverksamhet samt förvärvsarbete.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs om tillämpning av de förutsättningar som gäller stödtagarens ålder, yrkesskicklighet och utkomst i situationer där sökanden är en sammanslutning. Vidare föreskrivs om undantag i fråga om unga jordbrukare. När det är fråga om en lantbruksföretagare som utgör en sammanslutning förutsätts det att bestämmanderätten i sammanslutningen innehas av en eller flera fysiska personer som uppfyller kraven i fråga om ålder, yrkesskicklighet och utkomst. En ung jordbrukare kan beviljas stöd också i situationer där den unga jordbrukaren inte vid ansökningstidpunkten uppfyller kravet på yrkesskicklighet, om den unga jordbrukaren förbinder sig att uppfylla kravet på

yrkesskicklighet eller till denna del kravet på bestämmanderätt inom 36 månader efter att stödet beviljats. Enligt artikel 13.1 i kommissionens verkställighetsförordning är en förutsättning för förfarandet att behovet att förlänga fristen anges i affärsplanen.

Om sökanden är en sammanslutning av lantbruksföretagare är en förutsättning att sammanslutningens alla delägare eller medlemmar uppfyller kravet på stödtagarens ålder, yrkesskicklighet och utkomst eller, om delägaren eller medlemmen är en sammanslutning att den uppfyller kraven i fråga om bestämmanderätt. När det gäller stöd som beviljas en sammanslutning av lantbruksföretagare är en förutsättning för stödet att sammanslutningens delägare eller medlemmar bedriver företagsverksamhet. Det är sålunda motiverat att förutsätta att dessa huvudsakligen uppfyller de förutsättningar som gäller lantbruksföretagare. Endast den förutsättning som gäller utkomsten tillämpas inte på delägarna eller medlemmarna i en sammanslutning.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om de krav som gäller sökandens yrkesskicklighet och utkomst samt bestämmanderätten. Avsikten är att i fråga om sökandens yrkesskicklighet föreskriva närmare om sådan yrkesutbildning eller arbetserfarenhet som innebär att sökanden anses ha tillräcklig yrkesskicklighet, samt om möjligheten att visa sin yrkesskicklighet genom läroavtalsutbildning eller en fristående examen. Genom förordning föreskrivs närmare om uppfyllande av utkomstkravet samt om de grunder enligt vilka en fysisk person som uppfyller förutsättningarna gällande ålder, yrkesskicklighet och utkomst anses ha bestämmanderätt i en sammanslutning.

9 §. Förutsättningar som gäller gårdsbruksenhets läge och besittningen av den. I denna paragraf föreskrivs om de förutsättningar som gäller en gårdsbruksenhets läge och besittningen av den. Enligt paragrafens 1 mom. ska en gårdsbruksenhet som stöds vara belägen i Finland och, om det är fråga om programbaserat stöd, inom programmets tillämpningsområde. Om sökanden är en sammanslutning ska denna ha sin hemort inom Europeiska gemenskapen. Syftet med bestämmelsen är att säkerställa att stödets

verkningar inriktas på Finland eller, när det är fråga om programbaserat stöd, att stödets verkningar inriktas på företagsverksamhet inom programmets tillämpningsområde. Syftet med förutsättningen som gäller sammanslutningens hemort är att säkerställa att stödet i första hand gagnar företagsverksamhet som bedrivs inom Europeiska gemenskapen, utöver att den gårdsbruksenhet som är föremål för stödet är belägen i Finland.

Paragrafens 2 mom. gäller besittningen av gårdsbruksenheten. Utgångspunkten är den att stödtagaren ska besitta gårdsbruksenheten i egenskap av ägare eller arrendator både när det gäller startstöd och investeringsstöd. Huvudregeln är att sökanden ska ha gårdsbruksenheten i sin besittning. Stöd som beviljas en sammanslutning av lantbruksföretagare kan emellertid, utöver för en gårdsbruksenhet som är i sammanslutningens besittning, beviljas för gårdsbruksenheter som är i sammanslutningens delägares eller medlemmars besittning. I dessa situationer förutsätts det att delägaren eller medlemmen på det sätt som avses ovan besitter den gårdsbruksenhet som är föremål för stöd. Om två eller flera aktörer gemensamt besitter den gårdsbruksenhet som är föremål för investeringsstöd förutsätts det att de ansöker om stöd gemensamt. I sådana fall kan stöd beviljas också i situationer där samtliga sökande inte uppfyller de i lagförslaget 8 § nämnda förutsättningarna som gäller stödtagare. I så fall räcker det att minst en tredjedel av gårdsbruksenheten är i en sådan lantbruksföretagares besittning som uppfyller de förutsättningar som avses ovan. Syftet med bestämmelserna är att göra det möjligt att bevilja stöd i synnerhet i situationer där gårdsbruksenheten är i ett oskiftat dödsbos besittning och en eller flera delägare fortsätter att bedriva jordbruk.

Särskilt viktig är besittningens varaktighet när det är fråga om en gårdsbruksenhet för vilken ansöks om stöd för bygginvesteringar eller som har en väsentlig betydelse för den företagsverksamhets kontinuitet som är föremål för stödet. En sådan del av en gårdsbruksenhet kan vara t.ex. markområdet för en produktionsbyggnad är viktig för gårdsbruksenhets funktion. En del av gårdsbruksenheten kan, förutom på grund av äganderätt, besittas i enlighet med ett arren-

deavtal eller ett avtal om delad besittning. Enligt paragrafens 3 mom. är en förutsättning för stödet att den avtalsenliga rätten har registrerats. Dessutom ska arrenderätten vara överförbar till tredje person utan att fastighetsägaren hörs och den ska gälla i minst tio år. Avsikten är att säkerställa att stödet faktiskt inriktas på sökandens företagsverksamhet samt att den i lagförslagets 20 § avsedda investering som är föremål för stödet bevaras och företagsverksamheten kan fortsätta. Bestämmelsen har dessutom betydelse för tillämpningen av den förutsättning som avses i lagförslagets 10 §. Vid bedömningen av frågan om den företagsverksamhet som är föremål för stöd är lönsam har besittningen av det för verksamheten centrala produktionsbyggnaderna en central betydelse.

I paragrafens 4 mom. föreslås ett bemyndigande enligt vilket genom förordning av statsrådet kan föreskrivas närmare om förutsättningar som gäller gårdsbruksenhetens läge och besittning. Bemyndigandet innebär att det kan preciseras i vilka situationer en gårdsbruksenhet som är föremål för stöd anses vara belägen i Finland. Vidare kan det preciseras i vilka situationer den avtalsenliga besittningsrätten ska vara registrerad. Arrenderätten för gårdsbruksenheten ska gälla i minst 10 år. En faktor som är avgörande när det gäller gårdsbruksenhetens läge är var gårdsbruksenhetens produktionsbyggnader eller merparten av de områden som används för produktionen är belägna. Besittningen av ett område som är föremål för en bygginvestering ska alltid baseras på rättigheter som fastställts genom registrering. Däremot kan tillämpningen av de krav som gäller ett giltigt arrendeavtal bestämmas med investeringens totala kostnader som utgångspunkt. Enligt gällande lagstiftning tillämpas kravet på investeringskostnader som överstiger 34 000 euro. Gårdsbruksenhetens produktionsbyggnader och bebyggda områden anses ha en väsentlig betydelse för kontinuiteten i den företagsverksamhet som stöds. I dessa fall kan det förutsättas både att den avtalsenliga rätten registreras och att arrendeavtalet gäller i minst 10 år.

10 §. Förutsättningar som gäller företagsverksamhet som stöds. I paragrafen föreskrivs om de förutsättningar som gäller före-

tagsverksamhet som stöds. Enligt paragrafens 1 mom. kan stöd beviljas för företagsverksamhet som har förutsättningar för kontinuerlig lönsamhet. Om sökanden är en sammanslutning av lantbruksföretagare ska bedömningen av förutsättningarna utsträckas till medlemmarnas eller delägarnas företagsverksamhet. Om ansökan gäller en ung jordbrukares startstöd kan vid bedömningen av förutsättningarna dessutom beaktas annan företagsverksamhet som bedrivs på den gårdsbruksenhet som stöds.

Enligt paragrafens 2 mom. föreskrivs genom förordning av statsrådet närmare om grunderna för bedömning av förutsättningarna för företagsverksamhetens lönsamhet. Vid bedömningen av förutsättningarna ska beaktas omständigheter som gäller produktionsförutsättningarna på den gårdsbruksenhet som stöds, sökandens ekonomiska ställning, förutsättningarna för marknadsföring av produkterna samt, i fråga om investeringsstöd, de kalkylerade verkningarna av den åtgärd som stöds.

Med ett gårdsbruks produktionsförhållanden avses den helhet som utgörs av arealer som används för produktionsverksamhet, antalet produktionsdjur, produktionsbyggnader och andra produktionsmedel. Vidare ska kalkyler uppvisas om hur produktionsförhållandena, möjligheterna att marknadsföra produkterna samt andra företagsrelaterade faktorer påverkar lönsamheten. I fråga om stödtagarens ekonomiska ställning ska framförallt likviditeten och soliditeten utredas. När det gäller investeringsstöd ska vid bedömningen beaktas också hur den åtgärd som stöds påverkar t.ex. produktionsförutsättningarna, soliditeten och möjligheten att marknadsföra produkterna. Uppgifter som är relevanta för bedömningsgrunderna ska enligt lagförslagets 11 § tas in i planen för affärsverksamheten.

11 §. Affärsplan. Enligt artikel 22.1 i EG:s landsbygdsförordning är en förutsättning för beviljande av startstöd till en ung jordbrukare att en affärsplan läggs fram. I artikel 13.2 i kommissionens verkställighetsförordning föreskrivs om de minimikrav som ställs på affärsplanens innehåll. Syftet med paragrafen är att på det nationella planet reglera affärsplanens innehåll. Enligt paragrafen ska en af-

färsplan läggas fram också i samband med ansökan om investeringsstöd för gårdsbruk.

I paragrafens 1 mom. föreskrivs om framläggande av en affärsplan för företagsverksamhet som stöds. Enligt gällande lagstiftning ska sökanden lägga fram utredning om att företaget är livskraftigt samt en beskrivning av gårdsbruksenhetens funktion och utveckling. Någon övergripande planering av företagsverksamheten har inte förutsatts. I lagförslaget föreslås emellertid inga större ändringar till den del som i affärsplanen ska nämnas de viktigaste förutsättningarna för beviljande av stöd, dvs. uppgifter om företagets utgångsläge samt om de åtgärder som behöver stöd. Dessutom ska sökanden i en med beaktande av åtgärdernas art och omfattning lämplig utsträckning redogöra för företagsverksamhetens målsättningar och metoderna för att uppnå målen samt lägga fram en uppskattning av verksamhetens utveckling under planeringsperioden. I fråga om investeringsstöd för gårdsbruk ska bedömas vilken verkan den investering som stöds kommer att få på företagsverksamheten. Dessa uppgifter ska också för närvarande framgå av ansökningshandlingarna. Syftet med bestämmelsen är att främja en övergripande planering av företagsverksamhetens utveckling samt att ge den myndighet som beviljar stödet en helhetsuppfattning om den verksamhet som ansökan avser.

Startstöd till en ung jordbrukare kan enligt lagförslaget 8 § 3 mom. beviljas också i det fall att sökanden inte uppfyller kraven på yrkesskicklighet, om sökanden förbinder sig att uppfylla kravet inom 36 månader efter att stödet beviljats. I enlighet med artikel 13.1. i kommissionens verkställighetsförordning ska det framgå av affärsplanen att stödtagaren utnyttjar denna möjlighet. Enligt verkställighetsförordningens artikel 13.3 ska överensstämmelsen med affärsplanen bedömas av den behöriga myndigheten senast fem år från och med dagen för det enskilda beslutet att bevilja stöd. Villkoren för återbetalning av stöd som redan har mottagits ska fastställas om den unga jordbrukaren inte lyckas uppfylla villkoren i affärsplanen vid tiden för bedömningen. I den föreslagna paragrafens 2 punkt föreskrivs, uttryckligen för unga jordbrukare, att av affärsplanen ska framgå

vilka åtgärder som vidtas i syfte att uppfylla kravet på yrkesskicklighet. I lagförslaget 46 § föreskrivs om möjligheten att återkräva stödet om de i affärsplanen nämnda åtagandena inte har uppfyllts.

Enligt paragrafens 3 mom. föreskrivs genom förordning av statsrådet närmare om affärsplanens innehåll. Bemyndigandet innebär att det ska föreskrivas närmare om de förutsättningar som nämnts i lagförslaget 8—10 §, dvs. om målsättningarna för företagsverksamheten och om metoderna för att uppnå målen samt om framläggande av kalkyler och utredningar om den framtida utvecklingen. I enlighet med artikel 13.2 i kommissionens verkställighetsförordning ska affärsplanen framförallt innehålla uppgifter om planerade investeringar, utbildning och rådgivning som krävs för att utveckla jordbruksföretagets verksamhet. Bestämmelsen gäller startstöd till unga jordbrukare. Avsikten är emellertid att nationellt stifta huvudsakligen motsvarande bestämmelser om den affärsplan som är en förutsättning för beviljande av investeringsstöd för gårdsbruk. När det gäller planeringen av företagsverksamheten kan bestämmelserna om startstöd emellertid skilja sig från dem som gäller investeringsstöd. Affärsplanens omfattning kan också anpassas till arten och omfattningen av de åtgärder som det är fråga om. Landsbygdsverket meddelar i enlighet med 29 § 2 mom. närmare föreskrifter om de blanketter som ska användas för ansökan samt om det sätt på vilket planerna och utredningarna ska presenteras.

12 §. Gårdsbruksenhetens produktionsförhållanden. I denna paragraf föreskrivs om produktionsförhållandena på gårdsbruk som är föremål för stöd. Enligt paragrafens 1 mom. är en förutsättning för beviljande av stöd att sökanden iakttar för produktionsgrenen gällande obligatoriska krav. Det är här fråga om krav som baserar sig på gällande lagstiftning. Enligt 25 § i den nationella förordningen om utveckling av landsbygden föreskrivs om iakttagande av gemenskapens lagstiftning om miljö, hygien och djurens välfärd. Enligt bestämmelsen ska jord- och skogsbruksministeriet tillhandahålla en förteckning över de författningar och föreskrifter som med stöd av vederbörande lagar har utfärdats och som de förutsätts iaktta. Kraven

gäller miljöskydd och planering av miljöanvändning, livsmedelshygien och andra hälso-skyddsåtgärder som har samband med produktionsförhållandena samt djurens välbefinnande. Bl.a. i samband med framläggandet av miljötillstånd och bygglov kontrolleras om kraven har uppfyllts. Det är här fråga om den nationella lagstiftning som gäller verkställighet av gemenskapens förordningar och direktiv och som det redogörs närmare för i 2 mom.

Enligt den föreslagna paragrafens 2 mom. kan genom förordning av statsrådet föreskrivas om redogörelsen för hur kraven iakttagits. Genom förordning ska enligt förslaget föreskrivas om huvudregeln, enligt vilken som en tillräcklig utredning ska betraktas betalning av sådant direkt stöd till jordbruket för vilket en förutsättning är att tvärvillkor iakttas. Med tvärvillkor avses villkoren enligt artiklarna 4 och 5 i rådets förordning (EG) nr 1782/2003 om upprättande av gemensamma bestämmelser för system för direkt stöd inom den gemensamma jordbrukspolitikerna och om upprättande av vissa stödsystem för jordbrukare och om ändring av förordningarna (EEG) nr 2019/93, (EG) nr 1452/2001, (EG) nr 1453/2001, (EG) nr 1454/2001, (EG) nr 1868/1964, (EG) nr 1251/1999, (EG) nr 1254/1999, (EG) nr 1673/2000, (EEG) nr 2358/71 och (EG) nr 2529/2001, nedan stödförordningen. I stödförordningens artikel 4 föreskrivs om lagtekniska verksamhetskrav och i artikel 5 om god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden. I stödförordningens bilaga III preciseras innehållet i de lagtekniska verksamhetskraven. I bilagan räknas de direktiv och förordningar upp som ska iakttas som en del av tvärvillkoren.

Bestämmelser om den nationella verkställigheten av tvärvillkor i fråga om miljörelaterade krav ingår i miljöskyddslagen (86/2000), vattenlagen (264/1961), avfallslagen (1072/1993), naturvårdslagen (1096/1996) och i jaktlagen (615/1993). Bestämmelser om identifiering och registrering av djur, livsmedelssäkerhet, växternas sundhet, djurens välbefinnande och hälsa samt om anmälan om sjukdomar finns i lagen om bekämpningsmedel (327/1969), foderlagen (396/1998), livsmedelslagen (23/2006), lagen om medicinsk behandling av djur

(617/1997), lagen om djursjukdomar (55/1980) samt i djurskyddslagen (247/1996). Närmare bestämmelser om verkställigheten av dessa tvärvillkor finns i statsrådets förordning om övervakningen av tvärvillkor som gäller folkhälsa, djurhälsa, växtskydd och anmälan om sjukdomar djurens välbefinnande samt identifiering och registrering av djur (1452/2006).

I jord- och skogsbruksministeriets förordning om minimikrav för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden som anknyter till tvärvillkoren i samband med direktstöd (183/2006) föreskrivs närmare om god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden som avses i jordbruksstödsförordningens artikel 5. Förordningen har utfärdats med stöd av lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik (1100/1994).

I samband med reformen av EG:s gemensamma jordbrukspolitik blev iakttagandet av tvärvillkor en förutsättning för beviljande av direktstöd. Sedan år 2007 är också iakttagandet av tvärvillkor en förutsättning för beviljande av miljöstöd och kompensationsbidrag. Innehållet i tvärvillkoren definieras dessutom i de ansökningshandböcker för direkt jordbruksstöd, vilka innehåller en detaljerad förteckning över gemenskapens författningar samt om nationella författningar som gäller verkställighet av dem.

Innehållet i de krav som gäller miljö, hygien och djurens välfärd överensstämmer i stor utsträckning med tvärvillkoren. För kravens vidkommande är det fråga om den gällande lagstiftningen om bedrivande av jordbruk. I kraven ingår inte sådana krav på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden som utgör en del av tvärvillkoren. Tvärvillkoren omfattar emellertid inte sådana obligatoriska krav gällande markanvändning och byggande som enligt lagförslagets 13 § 2 mom. fortfarande ska undersökas i samband med uppvisande av tillstånd i enlighet med lagförslagets 13 § 2 mom.

Syftet med ändringen är att förenkla stödsystemet. Förutsättningar för beviljande av direkta gemenskapsstöd är att gårdsbruket iakttar tvärvillkoren och att det har skapats verkställighetssystem för övervakning av dem. Betalning av direktstöd betraktas som

en utredning av att kraven iakttagits. Om direkt jordbruksstöd som förutsätter iakttagande av tvärvillkor har betalats under de 12 månaderna innan stödet beviljats, för en gårdsbruksenhet som är föremål för stöd, är anses sökanden i första hand iakttat tvärvillkoren. Förutsättningarna anses uppfyllda också i den situationen att stöd inte ännu har betalats men på gårdsbruksenheten har förrättats en inspektion som resulterat i att ovan avsett stöd kan betalas. Arbetskrafts- och näringscentralerna har tillgång till information om betalning och kontroll av direktstöd. Utgångspunkten är sålunda den att som utredning räcker en i ansökan intagen utredning om att direktstöd betalats.

I det fall att direktstöd till jordbruket har sänkts eller förvägrats till följd av en försummelse på grundval av vilken det kan konstateras att sökanden inte iakttar sådana obligatoriska krav som gäller miljö, hygien och djurs välbefinnande, ska det separat utredas att kraven iakttagits. Direktstödet kan minskas av många administrativa skäl om stöd som har betalats under de 12 månaderna innan stödet beviljades har minskats till följd av försummelse som gäller miljö, hygien eller djurs välbefinnande. Om stöd har förvägrats av den nämnda orsaken kan sökanden avkrävas en särskild redogörelse för hur försummelsen avhjälpes. Landsbygdsverket kan i enlighet med lagförslaget 29 § 2 mom. meddela närmare föreskrifter om hur redogörelsen ska läggas fram. En särskild redogörelse förutsätts också i det fall att direkt stöd till jordbruket inte har beviljats. Det kan framförallt vara fråga om situationer där direktstöd till jordbruket inte beviljas inom produktionsgrenen i fråga. Sådana produktionsgrenar är t.ex. biodling och pälsdjursuppfödning.

Om det inte är möjligt att lägga fram en redogörelse om saken kan förutsättningarna för beviljande av stöd konstateras i samband med ett gårdsbruksbesök som avses i lagförslaget 31 §. I praktiken kommer ett sådant förfarande i fråga ytterst sällan, eftersom merparten av de fungerande gårdsbruksenheterna i praktiken iakttar tvärvillkoren för att få direktstöd. Gårdsbruksbesök görs inte heller i fall där det är uppenbart att de övriga förutsättningarna för beviljande av stöd inte

är uppfyllda. Eftersom det är fråga om att utreda förutsättningarna för stöd kan gårdsbruksbesök göras endast med sökandens samtycke.

13 §. Förutsättningar som gäller åtgärder som stöds. I denna paragraf föreskrivs om förutsättningarna för åtgärder som stöds. Enligt paragrafens 1 mom. beviljas stöd inte för åtgärder som har inletts innan stöd beviljats. Detta är en förändring jämfört med nuläget. Enligt gällande lagstiftning beviljas stöd inte för åtgärder som har inletts innan stödansökan lämnats in.

Syftet med ändringen har dels samband med gemenskapens nya bestämmelser om statliga stöd och dels med förfarandet vid val av objekt som finansieras. Gemenskapens bestämmelser om statliga stöd utgår ifrån att stöd inte kan beviljas retroaktivt för redan inledda åtgärder, eftersom sådana stöd inte anses fungera som incitament. Stödet anses med andra ord inte främja jordbrukets strukturutveckling om det inriktas på en åtgärd som i varje fall skulle genomföras. Bestämmelser om saken ingår i 15 och 16 punkterna i gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till jordbrukssektorn samt i artikel 18 i förordningen om gruppundantag för jordbruk. Stöd kan enligt förordningens artikel 18 beviljas för verksamhet som har genomförts eller för stöd som har mottagits efter det att stödssystemet upprättats och offentliggjorts, stödansökan lämnats in på vederbörligt sätt och myndigheten har godkänt ansökan så att den förpliktar myndigheten att bevilja stöd och så att stödbeloppet eller beräkningsgrunderna för det klart har meddelats. Ansökan kan godkännas på det sätt som avses ovan endast i det fall att det finns disponibla medel för beviljande av stöd. I fråga om det nationella rättssystemet innebär detta att stödbeslut fattas.

Stöd enligt lagen om utveckling av landsbygden kan beviljas för en åtgärd som redan inletts, under förutsättning att stödansökan har lämnats in innan åtgärder inleds. Orsaken till skillnaderna i praxis är bestämmelserna om statliga stöd. På stöd som beviljas enligt lagen om utveckling av landsbygden kan tillämpas de allmänna bestämmelserna om statliga stöd, såsom förordningen om gruppundantag för jordbruk och de minimis-

förordningen. Motsvarande begräsning ingår för närvarande inte i de nämnda förordningarna.

Förfarandet för val av objekt som finansieras föreslås bli ändrat. För närvarande kan ansökningar lämnas in när som helst och på grund av flera faktorer har behandlingstiderna för ansökningarna med åren blivit längre. Sökanden har kunnat inleda verksamheten på egen risk utan att det på förhand bedömts om åtgärden varit berättigad till stöd. Detta har i vissa situationer och i synnerhet i fråga om bygginvesteringar visat sig vara problematiskt. Enligt förslaget frångås det kontinuerliga ansökningsförfarandet och stöd kan i fortsättningen sökas två eller tre gånger per år. Ansökningarna behandlas efter ansökningstiden och stöd beviljas enligt ett urvalsförfarande inom en skäligen tid efter att ansökningarna kommit in. Behandlingstiderna för ansökningarna kommer sålunda att bli kortare och sökanden får på förhand veta tidpunkten för avgörandet. Utgångspunkten är den att investeringsstöd beviljas och investeringen kan göras efter en kortare behandlingstid än för närvarande.

I fråga om startstöd till unga jordbrukare föreskrivs om ett undantag. Genomförandet av en generationsväxling påverkas ofta av många omständigheter som är oberoende av sökanden, t.ex. överlåtarens personliga situation och i synnerhet de för deltagande i avträdelssystemet föreskrivna tidsfristerna. Enligt gemenskapslagstiftningen är det dessutom tillåtet att bevilja stöd i situationer där jordbruket har etablerats. Enligt artikel 13.4 i kommissionens verkställighetsförordning ska det enskilda beslutet att bevilja startstöd till en ung jordbrukare fattas senast 18 månader efter etableringen, så som denna definieras i gällande bestämmelser i medlemsstaterna. I paragrafens 1 mom. föreskrivs sålunda om möjligheten att bevilja startstöd inom högst 18 månader efter etableringen. Enligt den föreslagna paragrafens 4 mom. bemyndigas statsrådet att genom förordning föreskriva närmare om den tidpunkt då etableringen anses ha skett. I lagförslagets 6 § föreskrivs närmare om åtgärder som anses som etablering av jordbruk, eftersom det är fråga om att definiera verksamhet som är föremål för startstöd till unga jordbrukare.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om tillståndsförutsättningen samt om framläggande av byggplan. Om en åtgärd som stöds förutsätter myndighetstillstånd måste ett sådant tillstånd uppvisas innan stöd beviljas. Tillståndet måste finnas vid ansökningstidpunkten och det ska fogas till ansökan. I detta avseende är det fråga om iakttagande av de obligatoriska krav som avses i 12 §. På detta sätt säkerställs det att de åtgärder som stöds är förenliga med de villkor och förfaranden som förutsätts framförallt i markanvändnings- och bygglagstiftningen samt i miljöskyddslagstiftningen. I de flesta fallen ska för en åtgärd utverkas bygglov eller åtgärdstillstånd i enlighet med markanvändnings- och bygglagen (132/1999) samt miljöstånd enligt miljöskyddslagen (86/2000). Om en åtgärd förutsätter båda tillstånden kan behandlingen av bygglovsärendet skjutas upp till dess att beslutet om miljöstillstånd har fattats. Åtgärder kan börja genomföras innan bygglovsbeslutet har vunnit laga kraft, om tillståndmyndigheten tillåter detta. En byggnad får emellertid inte godkännas och tas i bruk innan miljöstillståndsbeslutet har vunnit laga kraft. Med beaktande av de ovan nämnda omständigheterna är det konsekvent att förutsätta att tillståndet finns vid den tidpunkt då stödet beviljas. När myndigheten bedömer ansökningarna ska den ha jämförbara uppgifter om de åtgärder för vilka stöd har sökts. Till detta ansluter sig möjligheten att bedöma förutsättningarna för genomförande av åtgärderna med beaktande av villkoren för tillståndsbeslutet och planerna gällande den åtgärd som stöds. Tillståndet behöver inte ha vunnit laga kraft. I lagförslagets 33 § 3 mom. föreskrivs om uppvisande av tillstånd som har vunnit laga kraft.

Om den åtgärd som stöds inbegriper en bygginvestering ska sökanden lägga fram en byggnadsplan. Avsikten är att säkerställa att den myndighet som beviljar stödet har tillgång till tillräckliga uppgifter om sådana tekniska detaljer i det byggprojekt som stöds, varav det framgår att bygginvesteringen är funktionell, lämplig och miljöanpassad.

Genom förordning av statsrådet ska enligt 3 mom. föreskrivas närmare om situationer där en åtgärd anses vara inledd. Enligt bemyndigandet fastställs särskilt de åtgärder ef-

ter vilka ett nybygge, en reparationsinvestering, ett egendomsförvärv eller en etablering anses vara inledd. När det gäller byggprojekt anses som en sådan åtgärd att röjnings- eller grundarbeten har inletts. Ett egendomsförvärv anses vara inlett i och med ett avtal om äganderättens övergång eller då köpesumman eller en del av denna har betalats. En etablering anses ha skett vid den tidpunkt då den unga jordbrukaren har undertecknat ett överlåtelseavtal eller arrendekontrakt genom vilket han får det gårdsbruk som är föremål för stöd i sin besittning. Med stöd av bemyndigandet föreskrivs närmare om innehållet i byggplanen. Avsikten är att föreskriva om bygginvesteringars funktionella egenskaper, ändamålsenlighet och miljöanpassning bl.a. genom sådana specialplaner och utredningar som gäller planering av byggnader och miljöer, konstruktioner, VVS-arbeten och andra motsvarande system.

Enligt paragrafens 3 mom. kan genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet föreskrivas om tekniska, ekonomiska och funktionella samt säkerhets- och miljörelaterade omständigheter som gäller en bygginvestering. Enligt det nationella byggpolitiska programmet (SRb 30.1.2003) ska den offentliga sektorn vara en förebild när det gäller att i alla avseenden främja byggandets kvalitet (uppföljningsgruppens mellanrapport MM 151, s. 21). För byggande med stöd som beviljas av offentliga medel ska uppställas strängare kvalitetskrav än för sedvanligt byggande när det gäller ekonomi, funktionella krav, säkerhet och miljö. Till följd av den snabba produktutvecklingen och tekniska utvecklingen inom byggbranschen vore det ändamålsenligt att genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet föreskriva om dessa omständigheter och om inriktningen av dem på stödbjekten. Till denna kategori hör t.ex. krav som gäller planering, energilösningar och byggmaterial samt dimensionering och utrustning av lokaler.

14 §. Förutsättningar som gäller stödets finansieringar och belopp. De stöd som nämns i lagförslaget är förmåner som är beroende av prövning. Enligt paragrafens 1 mom. är en förutsättning för beviljande av stöd att i statsbudgeten eller i dispositionsplanen för gårdsbrukets utvecklingsfond anvisas bevil-

ningsfullmakt eller anslag för ändamålet. Utgångspunkten är den att stöd kan finansieras med Europeiska gemenskapens medel som har tagits in antingen i statsbudgeten eller i gårdsbrukets utvecklingsfond, med motsvarande nationella medel eller uteslutande med nationella medel. I förvaltningslagens 13 § föreskrivs om intäktsföring av jordbruksfondens medel. När det gäller strukturstödet till jordbruket har de räntestöd som ska beviljas av nationella medel i sin helhet finansierats ur statsbudgeten medan delfinansierade och helt nationella understöd har finansierats med medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond. Finansieringen ur statsbudgeten anvisas som bevilningsfullmakt för räntestödslån och finansieringen ur gårdsbrukets utvecklingsfond som ett anslag. I dispositionsplanen för gårdsbrukets utvecklingsfond bestäms dessutom maximibeloppet av lån för vilka kan beviljas statsborgen. I lagförslaget 64 § föreskrivs om inriktning av medel på stödatgärder och om anvisande av medel till arbetskrafts- och näringscentralerna.

Enligt paragrafens 2 mom. kan stöd inte beviljas till den del som andelen offentligt stöd av de godtagbara kostnaderna för en åtgärd överskrider det i Europeiska gemenskapens lagstiftning fastställda maximibeloppet för offentligt stöd. Det är här fråga om en förutsättning som påverkar stödbeloppet. Som en minskande faktor ska beaktas finansiering som har beviljats av Europeiska gemenskapen, staten eller ett annat offentligt samfund eller en förmån med penningvärde som hänför sig till de godtagbara kostnaderna för den åtgärd som stöds. I praktiken kan det vara fråga om t.ex. skattefrihet eller borgen. Beloppet av ett stöd som ingår i en förmån ska enligt förslaget beaktas som understöd eller räntestöd i det beviljade stödets belopp, om stödet totalt överstiger det maximibelopp som föreskrivs i gemenskapslagstiftningen. För närvarande har det stödbelopp som ingår i statsborgen dragits av från understödet eller räntestödet. I 9 och 82 a § i den nationella förordningen om utveckling av landsbygden föreskrivs om beaktande av värdet av annan offentlig finansiering samt värdet av stöd som beviljats som borgen. När det är fråga om programbaserat stöd ska det när stödet beviljas säkerställas att beloppet av den of-

fentliga finansiering som ingår i stödet inte överstiger det i programmet fastställda offentliga stödets maximibelopp. Gemenskapens finansieringsandel bestäms på basis av den sammanlagda offentliga finansiering som hänför sig till de i programmet fastställda stödberättigande kostnaderna. Om den offentliga finansieringens programenliga andel överskrider beviljas inte gemenskapsfinansiering. I annat fall snedvrids förhållandena mellan projekt som delfinansieras. Syftet med bestämmelsen är att säkerställa delfinansierat stöd samt att iaktta de maximibelopp som gäller för statsfinansierat stöd. Med stöd av bemyndigandet som gäller startstödet och investeringsstödet maximibelopp föreskrivs hur det offentliga stödets och den offentliga finansieringens maximibelopp ska beaktas.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs att en utredning ska läggas fram om den privata finansiering som används för genomförandet av en åtgärd som stöds. En viktig del av ansökan är en utredning om de godtagbara kostnaderna för den åtgärd som stöds och om förutsättningarna för att genomföra åtgärden. Stödnivån bestäms som en procentuell andel av de godtagbara kostnaderna. För bestämmandet av stödnivån och stödbeloppet behövs uppgifter om åtgärdens godtagbara totalkostnader. Uppgifter om den privata finansieringen innebär en utredning av den del av totalkostnaderna som sökanden uppger att ska finansieras på annat sätt än genom offentligt stöd. Utöver bestämmandet av stödnivån behövs uppgifter som gör det möjligt att konstatera den offentliga finansiering som avses i 2 mom. och beakta delfinansieringsförhållandena. Enligt bestämmelsen ska sökanden lägga fram en utredning om den privata finansiering som används för genomförandet av den åtgärd som stöds. Med detta avses i praktiken lån som stöds, andra lån eller annan finansiering som står till stödtagarens förfogande. Utöver betalningar i pengar kan som privat finansiering godkännas vederlagsfritt arbete eller produktionsinsatser som består av överlåtelse av trävaror eller marksubstanser.

I paragrafens 4 mom. föreskrivs om stödets minimibelopp. Syftet med bestämmelsen är att stöd inte ska beviljas för åtgärder vilka or-

sakar administrativa verkställighetskostnader som överstiger stödbeloppet och vilkas effekter ur helhetssynpunkt är små i förhållande till den företagsverksamhet som stöds. Enligt bestämmelsen beviljas stöd inte för en bygginvestering om ansökan avser ett stödbelopp på högst 5 000 euro. I fråga om andra åtgärder ska stöd inte beviljas om ansökan avser ett stöd på högst 2 000 euro.

Enligt bemyndigandet i paragrafens 5 mom. föreskrivs genom förordning av statsrådet om vederlagsfria arbets- och produktionsinsatser som privat finansiering. I artikel 54 i kommissionens verkställighetsförordning föreskrivs om förutsättningarna för godkännande av naturaprestationer som privata finansieringsandelar. Enligt artikeln kan en finansieringsandel bestå av mark eller fast egendom, utrustning och råvaror eller av obetalt frivilligt arbete. Värdet av andelarna måste kunna bestämmas.

15 §. Prioritetsordningen mellan åtgärder som stöds. Enligt lagförslaget ändras förfarandet för ansökan om och beviljande av stöd. Investeringsstöd för gårdsbruk ska inte längre kunna ansökas kontinuerligt. I stället ska årligen ordnas ett visst antal ansökningsomgångar. Information om ansökningstiderna ska ges i en ändamålsenlig omfattning och för inlämnandet av ansökningar sätts ut en frist. Efter ansökningstiden kontrolleras i fråga om varje ansökan som inkommit inom den utsatta tiden om förutsättningarna för beviljande av stöd är uppfyllda. De objekt som finansieras väljs bland de ansökningar som uppfyller förutsättningarna.

I paragrafen föreskrivs om prioritetsordningen mellan de stödbjekt som ansökningarna avser. Enligt lagförslaget 14 § 1 mom. är en förutsättning för beviljande av stöd att i statsbudgeten eller i dispositionsplanen för gårdsbrukets utvecklingsfond har anvisats bevilningsfullmakt eller anslag för ändamålet. Enligt föreslagna 15 § 1 mom. beviljas stöd i första hand för åtgärder som avsevärt främjar syften som nämns i 1 § och, om stödet ingår i ett program, för sådana syften som anges i programmet. Utgångspunkten är den att de nämnda syftena gäller i fråga om stöd som ingår i lagförslaget samt för förutsättningarna och villkoren för beviljandet av dem. Syftena definieras emellertid på en så

allmän nivå att de inte uteslutande kan läggas till grund för beslut om prioritetsordningen mellan åtgärder som stöds.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om de omständigheter som kan beaktas vid bedömningen av om en åtgärd är mera betydande än en annan från lagförslagets eller programmetets synpunkt. Enligt momentets 1 punkt ska vid bedömningen av prioritetsordningen beaktas faktorer som inverkar på de ekonomiska förutsättningarna för den företagsverksamhet som stöds. Enligt lagförslagets 10 § kan stöd beviljas en sökande som har förutsättningar för kontinuerligt lönsam verksamhet. Vid bedömningen av dessa förutsättningar ska beaktas omständigheter som gäller den stödtagande gårdsbruksenhetens produktionsförhållanden, sökandens ekonomiska ställning, möjligheterna att marknadsföra produkterna samt, när det gäller investeringsstöd, effekterna av den investering som stöds. En förutsättning för beviljande av stöd är sålunda att det finns förutsättningar för lönsam verksamhet. I detta avseende ska de grundläggande förutsättningarna för företagsverksamheten granskas. Också vid bedömningen av prioritetsordningen mellan de åtgärder som stöds ska framförallt beaktas de ekonomiska förutsättningarna för den stödtagande företagsverksamheten, framförallt verksamhetens lönsamhet och soliditet. Vid bedömningen av lönsamheten kan användas flera olika nyckeltal, t.ex. en lönsamhetskoefficient. En sådan koefficient har konstaterats vara praktisk när det gäller jämförelser mellan företag av olika storlek som är verksamma inom olika produktionsgrenar. Helhetsbedömningen av de ekonomiska förutsättningarna görs på basis av de uppgifter som framgår av affärsplanen. Dessutom kan sådana gårdsbruksbesök göras som avses i lagförslagets 31 §.

Enligt lagförslagets 1 § är ett syfte med lagen att främja jordbrukets konkurrenskraft. Målet är att stödja hållbar och lönsam företagsverksamhet. Stöd ska enligt förslaget sålunda i första hand beviljas för företag som placerar sig bra i en jämförelse som tar fasta på ekonomiska förutsättningar. Det är dels fråga om på kalkyler grundade faktorer som beskriver företagens ekonomiska verksamhetsförutsättningar och dels om sökandens

egenskaper som företagare, t.ex. kompetens och yrkesskicklighet som kommer till synes i samband organiseringen och det praktiska genomförandet av företagsverksamheten samt den systematiska utvecklingen av verksamheten. Dessa omständigheter bedöms på basis av affärsplanen och gårdsbruksbesök. Bedömningsgrunden tillämpas när ansökningar som gäller investeringsstöd för gårdsbruk ställs i prioritetsordning. Enligt paragrafens 4 mom. tillämpas grunden också när det gäller startstöd till unga jordbrukare.

Enligt paragrafens 2 mom. 2 punkten kan vid bedömningen av prioritetsordningen beaktas åtgärdens inverkan på lönsamheten av den företagsverksamhet som stöds. Kriteriet har ett nära samband med de ekonomiska förutsättningarna för den företagsverksamhet som stöds, dvs. med grunden för granskningen av den stödtagande företagsverksamheten som en helhet. Grunden som gäller de ekonomiska verkningarna av åtgärder som stöds tillåter emellertid att åtgärdens genomförbarhet och ändamålsenlighet granskas från företagets interna utgångspunkter. Enligt förslaget tillämpas grunden på investeringsstöd för gårdsbruk. Det är fråga om att utveckla jordbrukets verksamhetsförutsättningar och konkurrenskraft genom att stödja effektiv jordbruksproduktion.

Enligt momentets 3 punkt är det möjligt att beakta åtgärdens inverkan på den stödtagande gårdsbruksenhetens produktionsförhållanden, i fråga om arbetsmiljön och ett hållbart utnyttjande av naturtillgångar samt djurs välbefinnande. Vid bedömningen av prioritetsordningen kan sålunda beaktas åtgärdernas inverkan på gårdsbruksenhetens produktionsförhållanden också med avseende på företagets inkomstbildning. När den föreslagna grunden tillämpas är det alltid fråga om åtgärdens inverkan, som är resultatet av lösningar som överstiger de lagstadgade obligatoriska krav som avses i 12 §. Det är framför allt fråga om situationer där en åtgärd främjar arbetarskyddet eller arbetsmiljön. Ett hållbart utnyttjande av naturtillgångar främjas framför allt av lösningar som innebär ökad användning av förnybar energi i sökandens eller andras produktionsverksamhet, sparar energi, effektiviserar hanteringen av jordbrukets biprodukter eller i övrigt främjar miljö-

skyddet inom produktionsverksamheten. När det gäller djurs välbefinnande är det t.ex. möjligt att beakta sådana lösningar i anslutning till byggnader för produktionsdjur som främjar djurens möjligheter till ett arttypiskt beteende eller annars deras levnadsförhållanden. Dessa målsättningar främjas i fortsättningen också genom sådant stöd för djurs välbefinnande som ingår i programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland. Målet är att främja produktionens etiska kvalitet.

I paragrafens 3 mom. förtydligas tillämpningen av grunderna för beviljande av stöd till en sammanslutning av lantbruksföretagare. Om sökanden är en sammanslutning av lantbruksföretagare beviljas stödet för delägarnas eller medlemmarnas företagsverksamhet. Vid bedömningen av de grunder som avses i 2 mom. 1 och 2 punkten ska sålunda sammanslutningens delägares eller medlemmars företagsverksamhet granskas.

Vid beviljande av stöd till unga jordbrukare ska enligt paragrafens 4 mom. granskas de ekonomiska förutsättningarna för den företagsverksamhet som stöds.

Enligt paragrafens 5 mom. föreskrivs genom förordning av statsrådet närmare om bedömningsgrunderna för prioriteringsordningen mellan åtgärder som stöds. Vad gäller de grunder som avses i paragrafens 2 mom. 1 och 2 punkten är det delvis fråga om samma omständigheter som granskas när sökandens förutsättningar för kontinuerligt lönsam företagsverksamhet bedöms i enlighet med 10 §. I detta sammanhang betonas emellertid utöver en granskning av nyckeltalen för företagsverksamhetens lönsamhet att företagsverksamheten dessutom ska granskas som en ekonomisk helhet. Dessutom kan det föreskrivas närmare om bedömningen av de verkningar som en åtgärd som stöds har på sökandens gårdsbruks produktionsförhållanden. De omständigheter som inverkar på bedömningen utreds ovan i samband med 2 mom. Dessutom är det skäl att genom förordning föreskriva om de inbördes förhållandena mellan grunderna.

4 kap. **Särskilda förutsättningar för stöd i anslutning till lån**

16 §. Kreditgivare. I denna paragraf föreskrivs om förutsättningarna för stöd i anslutning till lån. Enligt bestämmelsen kan sådant stöd beviljas för lån som beviljas av en kreditgivare som Landsbygdsverket har godkänt. Syftet med bestämmelsen är att säkerställa att lån som är föremål för stöd beviljas av ett kreditinstitut som har de administrativa och tekniska förutsättningar som behövs för förvaltningen av stödet. Det är nödvändigt att förfara på detta sätt eftersom det i syfte att ordna uppföljningen av stödet på ett ändamålsenligt sätt samt för övervakning av att förutsättningarna och villkoren iakttagas är nödvändigt att ur kreditinstitutets datasystem hämta de uppgifter som behövs med tanke på förutsättningarna och villkoren för beviljande av stöd i form av räntestöd eller statsborgen samt sådana uppgifter om räntestöd som behövs när det gäller förutsättningarna för utbetalning. Räntestödet betalas genom förmedling av det centrala finansiella institutet till kreditgivaren som också på stödtagarens vägnar sköter ansökan om utbetalning av räntestödet. Också till denna del är det skäl att säkerställa att det finns administrativa och tekniska förutsättningar för utbetalningen. I lagförslaget 52 § föreskrivs om godkännande av kreditgivaren. I det sammanhanget föreslås ändringar när det gäller förutsättningar för godkännande av kreditgivare.

17 §. Förutsättningar för beviljande av räntestöd. I denna paragraf föreskrivs om förutsättningarna för beviljande av räntestöd. Enligt paragrafens 1 mom. kan räntestöd beviljas för lån vars lånetid är högst 30 år och vars lånebelopp inte helt täcker de godtagbara kostnaderna för den åtgärd som stöds. Den totalränta som uppbärs för räntestödslån får uppgå till högst räntan på sådana lån med normala villkor som kreditgivaren beviljat för liknande ändamål, inklusive extra kostnader för beviljande och skötsel av räntestödslånen. Räntestöd kan beviljas inom ramen för den bevillningsfullmakt för räntestödslån som årligen fastställs i statsbudgeten. Förutsättning som gäller lånetiden motsvarar den maximilånetid som föreskrivs i finansieringslagens 30 §. Lånebeloppet får inte

täcka de godtagbara kostnaderna för den åtgärd som stöds. Också till denna del motsvarar bestämmelsen nuläget. Enligt 67 § 1 mom. i den nationella förordningen om utveckling av landsbygden kan lån beviljas till högst 90 procent av de godtagbara kostnaderna för projekt eller åtgärder som berättigar till stöd. Syftet med bestämmelserna om lånets maximibelopp är att inrikta räntestödet på åtgärder som inte i sin helhet genomförs med lånemedel. Enligt paragrafens 3 mom. föreskrivs genom förordning av statsrådet närmare om räntestödslåns maximibelopp.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om bestämmandet av räntestödet. Enligt lagförslaget är räntestödet fyra procentenheter under förutsättning att låntagaren betalar minst en procents årlig ränta på lånet. Detta är en ändring jämfört med nuläget. Enligt finansieringslagens 29 § kan räntestödet vara fyra procentenheter. Enligt bestämmelsen ska låntagaren emellertid betala minst två procents årlig ränta. De ovan nämnda omständigheterna har lett till att stödtagaren har kunnat få fullt räntestöd med sex procents totalränta. Från stödtagarens synpunkt har det sålunda inte haft betydelse om totalräntan är två eller sex procentenheter och systemet har inte heller uppmuntrat stödtagaren att jämföra alternativ som erbjuds av olika kreditgivare. För att det ska vara intressant för stödtagarna att jämföra de alternativ som kreditgivarna erbjuder föreslås att den minimiränta som låntagaren ska betala sänks till en procentenhet. En annan grund för ändringen är att då räntenivån är låg i det nuvarande systemet realiserar det såsom räntestöd beviljande stödet först efter en relativt lång lånetid. Medel som motsvarar det såsom räntestöd beviljade stödet binds genom stödbeslutet, men stödbeloppet realiserar inte inom lånetiden. Räntestöd beviljas inte för sådana kostnader för kredit i utländsk valuta som beror på förändringar i valutakurserna.

En förutsättning för beviljande av räntestöd är enligt 3 mom. att kreditgivaren har godkänt det lånebelopp och de lånevillkor som nämns i stödansökan, t.ex. lånetiden och amorteringsprogrammet.

Enligt bemyndigandet i paragrafens 4 mom. ska genom förordning av statsrådet föreskrivas närmare om förutsättningen som

gäller det maximala lånebeloppet. Genom förordning av statsrådet föreskrivs också hur stödandelen fastställs. Det i euro angivna stöd som beviljas såsom räntestöd beräknas på basis av den förmodade amorteringstakten. I enlighet med bemyndigandet föreskrivs hur den såsom räntestöd beviljade stödandelen fastställs, varmed avses det sammanräknade beloppet av de stödposter som procentuellt beräknats för varje ränteperiod. Detta belopp ska jämföras med vad som i 6 och 7 § föreskrivs om stödets maximibelopp samt, om stöd beviljas som en procentuell andel av de godtagbara kostnaderna, med de godtagbara investeringskostnaderna och den fastställda stödnivån. Genom förordning av statsrådet föreskrivs dessutom närmare om hur förslag till godkännande av kreditgivaren ska läggas fram med hjälp av ett skriftligt kreditlöfte. Kreditlöftet är enligt förslaget bindande för kreditgivaren under motsvarande förutsättningar som ett erbjudande att bevilja lån på normala villkor. Avsikten är att till denna del bibehålla nuvarande praxis.

18 §. Förutsättningar för beviljande av statsborgen. I paragrafens 1 mom. föreskrivs om begränsningarna för beviljande av statsborgen. Statsborgen kan beviljas inom ramen för det maximala lånekapital som årligen fastställs i dispositionsplanen för gårdsbrukets utvecklingsform. Dessutom ska beaktas den begränsning som gäller beloppet av alla sådana lån med statsborgen vilkas borgensfordringar betalas av medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond. Sådana statliga borgensförbindelser har beviljats i enlighet med finansieringslagen samt den landsbygdsnäringslag (1295/1990) som gällde för den. Samtidigt får högst 80 miljoner euro vara utestående av lånekapital för vilket beviljats statsborgen. I finansieringslagens 32 § 1 mom. föreslås en motsvarande begränsning.

I paragrafens 2 mom. definieras lånerelaterade betalningar för vilka kan beviljas statsborgen som säkerhet. Statsborgen kan beviljas som säkerhet för räntestödslån och andra lån med normala villkor, för räntan på sådana lån samt för andra betalningar i enlighet med lånevillkoren. Statsborgen kan som stödform kombineras med räntestöd eller också kan statsborgen beviljas som säkerhet för betalningar som ansluter sig till lån med normala

villkor. Dessutom föreskrivs om begränsningar som gäller beloppet av enskilda statliga borgensförbindelser. Borgensbeloppet får inte överskrida de beräknade totalkostnaderna för den investering som stöds. Avsikten är att säkerställa att stöd som beviljas i form av borgen hänför sig endast till den åtgärd som stöds.

Beviljandet av statsborgen är förenat med behovsprövning. Enligt 3 mom. kan borgen beviljas en sökande som besitter en gårdsbruksenhet och på grund av dess läge eller av andra motsvarande orsaker inte har tillräckliga säkerheter för att få lån. En sådan situation kan uppkomma t.ex. då produktionsverksamhet bedrivs på arrendemark, då en gårdsbruksenhets gängse värde är litet på grund av dess läge eller då det ekonomiska värdet av produktionsbyggnader och utrustning, såsom växthus eller djurstallar, inklusive markgrunden inte utgör tillräcklig säkerhet. Statsborgen beviljas inte om sökanden har annan egendom som kan användas som säkerhet. I momentet föreslås inga ändringar jämfört med nuläget.

I 4 mom. förutsätts dessutom att statsborgen enligt den information som finns tillgänglig vid tidpunkten då stödet beviljas inte är förenad med betydande risker. Härmed avses att den företagsverksamhet som är föremål för stöd i form av statsborgen ska vara solid ur ekonomisk och funktionell synvinkel. En förutsättning är dessutom att motsäkerhet ställs för borgen. Motsäkerheten behöver inte vara betryggande. Som motsäkerhet har i praktiken godkänts fastighetsinteckning och som tilläggsäkerhet företagsinteckning. Motsäkerheten behöver sålunda inte värdemässigt motsvara statsborgen och en fastighetsinteckning som utgör motsäkerhet förutsätts inte ha bättre företrädesrätt än andra krediter. I bestämmelsen föreslås inga förändringar i nuläget. En förutsättning är dessutom att sökanden lägger fram kreditgivarens skriftliga utlåtande om beloppet av och villkoren för det lån som stöds samt om beloppet av den borgen som ansökan avser. I praktiken ges utlåtandet genom att kreditgivaren gör en anteckning på stödansökan. Inte heller i detta avseende föreslås ändringar jämfört med nuläget.

Enligt den föreslagna paragrafens 5 mom. bemyndigas statsrådet att genom förordning föreskriva närmare om statsborgens maximibelopp, om fastställande av statsborgens stödandel, om motsäkerhet samt om bedömningen av risker som är förenade med statsborgen. Statsborgens maximibelopp fastställs som en procentuell andel av de beräknade totalkostnaderna för den åtgärd som stöds samt å andra sidan av de godtagbara kostnaderna, om totalkostnaderna överstiger de godtagbara kostnader för åtgärden som fastställs i enlighet med 7 §. I så fall ska i samband med beslutet om statsborgens belopp säkerställas att stödandelen tillsammans med annat stöd inte överskrider det tillåtna maximibeloppet av stödet som bestäms på basis av de godtagbara kostnaderna. Bestämmelser om statsborgens stödandel ingår för närvarande i 77 § 4 mom. i den nationella förordningen om utveckling av landsbygden, där det föreskrivs att värdet av stödet i euro utgör 0,45 procent av borgensbeloppet. Om borgensbeloppet motsvarar hela lånebeloppet är stödets värde dock en procent av borgensbeloppet. Med stöd av momentets bemyndigande föreskrivs om tillämpning av motsvarande beräkningsgrund.

I enlighet med bemyndigandet föreskrivs också om godtagbar motsäkerhet. Som motsäkerhet godkänns i första hand en fastighetsinteckning i kombination med en företagsinteckning. Dessutom föreskrivs om de krav som ställs i fråga om företrädesrätten för en inteckning som fastställs som motsäkerhet. När det gäller kraven på den företagsverksamhet som stöds föreskrivs om bedömning av de risker som är förenade med borgen, med beaktande av stödtagarens solvens och övriga verksamhetsförutsättningar.

5 kap. Stöd villkor

19 §. Tiden för genomförande av åtgärder. I paragrafen föreskrivs om de villkor för strukturstöd som gäller tidpunkten för genomförande av en åtgärd som stöds. Bestämmelsen behövs för att användningen av medlen ska kunna effektiviseras. Avsikten är att stödtagaren ska genomföra de åtgärder som stöds planmässigt samt inom en rimlig tid med beaktande av åtgärdernas omfattning

och art. På detta sätt kan de genom stödbeslutet bundna medlen betalas ut utan dröjsmål och efter att de har befriats från bidningarna kan de åter tas i användning. Bestämmelsen motsvarar huvudsakligen det på stöd av annan företagsverksamhet tillämpliga villkor som föreskrivs i 23 § i lagen om utveckling av landsbygden. Inte heller i detta avseende föreslås några betydande förändringar jämfört med nuläget.

Enligt paragrafens 1 mom. ska åtgärder som stöds i sin helhet genomföras inom två år efter beslutet att bevilja stödet. En kortare frist kan emellertid bestämmas för genomförande av en åtgärd som stöds, om detta är motiverat med hänsyn till det sätt på vilket åtgärder genomförs eller företagsverksamhetens art. En två års genomförandetid eller en frist som fastställs separat kan vara problematisk i det fall att stöd för anskaffning av lösöre söks i samband med en ansökan om stöd för bygginvestering. Anskaffningen av lösöret kan då vara beroende av att byggnaden, anläggningen eller konstruktionen blir färdig. Med tanke på sådana situationer föreskrivs om ett undantag enligt vilket den två års genomförandetiden räknas från det att bygginvesteringen är klar.

Enligt paragrafens 2 mom. kan arbetskrafts- och näringscentralen på ansökan förlänga den tvååriga genomförandetiden eller den fastställda fristen. Ansökan ska göras innan fristen gått ut och den ska vara motiverad. En förutsättning för förlängning av fristen är att genomförandet av åtgärden har inletts inom den ursprungliga fristen och att det finns en godtagbar orsak till förlängningen. Fristen kan förlängas två gånger med högst ett år i sänder.

Genom förordning av statsrådet kan enligt paragrafens 3 mom. föreskrivas närmare om frister för genomförande av åtgärder som stöds. T.ex. för anskaffning av lösöre eller för småskaliga bygginvesteringar kan fastställas en kortare genomförandetid än två år. För etablering av jordbruk är fristen ett år. Det är meningen att stöd ska beviljas i första hand sökande som har beredskap att inleda företagsverksamheten inom en rimlig tid efter stödbeslutet.

20 §. Villkor för användning av stöd. I denna paragraf föreskrivs om villkoren för

användning av stöd. Bestämmelsen motsvarar 24 § i lagen om utveckling av landsbygden och de villkor som tillämpas när stöd beviljas för annan företagsverksamhet på landsbygden. Användningen av stödet ska vara förenligt med lagstiftningen om offentlig upphandling. Detta krav nämns i paragrafens 1 mom., enligt vilket i lagen om offentlig upphandling (348/2007) föreskrivs om användning av stöd för köp av varor och tjänster samt för upplåtande på entreprenad. Enligt 6 § 1 mom. 5 punkten i lagen om offentlig upphandling gäller skyldigheten att konkurrensutsätta upphandling varje upphandlare, om upphandlaren för upphandlingen har fått understöd till ett belopp som överstiger hälften av upphandlingens värde. I den föreslagna paragrafens 1 mom. föreskrivs också att stödtagaren ska lägga fram en utredning om att köpet har skett på det sätt som förutsätts i upphandlingslagen.

Objektet för en investering som stöds får enligt den föreslagna paragrafens 2 mom. inte varaktigt eller i betydande grad användas för annat än sådan företagsverksamhet eller sådant utvecklingsarbete som stödet avser, innan fem år har förflutit från betalningen av den sista posten i stödform och, om stödet ansluter sig till ett lån, från det att lånet eller dess sista post har lyfts. Om ägande- eller besittningsrätten till objektet för den investering som stöds överläts på någon annan inom fem år från betalningen av den sista posten eller från det att lånet eller dess sista post har lyfts, ska stödtagaren före överlåtelsen utverka arbetskraft- och näringscentralens tillstånd. En förutsättning för tillståndet är att mottagaren uppfyller villkoren för beviljande av stöd och att karaktären av den företagsverksamhet som stöds inte förändras väsentligt. I bestämmelsen föreslås inga betydande ändringar jämfört med nuläget. I fortsättningen kommer villkoret att begränsa överlåtelse av investeringsobjektet och dessutom användning av objektet för sökandens övriga företagsverksamhet. I fråga om överlåtelse-tillståndet förutsätts dessutom att karaktären av den investering som stöds inte förändras väsentligt.

Syftet med bestämmelsen är att säkerställa att t.ex. en byggnad för husdjursproduktion inte omedelbart efter att den byggts tas i bruk

för annan företagsverksamhet eller flyttas till en aktör som inte uppfyller förutsättningarna för beviljande av stöd. Genomförandetiden kan enligt 19 § uppgå till högst fyra år. Om objektet för en investering som stöds utan begränsningar skulle kunna överlåtas inom fem år från det att stödet beviljats, kunde objektet för den investering som stöds överlåtas och dess användningsändamål ändras redan ett år efter att objektet blivit färdigt. Nivån på investeringsstöd för gårdsbruk kan vara betydligt högre än nivån på stödet som beviljas för annan företagsverksamhet. Avsikten med bestämmelsen är att säkerställa att stöd fördelas till primärproduktion inom jordbruket och främjande av strukturutvecklingen inom jordbruket samt till sådana aktörer som uppfyller förutsättningarna för beviljande av stöd.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs om villkoret att den företagsverksamhet som stöds måste fortsätta. Enligt bestämmelsen får företagsverksamheten inte läggas ned eller inskränkas väsentligt innan fem år har förflutit från betalningen av den sista stödposten och, om stödet ansluter sig till ett lån, från det att lånet eller dess sista post har lyfts. Om ägande- eller besittningsrätten till den företagsverksamhet som stöds överlåts på någon annan före utgången av den ovan nämnda fristen, ska stödtagaren före överlåtelsen utverka arbetskrafts- och näringscentralens tillstånd. I bestämmelsen föreslås inga betydande ändringar jämfört med nuläget. I fortsättningen kan emellertid ansökas om tillstånd för överlåtelse av företagsverksamheten före utgången av fristen på fem år. Tillstånd kan sålunda beviljas under samma förutsättningar som för överlåtelse av objektet för en investering som stöds. Syftet med bestämmelsen motsvarar det som anförs ovan i samband med 2 mom.

Paragrafens 2 och 3 mom. ska i fråga om delfinansierat stöd uppfylla de förpliktelser som föreskrivs i artikel 72.1 i EG:s landsbygdsförordning. Enligt den nämnda bestämmelsen ska medlemsstaterna se till att stödtagaren får behålla stödet för en investeringsinsats endast om insatsen under fem år från förvaltningsmyndighetens beslut om finansiering inte genomgår någon betydande förändring som påverkar dess art eller förut-

sättningarna för genomförandet, eller på ett otillbörligt sätt gynnar ett företag eller ett offentligt organ, eller som innebär ändrade ägarförhållande beträffande infrastruktur eller att en produktionsverksamhet upphör eller flyttas. Bestämmelsen anknyter till lagförslaget 46 § 1 mom. där det föreskrivs om avbrytande av utbetalning av stöd samt återkrav i situationer där objektet för en investering som stöds eller företagsverksamheten har överlåtit utan arbetskrafts- och näringscentralens tillstånd.

I paragrafens 4 mom. föreskrivs om undantag från överlåtelsebegränsningen. Enligt bestämmelsen betraktas som en överlåtelse inte att objektet för den investering som stöds eller den företagsverksamhet som stöds övergår genom arvsrättsligt fång eller genom generationsväxling i samband med att stöd betalas för avstående från jordbruk eller beviljats stöd för etablering av jordbruk. Syftet med undantaget i fråga om generationsväxling är att det ska vara tillåtet att utan begränsningar överlåta investeringar eller företagsverksamhet som stöds endast i sådana fall där överlåtelsen främjar strukturutvecklingen inom jordbruket och för ändamålet har beviljats stöd av offentliga medel.

21 §. Bokföringsskyldighet. I denna paragraf föreskrivs om stödtagarens bokföringsskyldighet, om de krav som ställs på bokföringen samt om förvaring av bokföringsmaterialet. Syftet med paragrafen är att säkerställa att stödtagaren sköter sin bokföring och förvarar bokföringsmaterialet så att utgifterna för en stödtagande åtgärd, sådana de ska framgå av utbetalningsansökan är faktiska och kan verifieras i samband med behandlingen och granskningen av utbetalningsansökan. Bestämmelsen motsvarar i huvudsak 25 § i lagen om utveckling av landsbygden.

Enligt paragrafens 1 mom. ska stödtagaren föra bok över en åtgärd som stöds. Utgångspunkten är den att bokföringen ska ordnas som en del av stödtagarens bokföring enligt bokföringslagen (1336/1997) så att bokföringen av åtgärden utan svårighet kan identifieras och avskiljas från den övriga bokföringen. De som får strukturstöd för jordbruk är bokföringsskyldiga för sin företagsverksamhet eller också är de skyldiga att göra anteckningar för beskattningen.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs hur bokföringen ska ordnas i situationer där stödtagaren beskattas enligt inkomstskattelagen för gårdsbruk (543/1967). Som tillräcklig bokföring av en åtgärd om stöds betraktas enligt 2 mom. att stödtagaren gör sådana anteckningar som förutsätts för beskattningen. I skattestyrelsens beslut om anteckningsskyldighet och anteckningar (1807/1995) som utfärdats med stöd av lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) föreskrivs om anteckningar för beskattningen. Också i dessa situationer ska bokföringen ordnas på ett sådant sätt att kostnaderna för en åtgärd som stöds utan svårighet kan identifieras och avskiljas från den övriga bokföringen.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs om förvaring av bokföringsmaterialet. Bestämmelsen är viktig framförallt med tanke på vad som i Europeiska gemenskapens lagstiftning föreskrivs om verifiering av betalningar som gäller gemenskapens medel. Stödtagaren ska förvara bokföringsmaterialet som gäller den åtgärd som stöds så som föreskrivs i 2 kap. 9 och 10 § i bokföringslagen. Enligt bokföringslagens 2 kap. 10 § ska bokföringsböckerna samt kontoplanen med anteckningar om tillämpningsperiod bevaras minst 10 år efter räkenskapsperiodens utgång. Annat bokföringsmaterial ska enligt samma paragraf bevaras minst sex år efter utgången av det år under vilket räkenskapsperioden gått till ända. När det gäller programbaserade stöd som delfinansieras av Europeiska gemenskapen är det nödvändigt att föreskriva om en särskild förvaringsförpliktelse för att garantera att utgifterna kan verifieras tillräckligt länge för de inspektioner som görs av gemenskapens organ. Om det är fråga om stöd som ingår i ett program som delfinansieras av Europeiska gemenskapen ska material som anknyter till bokföringen förvaras minst tre år efter att Europeiska gemenskapens kommission betalat gemenskapens sista finansieringsandel enligt programmet.

22 §. Upplysnings- och biståndsskyldighet. I denna paragraf föreskrivs om stödtagarens upplysningskyldighet samt skyldighet att bistå i samband med inspektioner. Till sitt innehåll motsvarar bestämmelsen 26 § i lagen om utveckling av landsbygden. Stödtagaren är enligt paragrafens 1 mom. skyldig att till

arbetskrafts- och näringscentralen lämna in riktiga och tillräckliga uppgifter om en åtgärd som stöds, hur åtgärden framskrider och hur stödet används. Syftet med bestämmelsen är att komplettera det som i lagförslagets andra paragrafer föreskrivs om sådana särskilda utredningar och uppgifter som är förutsättning för beviljande och betalning av stöd. Bestämmelsen anknyter till det som i lagförslagets 46 § föreskrivs om återkrav, dvs. till bestämmelsen enligt vilken den myndighet som beviljar stöd är skyldig att återkräva stöd som betalats felaktigt eller utan grund, om stödtagaren har gett felaktiga eller bristfälliga uppgifter som väsentligt har inverkat på utbetalningen av stödet.

Enligt paragrafens 2 mom. ska stödtagaren dessutom utan dröjsmål underrätta arbetskrafts- och näringscentralen om förändringar som kan inverka på förutsättningarna för betalning av stöd eller leda till återkrav av stöd. Meddelandet ska riktas till arbetskrafts- och näringscentralen. Avsikten är att ge stödtagaren och myndigheten möjlighet att utreda konsekvenserna av sådana väsentliga förändringar som påverkar genomförandet av en åtgärd som stöds innan betalningsansökan lämnas in eller innan ärendet behandlas i samband med återkrav.

Enligt paragrafens 3 mom. är stödtagaren skyldig att biträda den som utför en inspektion genom att utan ersättning lämna ut uppgifter som är nödvändiga för att inspektionen ska kunna genomföras och upplysningar som gäller objektet för inspektionen samt vid behov genom att presentera den åtgärd som stöds. Genom bestämmelsen avgränsas stödtagarens biståndsskyldighet till upplysningar och utredningar som är nödvändiga för en inspektion. Dessutom föreskrivs att stödtagaren ska bistå den som utför inspektionen genom att presentera den åtgärd som stöds. Om inspektionsobjektet är en anordning som anskaffat för stödet, ska stödtagaren vid behov presentera anordningens funktion med avseende på den åtgärd som stöds.

6 kap. **Särskilda villkor för stöd i anslutning till lån**

23 §. Beviljande av räntestödslån. I denna paragraf föreskrivs om beviljande av ränte-

stödslån i enlighet med villkoren för stödbeslutet. Kreditgivaren kan bevilja räntestödslån och skuldebrevet får undertecknas så snart stödbeslutet har fattats. Ett villkor för räntestöd är dessutom att lånet beviljas enligt stödbeslutets villkor. I skuldebrevet ska tas in villkor om att de lånevillkor som framgår av stödbeslutet har företrädare framför skuldebrevsvillkoren. På detta sätt säkerställs att villkoren för det lån som stöds motsvarar förutsättningarna för beviljande av stödet samt villkoren för lyftande och amortering av lånet och betalning av ränta. Stödbeslutet ska fogas till skuldebrevet. I bestämmelsen föreslås inga ändringar jämfört med nuläget.

24 §. Lyftande av räntestödslån. I denna paragraf föreskrivs om villkoren för lyftande av räntestödslån. Enligt paragrafens 1 mom. får räntestödslån lyftas innan stödbeslutet har vunnit laga kraft. Om stödbeslutet överklagas och ändras får de lånevillkor och det lånebelopp som nämns i stödbeslutet enligt lagförslagets 33 § dock inte ändras utan kreditgivarens samtycke. Räntestödslån får lyftas i högst två poster. Denna huvudregel gäller närmast lån som beviljats för anskaffning av fast eller lös egendom eller för etablering av jordbruk. Om räntestöd har beviljats för en bygginvestering får räntestödslånet dock lyftas i högst fem poster. Det är skäl att förfara på detta sätt eftersom byggkostnaderna uppkommer under en längre period. I detta avseende föreslås i bestämmelsen inga ändringar jämfört med nuläget.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om frister för lyftande av lån. Den föreslagna bestämmelsen innebär en ändring jämfört med nuläget. I 7—9 § i förordningen om lån för utvecklingen av landsbygden föreskrivs om fristen för lyftande av lån eller den första låneposten. Den första posten av lån som beviljats för markköp eller byggande ska lyftas inom ett år efter att stödet beviljats. Lån som beviljats för köp av lösöre ska däremot i sin helhet lyftas inom ett år från det att stödet beviljats. Om lyftande av ett lån som beviljas för anskaffning av lösöre är beroende av genomförandet av en bygginvestering som stöds, är fristen beroende av fristerna för det stöd som beviljats för bygginvesteringen på så sätt att lösorelånet ska ha lyfts inom tre månader efter att de ovan nämnda fristerna

gått ut. Den sista posten av ett markköpslån ska lyftas inom två år från det att stödet beviljats och den sista posten av ett bygglån ska lyftas inom tre månader efter att arbete slutförts eller den frist som fastställts för utförandet av arbetet har gått ut.

I fortsättningen kommer fristerna för lyftande av lån att bindas till genomförandetiden för en åtgärd som stöds enligt lagförslagets 19 §. Härmed avses den i paragrafens 1 mom. föreskrivna genomförandetiden på två år, en i enlighet med bestämmelsen fastställd kortare frist eller en frist som har förlängts på det sätt som avses i paragrafens 2 mom. Ett räntestödslån eller dess första post ska lyftas inom den tid som avses i den nämnda paragrafen. Om ett räntestödslån lyfts i två poster kan den sista posten av lånet lyftas efter den för genomförandet fastställda fristen, likväl inom tre månader efter att fristen gått ut. I sådana fall där räntestöd har beviljats för en bygginvestering får räntestödslånets sista post emellertid inte lyftas förrän hela byggnadsarbetet har slutförts i enlighet med stödbeslutet. Också då ska den sista posten emellertid lyftas inom tre månader från den för genomförandet av bygginvesteringen fastställda fristen.

Paragrafens 3 mom. gäller tillstånd att lyfta lån. För lyftandet av räntestödslånet eller en lånepost måste stödtagaren utverka arbetskrafts- och näringscentralens tillstånd. Tillståndet ska uppvisas för kreditgivaren innan lånet eller en lånepost lyfts. I lagförslagets 38 § föreskrivs om utverkande av tillstånd att lyfta lån.

Enligt paragrafens 4 mom. kan genom förordning av statsrådet föreskrivas närmare om hur lånen lyfts. Genom förordning föreskrivs sålunda om hur stora låneposter som får lyftas på en gång.

25 §. Amortering och betalning av ränta på räntestödslån. I denna paragraf föreskrivs om amorterings- och räntevillkoren. Räntestödslån ska amorteras halvårsvis eller kvartalsvis i lika stora poster. Enligt bestämmelsen förfaller den första amorteringen till betalning senast då ett år har förflutit efter att lånet eller den första posten lyftes. Ränta ska betalas räknat från den dag då lånebeloppet eller varje lånepost lyftes. I bestämmelsen föreslås inga ändringar jämfört med nuläget.

I fråga om byggande är det emellertid skäl att föreskriva om undantag. Byggkostnader stiger till betydligt högre belopp än lösörensanskaffningar och byggkostnader uppkommer i allmänhet under den genomförandetid som avses i 19 §. Dessutom är det skäl att beakta att en bygginvestering inte omedelbart efter att den genomförts ökar produktiviteten i form av större inkomster. Avsikten är att de som genomför bygginvesteringar ska ges möjlighet att klara av byggkostnaderna före låneamorteringarna. Det är sålunda nödvändigt att i sådana fall införa ett förfarande som innebär att den första amorteringen behöver betalas först den förfallodag som först följer två år efter att lånet eller dess första post har lyfts.

Kreditgivaren och stödtagaren kan inom ramen för de villkor som nämns ovan avtala om ett amorteringsprogram. Syftet med det villkor som nämns i paragrafens 1 mom. är att stödandelen av räntestödet ska kunna betalas inom en skälig tid från det att lånet lyfts samt att hålla ränteutgifterna på en skälig nivå. De faktiska räntekostnaderna för lån med lika stora amorteringar blir under hela lånetiden sannolikt mindre än i fråga om annuitetslån, där lånekapitalet amorteras långsammare. Lån med lika stora amorteringar har fördelar också när det är fråga om statsborgen. Om statsborgen har beviljats för ett räntestödslån kommer också de årliga kostnaderna för statsborgen, i och med att annuitetslånets kapital amorteras långsammare, att bli större för stödtagaren än när det gäller ett lån med lika stora amorteringar.

Avsikten är emellertid inte att begränsa stödtagarens möjligheter att amortera lån utöver de regelbundna poster som avses i 1 mom. I paragrafens 2 mom. föreskrivs om kreditgivarens och stödtagarens möjlighet att avtala om extra amorteringar, hur dessa påverkar återstående amorteringar samt om förtida återbetalning av hela lånet.

Enligt paragrafens 3 mom. kan kreditgivaren bevilja uppskov med amorteringar om detta är nödvändigt på grund av stödtagarens tillfälliga ekonomiska svårigheter. Kreditgivaren kan bevilja uppskov enligt prövning. Inga ändringar föreslås när det gäller grunderna för beviljande av uppskov. Däremot föreslås ändringar i de maximala uppskovsti-

derna och de till dessa anslutna förfarandena. Bestämmelser om uppskov med amorteringar på räntestödslån ingår för närvarande i 17 § i förordningen om lån för utveckling av landsbygden. Enligt förordningens 17 § 1 mom. har uppskov kunnat beviljas för högst två år i sänder, sammanlagt dock för högst fem år. Målet är att påverka användningen av räntestöd. Uppskovet inverkar inte på räntestödets belopp med det har betydelse för hur snabbt räntestödet förbrukas. Den omständigheten att skuldekapitalet är oförändrat har betydelse för hur snabbt stöd som beviljats i form av räntestöd förbrukas. I vissa situationer kan detta vara problematiskt med tanke på stödets effekt, eftersom skyldigheten att betala ränta förverkligas fullt ut då utbetalningen av räntestödet har upphört innan verkningarna av den investering som stöds har realiserats eller en mottagare av startstöd har stabiliserat sin verksamhet.

En förutsättning för beviljande av uppskov har enligt 17 § 3 mom. i förordningen om lån för utveckling av landsbygden i vissa situationer varit att ärendet hänskjuts till det centrala finansiella institutet för avgörande eller till myndigheterna för godkännande. Dessutom har kreditinstitutet kunnat uppställa villkor för beviljande av uppskov eller återkalla uppskovet av grundad anledning eller också har arbetskrafts- och näringscentralen kunnat besluta återkalla uppskovet. De nämnda bestämmelserna gällde också statliga lån för vilka betalningslättnader har betydelse för stödbeloppet. Motsvarande bestämmelser föreslås inte bli intagna i lagen. Kreditgivaren och stödtagaren kan avtala om amortering av räntestödslån och om ett betalningsprogram, om inte annat följer av stödvillkoren. Enligt 2 mom. kan betalningen av de poster för vilka uppskov beviljats genomföras på så sätt att lånetiden förlängs inom ramen för den maximala tid som föreskrivs i 17 § 1 mom. eller genom att de återstående amorteringarna höjs. Syftet med bestämmelsen är att fastställa gränserna inom vilka avvikelser kan göras från den i stödbeslutet angivna lånetiden och från de amorteringsvillkor som föreskrivs i 1 mom.

26 §. Villkor för statsborgen. Enligt paragrafens 1 mom. beviljas statsborgen som fyllnadsborgen. Till denna del föreslås inga

ändringar jämfört med nuläget. I fortsättningen krävs arbetskrafts- och näringscentralens tillstånd för att lyfta lån eller låneposter som är föremål för statsborgen. Syftet med denna nya bestämmelse är att säkerställa att stöd i form av borgen inriktas på den åtgärd som ska stödjas. Frågan om kostnadernas stödberättigande undersöks dessutom i samband med att tillstånd att lyfta stödet beviljas.

Enligt paragrafens 2 mom. träder statsborgen i kraft efter att lånet eller dess första post har lyfts, den engångsavgift som avses i 55 § 1 mom. har betalats och motsäkerhet ställts. På detta sätt säkerställs det att de i villkoren för stödbeslutet nämnda förutsättningarna för beviljande av statsborgen förverkligas och att borgensavgiften betalas. Borgensförbindelsen är inte bindande för staten om de åtgärder som avses ovan inte har genomförts inom två år efter att statsborgen beviljats eller om de villkor som nämns i 27 § inte har iakttagits. Genom bestämmelsen tryggas statens intressen som borgensman. Om det lån som borgen avser inte lyfts inom två år är det möjligt att stödtagarens ekonomiska situation har undergått en betydande förändring jämfört med vad den var vid bedömningen av de risker som sammanhänger med borgen. Vidare är det möjligt att den åtgärd som ska stödjas inte genomförs. Enligt lagförslagets 19 § är genomförandetiden för en åtgärd två år och denna frist kan på ansökan förlängas under förutsättning att åtgärden inte har börjat genomföras. Med tanke på bedömningen av de risker som är förenade med borgen är det också nödvändigt att säkerställa att lånevillkoren inte ändras eller lånet överförs på ett sätt som påverkar statens ställning som borgensman.

Enligt 3 mom. ska i fråga om borgensvillkoren dessutom iaktas lagen om borgen och tredjemanspant (361/1999), nedan borgenslagen. Denna lags bestämmelser kompletterar de föreslagna bestämmelserna om statsborgen. I lagförslagets 18 § föreskrivs om betalningar som är föremål för statsborgen, dvs. om borgensansvarets innehåll. I lagförslagets 27 § föreskrivs om överföring av lån på någon annan kreditgivare och stödtagare samt om ändring av lånevillkor. På minskning och upphörande av borgensman-

nens ansvar, på indrivning av huvudskulden och på regressrätten tillämpas borgenslagen.

Enligt borgenslagens 15 § upphör borgensmannens ansvar gentemot borgenären när huvudförpliktelsen är betald eller när den annars har upphört. I lagens 16 § föreskrivs att borgensmannens ansvar upphör i sådana situationer där kreditgivaren låter blir att bevaka sin fordran i samband med företagssaneringsförfarande som gäller gäldenären. Dessutom föreskrivs om andra grunder på vilka borgensmannens ansvar kan upphöra. Statens ansvar som borgensman preskriberas enligt borgenslagens 19 § tre år efter att huvudförpliktelsen förfallit till betalning, om inte preskriptionen avbryts före det. Den nämnda paragrafens 3 mom. ska emellertid inte tillämpas. Enligt den preskriberas en borgensförbindelse tio år efter att förbindelsen ingicks, om inte preskriptionen avbryts före det. Enligt huvudregeln är lånetiden över tio år för lån som stöds.

Statsborgen beviljas som fyllnadsborgen. Bestämmelser om när fyllnadsborgen förfaller till betalning ingår i borgenslagens 23 §. Om kreditgivaren kan kräva betalning av staten är en förutsättning för att huvudförpliktelsen ska förfalla till betalning dessutom i regel att den egendom som utgör säkerhet har sålts eller att det vid utsökning har konstaterats att det finns hinder mot att sälja säkerheten. I borgenslagens 24 § föreskrivs om situationer där en förutsättning för att borgensmannens ansvar ska förverkligas är att åtgärder för att säga upp huvudförpliktelsen riktas mot borgensmannen. I borgenslagens 6 kap. föreskrivs om regressrätt. Enligt lagens 28 § har borgensmannen rätt att av gäldenären få det belopp av huvudförpliktelsen som han på grund av sin borgensförbindelse har betalat till borgenären. I lagförslagets 56 § föreskrivs om förverkligande av statens borgensansvar och om intressebevakning i anslutning till regressrätten.

27 §. Överföring av lån och ändring av lånevillkor. I denna paragraf föreskrivs om överföring av lån som stöds samt om ändring av lånevillkor. Enligt paragrafens 1 mom. får ett lån som stöds överföras på någon annan kreditgivare som godkänts i enlighet med 52 §. Överföring av lån som stöds förutsätter alltid också att stödbeslutet överförs. Ett lån

som stöds får sålunda överföras på en annan stödtagare endast om arbetskrafts- och näringscentralen godkänner detta i samband med att stödbeslutet överförs.

Enligt paragrafens 2 mom. får villkoren för ett lån som stöds ändras under förutsättning att detta inte inverkar på uppfyllandet av förutsättningarna eller villkoret för stödet. Lånevillkoren kan med andra ord ändras så att räntestödsbeslutets villkor inte frångås, så att lånetiden inte blir längre än 30 år, så att totalräntan inte ändras i strid med 17 § 1 mom. eller så att amorteringsprogrammet för räntestödslånet inte ändras i strid med stödvillkoren. När det gäller ett lån som är föremål för borgen är ett villkor dessutom att ändringen inte påverkar statens ställning som borgensman. Om det inte är fråga om en sådan tillåten ändring som avses ovan måste arbetskrafts- och näringscentralens tillstånd utverkas för ändringen av lånevillkoren. Tillstånd beviljas emellertid inte i det fall att ändringen av villkoren påverkar förutsättningarna för beviljande av stöd. Sålunda kan tillstånd inte beviljas t.ex. för en lånetid som överstiger 30 år och villkoren för ett lån som är föremål för statsborgen får inte heller ändras så att den ekonomiska risk som är förenad med statsborgen ändras avsevärt.

Efter att utbetalningen av räntestödet upphört kan låntagaren och kreditgivaren avtala om ändring av lånevillkoren eller begränsning av möjligheterna att överföra lånet. Detta kan emellertid ske endast i det fall att statsborgen inte har beviljats för lånet. I 3 mom. föreskrivs om denna begränsning.

Enligt paragrafens 4 mom. föreskrivs genom förordning av statsrådet närmare om situationer där det förutsätts tillstånd för ändring av lånevillkoren. I enlighet med bemyndigandet föreskrivs om sådana ändringar gällande villkoren för lån som är föremål för statsborgen, vilka påverkar statens ställning som borgensman. När det gäller räntestödslån föreskrivs om utverkande av tillstånd till ändringar av amorteringsvillkoren och räntebetalningen. Genom förordning föreskrivs om fristen för utverkande av tillstånd. Tillstånd ska utverkas innan amorterings- eller räntebetalningsskyldigheten i enlighet med stödvillkoren har uppkommit och, om det är fråga om ett lån med borgen, innan

den uppskjutna amorteringen har förfallit till betalning. Landsbygdsverket meddelar närmare föreskrifter om de blanketter som ska användas för tillståndsförfarandet.

7 kap. **Ansökan om och beviljande av stöd**

28 §. Information om möjligheten att ansöka om stöd. I denna paragraf föreskrivs om information som gäller möjligheten att ansöka om stöd. I fortsättningen ska ansökan om strukturstöd till jordbruket ske i samband med årliga ansökningsomgångar. För ansökan om stöd sätts ut en frist. De ansökningar som har kommit in inom fristen deltar i ett bedömningsförfarande. För ändamålet används standardblanketter för att ansökningarna ska vara så jämförbara som möjligt. Dessutom är det viktigt att informationen om möjligheterna att ansöka om stöd är så fullständig som möjligt. Informationsskyldigheten gäller dels möjligheten att ansöka om stöd och dels ansökningstiden och ansökningsförfarandet samt förutsättningarna och villkoren för beviljande av stöd. Landsbygdsverket svarar för informationen och informationens omfattning är beroende av den regionala tillämpningen av stödsystemet. Om det inte har uppställts begränsningar för den regionala tillämpningen ska informationen om ansökningsförfarandet omfatta hela Fastlandsfinland.

29 §. Stödansökan. I paragrafen föreskrivs om formkraven för stödansökan. Enligt paragrafens 1 mom. ska stödansökan upprättas skriftlig på en blankett som fastställts för ändamålet. Ansökan ska undertecknas och till den ska fogas de handlingar, utredningar och planer som är nödvändiga för bedömning av förutsättningarna för beviljande av stöd. Med utredningar avses framförallt utredningar som gäller förutsättningarna för beviljande av strukturstöd till jordbruket samt dokument som stöder utredningarna. Med planer avses affärsplaner samt byggplaner.

Enligt paragrafens 2 mom. meddelar Landsbygdsverket närmare föreskrifter om de blanketter som ska användas för ansökan om stöd, om de handlingar som ska fogas till ansökan samt om det sätt på vilket planerna och utredningarna ska presenteras. Lands-

bygdsverket bemyndigas att fastställa ansökningsblanketterna samt de blanketter som ska användas för utredningarna. Dessutom kan landsbygdsverket enligt 2 mom. meddela närmare föreskrifter om olika typer av tekniska dokument som gäller t.ex. stödtagarens juridiska form, fördelningen av bestämmanderätt, undertecknarens namnteckningsrätt samt beslutet om att lämna in ansökan, i det fall att det är fråga om en juridisk person. Med handlingar avses t.ex. registerutdrag eller bolagsordningen.

Landsbygdsverket meddelar föreskrifter om hur affärsplaner och byggnadsplaner ska presenteras. Genom statsrådets förordning enligt 11 § 3 mom. och 13 § 3 mom. föreskrivs närmare om planernas innehåll. När det gäller utredningar meddelas föreskrifter t.ex. om uppvisande av examensintyg eller beskattningsintyg i samband med stödansökan. Eftersom sättet för framläggande av utredningarna och planerna har samband med ansökningsförfarandet, har bemyndigandet att meddela föreskrifter i fråga om dessa undantagsvis fogats till bestämmelsen om stödansökan.

30 §. Att ansöka om stöd. I denna paragraf föreskrivs om möjligheten att sätta ut en frist för ansökan om stöd. Avsikten är att effektivisera handläggningen av stödansökningarna. För att arbetskrafts- och näringscentralen ska kunna bedöma prioriteringsordningen mellan åtgärder som stöds måste den ha tillgång till sinsemellan jämförbara ansökningar. Efter att ansökningstiden har gått ut ska arbetskrafts- och näringscentralen i enlighet med 22 § 1 mom. i förvaltningslagen (434/2003) vid behov uppmana sökandena att komplettera sina ansökningar. Därefter kan centralen bedöma ansökningarna. Också stödbesluten kan sålunda fattas inom en rimlig tid efter att stödansökningarna kommit in. Förfarandet innebär att den enskilda sökanden kan förutse hur lång tid behandlingen av ansökan tar i anspråk, vilket är speciellt viktigt i sådana fall då åtgärden i fråga inte kan inledas förrän stödbeslutet har fattats.

Stödansökan ska tillställas den behöriga arbetskrafts- och näringscentralen. Enligt paragrafens 1 mom. är den arbetskrafts- och näringscentral behörig inom vars verksamhetsområde gårdsbruksenhetens driftcentrum

är beläget. Om gårdsbruksenhetens driftcentrum är beläget inom flera än en centrals verksamhetsområde är den arbetskrafts- och näringscentral behörig inom vars verksamhetsområde merparten av gårdsbruket produktionsbyggnader är belägna.

Genom förordning av statsrådet kan i enlighet med paragrafens 3 mom. föreskrivas närmare om fristen för ansökan om stöd. Fördelningen av stöd samt anvisandet av de medel till arbetskrafts- och näringscentralerna som behövs för finansiering av stöden är i enlighet med lagförslagets 64 § beroende av den fastställda statsbudgeten eller dispositionsplanen för gårdsbrukets utvecklingsfond. För startstöd gäller dessutom i enlighet med lagförslagets 13 och 33 § en särskild frist på 18 månader. Till denna del måste myndigheterna säkerställa att ansökningar om startstöd till unga jordbrukare lämnas in så att de kan avgöras inom den nämnda fristen. Det måste sålunda vara möjligt att bestämma en fast ansökningstid samt en tid för inlämnande av ansökningar om startstöd till unga jordbrukare.

31 §. Bedömning av stödansökan. I denna paragraf föreskrivs om åtgärder som kan användas som hjälp vid bedömning av stödansökningar. Innan arbetskrafts- och näringscentralen fattar beslut om att bevilja stöd kan den enligt paragrafens 1 mom. begära utlåtanden av andra myndigheter om omständigheter som har samband med stödtagaren och den åtgärd som stöds, ifall detta är nödvändigt för bedömningen av förutsättningarna för beviljande av stöd. En åtgärd som stöds anknyter ibland så nära till de inom ett annat förvaltningsområde verkamma myndigheternas specialsakkunskap att det är nödvändigt att inhämta dessas utlåtande för bedömning av innebörden av den åtgärd som ska stödjas. På motsvarande sätt kan arbetskrafts- och näringscentralen be Landsbygdsverket om ett utlåtande i situationer där utlåtandet är nödvändigt för att förutsättningarna för beviljande av stöd ska kunna tillämpas på ett enhetligt sätt i hela landet. Landsbygdsverkets och andra myndigheters utlåtanden är inte bindande för arbetskrafts- och näringscentralen.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om andra åtgärder för bedömning av innehållet i en åtgärd.

gård som ska stödjas. Arbetskrafts- och näringscentralen kan innan strukturstöd beviljas göra gårdsbruksbesök för att bedöma förutsättningarna för att bevilja stöd samt den åtgärd som stöds. Genom gårdsbruksbesök inhämtas om företagsverksamhet som stöds framförallt information som behövs för bestämmande av prioriteringsordningen mellan de åtgärder som ska stödjas. Motsvarande bestämmelse ingår i 31 § 2 mom. i lagen om utveckling av landsbygden. Gårdsbruksbesök kan göras endast med stödtagarens samtycke och i den omfattning som denne anser vara lämpligt. På gårdsbruksbesök tillämpas det förfarande som föreskrivs i förvaltningslagens 38 §. I den nämnda bestämmelsen ingår en begränsning enligt vilken syn inte får förrättas i lokaler som omfattas av hemfriden. I förvaltningslagen föreskrivs om det förvaltningsförfarande som myndigheterna ska iaktta. Lagen ger inte myndigheterna befogenhet att förrätta syn. Det är sålunda nödvändigt att i lagförslaget ta in en särskild bestämmelse om gårdsbruksbesök.

32 §. Avbrott i beviljande av stöd. I denna paragraf föreskrivs om jord- och skogsbruksministeriets rätt att nationellt eller regionalt avbryta beviljandet av stöd om Europeiska gemenskapens lagstiftning kräver det. På detta sätt ska förfaras t.ex. om det enligt gemenskapslagstiftningen är förbjudet att stödja företag inom vissa branscher eller produktion av vissa produkter eller om det framgår att stödet hotar att blir ett sådant statligt stöd som artikel 87.1 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen inte tillåter. Det är då nödvändigt att omedelbart avbryta beviljandet av stöd, för undvikande av att sökandena åsamkas extra kostnader och för undvikande av rättsförluster i det fall att förbjudna statliga stöd beviljas.

Enligt paragrafens 2 mom. kan beviljande av stöd avbrytas för viss tid eller tills vidare om det inte kan förutses hur lång tid som behövs för korrigerande av situationen. Före avbrottet ska förhandlingar om saken göras med de producent- och näringsorganisationer som saken gäller. Information om avbrottet ska lämnas i lämplig omfattning och publiceras i Officiella tidningen.

33 §. Stödbeslut. I denna paragraf föreskrivs om de villkor som ska tas in i stödbes-

lutet. Enligt paragrafens 1 mom. ska i stödbeslutet anges det beviljade stödets belopp, de stödvillkor som föreskrivs i lagförslaget samt förutsättningarna för utbetalning och återkrav av stödet. Dessutom ska i beslutet tas in de villkor och förutsättningar som följer av Europeiska gemenskapens lagstiftning. Genom stödbeslutet godkänns byggnadsplaner.

I paragrafens 2 mom. föreslås en särskild bestämmelse om stöd i anslutning till lån. Enligt bestämmelsen godkänns genom stödbeslutet lån som är föremål för räntestöd eller statsgaranti samt lånevillkoren. Enligt förutsättning både för stöd i form av räntestöd och statsborgen är kreditgivarens skriftliga viljeyttring varav framgår att kreditgivaren anses ha godkänt de i lagförslaget ingående stödvillkoren samt de uppgifter om lånet som framgår av ansökan. Om stödbeslutet ändras till följd av överklagande, förutsätts kreditgivarens samtycke för ändring av lånebeloppet och villkoren. Syftet med bestämmelsen är att skydda kreditgivaren i situationer där det slutliga stödbeslutets lånevillkor avviker från de lånevillkor som legat till grund för kreditlöftet.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs om särskilda villkor för stödbeslutets giltighet. Bestämmelsen behövs för att de för strukturstöd till jordbruket disponibla medlen inte ska vara bundna till bygginvesteringar som inte genomförs i enlighet med stödbeslutet av den anledningen att tillståndet eller villkoren ändras till följd av ett överklagande. Om en åtgärd som stöds förutsätter att tillstånd utverkas och sökanden inte ännu vid tidpunkten för stödbeslutet har uppvisat ett tillstånd som vunnit laga kraft, kan i stödbeslutet tas in ett villkor enligt vilket beslutet förfaller om sökanden inte inom den utsatta fristen uppvisar ett lagakraftvunnet tillstånd som gör det möjligt att genomföra åtgärden i enlighet med stödbeslutet.

Ett beslut om startstöd till en ung jordbrukare ska enligt paragrafens 4 mom. fattas inom 18 månader efter att jordbruket etablerades. Bestämmelsen är baserad på artikel 13.4 i kommissionens verkställighetsförordning.

34 §. Överföring av rätt som följer av stödbeslut. I denna paragraf föreskrivs om över-

föring av stödbeslut. Enligt bestämmelsen kan den rätt till stöd som följer av ett stödbeslut överföras till en annan aktör som avses i 5 §, om förutsättningarna för beviljande av stödet är uppfyllda. Stödtagaren ska ansöka om överföring av beslutet i enlighet med det förfarande som avses i 30 §. Beslutet om överföringen av rätt som följer av stödbeslutet fattas av den behöriga arbetskrafts- och näringscentralen. Detta kommer i fråga närmast i situationer där en stödtagande gårdsbruksenhet, en stödtagande del av denna eller egendom som anskaffats med stöd övergår till en ny ägare och övergången enligt lagförslaget 20 § 2 mom. inte ska betraktas som en överlåtelse eller om arbetskrafts- och näringscentralen har beviljat ett sådant tillstånd för överlåtelsen som avses i den nämnda paragrafen.

8 kap. Utbetalning av stöd

35 §. *Utbetalning av startstöd i form av understöd.* Startstöd till en ung jordbrukare kan beviljas som understöd eller räntestöd. Startstöd i form av understöd till en ung jordbrukare kan enligt paragrafens 1 mom. betalas utan särskild ansökan. Startstöd i form av understöd beviljas för kostnader i samband med etablering av jordbruk. I detta sammanhang förutsätts för utbetalning av stödet inte att det läggs fram en utredning om de faktiska kostnaderna. Understödet betalas i två årliga poster. Enligt förslaget är antalet betalningsposter sålunda en färre än enligt det nuvarande stödsystemet.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om förutsättningarna för betalning av understöd. Om startstödet har beviljats före etableringen av jordbruket är en förutsättning för utbetalning av den första posten att stödtagaren uppvisar en utredning om etableringen. Om stödet har beviljats på grund av ett åtagande som sökanden har givit för att uppfylla kravet på yrkesskicklighet, är en förutsättning för utbetalning av den andra posten att stödtagaren visar att de åtgärder för uppfyllande av åtagandet har genomförts som nämns i affärsplanen. Den andra posten betalas inte ut om stödtagaren inte har lämnat in en utredning om att jordbruket etablerats.

Enligt paragrafens 3 mom. föreskrivs genom förordning av statsrådet närmare om betalning av startstöd i form av understöd samt om fristen för inledning av utredningar som förutsätts för utbetalning. Avsikten är att det ska föreskrivas om två årliga kalenderdagar då stöd kan betalas ut beroende på tidpunkten för beviljande av stödet samt om stödets fördelning mellan olika poster. Dessutom ska i förslaget föreskrivas om när utredningarna senast ska lämnas in för att utbetalningen ska kunna ske. Motsvarande bestämmelser ingår i 87 § i den nationella förordningen om utvecklingen av landsbygden. Landsbygdsverket utfärdar närmare föreskrifter om etablering av jordbruk samt om utredningar som gäller utbildningsåtgärder. I praktiken avses inlämnande av t.ex. köpebrev eller intyg.

36 §. *Utbetalning av investeringsstöd i form av understöd.* Investeringsstöd kan beviljas som understöd, räntestöd eller statsborgen. I denna paragraf föreskrivs om förutsättningarna för utbetalning av understöd. Enligt paragrafens 1 mom. ska stödtagaren ansöka om utbetalning av understöd skriftligen med en för ändamålet fastställd blankett. Utbetalningsansökan ska undertecknas. För inlämnandet av ansökan kan sättas ut en skälig frist som räknas från stödbeslutet eller, när det är fråga om den sista utbetalningsansökan för den åtgärd som stöds, från det att åtgärden har genomförts. Ansökan ska lämnas in till den myndighet som har beviljats stödet. I bestämmelsen föreslås inga ändringar jämfört med nuläget. På inlämnande av utbetalningsansökan och komplettering av ansökan samt på ansökans anhängighet tillämpas förvaltningslagen.

Det är motiverat att sätta ut en frist för inlämnande av en utbetalningsansökan särskilt när det är fråga om stöd som delfinansieras av gemenskapens medel. I artikel 29 i den nya finansieringsförordningen föreskrivs om automatiskt återtagande av gemenskapens budgetåtagande i det fall att en medlemsstat inte till kommissionen har lämnat in den del av ett budgetåtagande för vilken ingen utgiftsdeklaration har kommit in till kommissionen senast den 31 december det andra året efter det år då budgetåtagandet gjordes. Utbetalningen av stödet ska sålunda nationellt ordnas på så sätt att utbetalningsansökningar

som gäller utgifter för genomförande av en åtgärd som stöds ska lämnas in inom en skälig tid från beslutet om beviljande av stödet samt från det att åtgärden som stöds har slutförts. Det är motiverat att sätta ut en frist också för stöd som i sin helhet finansieras med nationella medel, av den anledningen att en bindning av anslag genom ett stödbeslut för finansiering av en åtgärd som ska stödjas kan återtasa för finansiering av andra åtgärder endast i det fall att det sista beloppet av stödet har betalats.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om betalning av understödposter och om hur beloppen bestäms. Ett understöd kan enligt förslaget betalas ut i högst fem poster. Understöd som har beviljats för anskaffning av lösöre har kunnat betalas ut i högst två poster och understöd som beviljats för byggprojekt i högst fem poster. Av understödet ska enligt förslaget betalas ut en andel som motsvarar högst stödnivån samt det beviljade stödets belopp av de godtagbara kostnader som nämns i utbetalningsansökan. Om det beviljade stödets belopp har baserats på enhetskostnader innebär detta att stödet, oberoende av enhetskostnadernas nivå, betalas ut högst enligt de faktiska kostnaderna. Stödtagaren ska vid behov lägga fram en utredning om den privata finansieringen. Någon separat utredning behövs inte i det fall att den privata finansieringen består av lån som är föremål för stöd och som arbetskrafts- och näringscentralen känner till genom förfarandet med tillstånd för lyftande av lån.

När det gäller byggprojekt innebär bestämmelsen delvis en ändring jämfört med nuläget. Utbetalning av stöd för anskaffning av lösöre och fastigheter har alltid baserats på utredningar om de faktiska kostnaderna. När det gäller sådana stöd för byggprojekt som finansieras uteslutande med nationella medel har utbetalningen av understöd i enlighet med 88 § 1 mom. i den nationella förordningen om utvecklingen av landsbygden bundits till byggskedet. En förutsättning för utbetalning av ett delfinansierat understöd har varit att beloppet av de förverkligade kostnaderna har påvisats. Graden av färdigställande ska enligt den nämnda paragrafens 3 mom. påvisas genom ett intyg som utfärdas av kommunens byggnadsinspektör, av ar-

betskrafts- och näringscentralens byggnadsexpert eller någon annan inspektör som har godkänts av arbetskraft- och näringscentralen. Intyget över byggskedet har skaffats på sökandens bekostnad.

I fortsättningen kommer sådana understöd för byggprojekt som har beviljats av nationella medel att betalas ut på basis av de förverkligade kostnaderna. Syftet med ändringen är att förenhetliga förutsättningarna för utbetalningen. Genom att delfinansierat stöd kommer att beviljas i hela landet innebär detta att alla arbetskrafts- och näringscentraler börjar betala ut stödet på basis av de förverkligade kostnaderna. Praxis för påvisande av de förverkligade kostnaderna kan i fråga om åtgärder som helt finansieras med nationella medel avvika från de förfaranden som gäller åtgärder som delfinansieras av gemenskapen. Nedan redogörs närmare för dessa förfaranden.

Enligt paragrafens 3 mom. är en förutsättning för utbetalning av stöd att stödtagaren har iakttagit stödvillkoren. Ytterligare en förutsättning är att stödtagaren har haft faktiska, slutliga och verifierbara utgifter som hänförs sig till den åtgärd som stöds. Stöd betalas sålunda inte ut på basis av utgifter som i verkligheten inte har uppkommit, som inte är stödtagarens slutliga utgifter, som inte kan verifieras eller som inte hänförs sig till den åtgärd som stöds. Om understöd har beviljats för en bygginvestering är en förutsättning för utbetalning av sista posten att bygginvesteringen i sin helhet har genomförts i enlighet med stödbeslutet. Till utbetalningsansökan ska fogas de bokföringshandlingar och utredningar som är nödvändiga med tanke på förutsättningarna för utbetalning av understödet.

Det är här fråga om i synnerhet sådana förutsättningar för utbetalning av stöd av Europeiska gemenskapens medel, som Landsbygdsverket ska kontrollera innan stödet betalas ut. Bestämmelser om saken ingår i artikel 26.3 i kommissionens kontrollförordning där det föreskrivs om administrativa kontroller av ansökningar om utbetalningar. Omständigheter som ska granskas är huruvida produkterna eller tjänsterna har levererats, huruvida de redovisade utgifterna utgörs av faktiska kostnader samt huruvida en avslutad

insats överensstämmer med den insats för vilken ansökan om stöd lämnades in och beviljades. Enligt förordningens artikel 26.5 ska stödtagaren dessutom för sina utgifter visa upp fakturor och dokument som visar att betalningar gjorts. Om detta inte kan göras ska betalningarna styrkas med dokumentation av lika bevisvärde.

Det förfarande som beskrivs ovan ska tillämpas också i det fall att stöd som beviljats av nationella medel avser samma åtgärd som ett delfinansierat stöd. När det är fråga om en åtgärd som i sin helhet ska finansieras med nationella medel kan de faktiska kostnaderna i utbetalningsskedet påvisas t.ex. med en bokföringsrapport eller något annat sammandrag av kostnaderna. I fråga om en bygginvestering kan ett intyg över byggnadsskedet ersättas med en utredning om de förverkligade kostnaderna. Stödtagaren har också hittills varit skyldig att förvara fakturor och dokument för kontroll. Beroende på utfärdarens praxis har det också kunnat vara förenat med tilläggskostnader att skaffa ett intyg över byggnadsskedet. Från stödtagarens synpunkt innebär den föreslagna ändringen att uppföljningen av byggnadskostnaderna främjas, liksom även bedömningen av hur investeringen genomförs. Det blir också möjligt att eventuellt justera planerna i byggnadsskedet. En utredning om att investeringen genomförts i enlighet med stödbeslutet förutsätts inte för när för utbetalningen av den sista posten. Detta kan ske t.ex. genom uppvisande av byggtillsynsmyndighetens protokoll över slutsynen. Dessutom kan arbetskrafts- och näringscentralen vid behov förrätta syn i enlighet med 44 § för att konstatera om det finns förutsättningar för utbetalning.

I den föreslagna paragrafens 4 mom. föreskrivs att statsrådet genom förordning kan meddela närmare föreskrifter om grunderna för bedömning av om utgifter är faktiska, slutliga och verifierbara. Detta innebär att utgiften betraktas som stödtagarens kostnad då det finns ett verifikat som visar att utgiften har bokförts. Vidare ska stödtagaren ha fått en vara eller tjänst som motsvarar utgiften och stödtagaren ska inte ha haft möjlighet att få kompensation för utgiften eller dra av den i beskattningen. Det är inte fråga om en utredning av förutsättningarna för utbetalning

utan om grunderna för bedömning av huruvida förutsättningarna uppfyllts. Landsbygdsverket meddelar närmare föreskrifter om de handlingar och utredningar som gäller förutsättningarna. Nedan redogörs närmare för föreskrifternas innehåll.

Enligt 4 mom. kan genom förordning av statsrådets föreskrivas närmare om betalningsposterna för investeringsstöd i form av understöd och om fristen för inlämnade av utbetalningsansökan. Enligt bemyndigandet kan statsrådet föreskriva om utbetalningsposterna när det gäller understöd som beviljats för byggprojekt eller anskaffning av lösöre samt om fördelningen av understödet mellan posterna. Motsvarande bestämmelse i fråga om byggprojekt ingår för närvarande i 88 § 2 mom. i den nationella förordningen om utveckling av landsbygden och i fråga om lösöresanskaffningar i 50 § i tillämpningsförordningen.

I aragrafens 4 mom. föreskrivs att Landsbygdsverket kan utfärda närmare föreskrifter om utredningar och bokföringshandlingar som gäller bedömningen av om utgifter är faktiska, slutliga och verifierbara samt hur de fördelas. Landsbygdsverket är den i förvaltningslagens 15 § avsedda utbetalningsmyndighet som i enlighet med gemenskapslagstiftningen ska kontrollera att utgifterna är stödberättigande. Landsbygdsverket ska framförallt kontrollera de ovan nämnda omständigheterna i fråga om betalningar som ska rapporteras till gemenskapen. Bemyndigandet innebär att verket ska utfärda föreskrifter om hur det påvisas att utgifter är faktiska och verifierbara med hjälp av verifikat, bokföringsrapporter eller andra sammandrag över förverkligade kostnader. När det gäller att vissa att en utgift är slutligt ska Landsbygdsverket utfärda föreskrifter om stödtagarens möjligheter att dra av mervärdesskatt eller att få annan gottgörelse som de facto minskar en bokförd utgift som är baserad på ett ursprungligt verifikat. Vid fördelningen av utgifterna är det fråga om att utreda förhållandet mellan en utgift och en åtgärd som stöds. Föreskrifter kan utfärdas om sådana anteckningar i bokföringshandlingarna som gör det möjligt att utreda sambandet mellan en utgift och en åtgärd som stöds. Dessutom

ska Landsbygdsverket fastställa de blanketter som används för ansökan om utbetalning.

37 §. Utbetalning av stöd i form av understöd. I denna paragraf föreskrivs om utbetalning av understöd. Bestämmelsen gäller såväl startstöd i form av understöd som investeringsstöd. Arbetskrafts- och näringscentralen beslutar om utbetalningen av understöd. I detta avseende ska arbetskrafts- och näringscentralerna i enlighet med artikel 6 i den nya finansieringsförordningen sköta det utbetalande organets uppgifter i fråga om delfinansierat stöd. Det utbetalande organet ansvarar för beredningen och upprättandet av utbetalningsbeslutet. Landsbygdsverket fastställer blanketten för utbetalningsbeslut. I momentet föreskrivs att uppgifterna ska sändas till Landsbygdsverket för utbetalningen. Arbetskrafts- och näringscentralerna ska sammanställa uppgifterna om beslut att betala ut stöd som de beviljat och sända uppgifterna till Landsbygdsverket. Landsbygdsverket svarar för kontrollen och godkännandet av utgifterna samt för den tekniska utbetalningen av stödet.

38 §. Tillstånd att lyfta lån. I denna paragraf föreskrivs om tillstånd att lyfta lån och låneposter. Det är fråga om skedet där det kontrolleras att det lån som stöds hänför sig till de godtagbara kostnaderna för åtgärden i fråga samt att kostnaderna är stödberättigande. Räntestödet betalas i enlighet med lagförslaget 39 § ut till kreditgivaren genom förmedling av det centrala finansiella institutet.

Enligt paragrafens 1 mom. ska tillstånd sökas hos arbetskrafts- och näringscentralen. För ansökan om tillstånd kan sättas ut en frist. Detta gäller närmast räntestödslån. Syftet med att sätta ut en frist är att säkerställa att ansökan sänds in till arbetskrafts- och näringscentralen i god tid före utgången av den frist som avses i lagförslaget 24 § 2 mom. Till ansökan ska fogas bokslutshandlingar och utredningar.

I 2 mom. föreskrivs dessutom om villkoret att av lånet får lyftas högst en andel som motsvarar de faktiska kostnaderna. Detta innebär delvis en ändring jämfört med nuläget. När det är fråga om markförvärv och lösöre är en förutsättning för lyftande av lån enligt förordningen om utvecklingslån för landsbygden att de faktiska kostnaderna påvisas. I

fråga om helt nationella åtgärder har verifikaten visats för kreditgivaren och i fråga om tillstånd att lyfta lån för delfinansierade åtgärder har verifikaten visats för arbetskrafts- och näringscentralen. I fråga om lån för byggprojekt har låneposterna i enlighet med 8 § i den ovan nämnda förordningen bundits till byggskedet. Enligt förordningens 10 § 1 mom. har emellertid påvisande av de faktiska kostnaderna förutsatts också för lyftande av lån som beviljats för byggprojekt i alla situationer där det är fråga om delfinansierat stöd eller nationellt stöd som avser samma åtgärd som delfinansierat stöd. En förutsättning för lyftande av lån har då varit att arbetskrafts- och näringscentralen har beviljat tillstånd och att i samband med ansökan har utretts de faktiska kostnaderna. Denna praxis föreslås bli förenklad på så sätt att påvisande av de faktiska kostnaderna alltid är en förutsättning för att lyfta lån. De faktiska kostnaderna ska påvisas också när det är fråga om åtgärder som finansieras med nationella medel, i samband med att arbetskrafts- och näringscentralens tillstånd att lyfta lånet söks. Tidigare skulle motsvarande utredningar tillställas kreditgivaren. I fråga om lån som beviljats för byggprojekt skulle detta framförallt innebära att intyg om byggskedet inte längre behövs. På motsvarande sätt som i samband med utbetalning av understöd som beviljats för byggprojekt skulle i fortsättningen inte förutsättas någon utredning om byggskedet i andra fall än när det är fråga om att lyfta den sista posten. Då måste stödtagaren påvisa att bygginvesteringen genomförts i enlighet med stödbeslutet. Detta skulle ske på motsvarande sätt som i lagförslaget 36 § föreslås i fråga om utbetalningen av understöd. I samband med 36 § utreds också alternativet för påvisande av de faktiska kostnaderna samt målsättningarna för den föreslagna ändringen.

Enligt paragrafens 2 mom. är en förutsättning för beviljande av tillstånd dessutom att stödsvillkoren har iakttagits. En förutsättning är sålunda bl.a. att de villkor uppfylls som avser antalet låneposter som lyfts av ett räntestödslån, de faktiska kostnaderna och fristerna. Ytterligare en förutsättning är att stödtagarens utgifter är slutgiltiga och verifierbara samt hänför sig till den åtgärd som stöds.

Avsikten med bestämmelsen är att säkerställa att räntestödet hänförs till sådana godtagbara kostnader som avses i stödbeslutet. Motsvarande omständigheter ska i enlighet med lagförslagets 36 § kontrolleras i samband med behandlingen av utbetalningsansökningar som gäller stöd i form av understöd.

Genom förordning av statsrådet kan i enlighet med paragrafens 4 mom. föreskrivas närmare om grunderna för bedömning av om utgifter är faktiska, slutliga och verifierbara samt om fristen för att utverka tillstånd att lyfta lån. Det är nödvändigt att föreskriva om en frist för ansökan om tillstånd, för att ansökan ska kunna behandlas i god tid innan de i 24 § 2 mom. avsedda fristerna för lyftande av räntestödslån går ut. Fristen för inlämnande av ansökan kan förlängas en gång. För förlängningen av fristen ska anges godtagbara skäl. I fråga om bedömningen av om utgifterna är faktiska, slutliga och verifierbara föreskrivs om motsvarande omständigheter som i samband med lagförslagets 36 §. Landsbygdsverket utfärdar närmare föreskrifter om blanketterna för ansökan om tillstånd samt om de handlingar och utredningar som ska fogas till ansökan. Motsvarande bemyndigande föreslås i lagförslagets 36 § som gäller utbetalning av investeringsstöd i form av understöd. Bemyndigandet innebär att föreskrifter ska utfärdas om påvisande av att en utgift är faktiskt och verifierbar med hjälp av verifikat, bokslutsrapporter eller andra kostnadssammandrag. Dessutom ska Landsbygdsverket fastställa blanketterna för ansökan om tillstånd att lyfta lån.

39 §. *Betalning av räntestöd.* I paragrafens 1 mom. föreskrivs om beloppet av räntestöd som betalas ut. Enligt bestämmelsen betalas i räntestöd en andel motsvarande det belopp som avses i 17 § 2 mom. av den under respektive ränteperiod gällande totalräntan på räntestödslån. I räntestöd betalas sålunda en fyra procents andel av totalräntan, likväl så att för låntagaren återstår att betala en årlig ränta på minst en procent. Vid beviljande av räntestöd beräknas räntestödets belopp på basis av framtida amorteringar. Det i ränteposterna ingående nominella stödbeloppet diskonteras till värdet vid tidpunkten då stödet beviljades, vilket innebär att för räntestödet

beräknas det värde som det har vid tidpunkten för beviljandet. Enligt bestämmelsen ska emellertid av räntestödet betalas högst en andel som motsvarar det beviljade stödets nominella belopp. Räntestöd betalas sålunda till dess att stödets nominella belopp har blivit betalt.

Enligt paragrafens 2 mom. upphör utbetalningen av räntestöd då räntestödslånet i sin helhet har betalats. Dessutom föreskrivs om den inverkan det har på betalningen av räntestödet att lånekapitalet förfaller till betalning. Räntestöd betalas inte för lånekapital som förfallit till betalning, om det inte är fråga om betalning som har samband med företagssanering eller skuldsanering. En sänkning av totalräntan genom ett sådant förfarande som avses ovan eller genom ett jämförbart förfarande skulle innebära att kravet att stödtagaren ska betala en procents ränta slopas. I räntestöd betalas emellertid högst det belopp som totalräntan belöper sig till.

Enligt paragrafens 3 mom. ska kreditgivaren separat ansöka om betalning av räntestöd för varje ränteperiod, likväl högst en gång i månaden. Det är sålunda kreditgivaren som ska ansöka om räntestöd. Det centrala finansiella institutet ska vidarebefordra ansökan till Landsbygdsverket. Betalningen sker till det centrala finansiella institutet som i sin tur förmedlar räntestödet till kreditgivaren.

Närmare bestämmelser om de tekniska detaljerna i förfarandet för ansökan och förmedling av betalningen ska enligt 4 mom. utfärdas av Landsbygdsverket. Landsbygdsverket utfärdar föreskrifter om de tekniska detaljerna i ansökningsförfarandet, om de uppgifter som ska tas in i ansökan samt om registrering av betalningsuppgifterna.

9 kap. **Övervakning av stöd**

40 §. *Uppföljning av affärsplaner.* I paragrafens 1 mom. föreskrivs om stödtagarens skyldighet att till arbetskrafts- och näringscentralen sända utredningar om hur de målsättningar och åtgärder genomförs som ingår i en affärsplan. Enligt artikel 13.3 i kommissionens verkställighetsförordning ska överensstämmelsen med affärsplanen bedömas av den behöriga myndigheten senast fem år från och med dagen för det enskilda beslutet att

bevilja stöd. Enligt samma artikel ska medlemsstaterna fastställa villkor för återbetalning av stöd som redan har mottagits, om villkoren i affärsplanen inte uppfyllts. I lagförslagets 46 § 1 mom. 4 punkten föreskrivs till denna del om grunderna för återkrav. På motsvarande sätt kan stöd återkrävas i enlighet med 2 punkten i det nämnda momentet om stödtagaren har gett felaktiga eller bristfälliga uppgifter som väsentligt har inverkat på beviljandet eller utbetalningen av stödet. Som grund också för beviljande av investeringsstöd används i affärsplanen angivna målsättningar samt kalkyler och bedömningar som gäller den stödtagande företagsverksamhetens lönsamhet efter att investeringen genomförts. Det är sålunda nödvändigt att följa upp genomförandet av affärsplanen också i fråga om investeringsstöd.

Närmare föreskrifter om innehållet i de utredningar om genomförandet av målsättningarna och åtgärderna som ingår i affärsplanen ska enligt den föreslagna paragrafens 2 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet. Bemyndigandet innebär att det ska föreskrivas om sättet för genomförande av affärsplanen utgående från de i affärsplanen nämnda målsättningarna samt åtgärderna för att uppnå dessa. Landsbygdsverket utfärdar enligt förslaget närmare föreskrifter om hur utredningarna ska presenteras och sändas till arbetskrafts- och näringscentralen. Föreskrifter utfärdas också om i vilket skede utredningarna ska sändas. För utredningarna kan användas en blankett eller också kan de lämnas in på något motsvarande sätt, elektroniskt eller skriftligen.

41 §. Uppföljning av lån som stöds. I paragrafens 1 mom. föreskrivs att kreditgivaren ska ordna med uppföljning av lån och användning av räntestöd. Det är fråga om uppgifter som ingår i kreditinstitutets egna datasystem. Härtill ansluter sig också skyldigheten att följa upp användningen av räntestöd som i enlighet med stödbeslutet beviljats till nominellt värde. Kreditgivaren ska regelbundet sända Landsbygdsverket uppgifter om beviljande, lyftande och amortering av lån samt om räntebetalning. Kreditgivaren ska utan dröjsmål i sina datasystem föra in förändringar som gäller lån som stöds.

Genom förordning av statsrådet ska enligt paragrafens 2 mom. föreskrivas närmare om de uppgifter som kreditgivaren ska sända till Landsbygdsverket. Det är här fråga om sådana uppgifter som specificering av lån samt om beviljande, lyftande och amortering av lån och räntebetalning som behövs för uppföljningen av villkoren samt för utbetalningen av räntestöd. Landsbygdsverket jämför dessa uppgifter med uppgifterna i det uppföljningssystem som avses i lagförslagets 42 §. Landsbygdsverket utfärdar närmare föreskrifter om informationens innehåll och utformning samt om beräkningssättet. Dessutom ska Landsbygdsverket utfärda föreskrifter om fristerna och det tekniska genomförandet av informationen.

42 §. Informationssystem för övervakning. I paragrafens 1 mom. föreskrivs om inrättandet av ett informationssystemet för övervakning samt om de register som hör till systemet. Informationssystemet för övervakning används för finansiering, beviljande, betalning, inspektion och återkrav av stöd samt för uppföljning av stödets effekter. Informationssystemet består av ett eller flera register som inrättats för de ovan nämnda ändamålen. I lagstiftningen om hantering av kunduppgifter inom landsbygdsnäringsförvaltningen föreskrivs om upprätthållandet och användningen av registren samt om offentlighet och sekretessbeläggning av registeruppgifterna. Den nämnda lagstiftningen ska ersätta lagen om landsbygdsnäringsregistret (1515/1994). Avsikten är att en proposition om saken ska avlåtats till riksdagen under höstsessionen 2007. Bestämmelserna om upprätthållande och användning av registren gäller flera stödssystem inom landsbygdsnäringsförvaltningen. Bestämmelserna om registrens datainnehåll och förvaring av uppgifterna är däremot bundna till stödssystemens innehåll samt till gemenskapsbestämmelserna och de nationella bestämmelserna om saken. Det har sålunda ansetts motiverat att ta in bestämmelserna om informationssystemet i lagen om stödssystemet.

I informationssystemet för övervakning kan enligt 2 mom. registreras personuppgifter om sökanden eller stödtagaren samt om de åtgärder som stöds och om användningen av stöd. I informationssystemet kan registreras

sökandens namn och kontaktuppgifter samt personbeteckning om sökanden är en fysisk person samt sökandens företags- och organisationsnummer om sökanden är en juridisk person. I systemet kan vidare registreras uppgifter som ingår i affärsplaner och byggnadsplaner. Om det är fråga om ett program-baserat stöd ska i informationssystemet tas i uppgifter om det program som stöds. Viktiga är dessutom uppgifter om stöd- eller utbetalningsansökningar och hur de avgjorts samt uppgifter som gör det möjligt att specificera stöd. I fråga om ansökningar ska i systemet registreras uppgifter om att ansökan tagits emot samt om vilket stöd som har sökts. Dessutom ska i systemet registreras uppgifter om stödbeslut. Vidare registreras uppgifter om stöd som beviljats och betalats till stödtagare samt beloppet av offentlig finansiering som använts för åtgärder som stöds. Uppgifter om inspektioner och vad som iakttagits i samband med dem utgör en central del av den information som registreras i informationssystemet. Europeiska gemenskapens organ förutsätter att denna information finns när de kontrollerar användningen av stöd som beviljats av gemenskapens medel. På motsvarande sätt ska registreras uppgifter om stöd som återkrävs hos stödtagare samt om hur återkrav genomförs. Dessutom kan registreras andra uppgifter som erhållits vid behandlingen av ansökningar. Sådana uppgifter gäller bl.a. lån som stöds och, i fråga om ansökningar om utbetalning, uppgifter om faktiska och godtagbara kostnader för investeringar.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs om registrerades rätt att granska uppgifter. På registrerades rätt att granska de uppgifter om sig som finns i informationssystemet för övervakning, på rättelse av fel och brister i uppgifterna samt på avförande av föråldrade och onödiga uppgifter tillämpas personuppgiftslagen (523/1999).

Genom förordning av statsrådet kan föreskrivas närmare om andra än personuppgifter som kan föras in i registret. Till denna kategori hör bl.a. uppgifter om medel som ställts till en myndighets förfogande och om fördelning av sådana medel samt uppgifter som behövs för uppföljningen av hur medlen används i sin helhet.

43 §. Förvaring av uppgifter. Enligt denna paragraf ska uppgifterna i informationssystemet förvaras tio år från beslutet om beviljande av stöd. Denna frist gäller närmast negativa beslut och uppgifter i anslutning till sådana. Om stöd har beviljats ska uppgifterna dock förvaras tio år från utbetalningen av den sista posten. Det är nödvändigt att förvara uppgifterna så länge som den nationella myndigheten eller kommissionen har möjlighet att i enlighet med reglerna om statliga stöd återkräva stödet. I 50 § föreskrivs om fristen inom vilken den nationella myndigheten kan återkräva stöd. Uppgifter om programbaserat stöd som delfinansierats av Europeiska gemenskapen ska förvaras fem år från det att Europeiska gemenskapernas kommission betalar gemenskapens sista finansieringsandel enligt programmet. Denna frist avviker från den som gäller för förvaring av bokföringsmaterial, eftersom den nationella myndigheten måste ha tillgång till uppgifterna så länge som stöd kan återkrävas efter att programmet avslutats. Uppgifter om statsborgen ska förvaras så länge som borgen är i kraft eller, om statens borgensansvar har förverkligats, så länge regressfordran kan drivas in. I borgenslagens 33 § föreskrivs om preskription av regressfordran. Enligt bestämmelsen preskriberas en regressfordran tidigast tre år från det att borgensmannen fick rätt att driva in fordran hos gäldenären.

10 kap. **Inspektion**

44 §. Inspektionsrätt. I denna paragraf föreskrivs om myndigheternas inspektionsrätt. Jord- och skogsbruksministeriets inspektionsrätt sammanhänger med de uppgifter som ministeriet uttryckligen i enlighet med förvaltningslagens 14 § har i egenskap av förvaltningsmyndighet. Enligt artikel 75 i landsbygdsförordningen svarar förvaltningsmyndigheten för att programmet förvaltas och genomförs på ett effektivt sätt samt för verkställigheten av programmet. Ministeriets inspektionsrätt omfattar arbetskrafts- och näringscentralerna, kreditgivarna, de centrala finansiella instituten och stödtagarna, i syfte att övervaka att de iakttar förutsättningarna och villkoren för beviljande, utbetalning och användning av stöd. Motsvarande inspek-

tionsrätt har Landsbygdsverket, vars inspektioner framförallt har samband med dess uppgifter i egenskap av det utbetalande organ som avses i artikel 6 i finansieringsförordningen. Det utbetalande organet ska bl.a. säkerställa att förfarandena vid beviljande och utbetalning av stöd är förenliga med gemenskapslagstiftningen, att de kostnader som ingår i utgiftsredovisningen till gemenskapen är stödberättigande samt att bokföringen och övriga handlingar är korrekta och hålls tillgängliga.

Arbetskrafts- och näringscentralens inspektioner har samband med dess uppgifter som den myndighet som beviljar stöd. Inspektionsrätten gäller stödtagarna i syfte att utöva tillsyn över att förutsättningarna och villkoren för beviljande, betalning och användning av stöd iaktas.

45 §. Inspektion. Enligt 1 mom. kan inspektionen i den omfattning som tillsynsuppdraget kräver utsträckas till byggnader, lokaler, omständigheter, informationssystem och handlingar som är relevanta för en åtgärd som stöds och användningen av stödet. Inspektion får dock inte utföras i lokaler som omfattas av hemfriden.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om anlitande av en utomstående revisorer för inspektionsuppdrag. En utomstående revisor kan befullmäktigas för inspektionsuppdrag om detta är nödvändigt för att uppdraget ska kunna skötas på ett ändamålsenligt sätt. Revisorn ska vara en i revisionslagen (459/2007) eller i lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (467/1999) avsedd revisor eller revisionsammanslutning. Det är fråga om att anförtro en sådan offentlig förvaltningsuppgift som avses i grundlagens 124 § åt någon annan än en myndighet. Av denna anledning föreskrivs i paragrafens 2 mom. i enlighet med den vedertagna tolkningen av den ovan nämnda bestämmelsen om garantier för rättssäkerhet och god förvaltning. Vid utförandet av inspektionsuppdraget tillämpas förvaltningslagen, språklagen, samiska språklagen samt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. Dessutom föreskrivs om den revisors tjänsteansvar som utför inspektionsuppdraget. På denne ska enligt lagförslaget tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänste-

ansvar. I strafflagens 40 kap. föreskrivs om tjänstebrott. I fråga om skadeståndsansvar föreskrivs att på skada som orsakas vid inspektionen tillämpas skadeståndslagen.

Enligt 3 mom. ska över inspektionen upprättas en inspektionsberättelse som utan dröjsmål ska ges in till den behöriga arbetskrafts- och näringscentralen samt till Landsbygdsverket. På inspektionen tillämpas i övrigt det förfarande som föreskrivs i förvaltningslagens 39 §.

Enligt paragrafens 4 mom. har den som utför inspektionen rätt att omhänderta handlingar och annat material som har samband med användningen av stödet, om detta krävs för att syftet med inspektionen ska uppnås. Handlingarna och annat material ska utan dröjsmål returneras när det inte längre behövs för inspektionen. Denna nya bestämmelse motsvarar i sak det som i 21 § 2 mom. i lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet (1336/2006) föreskrivs om omhändertagande av handlingar i samband med företagsstöd. Bestämmelsen har fogats till speciallagarna om stödssystemet på förslag av den myndighet som svarar för övervakning av statsfinanserna. Avsikten är att trygga förvaringen av bokföringsmaterial och motsvarande material som omfattas av skyldigheten att göra anteckningar i situationer där det finns en uppenbar risk för att material förkommer.

I paragrafens 5 mom. föreslås en bestämmelse om den i 44 § avsedda myndighetens rätt att utan ersättning få handräckning av polisen. Motsvarande bestämmelse ingår i finansieringslagens 44 § 5 mom.

11 kap. **Avbrytande av utbetalning av stöd samt återkrav**

46 §. Avbrytande av utbetalning av stöd samt återkrav. I denna paragraf föreskrivs om återkrav av stöd. I lagförslaget har tagits in de viktigaste förutsättningarna och villkoren för beviljande och utbetalning av stöd. Grunderna för återkrav bestäms sålunda utifrån dessa förutsättningar och villkor. Enligt paragrafens 1 mom. är arbetskrafts- och näringscentralen skyldig att avbryta utbetalningen av stödet samt att av stödtagare återkräva stöd som betalats felaktigt eller utan grund,

om villkoren för beviljande eller utbetalning av stödet inte har uppfyllts. Dessutom ska åtgärder vidtas om stödtagaren har gett felaktiga eller bristfälliga uppgifter som väsentligt har inverkat på beviljandet eller utbetalningen av stödet. Uppgiften ska sålunda ha haft betydelse t.ex. för beviljandet eller det utbetalade beloppet. I paragrafens 1 mom. 1 och 2 punkten föreskrivs om dessa grunder för återkrav. Enligt momentets 3 punkt ska utbetalningen avbrytas och återkrav inledas om stöd villkoren inte har iakttagits. Härmed avses t.ex. tiden för genomförandet av en åtgärd som stöds, iakttagande av lagstiftningen om offentlig upphandling och villkoren för stöd i anslutning till lån.

I paragrafens 1 mom. 4 punkten föreskrivs om återkrav på den grunden att en ung jordbrukare i sin affärsplan har förbundit sig att vidta åtgärder för att skaffa sig den yrkeskicklighet som förutsätts för beviljande av startstöd. Bestämmelsen är baserad på artikel 13.3 i kommissionens verkställighetsförordning enligt vilken medlemsstaterna ska fastställa villkor för återbetalning av stöd som redan har mottagits om den unga jordbrukaren inte lyckas uppfylla villkoren i affärsplanen. Bedömningen ska enligt bestämmelsen göras senast fem år från och med dagen för det enskilda beslutet att bevilja stöd.

I paragrafens 1 mom. 5 punkten föreskrivs om återkrav av stöd i situationer där stödtagaren utan arbetskrafts- och näringscentrals tillstånd, innan fem år har förflutit från betalningen av den sista posten av stöd i understödsform har överlåtit den företagsverksamhet eller det investeringsobjekt som stöds eller, om det är fråga om stöd i anslutning till lån, från det att lånet eller den sista låneposten har lyfts. Det är då fråga om att åsidosätta ett sådant villkor som föreskrivs i lagförslaget 20 § 2 och 3 mom. Av artikel 72.2 i EG:s landsbygdsförordning följer en särskild skyldighet att återkräva delfinansierat strukturstöd. Enligt den föreslagna paragrafens 1 mom. 6 punkten ska utbetalningen avbrytas och stödet återkrävas om stödtagaren vägrar att bistå vid inspektion.

Lagstiftningen om stöd som delfinansieras av Europeiska gemenskapen eller om statligt stöd kan förutsätta att stöd som betalats i strid med gemenskapslagstiftningen ska återkrä-

vas också i sådana fall där återkravsgrunden inte har samband med stödtagarens verksamhet eller med något annat av de andra fall som avses ovan. I momentets 7 punkt föreskrivs om återkravsgrunden i sådana situationer.

I den nya finansieringsförordningen föreskrivs om återkravsskyldigheten i fråga om delfinansierat stöd. Enligt förordningens artikel 9.1 a ska medlemsstaterna inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitikerna anta de lagar och andra författningar och vidta alla andra åtgärder som behövs för att säkerställa ett effektivt skydd för gemenskapens ekonomiska intressen och särskilt driva in belopp som förlorats till följd av oegentligheter eller försummelser. På motsvarande sätt föreskrivs i artikel 74 i EG:s landsbygdsförordning att medlemsstaterna ska anta alla lagar och andra författningar för att se till att gemenskapens ekonomiska intressen skyddas på ett effektivt sätt. I artikel 33.2 i den nya finansieringsförordningen föreskrivs att om gemenskapsmedel redan har betalats ut till stödmottagaren ska dessa återkrävas av det godkända utbetalande organet enligt dess egna förfaranden för återkrav och användas på nytt för åtgärder som ingår i samma nationella utvecklingsprogram för landsbygden. Enligt finansieringsförordningens artikel 33.5 får kommissionen besluta att belasta medlemsstaterna med de belopp som ska återkrävas om de inte har inlett alla administrativa eller rättsliga förfaranden i den nationella lagstiftningen eller gemenskapslagstiftningen för att driva in belopp som har utbetalats till stödmottagare inom ett år efter det första administrativa eller rättsliga konstaterandet.

Myndigheten kan avstå från återkrav endast efter att utvecklingsprogrammet för landsbygden har avslutats. Enligt artikel 33.7 i den nya finansieringsförordningen får en medlemsstat besluta avbryta indrivningen sedan ett program för landsbygdsutveckling har avslutats, om redan åsamkade och förväntade kostnader för indrivningen tillsammans överstiger den summa som ska drivas in eller om det visat sig omöjligt att genomföra indrivning därför att gäldenären eller de personer som är juridiskt ansvariga för oegentligheten är oförmögna att betala. Betalningsoförmågan ska då ha fastställts enligt den berörda

medlemsstatens nationella lagstiftning. Huvudregeln är sålunda att stöd som har beviljats eller utbetalats i strid med reglerna återkrävs och att medlemsstaten alltid ska återkräva stödet. Om förfarandet för att återkräva stödet redan har inletts kan det under vissa förutsättningar avbrytas först efter att programmet avslutats.

I artikel 47 i kommissionens verkställighetsförordning föreskrivs om force majeure. Enligt bestämmelsen kan en medlemsstat sålunda under vissa omständigheter inte kräva återbetalning av stöd. Orsaken vara t.ex. stödtagarens död, en epizoisisk sjukdom, en naturkatastrof eller långvarig arbetsoförmåga hos stödtagaren. Som force majeure betraktas i allmänhet en överraskande händelse som stödtagaren inte har kunnat påverka och som har inträffat efter att stödet beviljats. Om det inte är fråga om ett sådant övermäktigt hinder som nämns ovan ska stödet återbetalas på det sätt som föreskrivs i artikel 33 i den nya finansieringsförordningen.

Enligt förslaget kan också sådana stöd tas i bruk som i sin helhet finansieras med nationella medel. Om systemet omfattar stöd som uppfyller de kännetecken på statliga stöd som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget är utgångspunkten den att stödsystemet ska anmälas till kommissionen. Om kommissionen beslutar godkänna stödsystemet ska systemet och de enskilda stöden uppfylla de villkor som uppställs i kommissionens beslut. Om det är fråga om stöd som i enlighet med rådets förordning (EG) nr 994/98 om tillämpningen av artiklarna 92 och 93 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen på vissa slag av övergripande statligt stöd har befriats från anmälningsskyldighet, ska stödet uppfylla de förutsättningar som nämns i kommissionens förordningar som utfärdats med stöd av den nämnda förordningen. I praktiken är det fråga om att uppfylla de förutsättningar som nämns i förordningen om gruppundantag för jordbruk.

I tillämpningsförordningen föreskrivs om återkrav av statligt stöd som beviljats i strid med reglerna. Enligt förordningens artikel 14.1 ska kommissionen vid negativa beslut i fall av olagligt stöd besluta att den berörda medlemsstaten ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att återkräva stödet från mottaga-

ren. Kommissionen ska inte återkräva stödet om detta skulle stå i strid med en allmän princip i gemenskapsrätten. Enligt förordningens artikel 14.3 ska återkravet verkställas utan dröjsmål och enligt den berörda medlemsstatens nationella lagstiftning, förutsatt att dessa förfaranden gör det möjligt att omedelbart och effektivt verkställa kommissionens beslut.

Enligt artikel 88.2 i EG-fördraget kan kommissionen i det fall att en medlemsstat inte rättar sig efter kommissionens beslut hänskjuta ärendet direkt till EG-domstolen. Enligt domstolens praxis är den enda grunden som en medlemsstat i ett sådant fall kan åberopa att det är omöjligt att verkställa kommissionens beslut på ett ändamålsenligt sätt. EG-domstolen har i detta sammanhang också fastställt sin vedertagna tolkning enligt vilken en medlemsstat inte med åberopande av bestämmelser i sin interna rättsordning, sedvanerätt eller sakernas tillstånd kan motivera att den inte har iakttagit sina förpliktelser i enlighet med gemenskapsrätten.

Den rättspraxis i fråga om återkrav och jämkning av återkrav som utvecklats i samband med ovan avsedda lagstiftning utreds närmare i jord- och skogsbruksutskottets betänkande (14/2006 rd), som gäller lagen om utveckling av landsbygden.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om den nedre gränsen för återkrav. Belopp på högst 100 euro kan lämnas oindrivna. I beloppet räknas inte in räntor. Det är här fråga om belopp som underskrider de administrativa kostnaderna för indrivningen.

Enligt 3 mom. skulle alla mottagare av stöd solidariskt svara för återbetalning av stödet. Mellan stödtagarna fördelas ansvaret i det förhållande i vilket stödtagaren har deltagit i den verksamhet som utgör grund för skyldigheten att betala tillbaka stödet. Motsvarande bestämmelse ingår i 51 § i finansieringslagen.

47 §. Ränta på återbetalda belopp. I denna paragraf föreskrivs om räntan på belopp som återkrävs. I paragrafens föreslås ingen ändring jämfört med nuläget. På belopp som återbetalas eller återkrävs ska stödtagaren betala årlig ränta enligt 3 § 2 mom. i räntelagen (633/1982) ökad med tre procentenheter. Ränta ska betalas från stödets utbetalnings-

dag till dess att det återkrävda beloppet har betalats tillbaka. Stödtagaren kan i praktiken vara villig att återbetala det belopp som återkrävs före förfallodagen, vilket innebär att räntan räknas till återbetalningsdagen. I bestämmelsen föreslås inga förändringar jämfört med nuläget.

48 §. Dröjsmålsränta. I denna paragraf föreskrivs om dröjsmålsränta. I paragrafens föreslås inga ändringar jämfört med nuläget. Enligt bestämmelsen ska på beloppet betalas årlig dröjsmålsränta enligt den räntesats som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen, om det belopp som återkrävs inte betalas senast den förfallodag som avses i 50 § 1 mom. Dröjsmålsräntan är sålunda sju procentenheter högre än den referensränta som avses i räntelagens 12 §. I bestämmelsen föreslås inga ändringar jämfört med nuläget.

49 §. Jämkning av återkrav. I denna paragraf föreskrivs om jämkning av återkrav. Motsvarande bestämmelse om jämkning av återkrav ingår i 48 § i lagen om utveckling av landsbygden. Bestämmelsen innebär delvis en ändring jämfört med nuläget. Enligt finansieringslagens 52 § 2 mom. har Landsbygdsverket av särskilda skäl kunnat beslut att helt eller delvis avstå från att ta ut ränta och dröjsmålsränta på belopp som återkrävs, om inte något annat följer av gemenskapslagstiftningen.

Enligt den föreslagna bestämmelsen kan arbetskrafts- och näringscentralen helt eller delvis avstå från att driva in belopp som betalats felaktigt eller utan grund eller ränta som betalats på beloppet, om det som en helhet betraktat med hänsyn till stödtagarens omständigheter och verksamhet är oskäligt att driva in det fulla beloppet. Jämkningsen gör sålunda på basis av en bedömning av stödtagarens förhållanden och verksamhet. Jämkning kan ske om återkravsgrunden har orsakats av en omständighet som inte har kunnat påverkas av stödtagaren. Dessutom kommer jämkning i fråga t.ex. då orsaken till att den stödtagande företagsverksamheten upphör är långvarig arbetsoförmåga eller en olycka som har drabbat produktionsbyggnaderna.

Också i gemenskapslagstiftningen regleras situationer som betraktas som force majeure. Enligt artikel 47.1 i kommissionens verkställighetsförordning kan medlemsstaterna avstå

från att återkräva delfinansierat stöd helt eller delvis t.ex. om mottagaren avlidit eller i en situation där mottagaren drabbats av långvarig arbetsoförmåga, en oavsiktlig förstörelse av djurens byggnader på jordbruksföretaget eller en epizootisk sjukdom som drabbar hela eller delar av jordbrukarens boskap. Enligt artikel 47.2 ska fall av force majeure eller exceptionella omständigheter anmälas av stödmottagaren eller dennes rättsinnehavare senast tio arbetsdagar från den dag då stödmottagaren eller dennes rättsinnehavare har möjlighet att göra det.

Stödbeloppet och räntorna ska emellertid återkrävas till fullt belopp om detta förutsätts i gemenskapslagstiftningen om sådana strukturstöd till jordbruket som delfinansieras av Europeiska gemenskapen eller helt finansieras med nationella medel. Bestämmelsen begränsar arbetskrafts- och näringscentralens prövningsrätt när det gäller jämkning av återkrav och den är nödvändig för uppfyllande av de förpliktelser som gemenskapslagstiftningen uppställer. Till denna del behandlas de förpliktelser som följer av gemenskapslagstiftningen och rättspraxis ovan i samband med 46 § samt i jord- och skogsbruksutskottets betänkande (14/2006 rd).

50 §. Beslut om återkrav och avbrytande av återkrav. Den myndighet som beviljar stöd ska enligt paragrafens 1 mom. fatta beslut om återkrav och avbrytande av utbetalning av stöd. Om återkravet jämkas i enlighet med 49 § ska också detta avgörande framgå av beslutet. Genom beslutet fastställs det belopp som återkrävs, räntan enligt 47 § samt förfallodagen för betalning av dessa belopp.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om fristen för beslutet om återkrav. Beslutet om återkrav ska fattas utan ogrundat dröjsmål efter att den myndighet som beviljat stödet har fått vetskap om den grund som anges i 46 § och senast tio år efter att den sista stödposten har betalats. Fristen motsvarar den frist för återbetalning som föreskrivs i finansieringslagens 46 §.

51 §. Verkställighet av återkravsbeslut. I denna paragraf föreskrivs om genomförande av återkrav. Landsbygdsverket svarar för verkställandet av återkravsbeslut. Enligt paragrafens 1 mom. kan återkrav genomföras så att det belopp som återkrävs jämte ränta

dras av från övriga stöd som betalas till stödtagaren. Kvittning kan göras efter det att beslutet om återkrav har vunnit laga kraft, dvs. efter att det belopp som återkrävs har fastställts.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs att beslut om återkrav ska verkställas i enlighet med lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007). Den nämnda lagen träder i kraft den 1 januari 2008. Enligt lagens 4 § 1 mom. får en fordran drivas in genom utsökning även om påförandet eller debiteringen av fordran inte har vunnit laga kraft. När det gäller återkrav föreskrivs emellertid om förutsättningen att beslutet ska ha vunnit laga kraft. På preskription av fordran tillämpas 20 § i den ovan nämnda lagen. Fordran preskriberas fem år efter ingången av året efter det år då den påfördes eller debiterades. Till denna del motsvarar bestämmelsen finansieringslagens 54 §. Vid verkställigheten av återkravsfordringar i enlighet med finansieringslagen har tillämpats lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/1961).

12 kap. **Förfaranden som gäller stöd i anslutning till lån**

52 §. Godkännande av kreditinstitut. I denna paragraf föreskrivs om godkännande av kreditinstitut, som därefter får verka som centralt finansiellt institut eller kreditgivare. Enligt lagförslagets 16 § kan stöd beviljas endast för lån som beviljas av en godkänd kreditgivare. På motsvarande sätt ska ansökan om och utbetalning av räntestöd till kreditgivare skötas genom förmedling av ett godkänt centralt finansiellt institut. I lagförslagets 41 § föreskrivs om uppföljning av lån som stöds. Uppföljning och utbetalning av räntestöd samt förmedling av borgensavgifter är liktydig med sådan skötsel av offentliga förvaltningsuppgifter som avses i grundlagens 124 §. Syftet med godkännande av kreditinstitut är sålunda att trygga rättssäkerheten och skapa garantier för en god förvaltning i samband med skötseln av de uppgifter som nämns ovan. Det är å andra sidan skäl att säkerställa att kreditgivaren och det centrala finansiella institutet har tillgång till förfaranden och informationssystem som gör

det möjligt att följa upp stöden och förmedla betalningarna på ett ändamålsenligt sätt. När det gäller stöd som beviljas i form av statsborgen är ett syfte med bestämmelsen dessutom att säkerställa att borgen beviljas endast för lån som beviljas av kreditgivare som iakttar lagstiftningen om kreditinstitutsverksamhet och verkar under tillsyn av behöriga myndigheter.

I paragrafens 1 mom. föreskrivs om godkännande av kreditinstitut som kreditgivare. Som kreditgivare kan godkännas kreditinstitut som avses i 8 § i kreditinstitutslagen (121/2007). Ett kreditinstitut kan vara en inlåningsbank, ett kreditföretag eller ett betalningsförmedlingsföretag som har koncession för kreditinstitutsverksamhet. Som kreditgivare kan i praktiken godkännas endast en inlåningsbank eller ett kreditföretag, eftersom ett betalningsförmedlingsföretag i enlighet med kreditinstitutslagen kan tillhandahålla endast krediter och annan finansiering för egen räkning. Enligt kreditinstitutslagens 22 § 1 mom. beviljar Finansinspektionen på ansökan ett kreditinstitut koncession. I lagen om Finansinspektionen (587/2003) föreskrivs om tillsynen över kreditinstitut. Sparbankerna övervakas dessutom av sparbanksinspektionen medan andelsbanker som hör till sammanslutningen av andelsbanker övervakas av sammanslutningens centrala institut. Enligt paragrafens 2 mom. kan som centralt finansiellt institut godkännas en kreditgivare som avses i 1 mom. eller kreditinstitut eller en annan motsvarande sammanslutning som kreditgivarna har befullmäktigat att på sina vägnar sköta de uppgifter som enligt denna lag hör till det centrala finansiella institutet. Ett kreditinstitut som ansöker om att bli ett centralt finansiellt institut ska ha de administrativa och tekniska förutsättningar som krävs för att sköta uppgifterna.

I den gällande lagstiftningen är förfarandet för godkännande av kreditinstitut och centrala finansiella institut synnerligen detaljerat reglerat. Bestämmelser om saken ingår i jord- och skogsbruksministeriets med stöd av finansieringslagens 3 § 1 mom. 7 och 8 punkten utfärdade förordning om kreditinrättningar och centrala penninginrättningar som avses i lagen om finansiering av landsbygdsnärings (947/2000). I de nämnda be-

stämmelserna räknas de sammanslutningar upp som kan verka som kreditinstitut eller centrala finansiella institut. I den ovan nämnda förordningen föreskrivs dessutom om de krav som ställs på kontoförings- och datasystem, förvaring av lånehandlingar samt överlämnande av uppgifter till jord- och skogsbruksministeriet. Lika detaljerade bestämmelser anses inte behövas i fortsättningen eftersom räntestödslån, till åtskillnad från statliga lån, beviljas av kreditinstituts medel. Det är emellertid nödvändigt att föreskriva om de minimikrav för kreditinstituts verksamhet och tekniska förutsättningar som gäller för skötsel av uppgifter i samband med statsborgen och räntestöd. I paragrafens 1 och 2 mom. förutsätts sålunda att kreditinstitut och andra sammanslutningar har de administrativa och tekniska förutsättningar som en kreditgivare behöver för att sköta de uppgifter som avses i denna lag.

Enligt paragrafens 3 mom. beslutar Landsbygdsverket om ett kreditinstitut eller en sammanslutning ska godkännas som centralt finansiellt institut eller som kreditgivare. Beslutet fattas på ansökan varav ska framgå de uppgifter som krävs för bedömning av förutsättningarna för godkännandet. Godkännandet kan återtas om förutsättningarna inte längre är uppfyllda.

Enligt paragrafens 4 mom. föreskrivs genom förordning av statsrådet närmare om förutsättningarna för godkännande av kreditgivare och centralt finansiellt institut. Avsikten är att föreskriva om de krav som ställs på datasystem och bokföringssystem som används i samband med uppföljning av räntestöd och förmedling av betalningar. Enligt lagförslaget 41 § 2 mom. föreskrivs genom förordning av statsrådet närmare om de uppgifter som omfattas av uppföljningen. Dessutom föreskrivs om förfarandet vid ansökan om godkännande. En ansökan om godkännande av en kreditgivare kan enligt förslaget göras av en aktör som ansöker om att bli centralt finansiellt institut på sådana kreditgivares vägnar som har befullmäktigat kreditgivaren att sköta uppgifterna som centralt finansiellt institut. Om ett kreditinstitut verkar som kreditgivare och samtidigt som centralt finansiellt institut kan det med samma ansökan godkännas för dessa uppgifter.

Landsbygdsverket fastställer de blanketter som används vid ansökan om godkännande. Landsbygdsverket meddelar också närmare föreskrifter om de tekniska detaljer i informations- och bokföringssystem som är en förutsättning för sådant godkännande som avses ovan och varmed det säkerställs att Landsbygdsverkets och kreditinstitutets system är på så sätt kompatibla att de kan utbyta och använda varandras information.

53 §. Kreditgivarens och det centrala finansiella institutets uppgifter. I denna paragraf föreskrivs om ansvaret i samband med skötseln av kreditgivarens och det centrala finansiella institutets uppgifter. Bestämmelsen innebär ingen ändring jämfört med nuläget. Syftet är att fastställa de garantier för rättssäkerhet och god förvaltning i samband med överföring av offentliga förvaltningsuppgifter som avses i grundlagens 124 §.

På personer i kreditgivarens och det centrala finansiella institutets anställning tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de sköter sådana uppgifter som avses i denna lag. I strafflagens 40 kap. 11 § 5 punkten definieras begreppet person som utövar offentlig makt. Vid uppföljning av lån som stöds, ansökan om utbetalning och förmedling av stöd, utlämnande av uppgifter samt förmedling av avgift för statsborgen är det fråga om sådan faktisk förvaltning som inte har samband med egentligt beslutsfattande. Till skötseln av uppgifterna hör att överföra information och medel mellan kreditgivaren, det centrala finansiella institutet och myndigheten. Till övriga delar är det fråga om kreditgivarens privata verksamhet. Det är i den ovan nämnda bestämmelsen fråga om ett faktiskt ingrepp i andras förmåner eller rättigheter, vilket anses utgöra utövning av offentlig makt. På en person som utövar offentlig makt ska enligt strafflagens 40 kap. 12 § tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. På skada som orsakats i samband med skötsel av kreditgivarens eller det centrala finansiella institutets uppgifter tillämpas skadeståndslagen.

54 §. Kreditgivarens upplysnings- och biståndsskyldighet. I denna paragrafs föreskrivs om kreditgivarens särskilda upplysnings- och biståndsskyldigheter. Enligt paragrafens 1 mom. ska kreditgivaren underrätta

arbetskrafts- och näringscentralen om att lån som stöds överförs till en annan kreditgivare samt om sådana ändringar av lånevillkoren som inte enligt lagförslaget 27 § förutsätter arbetskrafts- och näringscentralens tillstånd. Det är då fråga om sådana ändringar av lånevillkoren som är tillåtna enligt paragrafens 2 mom.

Paragrafens 2 mom. gäller statsborgen. Enligt bestämmelsen ska kreditgivaren när den sköter lån med borgen beakta statens fördel som borgensman. Kreditgivaren ska dessutom utan dröjsmål underrätta Landsbygdsverket om sådana förändringar i fråga om stödtagarens ekonomiska ställning, lån som stöds eller värdet på egendom som utgör säkerhet för lån, som kan ha betydelse för statens ställning som borgensman.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs om kreditgivarens och det centrala finansiella institutets skyldighet att på begäran till jord- och skogsbruksministeriet, Landsbygdsverket samt arbetskrafts- och näringscentralen överlämna sådana uppgifter om stödtagare, som är nödvändiga för övervakning av att förutsättningarna och villkoren för beviljande av stöd iaktas. Motsvarande bestämmelse ingår i finansieringslagens 42 §. I bestämmelsen är det fråga om uppgifter som är nödvändiga för övervakning av stöd i anslutning till lån och som huvudsakligen endast kreditgivaren eller det centrala finansiella institutet har tillgång till. Den informationskyldighet som avses i paragrafens gäller också sekretessbelagda uppgifter. Uppgifterna får användas endast för det ändamål som de utlämnats för.

55 §. Avgifter för statsborgen. I paragrafens 1 mom. föreskrivs om grunderna för fastställande av borgensavgifter. Det är fråga om en offentligrättslig avgift och de allmänna grunderna för den ska sålunda enligt grundlagens 81 § 2 mom. bestämmas genom lag. I bestämmelsen föreslås inga betydande ändringar jämfört med nuläget. I 77 § 5 och 6 mom. i den nationella förordningen om utveckling av landsbygden föreskrivs om avgifterna för statsborgen.

Statsborgen uppbärs hos stödtagaren som en engångsavgift som fastställs som en procentuell andel av det lån som borgen beviljats för. Engångsavgiftens storlek är högst 200 euro,. Dessutom tas varje år ut en avgift

som fastställs som en procentuell andel av återstoden av det lån för vilket borgen beviljats. Engångsavgifterna och de avgifter som ska betalas två gånger per år redovisas till gårdsbrukets utvecklingsfond.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om förfarandet i samband med betalningen av avgifterna. Enligt förslaget ska kreditgivaren förmedla både den avgift som uppbärs i samband med borgensbeslutet och den avgift som uppbärs halvårsvis till staten. Detta motsvarar nuläget. Enligt den gällande lagstiftningen har det kunnat avtalats mellan staten och det centrala finansiella institutet att kreditgivaren ska sköta förmedlingen av den avgift som uppbärs två gånger per år. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska kreditgivaren sköta denna uppgift. Landsbygdsverket betalar ersättning till kreditgivaren för uppgiften. Ersättningen betalas av gårdsbrukets utvecklingsfonds medel. Ersättningen baseras på kostnaderna för förmedlingen av avgiften. Till denna del är det fråga om en ändring jämfört med nuläget. Enligt det nuvarande systemet har kreditgivaren kunnat lämna en del av den avgift som uppbärs två gånger per år oredovisad. Betalningen har fastställts schematiskt. Enligt den nationella förordningen om utvecklingen av landsbygden utgör borgensavgiften 0,75 procent av borgensbeloppet. Kreditgivaren har såsom ersättning innehållit 0,2 procent av det återstående borgensbeloppet.

Enligt paragrafens 3 mom. föreskrivs genom förordning av statsrådet närmare om borgensavgifter samt om ersättningar till kreditgivare. Med stöd av bemyndigandet fastställs borgensavgiften inom de gränser som anges i 1 mom. samt ersättningen till kreditgivare. Landsbygdsverket kan meddela närmare föreskrifter om förmedlingen av avgifter. Avsikten med föreskrifterna som gäller kreditgivare är säkerställa att enhetliga förfaranden tillämpas vid det tekniska genomförandet av förmedlingen.

56 §. Förverkligande av statens borgensansvar. I denna paragraf föreskrivs om förfarandet vid förverkligande av statens borgensansvar. Enligt 2 § 6 punkten i lagen om Landsbygdsverket föreskrivs att verket ska sköta statlig intressebevakning när det gäller statsborgen på det sätt som föreskrivs i annan

lagstiftning. Enligt den föreslagna paragrafens 1 mom. svarar Landsbygdsverket för intressebevakningen i samband med statens borgensansvar och regressrätt.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om avstående från regressfordran. Enligt bestämmelsen kan Landsbygdsverket besluta att en regressfordran ska lämnas oin driven om stödtagaren inte skäligen kan anses klara av att betala den på grund av varaktig arbetsförmåga, långvarig arbetslöshet, försörjningsplikt eller någon annan jämförbar orsak. En sådan annan orsak kan vara att stödtagaren avlidit eller att jordbruket drabbats av en allvarlig olyckshändelse. Motsvarande bestämmelse ingår i finansieringslagens 34 §.

Enligt paragrafens 3 mom. ska avgifter som har samband med förverkligande av borgensansvar betalas av gårdsbrukets utvecklingsfonds medel. På motsvarande sätt ska ersättningar som erhållits genom regressrätten redovisas till fonden. Motsvarande bestämmelse ingår i finansieringslagens 32 § 3 mom.

13 kap. **Särskilda förfaranden som gäller byggrelaterat stöd**

57 §. Förhandsgodkännande av byggprodukter. I denna paragraf föreskrivs om möjligheten att förhandsgodkänna byggprodukter som används inom jordbruket. Förfarandet ersätter inte sådana på rådets direktiv 89/106/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om byggprodukter, medan byggproduktsdirektivet, baserade förfaranden för konstaterande av överensstämmelse med de krav som ställs på byggprodukter eller typgodkännande enligt markanvändnings- och bygglagen. Dessa förfaranden regleras i lagen om godkännande av byggprodukter (230/2003), nedan byggproduktslagen. För konstaterande av byggprodukters allmänna överensstämmelse med de krav som hänförs till godkännandet svarar miljöministeriet eller ett organ som godkänts eller bemyndigats av ministeriet.

Jord- och skogsbruksministeriets förhandsgodkännande regleras för närvarande i jord- och skogsbruksministeriets förordning om byggnadsbestämmelser och -rekommendationer för byggande som stöds i enlighet med

finansieringslagen (100/01). Förfarandet gäller byggprojekt som stöds inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde. Det skiljer sig från motsvarande typgodkännande av miljöministeriet på så sätt att en förutsättning för förhandsgodkännande är dels produktens konstruktiva säkerhet och dels dess kostnadseffektivitet. År 2007 är 17 beslut om godkännande i kraft och en ansökan behandlas som bäst.

Ett stort antal byggprodukter omfattas av jord- och skogsbruksministeriets förhandsgodkännande. Utmärkande för dessa är att de ofta hör till produktgrupper som i allmänhet inte förutsätter något egentligt bygglov, t.ex. gödselanläggningar och plansilor för ensilage. Förfarandet med förhandsgodkännande omfattar också vissa byggnadsdelar som inte används vid annat nationellt byggande, t.ex. gödselrännor och täcksystem för gödselanläggningar. Med tanke på byggnadssäkerheten har det ansetts nödvändigt att skapa ett frivilligt godkännandeförfarande också för specialprodukter av denna typ.

Till följd av det jordbruksrelaterade byggandets speciella karaktär ska godkännandet av vissa byggprodukter också i fortsättningen skötas genom jord- och skogsbruksministeriets försorg. Syftet med förfarandet är att främja användningen av ekonomiska samt från produktionsverksamhetens och miljöns synpunkt högklassiga byggprodukter i sådana jordbruksbyggnader som är föremål för stöd. Miljöministeriet har i enlighet med byggproduktlagen befullmäktigat Statens tekniska forskningscentral att bevilja bl.a. typgodkännanden. Också jord- och skogsbruksministeriet kan befullmäktiga organ att bevilja godkännanden. I paragrafens 1 mom. föreskrivs om beviljande av förhandsgodkännande.

Enligt paragrafens 2 mom. är det frivilligt att utverka förhandsgodkännande. Byggtillsynsmyndigheten eller den myndighet som beviljar stöd kan inte förutsätta att förhandsgodkända byggprodukter används vid jordbruksrelaterat byggande. Godkännande kan sökas för typplanering av en byggnad, för konstruktionssystem, konstruktioner, byggnadsdelar och -tillbehör samt för byggmaterial. Godkännande beviljas för viss tid. Detta är nödvändigt för att den tekniska utvecklingen inom branschen samt förändringar av

de allmänna byggkraven ska kunna beaktas. Godkännandet beviljas för högst fem år. En kortare tid kan sättas ut om detta är nödvändigt för att skaffa praktisk erfarenhet av en produkt. Fristen kan på ansökan förlängas med högst fem år om förutsättningarna för förhandsgodkännande är uppfyllda. Ansökan ska göras innan fristen har gått ut.

Enligt paragrafens 3 mom. ska förhandsgodkännandet återtas om det konstateras att det förekommer missförhållanden i tillverkningen eller kvalitetskontrollen av en byggprodukt. Bestämmelsen tillämpas t.ex. i situationer där det vid användningen av en produkt har konstaterats kvalitativa brister. Ett återtagande blir följden också om kvalitetskontrollen avbryts eller om de allmänna kraven på produktens brandsäkerhet eller konstruktiva hållbarhet förändras. Bestämmelsen motsvarar det som i 148 § i markanvändnings- och bygglagen föreskrivs om återtagande av typgodkännande. Godkännandet återtas av jord- och skogsbruksministeriet eller av det organ som har beviljat godkännandet.

I paragrafens 4 mom. föreslås ett bemyndigande enligt vilket genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet föreskrivs närmare om byggprodukter som ska förhandsgodkännas. Ovan i samband med 2 mom. behandlas frågan om byggprodukter som ska godkännas.

58 §. Förutsättningar för förhandsgodkännande. I denna paragraf föreskrivs om förutsättningarna för förhandsgodkännande. Sådant godkännande kan beviljas för byggprodukter som används inom jordbruket och uppfyller de krav på byggande som uppställs i markanvändnings- och bygglagen samt i lagförslagets 13 § 4 mom. En produkt ska sålunda alltid uppfylla de i Finlands byggbestämmelsesamling uppställda kraven på brandsäkerhet, konstruktiv hållbarhet och energiekonomi samt kompletterande föreskrifter om jordbruksrelaterat byggande. Dessutom granskas byggprodukters ekonomiska, funktionella och miljörelaterade egenskaper särskilt från jordbrukets synpunkt.

I paragrafens 2 mom. föreslås ett bemyndigande att genom förordning föreskriva närmare om förutsättningarna för förhandsgodkännande av byggprodukter. Eftersom det är

fråga om tekniska detaljer kan föreskrifterna utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

59 §. Organ som beviljar förhandsgodkännande. Jord- och skogsbruksministeriet kan bemyndiga ett organ att bevilja förhandsgodkännande. Enligt paragrafens 1 mom. kan bemyndigandet ges för viss tid eller tills vidare. Organet ska vara en sammanslutning som har förutsättningar att utföra dessa uppgifter på ett sakkunnigt, tillförlitligt, solitt och oavhängigt sätt. Dessa krav bedöms på samma grunder som när det gäller organ som beviljar typgodkännanden i enlighet med byggproduktlagens 20 och 22 §. Sålunda förutsätts att personalen har teknisk kompetens och yrkesheder, nödvändiga hjälpmedel och adekvata ekonomiska resurser för att kunna sköta uppgifterna på ett korrekt sätt. Personalen ska vid utförandet av uppgifterna ha en oavhängig ställning i förhållande till alla, grupper eller enskilda, som direkt eller indirekt är knutna till byggproduktmarknaden. Vid bedömningen av sakkännedomen ska uppmärksamhet fästas vid personalens utbildning och erfarenhet samt den kompetens som påvisats i verksamheten. Dessutom föreskrivs i byggproduktlagens 22 § när en sökande kan anses vara tillförlitlig i det fall att en person som deltar i beslutsfattandet eller annars har en ledande ställning inte har dömts till straff, försatts i konkurs eller meddelats näringsförbud. I fråga oavhängigheten granskas beroendeförhållandena till aktörer som bedriver produktion och import av byggprodukter eller annan motsvarande ekonomisk verksamhet.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om förfarandet i fråga om bemyndigandet. Jord- och skogsbruksministeriet beslutar om bemyndigandet på ansökan av organet. Till ansökan ska fogas en utredning om att förutsättningarna i fråga om sakkunskap, tillförlitlighet, soliditet och oavhängighet är uppfyllda. Bemyndigandet kan avgränsas jämfört med ansökan. Beslutet om bemyndigandet kan förenas med villkor som gäller verksamheten och övervakningen av den.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs om sådana garantier för god förvaltning och rättssäkerhet som sammanhänger med överföring av offentliga förvaltningsuppgifter till någon

annan aktör än en myndighet. Också till denna del säkerställs sambandet med byggproduktlagens bestämmelser om organets uppgifter. På den person som utför uppgifterna tillämpas förvaltningslagens jävsbestämmelser samt bestämmelserna om tystnadsplikt. Bestämmelserna om straffrättsligt tjänstansvar samt om skadeståndsansvar motsvarar lagförslaget övriga bestämmelser som gäller överföring av offentliga förvaltningsuppgifter. Jord- och skogsbruksministeriet övervakar skötseln av uppgifterna. Bemyndigandet kan återkallas om någon av de grunder som anges i byggproduktlagens 24 § 2—4 mom. och 25 § uppfylls. Jord- och skogsbruksministeriet ska vidta åtgärder bl.a. om ett organ upphör med sin regelbundna verksamhet, försätts i konkurs eller inte längre uppfyller förutsättningarna för bemyndigandet.

Enligt paragrafens 4 mom. kan genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet föreskrivas närmare om ansökan om bemyndigande. Avsikten är att föreskriva närmare om sådana omständigheter som ska framgå av organets ansökan, i synnerhet när det gäller påvisande av sådan sakkunskap, oavhängighet och soliditet som gäller jordbruksrelaterat byggande.

60 §. *Förfarandet vid förhandsgodkännande.* I denna paragraf föreskrivs om förfarandet vid förhandsgodkännande. En ansökan om förhandsgodkännande ska enligt paragrafens 1 mom. innehålla uppgifter om byggproduktens tekniska egenskaper, om kvalitetskontrollen och användningen av produkterna samt övriga utredningar om förutsättningarna för förhandsgodkännande. En ny byggprodukts överensstämmelse med kraven konstateras genom provanvändning och andra undersökningar. Kvalitetskontrollen baseras på en utredning enligt något allmänt erkänt kontrollsystem. Jord- och skogsbruksministeriet testar inte själv produkter utan bedömningen av produkternas överensstämmelse med kraven baseras på ansökningshandlingarna. Jord- och skogsbruksministeriet ska enligt förslaget inte heller i fortsättningen själv testa produkters egenskaper. Om ingen utredning som baseras på provanvändning, test eller andra undersökningar och inte heller någon utredning om kvalitetskontrollsystemet läggs fram kan det bemyndiga-

de organet däremot på begäran av sökanden och på sökandens bekostnad verifiera produktens överensstämmelse med kraven.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om möjligheten att förena beslut om förhandsgodkännande med villkor om hur beslutet ska tillämpas i praktiken. Sådana villkor kan gälla bl.a. kvalitetskontroll till den del som i samband med presentationen av produktens tekniska egenskaper inte har lagts fram någon utredning om kvalitetskontroll av produktionen eller utredning om förhandsgodkännande genom en anteckning i varudeklarationen.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet föreskrivs närmare om förfarandet vid förhandsgodkännandet. Avsikten är att det i detalj ska föreskrivas om utredning av en produkts tekniska egenskaper och planerade användningsändamål med hjälp av ritningar, beräkningar och planer samt genom monterings- och bruksanvisningar. Dessutom ska föreskrivas om de kvalitetsstandarder och test som tillämpas vid kvalitetskontrollen av produktionen samt om kontrollorganisationens verksamhet. I fråga om beviljandet av förhandsgodkännande föreskrivs om bedömningen av ansökningshandlingarnas tekniska nivå, godkännandebeslutets innehåll samt om förteckningen över förhandsgodkända byggprodukter.

14 kap. Särskilda bestämmelser

61 §. *Rätt att få upplysningar samt utlämnande av information.* En allmän bestämmelse om myndighetens rätt att utan hinder av sekretessbestämmelserna lämna uppgifter till en annan myndighet ingår i offentlighetslagens 29 § 1 mom. I bestämmelsen föreskrivs att en myndighet kan lämna ut uppgifter ur sekretessbelagda handlingar om i lag särskilt har tagits in uttryckliga bestämmelser om rätten att lämna ut eller få uppgifter. I paragrafens föreskrivs om den rätt att få upplysningar och lämna ut information som tillkommer myndigheter som sköter verkställighetsuppgifter i samband med stöd. Bestämmelsen motsvarar i sak finansieringslagens 45 §. Motsvarande bestämmelse finns i lagen om utveckling av landsbygden.

Enligt paragrafens 1 mom. har jord- och skogsbruksministeriet utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att av andra myndigheter eller aktörer som sköter offentliga uppdrag få för behandlingen av stödärenden nödvändiga uppgifter om sökanden eller stödtagaren, dennes ekonomiska situation och affärs- eller yrkesverksamhet eller finansiering med offentliga medel och andra omständigheter som är nödvändiga för behandlingen av stödärendet. Rätten att få upplysningar är nödvändig eftersom ministeriet är en förvaltningsmyndighet som svarar för verkställigheten av program gentemot Europeiska gemenskapens organ. Motsvarande rätt har Landsbyggsverket, som i egenskap av den myndighet inom centralförvaltningen som svarar för verkställigheten av program samt i egenskap av utbetalande organ svarar för bl.a. tillsynen över att medlen används på korrekt sätt. Också arbetskrafts- och näringscentralerna har egenskap av myndigheter som beviljar stöd rätt att få upplysningar. Rätten begränsas till upplysningar som är nödvändiga för avgörandet av stödärendet. Sådana upplysningar kan i det enskilda fallet gälla bl.a. iakttagelser om stödtagaren eller dennes ekonomiska situation eller sådan utredning av finansiering för samma åtgärd som avser förutsättningarna för beviljande av stöd.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om rätten att lämna ut information. Enligt bestämmelsen har jord- och skogsbruksministeriet, Landsbyggsverket samt arbetskrafts- och näringscentralen rätt att utan hinder av sekretessbestämmelserna till andra myndigheter eller aktörer som sköter offentliga uppdrag eller till organ inom Europeiska gemenskapen överlämna sådana uppgifter om stödtagaren som erhållits vid skötseln av uppgifter enligt denna lag och som är nödvändiga för fullgörande av den inspektionsuppgift som föreskrivs för myndigheten, aktören eller organet eller nödvändiga för att utöva tillsyn över att Europeiska gemenskapens lagstiftning har följts. Enligt 2 mom. kommer det sålunda i fråga att lämna ut information endast om informationen behövs för fullgörande av en myndighets eller ett organs inspektionsuppgift. Dessutom kan information lämnas ut för övervakning av att gemenskapens

lagstiftning har iakttagits. All den tillsyn som gemenskapsorganen utför sker inte i form av inspektioner, utan en förvaltningsmyndighet, ett utbetalande organ eller en myndighet som beviljar stöd kan i enskilda fall förutsättas inhämta utredningar eller information om inspektioner som utförts av nationella myndigheter.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs att uppgifter som erhållits på basis av 1 eller 2 mom. inte får användas för andra ändamål än de har begärts för. Begränsningen gäller sålunda både de myndigheters rätt att få upplysningar som sköter uppgifter enligt denna lag och information som överlämnats till andra myndigheter.

62 §. Delgivning av beslut. I denna paragraf föreskrivs om förfarandet vid delgivning av beslut. Enligt bestämmelsen kan beslut delges i enlighet med förvaltningslagens 59 § med ett vanligt brev och mottagaren anses då ha fått del av ärendet den sjunde dagen efter att brevet avsändes. Arbetskrafts- och näringscentralen kan enligt prövning använda också bevislig delgivning, om ärendets natur kräver det.

63 §. Beslutsavgift. I lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) föreskrivs om avgiftsbelagda myndighetsprestationer. I lagens 4 § 3 punkten föreskrivs att myndighetsbeslut som har fattats med anledning av en ansökan är avgiftsbelagda. I den föreslagna paragrafen föreskrivs att beslut som avses i lagförslaget är avgiftsfria. Avgiftsfria är utöver beslut om beviljande, utbetalning och återkrav av stöd också sådana tillståndsbeslut som avses i lagförslaget. För sådana beslut av jord- och skogsbruksministeriet som avses i 57 § uppbärs emellertid avgift i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten.

När det gäller avgifter som uppbärs för statsborgen är det inte fråga om avgiftsbelagda förvaltningsbeslut utan avsikten är att uppbära ersättning för en offentlig prestation som innebär en ekonomisk risk för staten. Bestämmelser om sådana avgifter ingår i lagförslaget 55 §.

64 §. Regional fördelning av medel. I denna paragraf föreskrivs om regional fördelning av medel. Enligt bestämmelsen svarar jord- och skogsbruksministeriet för att bevillningsfullmakter och anslag som anvisats i stats-

budgeten eller i dispositionsplanen för gårdsbrukets utvecklingsfond fördelas till stöd som avses i lagförslaget samt beslutar om anvisning av medlen till arbetskrafts- och näringscentralerna.

65 §. Tekniskt bistånd. Avsikten är att med stöd av lagförslaget genomföra i synnerhet stöd som är baserade på programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland. I paragrafen hänvisas i fråga om tekniskt bistånd till lagen om utveckling av landsbygden i vars 54 § det föreskrivs om användning av tekniskt bistånd bl.a. för uppgifter i samband med upprättande och verkställighet av program. Med stöd av den nämnda paragrafen har föreskrivits om användning av tekniskt bistånd för uppgifter i anslutning till programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland genom statsrådets förordning om tekniskt bistånd till utvecklingsprogrammet för landsbygden (25/2007).

66 §. Besvärshöjning. I denna paragraf föreskrivs att arbetskrafts- och näringscentralens beslut enligt 19 § 2 mom., 20 § 2 och 3 mom. samt 27 § 2 mom. inte får överklagas genom besvär. Enligt lagförslaget 20 § 2 och 3 mom. får stödtagaren under vissa förutsättningar beviljas tillstånd att överlåta ett stödtagande investeringsobjekt eller företagsverksamhet som är föremål för stöd. Om överlåtelsestillstånd förvägras är detta inte ett sådant slutgiltigt avgörande i sak som gäller stödtagarens rätt och skyldighet och som har omedelbar verkan. Om överlåtelseåtgärder vidtas trots ett negativt tillståndsbeslut inträder beslutets verkningar i samband med ett beslut om avbrytande av utbetalningen eller återkrav av stödet. Enligt lagförslaget 27 § 2 mom. ska tillstånd utverkas för ändring av lånevillkoren. Också i detta avseende har en försummelse den verkan som beskrivs ovan. Detsamma gäller ett sådant beslut om förlängning av fristen som avses i lagförslaget 19 §. I lagförslaget 67 § föreskrivs om rätten att överklaga sådana beslut.

67 §. Överklagande. Då denna proposition avläts behandlas frågan om överföring av de uppgifter till förvaltningsdomstolarna som för närvarande sköts av landsbygdsnäringsnämnden. Avsikten är emellertid inte att genomföra de ändringar som detta innebär från början av år 2008, då det är me-

ningen att detta lagförslag ska träda i kraft. Landsbygdsverkets beslut enligt 52 § 3 mom. samt arbetskrafts- och näringscentralens beslut enligt lagförslaget får överklagas genom besvär till landsbygdsnäringsnämnden på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Enligt paragrafens 2 mom. kan besvärsskrivelsen lämnas in också till den myndighet vars beslut överklagas. Myndigheten ska till besvärmyndigheten vidarebefordra besvärsskrivelsen samt handlingarna i ärendet och sitt yttrande. Det är här fråga om det vedertagna förfarandet för överklagande i ärenden som gäller stöd till jordbruket, dvs. det förfarande som avses i finansieringslagens 60 §.

Besvärsnämndens beslut om avbrytande av utbetalning eller återkrav av stöd får i enlighet med 3 mom. överklagas genom besvär till högsta förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen. I övrigt får besvärsnämndens beslut överklagas genom besvär till högsta förvaltningsdomstolen endast om denna meddelar besvärstillstånd.

68 §. Överklagande som gäller förhandsgodkännande av byggprodukter. I denna paragraf föreskrivs om överklagande som gäller förhandsgodkännande av byggprodukter. Enligt paragrafens 1 mom. får jord- och skogsbruksministeriets beslut om förhandsgodkännande av byggprodukter eller bemyndigande av organ överklagas genom besvär till förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen. Det är i detta sammanhang fråga om att bemyndiga ett organ eller återta bemyndigandet. Förfarandet motsvarar byggproduktlagens 33 § där det föreskrivs om överklagande av miljöministeriets beslut om beviljande av typgodkännande eller bemyndigande av ett organ.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om överklagande av ett bemyndigat organs beslut. Ett bemyndigat organs beslut om förhandsgodkännande av byggprodukter får inte överklagas genom besvär. Beslutet överklagas genom ett skriftligt rättelseyrkande till det bemyndigade organet inom 30 dagar efter att sökanden har fått vetskap om beslutet. I momentet föreskrivs separat om tillämpning av förvaltningslagen på behandlingen av rättelseyrkandet. Beslutet om rättelseyrkandet får enligt förslaget överklagas till förvaltnings-

domstolen så som föreskrivs i förvaltningslagen. Bestämmelsen motsvarar innehållsmässigt byggproduktlagens 32 § där det föreskrivs om överklagande av det organs beslut som beviljar typgodkännanden.

15 kap. **Ikraftträdandebestämmelser**

69 §. Ikraftträdande. Avsikten är att den föreslagna lagen ska träda i kraft den 1 januari 2008. Detta förutsätter att statsrådet genom förordning med stöd av lagförslagets 3 § 3 mom. kan föreskriva om införande av det stödsystem som lagen avser. Förfarandet är nödvändigt av den anledningen att det i enlighet med lagen är möjligt att införa nationella stödsystem som förutsätter kommissionens godkännande. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

70 §. Övergångsbestämmelse om informationssystemet för övervakning. I denna paragraf föreskrivs om övergångsarrangemang som gäller informationssystemet för övervakning. På upprätthållandet och användningen av register som ingår i det informationssystem för övervakning som avses i 43 § samt på offentligheten och sekretessbeläggningen av registeruppgifterna tillämpas lagstiftningen om hantering av kunduppgifter inom landsbygdsnäringsförvaltningen. Innan denna lagstiftning träder i kraft ska på användningen och upprätthållandet samt på offentligheten emellertid tillämpas vad som föreskrivs i lagen om landsbygdsnäringsregistret.

1.2 **Lagen om finansiering av riksomfattande utveckling av och forskning kring landsbygden samt av forskning kring jordbruk och livsmedelsekonomi**

1 §. Tillämpningsområde. Enligt 1 mom. ska lagen tillämpas då understöd som beviljas för den riksomfattande utvecklingen av och forskningen kring landsbygden eller för forskningen kring jordbruk och livsmedelsekonomi. I 16 § i finansieringslagen har det föreskrivits om riksomfattande projekt för utveckling av landsbygden. Enligt paragrafen kan stöd av nationella medel beviljas för åtgärder som motsvarar utvecklingsåtgärder som ingår i program som Europeiska gemenskapen delfinansierar. I den nationella förordningen om utveckling av landsbygden föreskrivs närmare om riksomfattande projekt för landsbygdsutveckling och landsbygdsforskning. Enligt 65 § 1 mom. 7 punkten i finansieringslagen kan stöd beviljas för forskning som hänför sig till gårdsbruket och småföretagarverksamheten på landsbygden samt utredningar som gäller dessa. I 65 och 66 § i den nationella förordningen om utveckling av landsbygden föreskrivs närmare om stöd för forskning kring jordbruk. Forskning kring jordbruk och livsmedelsekonomi är den vedertagna benämningen för den forskning som finansieringen gäller.

I 2 mom. föreslås en begränsning av tillämpningsområdet för lagen. Tillämpningsområdet för lagen om stöd för utveckling av landsbygden omfattar riksomfattande utvecklingsprojekt enligt det program för utveckling av landsbygden som avses i 7 § i förvaltningslagen. Enligt 2 § 2 mom. i lagen om stöd för utveckling av landsbygden tillämpas lagen dock inte på sådana nationella projekt för forskning i och utveckling av landsbygden som finansieras utslutande med nationella medel och som inte grundar sig på ett program. Den föreslagna lagen ska tillämpas på dessa projekt. I fråga om projektstöd som ingår i programmet för utveckling av landsbygden hänvisas därför i 2 mom. till lagen om stöd för utveckling av landsbygden. I fråga om stöd för forskning kring renhushållning och naturnäringslag föreskrivs även i fortsättningen i lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringslag.

2 §. Finansiering. I paragrafen föreskrivs om medel för riksomfattande utveckling av och forskning kring landsbygden samt forskning kring jordbruk och livsmedelsekonomi. Enligt paragrafen ska understöd kunna beviljas av medel som för ändamålet anvisats i statsbudgeten eller i dispositionsplanen för gårdsbrukets utvecklingsfond. I praktiken har riksomfattande landsbygdsutvecklings- och landsbygdsforskningsprojekt finansierats av medel i statsbudgeten och av medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond. Projekt för forskning kring jordbruk och livsmedelsekonomi

har finansierats med medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond.

3 §. Understödstagare. I paragrafen föreskrivs om understödstagare. Understöd ska kunna beviljas sådana fysiska personer, privaträttsliga sammanslutningar och offentligrättsliga samfund eller stiftelser som har tillräckliga förutsättningar att genomföra projekt. I praktiken innebär det administrativa och ekonomiska förutsättningar som är behövliga med hänsyn till projektets omfattning och föremålet för projektet, samt kompetens när det gäller innehållet i sak. I paragrafen föreslås inga ändringar i nuläget på denna punkt.

4 §. Verksamhet som understöds. I 1 mom. föreskrivs om beviljande av understöd för riksomfattande projekt för forskning kring och utveckling av landsbygden. Understöd ska kunna beviljas för forsknings- och utvecklingsverksamhet som på ett för hela riket betydelsefullt sätt främjar landsbygdens utveckling och de landsbygdspolitiska målsättningarna. De landsbygdspolitiska målsättningarna fastslås i det särskilda landsbygdspolitiska program som avses i 14 § i regionutvecklingslagen (602/2002). Målet med det särskilda landsbygdspolitiska programmet är att förnya näringarna och göra dem mångsidigare samt trygga och utveckla tjänsterna på landsbygden genom att samordna landsbygdsåtgärder inom olika förvaltningsområden. Det senaste särskilda landsbygdspolitiska programmet fastställdes i februari 2007. Det innehåller statsrådets landsbygdspolitiska riktlinjer och utvecklingsåtgärder för 2007—2010.

I 2 mom. föreskrivs om stödjande av forskning kring jordbruk och livsmedelsekonomi. Understöd ska kunna beviljas för forskningsverksamhet som över huvud taget är till nytta för jordbruket och livsmedelsekonomin. Med hjälp av forskning kring jordbruk och livsmedelsekonomi produceras information som kan nyttiggöras för att främja jordbruks- och livsmedelsproduktionens konkurrenskraft. Forskningsverksamhet som understöds omfattar bl.a. vetenskaplig forskning kring livsmedelssäkerhet, miljöskydd och ekonomiska verksamhetsförutsättningar. Stöd har också beviljats för försöksbyggande i anslutning till gårdsbruk.

Enligt 3 mom. ska understöd kunna beviljas för nödvändiga och skäliga kostnader för riksomfattande forsknings- och utvecklingsprojekt samt forskning kring jordbruk och livsmedelsekonomi. Understöd beviljas inte för kostnader som överstiger sedvanliga skäliga och nödvändiga lönekostnader, materialkostnader och övriga kostnader för motsvarande utvecklings- eller forskningsarbete. Stöd ska dessutom kunna beviljas för allmänna kostnader i anslutning till verksamheten, om kostnaderna tydligt kan åtskiljas från sökandens övriga verksamhet och tydligt kan hänföras till projektet.

Genom förordning av statsrådet ska enligt 4 mom. kunna föreskrivas närmare om verksamhet som understöds och om godtagbara kostnader. Avsikten är att i förekommande fall och i enlighet med 1 och 2 mom. föreskriva närmare om det utvecklingsarbete som står som föremål för stöd. I fråga om godtagbara kostnader kan på det sätt som utretts i samband med 3 mom. definieras närmare vilka kostnader som kan betraktas som skäliga och nödvändiga. När det bestäms om godtagbara kostnader begränsas bemyndigandet av gemenskapens regler för statligt stöd i sådana fall då stödet kan betraktas som statligt stöd som avses i artikel 87 i EG-fördraget.

5 §. Tillämpning av bestämmelserna om statligt stöd. I paragrafen föreskrivs om tillämpningen av bestämmelserna om statligt stöd på understöd. På understöd som beviljas som statligt stöd enligt artikel 87 i EG-fördraget tillämpas de bestämmelser om villkor och begränsningar för beviljande av statliga stöd som ingår i Europeiska gemenskapens lagstiftning. Enligt punkt 148 i riktlinjerna för jordbruket kommer stöd till forskning och utveckling inom jordbrukssektorn att granskas i enlighet med de villkor som fastställts i FoU-ramarna. Medlemsstaterna ska senast den 31 december 2007 genomföra lämpliga åtgärder för att säkerställa att stödordningar som godkänts enligt tidigare gällande regler för statligt stöd uppfyller villkoren enligt de nya riktlinjerna för jordbruket. Om stödet gäller primär bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter, krävs det inte något separat godkännande för stödordningen om den uppfyller kraven enligt t.ex. förordning

ningen om gruppundantag för små och medelstora företag.

Övrig företagsverksamhet än primär jordbruksproduktion omfattas av allmänna regler för statligt stöd, och i dem ingår bestämmelser om forskning och utveckling. Hit hör i synnerhet FoU-ramarna, förordningen om gruppundantag för små och medelstora företag samt de minimis-förordningen. I fråga om statligt stöd för FoU-verksamhet som gäller annan företagsverksamhet ska bestämmas om tillämpning av den ovan nämnda förordningen eller ramarna på stödordningen. Utgångspunkten är likväl att verksamhet som betraktas som statligt stöd inte ska ingå i riksomfattande projekt för forskning kring och utveckling av landsbygden, utan det är fråga om stöd som beviljas för annan än ekonomisk verksamhet. Detta påverkar utövat av bemyndigandet enligt 4 § 4 mom. när det bestäms om verksamhet som understöds.

I 2 mom. föreslås ett bemyndigande om att det genom förordning av statsrådet ska kunna föreskrivas närmare om hur bestämmelserna om statligt stöd eventuellt ska tillämpas på understöd som avses i lagförslaget i enlighet med de principer som anförts ovan.

6 §. Samarbetsgruppen för landsbygdspolitik. I 1 mom. föreskrivs om den roll som samarbetsgruppen för landsbygdspolitik har när det gäller att fördela medel som anvisats för riksomfattande utveckling av och forskning kring landsbygden. I 17 § i regionutvecklingslagen (602/2002) föreskrivs om samarbetsgruppen och dess uppgifter i anslutning till utarbetande, samordning, bedömning och utvärdering av det särskilda landsbygdspolitiska programmet. I den föreslagna bestämmelsen föreskrivs särskilt om uppgifter i anslutning till finansiering av utveckling av och forskning kring landsbygden. Samarbetsgruppen ska ta del i beviljandet av understöd enligt 4 § 1 mom. i lagförslaget genom att ge utlåtande om fördelningen av medel som avses i 2 §. En motsvarande bestämmelse finns för närvarande i 100 § i den nationella förordningen om utveckling av landsbygden.

När det gäller skötseln av samarbetsgruppens uppgifter tillämpas enligt 2 mom. förvaltningslagen (434/2003), språklagen, sa-

miska språklagen samt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. På medlemmarna i samarbetsgruppen tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. På skada som orsakas när samarbetsgruppen sköter sina uppgifter tillämpas skadeståndslagen. I 17 § 2 mom. i regionutvecklingslagen föreskrivs om samarbetsgruppens medlemmars tjänsteansvar samt om tillämpning av allmänförvaltningsrättsliga författningar i fråga om uppgifter i anslutning till utarbetande, samordning, bedömning och utvärdering av det särskilda landsbygdspolitiska programmet.

Samarbetsgruppens ställning inom förvaltningen slås fast i 3 mom. Enligt momentet tillsätts samarbetsgruppen av statsrådet och finns i anslutning till jord- och skogsbruksministeriet. Jord- och skogsbruksministeriet godkänner reglementet för samarbetsgruppen. I 100 § 1 och 3 mom. i den nationella förordningen om utveckling av landsbygden bestäms på motsvarande sätt om samarbetsgruppens ställning.

Bestämmelser om samarbetsgruppens verksamhet samt om finansieringen av den ska kunna utfärdas genom förordning av statsrådet. Med stöd av det bemyndigande som föreslås i 4 mom. bestäms om hur samarbetsgruppens uppgift enligt 1 mom. ska ordnas. En del av arbetet utförs som tjänsteuppdrag. Dessutom utfärdas bestämmelser om hur de medel som behövs för samarbetsgruppens verksamhet ska anvisas till samarbetsgruppens disposition samt om de kostnader som medlen får användas för. Likaså ska det bestämmas om utredningar och berättelser i anslutning till verksamheten och användningen av medlen.

7 §. Tillämpning av statsunderstödslagen. På understöd som avses i lagförslaget ska dessutom statsunderstödslagen (688/2001) tillämpas. Jord- och skogsbruksministeriet verkar som den statsbidragsmyndighet som avses i den nämnda lagen. Statsunderstödslagen tillämpas inte på finansiering som beviljas ett annat statligt räkenskapsverk. Det är dock ändamålsenligt att tillämpa enhetliga villkor och förfaranden på understöd som avses i lagförslaget, oavsett om understödsgagaren är ett universitet, forskningscentralen för jordbruk och livsmedelsekonomi, en kom-

munal myndighet eller ett privat forskningsinstitut. I lagförslaget föreskrivs därför om tillämpning av statsunderstödslagen. De bestämmelser i den nämnda lagen som gäller understödets belopp och allmänna förutsättningar för beviljande av understöd blir tillämpliga när understöd enligt den föreslagna lagen beviljas. Bestämmelserna i statunderstödslagen tillämpas på ansökan om, beviljande, utbetalning, övervakning och återkrav av understöd, bedömning av understödets verkningar och överklagande.

8 §. Ikraftträdande. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2008. Ikraftträdandet är bundet vid ikraftträdandet av den lag som gäller ändring av finansieringslagen. I samband med ändringen upphävs 16 § i finansieringslagen och ändras dess 65 § 1 mom., vilka är lagbestämmelser som gäller det understöd som ingår i lagförslaget.

1.3 Lagen om ändring av lagen om stöd för utveckling av landsbygden

4 §. Definitioner. Det föreslås att definitionen av första gradens förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter i 5 punkten och definitionen av investering i 9 punkten ska ändras. Med jordbruksprodukt avses enligt 4 punkten en produkt som avses i bilaga I till Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, med undantag för fiskeriprodukter. Reglerna för statligt stöd har reviderats för den pågående programperioden. Den definition av första gradens förädling (bearbetning i första stadiet) och marknadsföring som ingår i reglerna har ändrats. I stället för marknadsföring används uttrycket saluföring. Med bearbetning i första stadiet av jordbruksprodukter avses inte i fortsättningen sådana processer inom jordbruksföretag som är nödvändiga för att bearbeta en produkt för den första försäljningen. Sådana processer hänförs till jordbruket till den del det är fråga om att rengöra och förpacka en produkt för den första försäljningen. Som saluföring av jordbruksprodukter betraktas inte producentens första försäljning av en produkt, om inte försäljningen sker i en separat lokal som reserverats för ändamålet.

Det handlar om en gränsdragning mellan primär jordbruksproduktion å ena sidan och

bearbetning i första stadiet och saluföring av jordbruksprodukter å andra sidan. I fråga om statligt stöd för primär jordbruksproduktion tillämpas i princip förordningen om gruppundantag för jordbruk och riktlinjerna för jordbruket. I fråga om statligt stöd för bearbetning i första stadiet och saluföring av jordbruksprodukter kan från och med 2007 tillämpas reglerna för statligt stöd för annan företagsverksamhet än primär jordbruksproduktion. Av dem kan nämnas i synnerhet den förordning om gruppundantag för små och medelstora företag och den de minimiförordning som nämnts ovan. Om stödsystemet inte uppfyller villkoren enligt de ovan nämnda förordningarna, ska principerna enligt riktlinjerna för jordbruket tillämpas vid godkännande av investeringsstöd för bearbetning i första stadiet och saluföring av jordbruksprodukter och vid godkännande av stöd för forskning och utveckling.

Med första gradens förädling och saluföring av jordbruksprodukter ska enligt 5 punkten avses sådan behandling efter vilken produkten alltjämt är en jordbruksprodukt, samt saluföring eller annat utsläppande av produkten på marknaden. Som verksamhet av det slag som avses ovan betraktas dock inte sådana på en gårdsbruksenhet vidtagna åtgärder som är nödvändiga för att bereda produkten för den första försäljningen och inte heller producentens första försäljning av produkter, om inte försäljningen sker i lokaler som enkom reserverats för detta ändamål.

Definitionen har betydelse även för tillämpningsområdet för de lagar som gäller stöd för företagsverksamhet. I lagstiftningen om strukturstöd till jordbruket föreslås bestämmelser om investeringsstöd för primär jordbruksproduktion och startstöd till unga jordbrukare. I den lag som ändras föreskrivs om stöd för första gradens förädling och saluföring av jordbruksprodukter. Den detaljerade gränsdragningen mellan dessa två former av företagsverksamhet görs i sista hand genom förordning av statsrådet där det föreskrivs om verksamhet som stöds utifrån de ovan nämnda lagarna.

Det föreslås att definitionen av investering i 9 punkten ska preciseras så att det med investering avses uppförande, utvidgande, reparation eller förvärv av inte bara en bygg-

nad eller konstruktion utan också motsvarande åtgärder avseende en anläggning. Avsikten är att definitionen ska ange de objekt för vilka investeringsstöd kan beviljas. I allmänspråket betraktas inte t.ex. en kiosk, ett tak, en plattform, fasta skyltar eller andra motsvarande mindre byggarbeten med lätt konstruktion som byggnader eller konstruktioner. Det är därför nödvändigt att precisera bestämmelsen så att det framgår att de nämnda objekten, som bör betraktas som anläggningar, omfattas av investeringsstöd. Det handlar om att bredda användningsområdet för investeringsstöd. I 13 och 19 § föreslås bestämmelser om godtagbara kostnader för investeringsstöd.

10 §. Förutsättningar som gäller finansieringen av stödet och dess belopp. Det föreslås att 3 mom. ska preciseras. Bestämmelsen har innehållit en begränsning i fråga om offentlig finansiering. Enligt momentet ska stöd inte beviljas till den del den offentliga finansieringens andel av de godtagbara kostnaderna för den åtgärd som stöds överstiger det maximibelopp för offentlig finansiering som föreskrivs i Europeiska gemenskapens lagstiftning. Med offentligt stöd avses då finansiering som beviljats av Europeiska gemenskapen, staten eller ett annat offentligt organ eller någon annan förmån med ett värde som kan bestämmas i pengar. Det handlar om en förutsättning som påverkar stödbeloppet. Som en faktor som minskar stödbeloppet bör utöver den offentliga finansieringen beaktas även en sådan förmån fastställd i pengar som riktas till de godtagbara kostnaderna för den åtgärd som stöds. Det kan handla om t.ex. skattefrihet eller borgen. Det stödbelopp som ingår i förmånen ska beaktas när stöd beviljas, om stödbeloppet sammanlagt överstiger det maximibelopp för stöd som föreskrivs i gemenskapens lagstiftning. Om det är fråga om stöd som baserar sig på ett program, gäller det att vid beviljandet säkerställa att den i stödet ingående offentliga finansieringen inte överskrider det maximibelopp för offentlig finansiering som anges i programmet. Gemenskapens medfinansiering bestäms utifrån det totala beloppet av offentlig finansiering för stödberättigande kostnader som anges i programmet. Om den offentliga finansieringens andel som anges i programmet

överskrider, fås ingen gemenskapsfinansiering för den överskjutande andelen och snedvrids delfinansieringsförhållandena. Syftet med bestämmelsen är att säkerställa att de maximala stödbeloppen för delfinansierat stöd och statligt stöd iakttas.

11 §. Mottagare av företagsstöd. Det föreslås att paragrafen ska ändras. Bestämmelserna i 1 mom. motsvarar det gällande 1 mom. Det föreslås att de förutsättningar som gäller mottagare av företagsstöd och som ingår i de gällande 2–4 mom. ska tas in i en ny 11 a §. Till denna del är det fråga om en ändring av teknisk natur, som föranleds av den föreslagna utvidningen av användningsområdet för företagsstöd.

Enligt det nya 2 mom. ska företagsstöd kunna beviljas sådana privaträttsliga sammanslutningar eller offentligrättsliga samfund till vilkas uppgifter eller affärsidé hör att producera tjänster för företag. Sådana sammanslutningar och samfund benämns utvecklingsorganisationer i lagen. En utvecklingsorganisation ska kunna beviljas stöd för produktion av för utvecklingen av företagets verksamhet nödvändiga tjänster för sådana företag som kan få stöd för verksamhet som avses i 14 § 1 mom. 1–3 punkten. Stöd för utveckling av företag kan gälla utveckling av verksamheten vid jordbruksföretag, mikroföretag eller små och medelstora företag som uppfyller kraven på mottagare av företagsstöd, även om stödet beviljas en utvecklingsorganisation.

I 3 mom. föreslås en bestämmelse om bemyndigande att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om grunderna för bedömningen av företagsstorlek. Ett motsvarande bemyndigande finns i det gällande 5 mom.

11 a §. Förutsättningar som gäller mottagare av företagsstöd. Paragrafen är ny. Det föreslås att bestämmelserna i 11 § 2–4 i den gällande lagen tas in i 11 a § 1–3 mom. I 4 mom. föreskrivs om förutsättningar som gäller mottagare av företagsstöd och som tillämpas när en utvecklingsorganisation beviljas stöd.

Utvecklingsorganisationen ska ha tillräckliga ekonomiska och administrativa förutsättningar att genomföra den åtgärd som stöds. För mottagare av projektstöd anges

motsvarande förutsättning i 21 § 1 mom. Det stöd som beviljas en utvecklingsorganisation är ganska likartat det stöd för utvecklingsprojekt inom näringsverksamhet som avses i 17 § 1 mom. En skillnad är dock att stöd för utvecklingsprojekt inom näringsverksamhet inte gäller avtalsbaserat tillhandahållande av sådana forsknings- och utvecklingstjänster för företag som skräddarsyttts för det aktuella företagets behov.

Det företag som är föremål för den åtgärd som stöds ska ha de förutsättningar som tillämpas i det fall att ett företag beviljas stöd för verksamhet enligt 6 § 1–4 punkten. Det är fråga om förutsättningar som gäller för att företaget ska omfattas av stöd för företagsverksamhet på landsbygden. Företaget ska oavsett storleksklass alltid ha de förutsättningar som gäller läge och ekonomisk ställning. Det har inte angetts någon storleksgräns för jordbruksföretagen, men i praktiken handlar det vanligen om mikroföretag. Definitionen av jordbruksföretag har betydelse i första hand när det gäller att fastslå i vilka fall det är fråga om en sökande som anses utvidga sin verksamhet så att den gäller även annat än jordbruk. Mikroföretag ska uppfylla kraven i fråga om stödtagarens ålder och yrkeskunskap eller villkoren gällande bestämmanderätt på dessa punkter. Jordbruksföretag ska utöver de ovan nämnda förutsättningarna uppfylla kravet gällande idkande av jordbruk eller villkoret gällande bestämmanderätt till denna del. Ett företag som är större än ett mikroföretag men uppfyller kraven i fråga om små och medelstora företags storlek ska kunna stå som föremål för stöd, om den åtgärd som stöds gäller företagets företagsverksamhet för första gradens förädling och saluföring av jordbruksprodukter. Om det är fråga om annan företagsverksamhet vid små och medelstora företag som avses ovan, omfattas stödandet av handels- och industriministeriets stödsystem.

För beviljande av stöd förutsätts dessutom att utvecklingsorganisationen genom ett avtal med det företag som är föremål för stödet säkerställer att det finns förutsättningar för beviljande av stöd och att stöd villkoren iakttas. Det är inte fråga om ett sådant avtal för överföring av stöd som avses i 9 §. Överföring av stöd enligt 9 § avser att den åtgärd som stöds

genomförs i samråd med flera aktörer så att en av samarbetsparterna ansöker om stöd på de andras vägnar och överför stödet i form av finansiering eller någon annan förmån till de övriga samarbetspartner som fått stödberättigande kostnader på grund av genomförandet av den åtgärd som stöds. Överföring av stöd handlar inte om en situation där det företag som är sökande verkar helt och hållet som den part som förvaltar åtgärden och överför nyttan av stödet till andra företag. När stöd beviljas en utvecklingsorganisation är det fråga om att sökanden får stöd för en åtgärd som sökanden själv genomför och där nyttan av åtgärden riktas till någon annan än sökandens företagsverksamhet.

I 5 mom. föreslås en bestämmelse om bemyndigande som motsvarar 11 § 5 mom. i den gällande lagen. Med stöd av den föreslagna ändringen av 11 § 3 mom. bestäms dock om den förutsättning som gäller företagsstorlek.

13 §. *Investeringsstöd för företag.* I 1 mom. 3 punkten föreslås en ändring som föranleds av den föreslagna ändringen av definitionen av första gradens förädling och marknadsföring i 4 § 5 punkten. I 2 mom. föreslås ändringar som föranleds av den föreslagna ändringen av definitionen av investering i 4 § 9 punkten. Samtidigt utvidgas användningsområdet för investeringsstöd för företag så att det förutom bygg- och ändringsarbeten som gäller byggnader också omfattar bygg- och ändringsarbeten som gäller konstruktioner och anläggningar. Även momentets struktur ändras så att den motsvarar den föreskrivna utformningen i fråga om stöd för utveckling av företag. Stöd ska kunna beviljas för kostnader som orsakas av investeringar. I bestämmelsen tas dock in motsvarande begränsningar i fråga om godtagbara kostnader som begränsningarna enligt den gällande bestämmelsen. Stöd för planeringskostnader ska kunna beviljas endast i samband med bygginvestering. Markförvärv ska alltså kunna stödjas endast då en byggnad och dess mark förvärvas.

14 §. *Stöd för utveckling av företag.* Stöd för utveckling av företag har kunnat beviljas jordbruksföretag för utvidgande av verksamheten så att den gäller även annat än jordbruk, samt mikroföretag för inledande och

utvidgande av verksamheten. Dessutom har stödet använts för att främja konkurrenskraften för mikroföretag samt för små och medelstora företag verksamma inom första gradens förädling och saluföring av jordbruksprodukter. Det föreslås att en ny 4 punkt fogas till 1 mom. Den nya punkten gäller beviljande av stöd till utvecklingsorganisationer. I 3 punkten föreslås dessutom ändringar av teknisk natur med anledning av ändringen av definitionen av första gradens förädling och marknadsföring och med anledning av den nya 4 punkten.

Enligt 4 punkten ska utvecklingsorganisationer kunna beviljas stöd för produktion av sådana tjänster till företag som är nödvändiga för verksamhet i enligt med 1–3 punkten. Det är fråga om produktion av forsknings- och utvecklingstjänster som gäller utveckling av verksamheten vid ett företag som enligt lag är berättigat till stöd. Stöd kan därmed beviljas t.ex. för produktion av konsulttjänster för ett jordbruksföretag som vill utvidga sin verksamhet så att den gäller även annat än jordbruk, mikroföretag för inledande av verksamheten eller små och medelstora företag för utveckling av samarbetet mellan dem. En utvecklingsorganisation ska kunna få stöd för produktion av forskningstjänster som syftar till att med hjälp av produktutveckling främja konkurrenskraften för ett mikroföretag på landsbygden. Små och medelstora företag ska kunna stå som föremål för åtgärder som gäller första gradens förädling och saluföring av jordbruksprodukter. Det är alltid fråga om verksamhet där ett stödberättigat företag är den slutliga nyttohavaren.

16 §. Tillämpning av bestämmelserna om statligt stöd. Det föreslås att 2 mom. ändras med anledning av att en utvecklingsorganisation i fortsättningen ska kunna beviljas företagsstöd för utvecklingsarbete som gäller någon annans än sökandens företagsverksamhet. Företagen är då de slutliga nyttohavarna och det är fråga om statligt stöd enligt artikel 87 i EG-fördraget. Stöd ska beviljas under sådana förutsättningar och på sådana villkor som ligger till grund för att stödsystemet uppfyller villkoren enligt reglerna för statligt stöd. Första gradens förädling och saluföring av jordbruksprodukter samt annan företagsverksamhet än primär jordbruksproduktion

omfattas av de allmänna reglerna för statligt stöd, och i dem ingår bestämmelser om forskning och utveckling. Hit hör i synnerhet FoU-ramarna, förordningen om gruppundantag för små och medelstora företag samt de minimis-förordningen om försumbart stöd. Om villkoren enligt den gruppundantagsförordning som avses ovan inte uppfylls, ska det FoU-stöd som beviljas för första gradens förädling och saluföring av jordbruksprodukter granskas utifrån riktlinjerna för jordbruket.

Paragrafens 2 mom. gäller förutsättningar för beviljande av försumbart stöd. Enligt andra meningen i momentet ska det för beviljande av försumbart stöd förutsättas att sökanden lämnar en sådan separat utredning för varje företag som står som föremål för stöd av vilken det framgår det försumbara stöd som företaget fått. På motsvarande sätt som det i det gällande 2 mom. föreskrivs i fråga om överföring av stöd enligt 9 § ska stödbeloppet inte för något av de företag som stödet gäller få överstiga maximibeloppet av försumbart stöd. I de minimis-förordningen föreskrivs om utredning över försumbart stöd och om stödets maximibelopp.

I 3 mom. föreslås en precisering som hänför sig till de föreslagna ändringarna av 17–20 §. I de nämnda paragraferna föreslås ändringar som syftar till att göra det möjligt att bevilja företag projektstöd och bevilja projektstöd i form av statligt stöd. I 21 § hänvisas till 16 § när det gäller projektstöd som beviljas i form av statligt stöd. I 3 mom. sägs därför att genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om tillämpningen av Europeiska gemenskapens lagstiftning om statligt stöd på stöd enligt denna lag och om förutsättningarna för beviljande av försumbart stöd. Det är befogat att bestämmelsen alltså finns i kapitlet om företagsstöd, eftersom verksamhet som i huvudsak leder till att stödet betraktas som statligt stöd alltså ska stödjas genom företagsstöd. Med stöd av bemyndigandet har det bestämts om de regler för statligt stöd som är tillämpliga på företagsstöd och stöd för utbildningsprojekt som beviljats i form av statligt stöd.

17 §. Utvecklingsprojekt. Det föreslås att 1 mom. ändras så att företag ska kunna beviljas stöd för utvecklingsprojekt. Stöd ska även i fortsättningen kunna beviljas för verksamhet

som leder till att stödet blir statligt stöd enligt artikel 87 i EG-fördraget. Avsikten är att göra det möjligt att bevilja stöd för utvecklingsprojekt t.ex. för tillhandahållande av rådgivnings- och utvecklingstjänster för dem som bedriver jordbruk. Sådana tjänster tillhandahålls också av samfund och sammanslutningar som bedriver företagsverksamhet. Det handlar om tekniskt stöd enligt artikel 15 i förordningen om gruppundantag för jordbruk. Stödet ska beviljas som naturaförmån i form av subventionerade tjänster och får inte medföra direkta penningbetalningar till producenter.

18 §. Utbildningsprojekt. Det föreslås att 2 mom. ska upphävas. Bestämmelsen gäller tillämpningen av reglerna för statligt stöd på stöd för utbildningsprojekt. I 21 § 3 mom. föreslås en motsvarande bestämmelse som gäller alla projektstöd.

19 §. Allmännyttiga investeringsprojekt. Med hjälp av stöd för allmännyttiga investeringsprojekt främjas upprättande, istandsättning eller utvidgning av lokaler eller områden som används gemensamt av ett bysamhälle. I 1 mom. föreslås motsvarande ändring som den som föreslås i 17 § 1 mom. Vattenandelslag genomför vatten- och avloppsprojekt på glesbygden. Vattenandelslagen är företag som ägs och innehålls av medlemmarna i vattenandelslaget. Dessutom stryks begränsningen i fråga om statligt stöd.

I 2 mom. föreslås motsvarande ändringar avseende godtagbara kostnader för investeringsstöd som i samband med investeringsstöd för företag. Stöd har dock redan enligt den gällande bestämmelsen kunnat beviljas för uppförande av konstruktioner. I fortsättningen ska även anläggningar omfattas av stödet.

20 §. Samordningsprojekt. Stöd för samordningsprojekt beviljas en lokal aktionsgrupp som genom ett öppet urvalsförfarande för samman utvecklings- och investeringsprojekt som genomförs inom dess område samt samordnar dem. I fortsättningen ska företag kunna beviljas stöd för utvecklingsprojekt och stöd för investeringsprojekt. Det är därmed följdriktigt att slopa den begränsning i sista meningen i 1 mom. enligt vilken stödet inte får överföras till ett företag i samband med samordningsprojekt.

21 §. Villkor och begränsningar när det gäller att bevilja projektstöd. Det föreslås att 3 mom. ska ändras. Ett villkor för beviljande av projektstöd ska alltså vara att projektets resultat allmänt kan tillgodogöras. Som ett ytterligare villkor föreslås att om stödet betraktas som ett sådant statligt stöd som avses i artikel 87 i EG-fördraget, gäller vid beviljandet av stödet vad som i 16 § föreskrivs om de förutsättningar och begränsningar som gäller beviljande av statligt stöd. Tillämpliga regler för statligt stöd vid beviljande av projektstöd kan vara framför allt de minimiförordningen, förordningen om gruppundantag för jordbruk och FoU-ramarna.

23 §. Tiden för genomförande av åtgärder. I paragrafen föreskrivs om tiden för genomförande av en åtgärd som stöds med företagsstöd. Det föreslås att paragrafen ändras så att den också gäller tiden för genomförande av en åtgärd som stöds med projektstöd. Paragrafens rubrik ändras på motsvarande sätt.

Bestämmelserna i 1 mom. motsvarar det gällande 1 mom. I 2 mom. föreslås bli bestämt om tiden för genomförande av åtgärder som stöds med projektstöd. Bestämmelsen är ny. I 21 § 2 mom. föreskrivs om projektets varaktighet. Enligt momentet kan ett projekt fortgå högst tre år eller av särskilda skäl högst fem år. Sökanden lägger fram en uppskattning av projekttiden i en projektplan. I det stödbeslut genom vilket projektplanen godkänns tas ställning till tiden för genomförandet. Myndigheten prövar projekttiden inom de gränser som avses ovan och, när det gäller stöd som ingår i ett delfinansierat program, med hänsyn till den frist som satts ut för betalningar enligt programmet. Tiden för genomförande av en åtgärd som stöds med projektstöd ska inte räknas från det att stödbeslutet fattats. Åtgärder som genomförs med projektstöd ska i sin helhet genomföras inom den frist som har satts ut i enlighet med 21 § 2 mom. Det har dock framkommit att fristen för projekten bör kunna förlängas. Om det enligt stödbeslutet har godkänts att projektet får fortgå fem år, kan fristen inte förlängas med hänsyn till 21 § 2 mom. Det bör därför bestämmas om möjligheten att förlänga fristen även i sådana fall.

Enligt det gällande 2 mom. kan arbetskrafts- och näringscentralen på ansökan som

har gjorts innan fristen löper ut förlänga tiden för genomförande av en åtgärd som stöds med företagsstöd. Det ska finnas godtagbara skäl för förlängningen, och fristen kan förlängas två gånger för högst ett år i sänder. Det föreslås att en motsvarande bestämmelse tas in i 3 mom. Momentet gäller också den frist som bestämts för projektet. Tiden för genomförande av åtgärder som stöds med projektstöd ska dock kunna vara högst sex år.

Det bemyndigande som ingår i 3 mom. tas utan ändringar in som ett nytt 4 mom.

28 §. Stödansökan. I paragrafen föreskrivs om formkrav som gäller stödansökan. I 2 mom. föreskrivs om att avtal om överföring av stöd ska presenteras i samband med ansökningshandlingarna. I momentet föreslås en ändring som gäller när utvecklingsorganisationer beviljas företagsstöd. Om sökanden är en utvecklingsorganisation, ska till ansökan fogas ett avtal mellan utvecklingsorganisationen och det företag som är föremål för stödet.

38 §. Stödbelopp som betalas. I 2 mom. föreslås en ändring som gäller företagsstöd som beviljas utvecklingsorganisationer. Enligt den gällande bestämmelsen ska projektstöd betalas i förhållande till de finansieringsandelar som godkänts i stödbeslutet. Det har inte funnits någon motsvarande begränsning för företagsstöd, eftersom ett företag står för den privata finansieringsandelen i sådana fall då stöd beviljas för utveckling av företagets verksamhet. Situationen förändras när en utvecklingsorganisation beviljas företagsstöd. Beroende på utvecklingsarbetets karaktär kan för genomförandet av en åtgärd användas förutom statlig finansiering, gemenskapsfinansiering och privat finansiering också annan offentlig finansiering, om inte stödet helt täcker de godtagbara kostnaderna för åtgärden. Det föreslås därför att 2 mom. ändras så att projektstöd och stöd som avses i 14 § 1 mom. 4 punkten ska betalas i förhållande till de finansieringsandelar som godkänts i stödbeslutet.

41 §. Informationssystem för övervakning. I 1 mom. föreslås en ändring som hänför sig till reformen av lagen om landsbygdsnäringsregistret. Bestämmelser om användningen och förändring av registren i informationssystemet för övervakning ska i fortsättningen

finnas i lagstiftningen om hantering av kunduppgifter inom landsbygdsnäringsförvaltningen.

I 2 mom. föreskrivs om personuppgifter som ska registreras i informationssystemet för övervakning. I 3 punkten föreslås en ändring som gäller stöd som beviljas utvecklingsorganisationer. Enligt punkten ska i informationssystemet kunna registreras namn och kontaktuppgifter samt företags- och organisationsnummer även för företag som är föremål för stöd som beviljas utvecklingsorganisationer.

43 §. Inspektionsrätt. I paragrafen föreskrivs om inspektionsrätt. Enligt paragrafen kan jord- och skogsbruksministeriet och Landsbygdsverket förrätta inspektioner som gäller den som beviljar stöd och stödtagaren i syfte att utöva tillsyn över att förutsättningarna och villkoren för beviljande, betalning och användning av stöd iaktas. Arbetskrafts- och näringscentralerna har motsvarande rätt i fråga om stödtagarna. Enligt den gällande paragrafen kan inspektionen gälla förutom stödtagaren även en annan aktör på vilken stöd har överförts så som avses i 9 §. I paragrafen föreslås en ändring som gör det möjligt att utöva tillsyn över förutsättningarna och villkoren för beviljande av stöd också när det är fråga om företag som är föremål för stöd enligt 14 § 1 mom. 4 punkten. Myndigheterna ska ha rätt att granska även dessas ekonomi och verksamhet för att utöva tillsyn över att förutsättningarna och villkoren för beviljande, betalning och användning av stöd iaktas. Det är då fråga om inspektioner som är nödvändiga för tillsynen över att förutsättningarna och villkoren för stöd som beviljats en utvecklingsorganisation iaktas.

44 §. Inspektion. I 2 mom. föreslås en ändring av teknisk natur som föranleds av den nya revisionslagen. Hänvisningen till revisionslagen ändras så att det hänvisas till den nämnda lagen och till lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin.

Det föreslås att ett nytt 4 mom. ska fogas till paragrafen. Enligt det nya momentet ska den som utför revisionen ha rätt att omhänderta handlingarna och annat material som har samband med användningen av stödet, om detta krävs för att syftet med revisionen

ska uppnås. Handlingarna och annat material ska utan dröjsmål returneras när de inte längre behövs för revisionen. Bestämmelsen är ny och motsvarar i sak vad som i 21 § 2 mom. i lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet (1336/2006) föreskrivs om omhändertagande av material i samband med granskning som gäller företagsstöd. Den myndighet som ansvarar för tillsynen över statsfinanserna föreslog i sitt utlåtande att bestämmelsen fogas till speciallagarna om stödsystemet. Syftet är att säkerställa att bokföringsmaterial eller motsvarande material som omfattas av anteckningskyldighet bevaras i sådana fall där det finns en uppenbar risk för att materialet skingras. Dessutom föreslås att ett nytt 5 mom. fogas till paragrafen. I det nya momentet föreskrivs om att de myndigheter som nämns i 43 § ska ha rätt att utan ersättning få handräckning av polisen för inspektionen. En bestämmelse om handräckning ingår i statsunderstödslagen, som är tillämplig som en allmän lag. Enligt 18 § i statsunderstödslagen har statsbidragsmyndigheten rätt att få handräckning av polis-, tull-, skatte- och utskökningsmyndigheterna vid utförandet av granskningsuppgifter. För tydlighetens skull föreslås i den lag som gäller stödsystemet bli bestämt om handräckning av polisen. En motsvarande bestämmelse finns i 44 § 5 mom. i finansieringslagen.

45 §. Avbrytande av utbetalning av stöd samt återkrav. I paragrafen föreslås sådana tekniska ändringar som syftar till att bestämmelsen motsvarar ordalydelsen i 46 § i lagförslagen om strukturstöd för jordbruket. Dessutom fogas en ny bestämmelse om solidariskt ansvar som motsvarar 27 § i statsunderstödslagen som tillämpas nuförtiden.

50 §. Verkställighet av återkravsbeslut. I paragrafen föreslås sådana tekniska ändringar som syftar till att bestämmelsen motsvarar ordalydelsen i 51 § i lagförslaget om strukturstöd för jordbruket. I 2 mom. föreskrivs om verkställighet av ett beslut om återkrav. Enligt momentet kan ett beslut om återkrav verkställas genom utskökning efter det att beslutet vunnit laga kraft. Det föreslås en hänvisning till lagen om verkställighet av skatter och avgifter, som enligt 35 § i statsunderstödslagen är tillämplig när ett beslut om

återkrav av understöd verkställs. Avsikten är att skapa klarhet i tillämpningen av bestämmelserna om verkställighet. Av samma orsak föreslås att 3 mom., som gäller preskriptionstiden för fordran, ska upphävas. I lagen om verkställighet av skatter och avgifter föreskrivs om motsvarande preskriptionstid.

56 §. Besvärshöjning. I paragrafen föreslås en ändring som hänför sig till 23 §, som gäller tiden för genomförande av åtgärder. Enligt lagförslaget ska den nämnda bestämmelsen i fortsättningen tillämpas även på tiden för genomförande av åtgärder som står som föremål för projektstöd och på förlängningen av tiden. Enligt den gällande 56 § får ett beslut som gäller förlängning av fristen inte överklagas särskilt genom besvär. Konsekvenserna av beslutet blir verklighet i samband med beslut om återkrav eller avbrytande av betalning av ett stöd. I 57 § föreskrivs om sökande av ändring i fråga om dessa beslut. Till följd av den föreslagna ändringen av 23 § föreskrivs i 23 § 3 mom. om arbetskrafts- och näringscentralens beslut som gäller förlängning av tiden för genomförande.

Ikraftträdande. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2008. Dessutom föreskrivs om övergångsarrangemang för informationssystemet för övervakning. Enligt förslaget ska lagen om landsbygdsnäringsregistret tillämpas på förändret och användningen av registren i informationssystemet tills lagstiftningen om hantering av kunduppgifter inom landsbygdsnäringsförvaltningen har trätt i kraft. Bestämmelsen anknyter till 41 § 1 mom. i lagförslaget, enligt vilket den nämnda lagstiftningen ska tillämpas på användningen och förändret av registren.

1.4 Lagen om ändring av lagen om finansiering av landsbygdsnärningar

1 §. Lagens syfte. Paragrafen ändras så att den motsvarar de mål som ska främjas med stöd som omfattas av lagens tillämpningsområde. Målet är att utveckla landsbygden särskilt genom att främja ett hållbart nyttjande av vattentillgångar, bostadsförhållandena för dem som bedriver jordbruk samt bevarandet av kulturarvet på landsbygden.

2 §. Lagens tillämpningsområde. Det föreslås att de bestämmelser som gäller företags-

och projektstöd för utveckling av landsbygden, kompensationsbidrag och miljöstöd för jordbruket samt investeringsstöd för gårdsbruk och startstöd till unga jordbrukare ska strykas. Bestämmelser om företags- och projektstöd för utveckling av landsbygden som beviljas under programperioden 2007—2013 finns i lagen om stöd för utveckling av landsbygden. Bestämmelser om miljöstöd för jordbruket och om kompensationsbidrag finns i miljöstödslagen. I lagen om strukturstöd till jordbruket föreslås bestämmelser om investeringsstöd för gårdsbruk och startstöd till unga jordbrukare. Även markköp ska kunna stödjas i samband med investeringsstöd för gårdsbruk, och det föreslås inte någon separat stödform i likhet med markköpslån. Dessutom föreslås att bestämmelserna om finansiering av riksomfattande utveckling och forskning som gäller landsbygden samt finansiering av jordbruk och livsmedelsekonomi ska strykas och tas in en separat lag som föreslås i propositionen.

Stöd till frukt- och grönsaksproducentorganisationer ska börja lyda under lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik. Det är fråga om stöd som helt finansieras av gemenskapen och som baserar sig på gemenskapens reglering av den gemensamma organisationen av marknaden för frukt och grönsaker. Inom gemenskapen behandlas som bäst ett förslag till Rådets förordning om särskilda bestämmelser för sektorn för frukt och grönsaker och om ändring av vissa förordningar (KOM(2007) 17 slutlig). I samband med det revideras gemenskapens stödordning för stöd till producentorganisationerna. Med stöd av rådets förordning antar kommissionen detaljerade bestämmelser om godkännande av samt stöd till producentorganisationerna. Stödordningen revideras vid ingången av 2008.

I finansieringslagen kvarstår än så länge bestämmelserna om förbättring av gårdsbruksenheters traditionella miljö och bostadsfinansiering. Avsikten är att i fortsättningen utreda en reform av de nämnda stödsystemen och bestämmelserna. Det handlar om investeringsstöd som inte gäller produktionsverksamhet inom jordbruket. I det här skedet föreslås inte några betydande ändringar när det

gäller förutsättningarna för beviljande av stöden. I finansieringslagen ska ingå särskilda förutsättningar för beviljande av stöd vilka avviker från förutsättningarna för investeringsstöd för gårdsbruk. På stöden ska i övrigt tillämpas det som i den föreslagna lagen om strukturstöd till jordbruket föreskrivs om beviljande, betalning, övervakning, inspektion och återkrav av stöd.

I lagen kvarstår dessutom bestämmelserna om stödjande av vattendragsåtgärder. Det är fråga om arbeten som behövs för att minska riskerna, olägenheterna eller skadorna till följd av översvämning eller andra naturbetingade förhållanden. För sådant arbete kan stöd beviljas som understöd eller så att arbetet utförs som statens arbete. Avsikten är att stöd som gäller vattendragsåtgärder ska granskas i samband med revideringen av lagstiftningen om stödjande av grundtorrläggning.

I lagen kvarstår dessutom bestämmelserna om frivillig skuldsanering i 5 kap. Med stöd av dem kan beviljas stöd i anslutning till skuldsanering i fråga om statliga lån och statens försäljningsprisfordringar. Skuldsanering i fråga om räntestödslån kan genomföras med kreditinstitutets samtycke. Bestämmelserna om skuldsanering har inte satts i kraft, eftersom kommissionen inte har godkänt det statliga stöd som ingår i skuldsaneringen. Som bäst utreds under vilka förutsättningar stödssystemet ska kunna godkännas. Till följd av utredningen blir det eventuellt nödvändigt att se över bestämmelserna om stödssystemet. I det här skedet föreslås därför inte några ändringar av bestämmelserna om skuldsanering.

Enligt 1 mom. ska lagen tillämpas på stöd som beviljas för vattendragsåtgärder eller investeringar som gäller gårdsbruksenheters bostadshus eller bevarande av gårdsbruksenheters traditionella miljö. Lagen tillämpas dessutom på stöd som i samband med frivillig skuldsanering beviljas som stöd i anslutning till statliga lån som beviljats av medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond, räntestödslån som beviljats av ett kreditinstituts medel eller i anslutning till statens försäljningsprisfordringar.

Enligt 2 mom. ska bestämmelserna i 6 kap. dock inte tillämpas på stöd som beviljas för

förbättring av gårdsbruksenheters bostadsförhållanden och förbättring av boendemiljön eller bevarande av den traditionella miljön. Det föreslås att lagen om strukturstöd till jordbruket ska tillämpas på dessa stöd, om inte något annat bestäms om förutsättningarna för beviljande av stöd enligt finansieringslagen.

På stöd för gårdsbruksenheters bostadsbyggnader eller bevarande av gårdsbruksenheters traditionella miljö eller på stöd i samband med frivillig skuldsanering som beviljas den som bedriver näringsverksamhet enligt lagen om finansiering av renhushållning och naturnärningar eller skoltlagen ska enligt 3 mom. tillämpas vad som föreskrivs i de nämnda lagarna.

3 §. Definitioner. Det föreslås att paragrafen ska upphävas. Definitionerna i paragrafen gäller program som genomförts och stödssystem som införts under programperioden 2000–2006.

4 §. Stödets maximibelopp. Det föreslås att paragrafen ska ändras. Det är fråga om en ändring av teknisk natur. Bestämmelsen motsvarar i sak den begränsning som ingår i 14 § 2 mom. i den föreslagna lagen om strukturstöd till jordbruket. Enligt bestämmelsen får stödet tillsammans med annat offentligt stöd som beviljats för åtgärden inte överskrida det i Europeiska gemenskapens lagstiftning fastställda maximibeloppet för stöd. Med Europeiska gemenskapens lagstiftning avses också i det här sammanhanget de maximibelopp som fastställts i gemenskapens förordningar och i kommissionens beslut om godkännande av stöd.

5 §. Stödtagare. Det föreslås att paragrafen ska ändras med anledning av de ändringar som gäller lagens tillämpningsområde. I den gällande paragrafen föreskrivs om allmänna förutsättningar som gäller stödtagare samt om förutsättningar som gäller landsbygdsföretag. I 10 § föreslås särskilt bli bestämt om allmänna förutsättningar för stödjande av investeringar i gårdsbruk. I 5 § kvarstår dock den bestämmelse gällande stödtagare enligt vilken stöd kan beviljas en fysisk person eller flera fysiska personer, privaträttsliga och offentligrättsliga sammanslutningar, om inte något annat bestäms. Bestämmelsen blir till-

lämplig i första hand när det gäller vattendragsåtgärder.

6 §. Närmare grunder för beviljande av stöd. Det föreslås att 2 mom. ska upphävas. Bestämmelser om formerna och nivåerna för samt maximibeloppen av stöd för bevarande av gårdsbruksenheters traditionella miljö och förbättring av gårdsbruksenheters bostadsförhållanden ska utfärdas med stöd av 10 § 4 mom.

7 §. Styrningen av medlen. Det föreslås att paragrafen ska ändras. Bemyndigandet att bestämma om styrningen av medlen med hänsyn till region, bransch och målgrupp stryks. Produktionsverksamhet inom jordbruket står inte som föremål för de stöd som ingår i lagförslaget. I paragrafen föreslås där- emot bli bestämt om styrningen av de medel som står till förfogande för finansiering av stöd. Jord- och skogsbruksministeriet ska svara för att de medel som står till förfogande för ändamål enligt lagen anvisas de myndigheter som ansvarar för verkställigheten av stöd. Det är fråga om att bevillningsfullmakt eller anslag som anvisats i statsbudgeten eller i dispositionsplanen för gårdsbrukets utvecklingsfond styrs till förfogande för den myndighet som beviljar stödet. De regionala miljöcentralerna är sådana myndigheter i fråga om vattendragsåtgärder, och arbetskrafts- och näringscentralerna i fråga om investeringar på gårdsbruksenheter. Dessutom ska jord- och skogsbruksministeriet ha hand om styrningen av medlen genom att meddela närmare föreskrifter om användningen av medlen än Europeiska gemenskapens bestämmelser, lagbestämmelser, statsrådsbeslut och dispositionsplanen för gårdsbrukets utvecklingsfond. Bestämmelsen behövs eftersom ministeriet bör ha möjlighet att styra användningen av medlen när det anvisar medel till förfogande för en myndighet inom ett annat förvaltningsområde.

I paragrafen stryks också den bestämmelse som gäller användningen av medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond för undersökningar och utredningar som gäller utvecklande av landsbygden. I 65 § ingår en bestämmelse om användningen av medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond. Dessutom stryks bemyndigandet att genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärda bestämmelser

om detaljer och kostnader per enhet i anslutning till byggande. Investeringsstöd för bevarande av gårdsbruksenheters traditionella miljö och för förbättring av bostadsförhållandena kommer till denna del att omfattas av bestämmelserna om strukturstöd till jordbruket. I 10 § i lagförslaget föreskrivs om användning av kostnader per enhet när de maximala godtagbara kostnaderna fastställs.

8 och 8 a §. *Finansiering från Europeiska gemenskapen. Programplanering.* Förvaltningen av EJFLU:s medel i anslutning till program som Europeiska gemenskapen delfinansierar regleras under programperioden 2007–2013 genom förvaltningslagen. I den nämnda lagen föreskrivs om utarbetande, genomförande och övervakning av program. Det föreslås att paragraferna ska upphävas. I 2 § i den föreslagna lagen om införande finns en övergångsbestämmelse som gäller förvaltningen av de program och medel som avses i paragrafen.

2 kap. Finansieringsstöd

Kapitlets rubrik. Det föreslås att rubriken ändras så att den motsvarar innehållet i kapitlet. Stöd som avses i lagen finansieras inte med gemenskapsmedel.

9 §. *Allmänt.* I paragrafen föreskrivs om tillämpning av bestämmelserna om delfinansierat stöd under programperioden 2000–2006. Det föreslås att paragrafen ska upphävas.

10 §. *Förutsättningar för stödjande av investeringar som gäller gårdsbruksenheter.* I det gällande 1 mom. bestäms för programperioden 2000–2006 om i EG:s förordning om utveckling av landsbygden avsett stöd för investeringar inom jordbruket, stöd för utvecklingsprojekt som gäller företagsverksamhet på landsbygden och näringsverksamhet på landsbygden samt startstöd för unga jordbrukare. I 2 mom. föreskrivs om stöd som beviljas producentorganisationer och producentgrupper. I 3 mom. föreskrivs om stöd enligt gemenskapsinitiativprogrammet Leader. I 4 mom. föreskrivs om tillämpning av bestämmelserna om frihet från överlåtelseskatt i anslutning till markköpslån när det gäller startstöd för unga jordbrukare.

Det föreslås att paragrafen ändras så att det föreskrivs om förutsättningar för stöd för investeringar som gäller bevarande av gårdsbruksenheters traditionella miljö och förbättring av bostadsförhållandena. I 1 mom. föreslås bli bestämt om tillämpning av lagen om strukturstöd till jordbruket när det gäller investeringsstöd. Enligt 11 och 12 § i lagförslaget ska investeringsstöd kunna beviljas i form av understöd eller räntestöd. Lagen om strukturstöd till jordbruket ska tillämpas på stödet, om inte något annat följer av 10–12 §. Det föreslås inte några betydande ändringar i förutsättningarna för beviljande av stöd.

I 2 mom. föreslås bli bestämt om stödtagare. På motsvarande sätt som i lagen om strukturstöd till jordbruket föreslås bli bestämt i fråga om mottagare av investeringsstöd för gårdsbruk ska stödtagaren vara en sådan fysisk person eller privaträttslig sammanslutning som bedriver eller börjar bedriva jordbruk på en gårdsbruksenhet som sin näring. En sådan stödtagare benämns lantbruksföretagare. I fråga om kravet på stödtagarens ålder föreslås bestämmelser som avviker från bestämmelserna om förutsättningar för investeringsstöd för gårdsbruk.

En fysisk person ska ha fyllt 18 år. Den som inte har fyllt 18 år ska dock kunna beviljas stöd om han eller hon har ingått äktenskap, om han eller hon bedriver jordbruk tillsammans med sina föräldrar eller om det finns andra särskilda skäl att avvika från ålderskravet. Bestämmelsen motsvarar det som föreskrivs om förutsättningarna i 64 § i den nationella förordningen om utveckling av landsbygden. Motsvarande förutsättning ska i fortsättningen tillämpas också när det gäller stöd för bevarande av gårdsbruksenheters traditionella miljö. Om lantbruksföretagaren är en sammanslutning ska bestämmanderätten i den utövas av en eller flera fysiska personer som uppfyller det ovan nämnda ålderskravet.

För beviljande av stöd ska enligt 3 mom. dessutom förutsättas att det kan visas att den gårdsbruksenhet som är föremål för stödet är ekonomiskt livskraftig. Även om sökandens företagsverksamhet inte är föremål för stödet, siktar investeringsstödet till hållbara verkningar. Enligt den gällande lagstiftningen är bevis på likviditet tillräckligt som bevis på

att sökanden är ekonomiskt livskraftig. Vid valet av åtgärder som stöds ska avseende fästas vid åtgärdernas ekonomiska och sociala konsekvenser samt vid miljöaspekter och kulturella aspekter. Vid valet av föremål betonas därmed ekonomiska lösningar som lämpar sig för miljön och är ekonomiska med tanke på energiförbrukningen samt aspekter som hänför sig till stödtagarens försörjningsplikt och användningsändamålet för den byggnad som stöds. Vid beviljande av stöd tillämpas inte 2 kap. i den föreslagna lagen om strukturstöd till jordbruket, bestämmelserna om lantbruksföretagarens ålder och yrkesskicklighet i dess 8 § eller de förutsättningar som gäller företagsverksamhetens lönsamhet eller affärsplan. När investeringsstöd enligt lagförslaget beviljas ska inte heller bestämmelsen om prioritetsordning för åtgärder som stöds genom investeringsstöd för gårdsbruk tillämpas.

I 4 mom. föreslås en bestämmelse om bemyndigande att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om de grunder som ska tillämpas vid bedömningen av om gårdsbruksenhetsen är ekonomiskt livskraftig och vid valet av åtgärder som stöds samt om förutsättningen avseende bestämmanderätt. Bemyndigandet ska utövas enligt de grunder som angetts i samband med 3 mom. Genom förordning av statsrådet ska dessutom utfärdas bestämmelser om formen och nivån för samt maximibeloppet av stöd för bevarande av gårdsbruksenheters traditionella miljö och förbättring av bostadsförhållandena. Bemyndigandet ska utövas inom gränserna för de medel som avses i 6 § 1 mom. och inom de gränser som Europeiska gemenskapens lagstiftning ställer. I förordningen om gruppundantag för jordbruk föreskrivs om stöd för bevarande av traditionella landskap. Om villkoren enligt förordningen inte uppfylls, ska riktlinjerna för jordbruket tillämpas i fråga om förutsättningarna för godkännande av stödsystemet. Dessutom föreslås en bestämmelse om bemyndigande att genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärda bestämmelser om fastställande av godtagbara kostnader per enhet. En motsvarande bestämmelse fanns tidigare i 7 § 3 mom. Med stöd av 7 § 3 mom. i den föreslagna lagen om strukturstöd till jordbruket

utfärdas bestämmelser om godtagbara enhetskostnader för investeringsstöd till gårdsbruket.

11 §. Stöd för bevarande av gårdsbruksenheters traditionella miljö. I den gällande paragrafen föreskrivs om kompensationsbidrag, miljöstöd för jordbruket och stöd för åkerbeskogning. Det sistnämnda stödet har inte använts under programperioden 2000–2006. Fram till 2002 ingicks däremot åtaganden som gällde delfinansierat stöd för åkerbeskogning under den förra programperioden. Det föreslås att paragrafen ändras så att den gäller stöd som beviljas för bevarande av gårdsbruksenheters traditionella miljö.

Enligt 1 mom. ska stöd för bevarande av gårdsbruksenheters traditionella miljö kunna beviljas lantbruksföretagare för sådana investeringar som hänför sig till bevarande av det traditionella landskapet eller byggnader på gårdsbruksenhetsen. I enlighet med den gällande lagstiftningen har t.ex. reparation av väder- och vattenkvarnar samt bodar subventionerats. Stöd har beviljats som investeringsstöd för gårdsbruksenheter medan reparation av arkitektoniskt eller kulturhistoriskt värdefulla bostadsbyggnader har understötts i form av bostadsfinansiering. I fortsättningen åtskiljs stöd för bevarande av gårdsbruksenheters traditionella miljö från investeringar på gårdsbruksenheter. Produktionsverksamhet inom jordbruket står inte som föremål för stödet, utan stödet gäller bevarande av naturvärden och byggnader i kulturmiljön på landsbygden. Även reparation av kulturhistoriskt eller arkitektoniskt värdefulla bostadsbyggnader ska genomföras med investeringsstöd som beviljas för förbättring av gårdsbruksenheters traditionella miljö.

Stöd ska kunna beviljas som understöd eller räntestöd eller som en kombination av dessa för nödvändiga och skäliga kostnader för investeringar. Stödet ska beviljas som en procentuell andel av de godtagbara kostnaderna för den åtgärd som stöds. Maximibeloppet av de godtagbara kostnaderna ska kunna fastställas med hjälp av de kostnader per enhet som tillämpas på investeringsobjektet. I annat fall ska det kunna förutsättas en utredning om att kostnaderna är baserade på gängse prisnivå. Målet med och innehållet i bestämmelsen motsvarar vad som i sam-

band med strukturstöd för jordbruket föreslås bli bestämt om de godtagbara kostnaderna för investeringsstöd för gårdsbruk. Eftersom lagförslaget innehåller bestämmelser om verksamhet som stöds som bevarande av gårdsbruksenheters traditionella miljö bör momentet också innehålla en bestämmelse om godtagbara kostnader.

Enligt 3 mom. ska genom förordning av statsrådet föreskrivas närmare om verksamhet som stöds och om godtagbara kostnader i enlighet med de principer som anges ovan.

12 §. Bostadsfinansiering. Det föreslås att en bestämmelse om bostadsfinansiering fogas till lagen i stället för den 12 § som upphävts. Enligt den nya paragrafen ska fysiska personer verksamma som lantbruksföretagare kunna beviljas stöd för sådana investeringar som syftar till att förbättra bostadsförhållandena på gårdsbruksenheter. Med förbättring av bostadsförhållandena avses nybyggnad, utbyggnad eller grundlig renovering av bostadsbyggnader samt förbättring av boendemiljön. Endast fysiska personer ska kunna beviljas stöd. Om jordbruk bedrivs som delägare eller medlem i en sammanslutning ska stöd kunna beviljas en person på grundval av vars bestämmanderätt sammanslutningen anses uppfylla de krav som gäller stötagare. Stöd ska inte beviljas om annat stöd av offentliga medel kan beviljas för ändamålet. Avsikten är att bostadsfinansieringen ska komplettera det stödsystem för ägarboende som genomförs inom miljöministeriets förvaltningsområde och där de bestämmelser som gäller det stödsystemet på motsvarande sätt utesluter stötagare som omfattas av finansieringslagen. Bostadsfinansiering ska beviljas som räntestöd i anslutning till räntestödslån. Bestämmelser om miljöministeriets motsvarande stödsystem finns i lagen om räntestöd för ägarbostadslån (1204/1993). Det är meningen att möjligheterna att förenhetliga förutsättningarna och villkoren för stödsystemen ska utredas och att bestämmelserna om bostadsfinansiering ska revideras som ett resultat av den övergripande granskningen.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om särskilda förutsättningar för beviljande av bostadsfinansiering. Den bostad som är föremål för stödet ska användas för varaktigt boende

av sökanden, hans eller hennes familjemedlemmar, av lantbruksavbytare som arbetar på gårdsbruksenheten eller av den som i samband med generationsväxling avstår från gårdsbruket. Enligt 10 § i den föreslagna lagen om strukturstöd till jordbruket ska stödet alltid beviljas innehavaren av gårdsbruksenheten. Bostaden ska till sin storlek och utrustning stå i ändamålsenlig proportion till det användningsändamål som avses ovan. Bestämmelser om förutsättningarna finns i 60 § 2 och 3 mom. i den nationella förordningen om utveckling av landsbygden.

I 3 mom. föreslås bestämmelser om förutsättningar som gäller sökandens maximala inkomster. Det ska vara ändamålsenligt att bevilja stödet med hänsyn till sökandens ekonomiska förhållanden. Sökandens totalinkomster får då inte överstiga det maximibelopp som angetts genom förordning av statsrådet. Bestämmelser om förutsättningarna finns för närvarande i 62 och 63 § i den nationella förordningen om utveckling av landsbygden. Med totalinkomster avses enligt 63 § 1 mom. i förordningen sökandens nettoinkomster. Enligt 62 § 1 mom. i förordningen får sökandens maximala totalinkomster uppgå till 31 600 euro. I förordningen anges också maximibeloppen när det finns flera sökande.

I 4 mom. föreslås bli bestämt om godtagbara investeringskostnader på motsvarande sätt som föreslås bli bestämt om stöd som beviljas för bevarande av gårdsbruksenheters traditionella miljö. Bostadsfinansiering ska alltid beviljas som räntestöd i anslutning till räntestödslån. Också bostadsfinansieringsstödet ska beviljas som en procentuell andel av de godtagbara kostnaderna för den åtgärd som stöds. Inte heller till denna del föreslås några ändringar i nuläget.

Enligt 5 mom. ska genom förordning av statsrådet föreskrivas närmare om verksamhet som stöds, om förutsättningar som gäller storleken och användningsändamålet för den bostad som är föremål för stödet samt om godtagbara kostnader för investeringen. Bemyndigandet ska utövas på motsvarande sätt som vad som föreskrivits om dessa omständigheter i den nationella förordningen om utveckling av landsbygden.

13 och 14 §. Allmänna utvecklingsprojekt. Lokala aktionsgrupper. Det föreslås att paragraferna ska upphävas med anledning av de föreslagna ändringarna i fråga om lagens tillämpningsområde. I lagen om stöd för utveckling av landsbygden föreskrivs om stöd för allmänna utvecklingsprojekt. I förvaltningslagen föreskrivs om de lokala aktionsgruppernas roll vid utarbetandet och genomförandet av program under den pågående programperioden. I lagen om stöd för utveckling av landsbygden finns bestämmelser om aktionsgruppernas deltagande när stöd beviljas.

15 §. Vattendragsåtgärder. I paragrafen föreslås vissa ändringar som föranleds av att lagstiftningen revideras. Bestämmelser om de vatten- och avloppsåtgärder som ingår i den gällande paragrafen om vattentillgångsprojekt finns i lagen om stödjande av vatten- och avloppsåtgärder (686/2004). I paragrafen föreslås därför bli bestämt endast om stöd som beviljas för vattendragsåtgärder. Stöd för vattendragsåtgärder ska beviljas framför allt för projekt för översvämningsskydd och projekt för istandsättning av vattendrag. Stödet beviljas i form av understöd eller genom att projektet genomförs som statens arbete. Till denna del kvarstår 1 mom. oförändrat. Det föreslås dock att momentet kompletteras med en hänvisning till statsunderstödslagen när det gäller beviljande, betalning, inspektion och återkrav av understöd. Bestämmelserna i statsunderstödslagen lämpar sig bättre på understöden än bestämmelserna i 6 kap. i den gällande finansieringslagen.

I 55 § föreslås bestämmelser om befogenheter som gäller vattendragsåtgärder. I samband med reformen av lagen om stödjande av grundtorrläggning (947/1997) granskas också bestämmelserna om vattendragsåtgärder. I 2 mom. föreslås en ändring av teknisk natur som motsvarar den ändring som föreslås i 1 mom.

3 kap. Nationellt finansierade stöd

Det föreslås att hela kapitlet ska upphävas med anledning av de ändringar som föreslås när det gäller lagens tillämpningsområde. Paragrafen 18—20 § har upphävts tidigare.

16 §. Allmänt. Enligt paragrafen har stöd som motsvarar delfinansierat stöd som avses i det gällande 2 kap. kunnat beviljas av nationella medel som ett led i nationella program eller annars på programbasis. I lagen om stöd för utveckling av landsbygden finns bestämmelser om företags- och projektstöd som helt finansieras med nationella medel. Dessutom föreslås det en separat ny lag som gäller finansiering av riksomfattande utveckling av och forskning kring landsbygden. I lagen om strukturstöd till jordbruket och delvis i 1 och 2 kap. i finansieringslagen föreslås bestämmelser om helt och hållet nationellt finansierat stöd för investeringar på gårdsbruksenheter. Det föreslås att paragrafen ska upphävas.

17 §. Förhöjda finansieringsstöd. Paragrafen gäller investeringsstöd som beviljas enligt förhöjda stödnivåer utifrån artiklarna 141 och 142 i anslutningsfördraget. I fortsättningen ska strukturstöd som baserar sig på anslutningsfördraget beviljas med stöd av lagen om strukturstöd till jordbruket.

21 §. Markköpslån. I paragrafen föreskrivs om markköpslån. Förvärv av mark ska i fortsättningen kunna stödjas i enlighet med principerna enligt lagen om strukturstöd till jordbruket. Enligt de nya reglerna för statligt stöd är stöd för markförvärv begränsat.

22 §. Bostadsfinansiering. Bestämmelser om stöd enligt paragrafen ska i fortsättningen finnas i 10—12 §. Det föreslås därför att paragrafen ska upphävas. Det stöd för förvärv av bostadsfastigheter som nämns i 1 mom. har inte beviljats sedan 2004.

4 kap. Finansieringssystem

Det föreslås att kapitlet, som gäller stöd i form av lån, ska upphävas. Bestämmelser om särskilda förutsättningar och villkor samt förfaranden för stöd i form av lån ska i fortsättningen finnas i lagen om strukturstöd till jordbruket.

23—25 §. Finansiering av verksamheten och stödformer. Säkerheter. Ränta på statliga lån. Det föreslås att paragraferna ska upphävas med anledning av de föreslagna ändringarna i fråga om lagens tillämpningsområde. Beviljande av stöd i form av stöd i anslutning till statliga lån har slopats 2004.

Dessutom har kravet att mottagaren av projektstöd ska ställa en säkerhet slopats.

26 och 27 §. Statens ansvar. Gottgörelser för statliga lån. I paragraferna föreskrivs om statens ansvar som fullgörs genom den gottgörelse för kapital och räntor som gäller statliga lån vilken ska betalas till kreditinstituten med anledning av den slutliga förlusten. Det föreslås att paragraferna ska upphävas med anledning av att stödet i anslutning till statliga lån slopas.

28 §. Redovisning av statliga lån. I paragrafen föreskrivs om kreditinstitutens skyldighet att till staten betala de förfallna amorteringarna och räntan på statliga lån. Det föreslås att paragrafen ska upphävas på motsvarande grunder som de som anförts ovan. Förfaranden för redovisning av amorteringar och räntor beaktas i samband med övergångsbestämmelserna.

29 §. Ränta på räntestödslån. I paragrafen föreskrivs om förutsättningar för beviljande av räntestöd. Det föreslås att paragrafen ska upphävas. Motsvarande bestämmelser finns i fortsättningen i lagen om strukturstöd till jordbruket. Det har redogjorts för ändringarna i samband med det nämnda lagförslaget.

30 och 31 §. Allmänna bestämmelser om långivningen. De statliga lånens och räntestödslånens penningrörelse. I paragraferna föreskrivs om förutsättningar för beviljande av stöd och räntestöd i anslutning till statliga lån samt om betalning av avgifter i anslutning till lånen vilka ska betalas genom förmedling av ett centralt finansiellt institut. Det föreslås att paragrafen ska upphävas på motsvarande grunder som de som anförts ovan i samband med bestämmelserna om statliga lån och räntestödslån. Behovet av att utfärda bestämmelser om förfarandena i anslutning till lånens penningrörelse och ändrade kreditinstitut och centrala finansiella institut har beaktats i samband med övergångsbestämmelserna.

32—34 §. Statsborgen. Borgensvillkor. Avstående från regressanspråk. Bestämmelser om användningen av statsborgen som en stödform ska i fortsättningen finnas i den lag som gäller investeringsstöd för gårdsbruk. Enligt den gällande lagstiftningen har statsborgen använts uttryckligen som en form av

investeringsstöd för gårdsbruksenheter. Det föreslås att paragraferna ska upphävas.

35 §. Ersättning för kreditinstituts kostnader. Det föreslås att paragrafen ska upphävas på motsvarande grunder som de som anförts ovan i samband med bestämmelserna om statliga lån. Övergångsarrangemangen i fråga om ersättning för förvaltningsutgifterna ska genomföras i enlighet med 4 § i lagen om införande.

41—43 §. Övervakning. Övervakning av byggnadsverksamhet. Övervakningen inom kreditinstitut. I 41 § föreskrivs om övervakningen av användningen av medel. I fråga om stöd som ingår i program finns motsvarande bestämmelser för den pågående programperioden i förvaltningslagen. I lagen om stöd för utveckling av landsbygden och i den lag som gäller kompensationsbidrag och miljöstöd föreskrivs om inspektionsrätt som gäller stödet i fråga. I lagen om strukturstöd till jordbruket föreslås bestämmelser i fråga om stöd för investeringar på gårdsbruksenheter och startstöd till unga jordbrukare. Det ska inte bestämmas särskilt om övervakning av byggnadsverksamhet. Det är fråga om inspektionsverksamhet i anslutning till förutsättningarna och villkoren för beviljande av stöd vilken genomförs av den myndighet som beviljat stödet, Landsbygdsverket eller jord- och skogsbruksministeriet. I fortsättningen ska det inte heller bestämmas om övervakning som utövas av kreditinstituten. Räntestödslån beviljas av ett kreditinstituts medel. Stödtagaren ska i regel ansvara för att villkoren för räntestöd iakttas. I lagen om strukturstöd till jordbruket föreslås dock bestämmelser om kreditinstitutets bistånds- och upplysningskyldighet. Det föreslås att paragraferna ska upphävas. Dessutom föreslås att 45 § kompletteras med en bestämmelse om kreditinstitutets skyldighet att lämna uppgifter, vilken för närvarande ingår i 43 § 2 mom., som föreslås bli upphävt. Bestämmelsen behövs för att de uppgifter som hänför sig till skuldsanering enligt 5 kap. ska kunna erhållas.

44 §. Inspektionsrätt. Paragrafen ska tillämpas i fråga om inspektioner som gäller iakttagande av förutsättningarna och villkoren för beviljande av stöd i anslutning till skuldsanering enligt 5 kap. Det föreslås att 1 mom. ska ändras på motsvarande sätt. En-

ligt momentet ska inspektioner få utföras av Landsbygdsverket samt arbetskrafts- och näringscentralerna, som har beslutanderätt i fråga om skuldsanering. Dessutom ska jord- och skogsbruksministeriet ha rätt att utföra inspektioner.

45 §. Erhållande av uppgifter. I paragrafen föreslås bestämmelser om erhållande, utlämnande och hemlighållande av uppgifter i anslutning till stöd som avses i 5 kap. Till denna del föreslås inga ändringar av 1 mom.

Det föreslås att 2 mom. ska ändras i motsvarighet till lagens tillämpningsområde. Det föreslås att de hänvisningar som gäller rätten för de myndigheter som utfört uppgifter i anslutning till verkställigheten av lagen under den föregående programperioden att få uppgifter av andra myndigheter eller lämna ut uppgifter ska strykas. Dessutom preciseras att rätten att få uppgifter avgränsas till uppgifter som är nödvändiga för behandlingen av ett ärende som gäller stöd.

Det föreslås att 3 mom. ska ändras. Den gällande bestämmelsen gäller rätten att till institutioner inom Europeiska gemenskapen lämna uppgifter om delfinansierade stöd. Det föreslås att en bestämmelse som motsvarar 43 § 2 mom. i den gällande lagen ska tas in i det nya 3 mom. Enligt bestämmelsen ska det kreditinstitut som beviljat lånet vara skyldigt att på en specificerad begäran ge Landsbygdsverket samt arbetskrafts- och näringscentralen sådana uppgifter som är nödvändiga för att utreda om sökanden varit i behov av stöd eller inte. Kreditinstitutet ska också vara skyldigt att ge jord- och skogsbruksministeriet, Landsbygdsverket eller en person som dessa bemyndigat de uppgifter som behövs för att konstatera om lånevillkoren eller berörda gemenskapsrättsakter, denna lag samt de författningar och föreskrifter som utfärdats med stöd av den har iakttagits i övrigt. Den ovan nämnda skyldigheten att lämna uppgifter ska också gälla sekretessbelagda uppgifter.

46—52 och 54 §. Återkrav av stöd och statligt lån hos stödtagaren. Ansvar för återbetalning av medel i vissa fall. Återkrav av areal- och husdjursbaserat stöd samt skogsbruksstöd. Stödtagarens anmälningskyldighet och förhandsbesked. Påföljderna av återkrav och uppsägning. Solidariskt ansvar för

återbetalningsskyldigheten. Ränta och dröjsmålsränta på belopp som ska återbetalas. Indrivning av fordringar. Det föreslås att paragraferna ska upphävas med anledning av de föreslagna ändringarna i fråga om lagens tillämpningsområde. I 46 § har det föreskrivits om grunderna för att utbetalningen av stöd och statliga lån upphör och om grunderna för att stöd och statliga lån ska återkrävas. Bestämmelserna ska även i fortsättningen tillämpas i fråga om återkrav av de med stöd av lagen beviljade stöd för företagsverksamhet på landsbygden som avses i 10 §, stöd för projekt för utveckling av landsbygden som avses i 10 och 13 § samt motsvarande helt och hållet med nationella medel finansierade stöd som avses i 16 §. Bestämmelserna omfattar också stöd för forskningsprojekt som beviljats av gårdsbrukets utvecklingsfonds medel och om vilka föreskrivs i 65 § 1 mom., samt i 10 § 2 mom. avsedda stöd som beviljas producentorganisationer. Bestämmelserna är dessutom tillämpliga i fråga om stöd till unga jordbrukare och stöd för investeringar på gårdsbruksenheter som avses i 10 och 16 §, förhöjt investeringsstöd som avses i 17 §, markköpslån som avses i 21 § samt bostadsfinansiering som avses i 22 §. De ovan nämnda stöden har beviljats i form av understöd samt i form av stöd i anslutning till statsborgen, räntestödslån eller statliga lån. I paragrafen har föreskrivits om särskilda grunder för återkrav av stöd i anslutning till lån. I 48 § föreskrivs särskilt om återkrav av kompensationsbidrag och miljöstöd.

53 §. Villkor för stödbeslut. Det föreslås att paragrafen ska upphävas. Det ska ingås avtal om stöd i anslutning till skuldsanering, och stödet är inte förenat med återkrav, utan med förfall av skuldsanering, om vilket föreskrivs i 40 §. I fråga om stöd för vattendragsåtgärder gäller att det beroende på stödformen fattas ett understödsbeslut enligt statsunderstödslagen eller ingås ett avtal, om stödet beviljas så att projektet genomförs som statens arbete.

55 §. Myndigheter. Det föreslås att paragrafen ska ändras. Den ska tillämpas på stöd som avses i 5 kap. och på vattendragsåtgärder. I 1 mom. föreslås bli bestämt om verkställighet som gäller skuldsanering. Enligt momentet ska jord- och skogsbruksministeri-

et, Landsbygdsverket samt arbetskrafts- och näringscentralerna ta hand om verkställigheten.

Enligt 2 mom. ska den regionala miljöcentralen, inom ramen för de anslag som jord- och skogsbruksministeriet anvisat den för ändamålet, besluta om stöd som beviljas för vattendragsåtgärder.

56 §. Ersättning. Det föreslås att paragrafen ska upphävas. I lagen föreskrivs inte om sådana stöd i fråga om vilka de kommunala landsbygdsnäringsmyndigheterna tar del i verkställigheten.

57 §. Hänvisningsbestämmelse. Det föreslås att paragrafen ska upphävas. I paragrafen hänvisas till de bestämmelser i lagen om förfarandet vid skötseln av stöduppgifter i fråga om landsbygdsnäringar (1336/1992) som gäller de myndigheter som sköter uppgifterna på Åland, rättelse i stödbeslut och rätt att få skatteuppgifter. Hänvisningen behövs inte vid verkställigheten av bestämmelserna om frivillig skuldsanering eller vid verkställigheten av stöd för vattendragsåtgärder.

58 §. Ändringssökande. I paragrafen föreslås bli bestämt om sökande av ändring i beslut som gäller skuldsanering enligt 5 kap. Ansökan som gäller skuldsanering avgörs av arbetskrafts- och näringscentralen eller i de fall som avses i 37 § av Landsbygdsverket. Arbetskrafts- och näringscentralen beslutar om förfall av skuldsanering. I ett beslut som Landsbygdsverket eller en arbetskrafts- och näringscentral fattat ska ändring få sökas genom besvär hos landsbygdsnäringarnas besvärsnämnd enligt förvaltningsprocesslagen. I 60 § föreskrivs om förfarandet vid sökande av ändring.

61 §. Ändringssökande i beslut av landsbygdsnäringarnas besvärsnämnd. Det föreslås att paragrafen ska ändras. I paragrafen ska fortfarande föreskrivas om sökande av ändring i beslut av landsbygdsnäringarnas besvärsnämnd. I förvaltningsprocesslagen föreskrivs om grunderna för beviljande av besvärstillstånd. I speciallagen är det därför nödvändigt att föreskriva särskilt om situationer där ändring i beslut av landsbygdsnäringarnas besvärsnämnd ska få sökas direkt genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen.

I ett beslut av besvärsnämnden som gäller förfall av frivillig skuldsanering ska ändring få sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen. Annars ska ändring i ett beslut få sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

63 §. Uttag av avgift för behandling av ärenden. Paragrafen ändras så att den motsvarar lagens tillämpningsområde. Landsbygdsverkets och arbetskrafts- och näringscentralens beslut om skuldsanering ska vara avgiftsfria. Även beslut av landsbygdsnäringarnas besvärsnämnd angående skuldsanering och andra betalningslätnader avseende krediter ska vara avgiftsfria. Till denna del föreslås inte några ändringar av innehållet.

64 §. Närmare bestämmelser och föreskrifter. Det föreslås att paragrafen ska ändras med hänsyn till vad som ovan föreslagits när det gäller tillämpningen av lagen på stöd i anslutning till vattendragsåtgärder och frivillig skuldsanering. Statsunderstödslagen ska tillämpas i fråga om understöd i samband med stöd för vattendragsåtgärder. I paragrafen föreslås inte några andra ändringar än ändringar av teknisk natur, vilka föranleds av sloandet av stöd som beviljats som understöd, som stöd i anslutning till statliga lån eller som räntestöd. Bemyndigandet enligt 1 mom. ska alltjämt utövas för att utfärda närmare bestämmelser om stöd i anslutning till skuldsanering och stöd som beviljas för vattendragsåtgärder. Statsrådet ska vid behov kunna utfärda närmare bestämmelser om de omständigheter som enligt Europeiska gemenskapens lagstiftning har överförts på medlemsstaten att bestämma. Genom förordning av statsrådet ska dessutom kunna utfärdas bestämmelser om förfarandet vid ansökan om och beviljande av stöd. Med stöd av bemyndigandet ska det bestämmas om förfarandet för ansökan om skuldsanering, om arbetskrafts- och näringscentralens samtycke när det gäller räntestödslån, om fattandet av beslut som gäller skuldsanering samt om motsvarande förfaranden som iakttas när bestämmelserna om skuldsanering tillämpas på lån som beviljats med stöd av tidigare lagstiftning.

Det föreslås att de bemyndiganden att utfärda bestämmelser som gäller skuldsanering

ska kvarstå i 2 mom. Enligt momentet ska Landsbygdsverket meddela närmare föreskrifter än vad som bestäms i lag och förordning om sökandens självkostnadsandel, skuldsaneringsplanen och förfarandet vid ersättning för kostnader i samband med skuldsanering samt om hur avtal om skuldsanering ska göras upp. Det är fråga om föreskrifter av teknisk natur som gäller sökandens andel i kostnaderna för uppgörandet av en skuldsaneringsplan, innehållet i planen samt förfarandet vid ersättning för de kostnader som orsakas kreditinstituten och sökanden. Landsbygdsverket ska dessutom meddela föreskrifter om ansöknings-, avtals- och beslutsformulären.

65 §. Användningen av medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond. I paragrafen föreskrivs om användningen av medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond. I 1 mom. föreslås ändringar som föranleds av att bestämmelserna om stöd som finansieras ur gårdsbrukets utvecklingsfond ändras. Bestämmelser om stöden ska finnas i lagen om strukturstöd till jordbruket, i lagen om finansiering av riksomfattande utveckling av och forskning kring landsbygden samt av forskning kring jordbruk och livsmedelsekonomi samt ovan i 11 §. Också stöd enligt lagen om stöd för utveckling av landsbygden ska kunna finansieras med fondens medel. De företags- och projektstöd som avses i den nämnda lagen finansieras för närvarande med statsbudgetmedel.

Det föreslås därför att ingressen i 1 mom. ska ändras så att bestämmelsen kompletterar de bestämmelser om användningen av fonden som ingår i andra författningar. Gårdsbrukets utvecklingsfonds medel ska utöver vad som bestäms om användningen någon annanstans i lag få användas för förvärv av mark och egendom, skötsel och istandsättning av förvärvat egendom samt beskogning av åker i myndigheternas besittning och skogsvårds- och skogsförbättringsarbeten på de skogsmarker som är i deras besittning.

Dessutom föreslås att 3 punkten ska ändras så att fondens medel förutom för förvaltningsutgifter som långivningen medför ska få användas för gottgörelser och ersättningar som betalas kreditinstituten med anledning av statliga lån som beviljats av medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond samt för ersätt-

ningar som betalas för förmedling av betalningar i anslutning till statsborgen och för utgifter som föranleds av statens borgensförbindelse. Bestämmelsen ska gälla med stöd av den gällande lagen beviljade statliga lån eller statsborgen där de utgifter som föranleds av borgensförbindelsen täcks med medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond samt motsvarande statliga lån eller statsborgen som beviljats med stöd av tidigare lagstiftning. I lagen om strukturstöd till jordbruket ska i fortsättningen föreskrivas om ersättningar i anslutning till förmedling av avgifter som tas ut för statsborgen samt om täckning av fordringar på grundval av statens borgensansvar. I 4 punkten hänvisas till understöd som beviljas för bevarande av gårdsbrukensheters traditionella miljö och som finansieras med medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond. Det föreslås att 5 punkten ska upphävas.

Ikraftträdande. Bestämmelser om ikraftträdandet ska utfärdas genom lag. I den lag som gäller införandet föreslås övergångsbestämmelser för tillämpningen av de bestämmelser om program, stöd och lån som upphävs genom lagförslaget. Med stöd av den lag som nu ska ändras har det beviljats statliga lån samt statsborgen och räntestöd för krediter där lånetiden kan vara högst 30 år. Det innebär att statliga lån ska förvaltas vid kreditinstituten, Landsbygdsverket och arbetskrafts- och näringscentralerna åtminstone till 2030-talet. Också efter det kan åtgärder för indrivning av fordringar i anslutning till lånen fortsätta. Detsamma gäller till en del räntestödslånen, där övervakningsskyldigheterna fortgår under den tid räntestöd betalas, och, om det har beviljats statsborgen för lånet, under den tid borgensförbindelsen är i kraft. Med stöd av den lag som ändras har dessutom beviljats stöd för fleråriga miljöstödsåtaganden, som kan fortgå till 2011. I lagen om införande föreslås till denna del en bestämmelse om bemyndigande att årligen bestämma om att nya arealer ska anslutas till avtalet. Förfarandet baserar sig på de villkor som tillämpas på fleråriga avtal enligt den gällande lagstiftningen. Lagförslagets ikraftträdande är bundet till ikraftträdandet av lagen om strukturstöd till jordbruket.

1.5 Lagen om införande av en lag om ändring av lagen om finansiering av landsbygdsnäringar

1 §. *Ikraftträdande av lagen om ändring av lagen om finansiering av landsbygdsnäringar.* I paragrafen föreskrivs om ikraftträdandet av den föreslagna lagen om ändring av lagen om finansiering av landsbygdsnäringar. Avsikten är att lagen ska träda i kraft den 1 januari 2008. Lagen benämns ändringslag till skillnad från den lag som gäller vid ikraftträdandet och som kallas finansieringslag.

I 2 mom. föreskrivs om verkningarna av ikraftträdandet av ändringslagen på fordringar som uppkommit med stöd av finansieringslagen. På statens eller ett kreditinstituts fordringar som har uppkommit innan ändringslagen har trätt i kraft ska tillämpas de bestämmelser, föreskrifter och avtalsvillkor enligt dem som gällde vid ikraftträdandet. På återkravsfordran som gäller lån eller stöd som beviljats med stöd av finansieringslagen, på fordran som baserar sig på borgensavgifter för statsborgen och på regressrätt, på fordran som gäller gottgörelse som betalas på basis av statens ansvar och förvaltningsutgifter för lån ska således tillämpas de bestämmelser, föreskrifter och avtalsvillkor som gällde vid ändringslagens ikraftträdande. Bestämmelser, föreskrifter och avtalsvillkor enligt finansieringslagen ska likaså tillämpas på statens och kreditinstituts fordringar enligt finansieringslagen som uppkommer efter det att ändringslagen har trätt i kraft. Till denna del är avsikten att beakta sådana tänkbara situationer där ett beslut som gäller det lån eller stöd som ligger till grund för fordran inte har fattats när lagändringen träder i kraft eller besvär över beslutet är anhängiga hos besvärsmyndigheten. De bestämmelser och föreskrifter som gällde vid ändringslagens ikraftträdande ska dock kunna frångås i fråga om de förfaranden som är tillämpliga på fordran. I lagen föreslås bestämmelser om bemyndigande för sådana situationer där det är nödvändigt att ändra förfarandena.

I 3 mom. konstateras som huvudregel att på ärenden som väckts innan ändringslagen har trätt i kraft ska de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet tillämpas, om inte något

annat följer av de övergångsbestämmelser som föreslås i lagen om införande.

2 §. *Tillämpning av bestämmelser som gäller programperioden 2000—2006.* Gemenskapens tillämpliga lagstiftning i fråga om landsbygdsutvecklingsåtgärder under programperioden 2000—2006 påverkades dels av åtgärdens finansieringskälla, dels av det program där åtgärden ingick. Med stöd av finansieringslagen genomfördes i huvudsak åtgärder som Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ) finansierade. Utvecklingssektionen vid EUGFJ var en av de fyra strukturfonderna. Med medel från den finansierades landsbygdsutvecklingsåtgärder enligt mål 1-programmen för norra och östra Finland samt enligt gemenskapsinitiativprogrammet Leader. Förvaltningen av medlen i utvecklingssektionen vid EUGFJ reglerades i EG:s strukturfondslagstiftning. Med medel från garantisektionen vid EUGFJ finansierades utvecklingsåtgärder utanför mål 1-regionerna. På det finländska fastlandet ingick de i det regionala programmet för utveckling av landsbygden. Inom ramen för det horisontella programmet för utveckling av landsbygden finansierades dessutom kompensationsbidrag och miljöstöd. I EG:s finansieringsförordning och i kommissionens förordningar med stöd av den föreskrevs om förfaranden och myndighetsuppgifter i anslutning till användningen av medel från garantisektionen vid EUGFJ. I EG:s förordning om utveckling av landsbygden föreskrevs om förvaltningen av de ovan nämnda programmen och om innehållet i utvecklingsåtgärderna enligt dem.

När den förra programperioden löpte ut upphävdes de ovan nämnda bestämmelserna genom förordningar som gäller den nya programperioden. Beroende på stödsystemet (stöddordningen) betalas stöd ännu under 2008 och i fråga om stöd som baserar sig på fleråriga åtaganden under den tid förbindelseperioden gäller. Enligt övergångsbestämmelserna i anslutning till upphävandet ska bestämmelserna för den förra programperioden i regel tillämpas på förvaltningen av programmen och medlen. Vissa undantag gäller dock för förvaltningen av medlen. Det är fråga om att vissa utgifter som hänför sig till den förra programperioden överförs till en ny

fond och att nya regler för utbetalande organ ska tillämpas. Det är därför nödvändigt att bestämma om att bestämmelserna för den förra programperioden ska tillämpas, om inte något annat följer av gemenskapens lagstiftning. På program som genomförts under den förra programperioden och på motsvarande nationella program samt på stödssystem som verkställt med stöd av de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av ändringslagen samt på betalning, övervakning, inspektion och återkrav av stöd som ingår i dessa tillämpas gemenskapens nämnda lagstiftning och den nationella lagstiftningen om genomförandet av den, om inte något annat följer av Europeiska gemenskapens lagstiftning.

3 §. Stöd som beviljats på basis av ett flerårigt avtal. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet har årligen utfärdats bestämmelser om möjligheten att foga nya arealer till avtal om miljöspecialstöd för jordbruket. Det är fråga om fördelningen av disponibla medel för stödet. Det finns giltiga avtal fram till 2011. Som en övergångsbestämmelse föreslås därför ett bemyndigande att genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärda bestämmelser om årlig fördelning av medel för sådana stöd som beviljats för miljöstödsåtgärder som avses enligt ordalydelsen i 11 § i finansieringslagen.

4 §. Gottgörelser och ersättningar till kreditinstitut. Enligt 1 mom. ska genom förordning av statsrådet kunna föreskrivas om förfaranden för konstaterande av stödtagares insolvens och slutliga förlust enligt 27 och 32 § i finansieringslagen. Innan gottgörelse fastställs ska Landsbygdsverket enligt 27 § i finansieringslagen klarlägga att den slutliga förlusten till följd av gäldenärens eller en borgensmans insolvens har konstaterats och att förlusten inte har kunnat täckas med medel från realiseringen av säkerheten. I 32 § föreskrivs om statens borgensförbindelse. Med stöd av bemyndigandet ingrips inte på ett i 1 § 2 mom. avsett sätt i de grunder på vilka kreditinstitutets fordran som uppkommit på basis av statens ansvar eller statens borgensförbindelse fastställs. Genom förordning ska utfärdas bestämmelser utslutande om sådana omständigheter avseende förfarandet som hänför sig till klarläggning av in-

solvens och förlust för staten. På grund av de långa lånetiderna för statliga lån fortgår återbetalningen av lån i ytterligare flera årtionden. Genom förordning kan hänsyn på ett smidigt sätt tas till ändringsbehov som kan föranledas av ändringar av bestämmelserna om insolvens och skuldsanering samt av ändringar som gäller förfaranden för de klarläggningar som anses vara de ändamålsenligaste vid respektive tidpunkt, behandlingen av dem och samarbetet mellan myndigheterna. Också när det gäller dessa klarläggningar är målet kostnadseffektiv förvaltning.

Genom förordning ska utfärdas bestämmelser om omständigheter som genuint gäller förfaranden och som ska iaktas i syfte att klarlägga insolvensen och den förlust som orsakats staten. Statliga lån förvaltas i ytterligare flera årtionden. Det är därmed fråga om förberedelse inför ändringar av bestämmelserna om insolvensförfaranden och skuldsanering och ändring av de klarläggningar som hör samman med dessa.

Det föreslås dessutom att genom förordning av statsrådet vid behov ska kunna utfärdas bestämmelser om förfaranden som ska tillämpas vid ersättning för förvaltningsutgifter i anslutning till lån, ersättning för kreditinstitutets utgifter på grund av förmedling av avgifter som tas ut för statsborgen samt om förfarandet vid ansökan samt om betalning och återkrav av gottgörelse när det gäller statliga lån som med stöd av finansieringslagen och tidigare lagstiftning beviljats av medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond. Med stöd av bemyndigandet ingrips inte i grunderna för den fordran som uppkommit för kreditinstitutet. Med stöd av bemyndigandet ska det föreskrivas om förfaranden som bör kunna ändras när kreditinstitutets verksamhet eller verksamheten för de myndigheter som utför uppgifterna ändras samt när borgens- eller lånekapitalen minskar. Här avses det förfarande för ansökan om ersättning som ingår i 21 § 1 mom. i förordningen om lån för utveckling av landsbygden samt det förfarande som avses i 77 § 6 mom. i förordningen om utveckling av landsbygden och som ska iaktas när ersättning uttas. I 23 och 24 § i förordningen om lån för utveckling av landsbygden samt i 10 § i jord- och skogsbruksministeriets förordning om krediträtt-

ningar och centrala penninginrättningar som avses i lagen om finansiering av landsbygdsnärings- (947/2000), nedan kreditinstitutsförordningen föreskrivs om förfarandet vid ansökan om samt betalning och återkrav av gottgörelse. Förordningarna har till denna del utfärdats med stöd av 64 § i finansieringslagen.

5 §. Penningrörelse som gäller stöd i anslutning till lån. I 1 mom. föreskrivs om möjligheten att genom förordning av statsrådet utfärda bestämmelser om förfarandet vid redovisning av de borgensavgifter som tas ut för statsborgen. De gällande bestämmelserna finns i 77 § i förordningen om utveckling av landsbygden. Genom förordning ska dessutom kunna föreskrivas om det förfarande som ska iakttas vid redovisning av amorteringar och räntor som gäller statliga lån som med stöd av finansieringslagen och tidigare lagstiftning beviljats av medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond samt om förfarandet vid förmedling av betalningar av räntestöd som beviljats med stöd av den nämnda lagstiftningen. Bestämmelser om motsvarande omständigheter finns i 31 § i finansieringslagen, vilken enligt 71 § 2 mom. tillämpas även på lån som beviljats med stöd av tidigare lagstiftning. Närmare bestämmelser har ingått i förordningen om lån för utveckling av landsbygden och i kreditinstitutsförordningen. Med stöd av bemyndigandet att utfärda förordning kan vid behov beaktas bl.a. ändringar som gäller redovisningstider, redovisningssätt, redovisningsspecifikationer, redovisningsmottagare, redovisningar av över-skjutande belopp, redovisningsutredningar och motsvarande omständigheter.

I 2 mom. föreskrivs om godkännande av ett kreditinstitut eller ett centralt finansiellt institut i sådana situationer då ett kreditinstitut som avses i 3 § i finansieringslagen eller en kreditinrättning eller en central penninginrättning enligt kreditinstitutsförordningen byts ut med anledning av att ägarförhållandena eller verksamheten förändras. I fråga om godkännandet av det kreditinstitut eller någon annan sammanslutning som kommer i stället ska då tillämpas förfarandet enligt 52 § i den föreslagna lagen om strukturstöd till jordbruket. För godkännandet förutsätts att sökanden har administrativa och tekniska

förutsättningar att sköta de uppgifter som föreskrivs i finansieringslagen. Bestämmelser om förutsättningarna finns i kreditinstitutsförordningen.

6 §. Närmare föreskrifter. I paragrafen föreskrivs om Landsbygdsverkets möjlighet att meddela föreskrifter om tekniska detaljer som gäller förvaltningen av stöd och lån. Avsikten är att även i fortsättningen trygga ett enhetligt förfarande i situationer där kreditinstitutens och myndigheternas verksamhet genomgår förändringar som hänför sig till informationssystemen för uppföljning och övervakning av stöden och lånen, konstaterandet av insolvens och realiseringen av säkerhet.

Lån som beviljats med stöd av finansieringslagen och stöd i anslutning till dem förvaltas i ytterligare flera årtionden. Ansökningar som blivit anhängiga före utgången av 2007 ska behandlas med tillämpning av finansieringslagen under de kommande åren. Dessutom fortgår de administrativa åtgärderna i anslutning till stöden flera år efter beviljandet. De informationssystem, beslutsformulär och blanketter som används måste förnyas av många orsaker. Genom åtgärderna görs inte några ingrepp i förutsättningarna eller villkoren för beviljande av stöd eller i lånevillkoren.

De uppgifter som krävs av kreditinstitutet ska alljämt nå myndigheterna i en sådan form att omständigheter som gäller lånet eller stödet kan verifieras. Exempel på sådana uppgifter är framför allt uppgifter som gäller amorteringar och räntor på lån samt överföring av lån och ändrade lånevillkor. Av tekniska skäl kan det bli nödvändigt att förnya de ansöknings-, avtals- och beslutsformulär som hänför sig till behandlingen av stöd- och låneärenden samt säkerställa att kreditinstitutens och myndigheternas lagrings-, uppföljnings- och övervakningssystem är kompatibla.

7 §. Ikraftträdande. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2008.

1.6 Lagen om ändring av lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond

2 §. I paragrafen föreskrivs om medel i gårdsbrukets utvecklingsfond. I 13 § i för-

valtningslagen, inte i finansieringslagen, föreskrivs om intäktsföring av Europeiska gemenskapens medel i gårdsbrukets utvecklingsfond. Enligt den nämnda bestämmelsen intäktsförs gemenskapens finansieringsandel i gårdsbrukets utvecklingsfond till den del den nationella finansieringsandelen för programmet beviljas ur gårdsbrukets utvecklingsfond. Hänvisningen till finansieringslagen och lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringslag ersätts således med en hänvisning till 13 § i förvaltningslagen.

3 §. Det föreslås att 3 mom. ska ändras. I det gällande momentet anges de lagar vilkas syften särskilt ska främjas när fondens medel används. Syftena enligt 1 § i den gällande finansieringslagen ingår i fortsättningen i den nya lagen om strukturstöd till jordbruket, i lagen om stöd för utveckling av landsbygden och i 1 § i finansieringslagen. Förutom till lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringslag bör det därför hänvisas till de nämnda lagarna.

3 a §. I paragrafen bestäms om överlåtelse av fast egendom som hör till fondens medel. Egendom överläts i synnerhet till dem som bedriver gårdsbruk. Enligt 2 mom. ansvarar arbetskrafts- och näringscentralerna på statens vägnar för uppgifterna i anslutning till överlåtelse. I bestämmelsen har det hänvisats till ändamål som avses i finansieringslagen. Det föreslås att hänvisningen ersätts med en hänvisning till ändamål för vilka fondens medel enligt 3 § 1 mom. i lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond får användas.

4 §. Bestämmelserna i 1 mom. gäller fastställande av den årliga dispositionsplanen för fonden. Enligt momentet ska i dispositionsplanen även specificeras de placeringsutgifter och konsumtionsutgifter som det är möjligt att delfinansiera med medel ur Europeiska gemenskapens strukturfonder. Under programperioden 2007–2013 gäller att medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond inte beviljas för åtgärder som ingår i strukturfondsprogrammen. Det föreslås därför att hänvisningen till medel ur strukturfonderna ska strykas.

Ikraftträdande. Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2008. Ikraftträdandet är bundet till ikraftträdandet av den föreslagna lagen om strukturstöd till jordbruket.

1.7 Lagen om ändring av 14 § i lagen om överlåtelseskatt

14 §. *Vissa överlåtelser enligt landsbygdsnäringslagstiftningen.* I fråga om stöd i anslutning till lån vilket beviljas lantbruksföretagare för förvärv av en fastighet eller en del därav föreskrivs från den 1 januari 2008 i den föreslagna lagen om strukturstöd för jordbruket. Det föreslås att finansieringslagen ska ändras så att förvärv av fastigheter inte längre ska stödjast utifrån den.

I den nya lagen om strukturstöd för jordbruket föreskrivs om startstöd till unga jordbrukare. Stöd ska kunna beviljas som räntestöd för kostnaderna för förvärv av en gårdsbruksenhet eller en del av en gårdsbruksenhet. Dessutom föreskrivs om investeringsstöd för gårdsbruk, som kan beviljas som understöd, räntestöd eller stöd i anslutning till statsborgen. Enligt lagförslaget ska närmare bestämmelser om verksamhet som stöds utfärdas genom förordning av statsrådet. I det sammanhanget fastslås eventuella investeringsstöd för förvärv av fast egendom.

Det föreslås därför att 14 § 1 mom. 2 punkten i lagen om överlåtelseskatt ska ändras så att befrielse från överlåtelseskatt ska kunna beviljas inte bara när det gäller lån enligt lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond, lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringslag eller skoltlagen utan också när det gäller räntestödslån enligt lagen om strukturstöd till jordbruket.

Ikraftträdande. Det föreslås att bestämmelser om ikraftträdandet ska utfärdas genom förordning. Den befrielse från överlåtelseskatt som beviljas lantbruksföretagare blir statligt stöd. Det gällande systemet har godkänts på basis av anmälan om statligt stöd. Utgångspunkten är att ändringar som gäller finansieringen av och grunderna för ett stödssystem ska anmälas. Den föreslagna lagen kan sättas i kraft efter det att kommissionen har godkänt stödssystemet.

I lagen föreslås bestämmelser om vissa övergångsarrangemang som föranleds av att de bestämmelser i finansieringslagen som gäller stöd i anslutning till lån upphävs och lagen om strukturstöd till jordbruket träder i kraft. Det är fråga om övergångsarrangemang i anslutning till två olika stödssystem. Syftet

med lagförslaget är att i så hög grad som möjligt vidmakthålla det gällande systemet för skattefrihet vid förvärv av en fastighet eller en del av en fastighet i en situation där det stödsystem som påverkar förutsättningarna för skattefrihet och den lagstiftning som gäller stödsystemet ändras. Det att lagstiftningen om stödsystemen träder i kraft vid olika tidpunkter får inte leda till att förvärvarna särbehandlas i fråga om en förmån som med stöd av lag har tillkommit var och en som beviljats lån enligt lagstiftningen om strukturstöd till jordbruket.

På förvärv av en fastighet eller en del därav som har genomförts innan den föreslagna lagen har trätt i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. I 3 och 4 mom. föreslås det vissa avvikelser från huvudregeln. Genom avvikelserna säkerställs ändamålsenliga övergångsarrangemang för överlåtelser som genomförs efter det att den lag som gäller strukturstöd till jordbruket och den lag som gäller ändring av finansieringslagen har trätt i kraft och innan den föreslagna lagen om ändring av lagen om överlåtelsskatt har trätt i kraft.

Det föreslås att lagen ska tillämpas på förvärv av en fastighet eller en del därav som genomförts före ikraftträdandet, dock tidigast den 1 januari 2008, och för vilket har beviljats räntestödslån enligt lagen om strukturstöd till jordbruket. Stödsystemet enligt lagförslaget kan sättas i kraft efter det att kommissionen har godkänt det. Med stöd av lagen om strukturstöd till jordbruket ska stöd i anslutning till räntestödslån likväl i princip kunna beviljas efter det att den nämnda lagen har trätt i kraft, förutsatt att stödsystemet kan godkännas med stöd av gemenskapens regler för statligt stöd och bestämmelser om införandet av systemet har utfärdats genom förordning av statsrådet. Samtidigt måste hänsyn tas till att lån enligt finansieringslagen inte kan sökas för överlåtelser som genomförts efter den 1 januari 2008. Utan övergångsbestämmelsen överlåtelser som genomförts före den föreslagna lagens ikraftträdande och för vilka det har beviljats räntestödslån enligt det nya systemet för strukturstöd faller utanför skattefriheten.

På skattefrihet som gäller förvärv av en fastighet eller en del därav för vilket har bevil-

jats lån enligt finansieringslagen tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. Stöd som ingår i ett stödsystem enligt finansieringslagen och i fråga om vilka ansökan har blivit anhängig senast den 31 december 2007 beviljas ännu under kommande år. Befrielse från skatt ska alltjämt kunna fås när det gäller lån som överförs, om köparen hade kunnat beviljas lån för markförvärv med stöd av lagen om strukturstöd för jordbruket i stället för att det lån som överlåtare beviljats med stöd av den nya lagen om strukturstöd till jordbruket eller den lagstiftning som föregick den och motsvarade den överfördes. Om överföringen har genomförts innan lagen om strukturstöd till jordbruket har trätt i kraft, dvs. senast den 31 december 2007, förutsätts för skattefrihet att lån för markförvärv skulle ha kunnat beviljas med stöd av lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar. Då tillämpas lagen sådan den lyder när den föreslagna lagen om ändring av lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar träder i kraft. Om lånen däremot överförs den 1 januari 2008 eller därefter, men innan den föreslagna lagen träder i kraft, ska för skattefrihet förutsättas att förvärvaren uppfyller de villkor som enligt den nya lagen om strukturstöd till jordbruket gäller för beviljande av lån för förvärv av en fastighet eller en del av en fastighet. Om överföringen genomförs i ett sådant skede då det fortfarande är osäkert om det nya jordbruksanknutna strukturstödssystemet uppfyller kraven enligt gemenskapens lagstiftning, ska ett intyg över att lånet hade kunnat beviljas inte kunna utfärdas förrän det har säkerställts att stödsystemet harmonierar med gemenskapens lagstiftning. Överlåtelse ska däremot kunna medföra skattefrihet först efter det att den föreslagna lagen har trätt i kraft. Övergångsbestämmelsen skulle inte ha verkningar på skattefriheten som gäller överföringen av lån om förvärvaren skulle kunna beviljas lån med stöd av lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringsar eller skoltlagen.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

Den föreslagna lagen om strukturstöd till jordbruket innehåller flera bestämmelser om

bemyndigande. Genom förordning av statsrådet ska föreskrivas närmare om förutsättningarna för beviljande av startstöd till unga jordbrukare och investeringsstöd för gårdsbruk samt om stödvillkoren. Till denna del ingår de grundläggande bestämmelserna i lagen. Användningen av bestämmelserna om bemyndigande begränsas av det krav på utfärdande av bestämmelser genom lag som ingår i 80 § 1 mom. i grundlagen. Bemyndigandena begränsas dessutom av lagstiftningen om stöd som Europeiska gemenskapen delfinansierar och av lagstiftningen om statliga stöd. Genom förordning av statsrådet ska föreskrivas om införandet och varaktigheten av det lagbaserade stödsystemet. Bemyndigandet begränsas förutom av gemenskapens ovan nämnda lagstiftning också av de disponibla medlen för finansieringen av stödsystemet. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet ska föreskrivas särskilt om detaljerna i anslutning till stöd för byggnad, t.ex. enhetskostnader, tekniska, ekonomiska, funktionella samt säkerhets- och miljörelaterade omständigheter som gäller bygginvestering samt förfarandet för förhandsgodkännande av byggprodukter.

I lagen föreslås bestämmelser om förfaranden för ansökan om stöd, beviljande och betalning av stöd, förutsättningar för betalning av stöd och tillstånd att lyfta lån, avgifter som tas ut för statsborgen samt om godkännande av kreditinstitut. Genom förordning av statsrådet ska föreskrivas om stödansökningstiden, fristerna för betalning av stöd och ansökan om tillstånd att lyfta lån samt om de närmare grunderna i anslutning till förutsättningarna för utbetalning av stöd och tillstånd att lyfta lån, de avgifter som tas ut för statsborgen och ersättningarna till kreditinstituten. Genom förordning av statsrådet ska dessutom föreskrivas närmare om grunderna för godkännande av ett kreditinstitut och förfarandet vid ansökan om godkännande. Landsbygdsverket ska kunna meddela föreskrifter om de tekniska detaljerna för ansökan som gäller stöd, utbetalning av stöd och tillstånd att lyfta lån, godkännande av kreditinstitut samt förmedling av räntestöd och borgensavgift.

I propositionen ingår ett förslag till en lag om ändring av finansieringslagen. I lagför-

slaget ingår alltså bestämmelser om investeringsstöd som gäller bevarande av gårdsbrukens traditionella miljö och förbättring av gårdsbrukens bostadsförhållanden. I lagen föreslås grundläggande bestämmelser om särskilda förutsättningar för beviljande av stöd, verksamhet som stöds, stödets form och godtagbara kostnader. I lagen föreslås ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om de ovan nämnda omständigheterna samt om stödets nivå och maximibelopp. Bemyndigandena ska kunna utövas inom de gränser som Europeiska gemenskapens lagstiftning om statliga stöd, de disponibla medlen för stödfinansiering samt riksdagens beslut om användningen av medlen ställer. Bestämmelser om godtagbara kostnader per enhet ska utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet. Till den del lagförslaget inte innehåller bestämmelser som avviker från den föreslagna lagen om strukturstöd till jordbruket ska den sistnämnda lagen tillämpas på beviljande, betalning, övervakning, inspektion och återkrav av stöd.

Bestämmelser om införande av den ändrade finansieringslagen ska utfärdas genom lag. I den föreslagna lagen om införande ingår bestämmelser om bemyndigande med stöd av vilka det ska föreskrivas om förfaranden i anslutning till fleråriga åtaganden, lån och stöd enligt finansieringslagen. Bestämmelserna innebär inte några ingrepp i grunderna för de rättigheter eller skyldigheter som finansieringslagen medfört för de sökande, stödtagarna, kreditinstituten eller staten. Det är fråga om sådana bestämmelser om förfarandet som bör kunna utfärdas för att arrangemangen i anslutning till penningrörelsen för lån och stöd ska kunna skötas under kommande årtionden. Landsbygdsverket ska meddela föreskrifter av teknisk natur i fråga om förfarandet när det gäller handlingsformulär samt system för det tekniska utförandet och övervakningen av penningrörelsen för lån och stöd.

I den föreslagna lagen om ändring av lagen om stöd för utveckling av landsbygden föreslås inte några betydande ändringar av bestämmelserna om bemyndigande. Närmare bestämmelser om verksamhet som stöds med företags- och projektstöd ska alltså utfär-

das genom förordning av statsrådet. Till denna del gäller den mest betydande ändringen stöd för utveckling av företag som ska beviljas utvecklingsorganisationer. Bemyndigandet avgränsas till denna del av lagens bestämmelser om stödberättigade företag i egenskap av nyttohavare av stödet samt övriga bestämmelser om verksamhet som stöds med företagsstöd.

Den föreslagna lagen om finansiering av riksomfattande utveckling av och forskning kring landsbygden samt av forskning kring jordbruk och livsmedelsekonomi innehåller bestämmelser om bemyndigande att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om verksamhet som understöds, godtagbara kostnader, tillämpning av bestämmelserna om statligt stöd på understöd samt om verksamheten för och finansieringen av samarbetsgruppen för landsbygdspolitik. Bemyndigandena avgränsas inte bara av bestämmelserna i statsunderstödslagen och i den föreslagna lagen eller av det krav på utfärdande av bestämmelser genom lag som ingår i 80 § 1 mom. i grundlagen utan också av de disponibla medlen för finansiering av understöd, den användning som slagits fast i statsbudgeten, de ändamål som angetts för gårdsbrukets utvecklingsfonds medel och av gemenskapens regler för statliga stöd.

3 Ikraftträdande

Lagförslagen enligt propositionen föreslås träda i kraft den 1 januari 2008. Ikraftträdandet av de lagförslag som gäller finansiering av riksomfattande utveckling av och forskning kring landsbygden samt av forskning kring jordbruk och livsmedelsekonomi och ändring av lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond och finansieringslagen är bundet till ikraftträdandet av det lagförslag som gäller strukturstöd till jordbruket. Det sistnämnda lagförslaget kan sättas i kraft vid ingången av 2008, förutsatt att bestämmelser om införandet av stödsystemen enligt lagen kan utfärdas genom förordning av statsrådet. Lagen om ändringen av lagen om överlåtelseskatt avses dock träda i kraft vid en tidpunkt om vilket föreskrivs särskilt genom förordning av statsrådet.

4 Förhållande till grundlagen och lagstiftningsordning

Syftet med denna proposition är att revidera lagstiftningen om strukturstöd till jordbruket. I det föregående har det redogjorts för de bestämmelser om bemyndigande som ingår i propositionen och för de faktorer som begränsar användningen av bestämmelserna. Bemyndigandena begränsas i sista hand av det krav på utfärdande av bestämmelser genom lag som ingår i 80 § 1 mom. i grundlagen. I det lagförslag om strukturstöd till jordbruket som ingår i propositionen har tagits in sådana bestämmelser om grunderna för stödsystemet som för närvarande finns i författningar på lägre nivå. Lagförslaget innehåller dessutom ett flertal bestämmelser om bemyndigande som ska tillämpas för att utfärda närmare bestämmelser om förutsättningar för beviljande och utbetalning av stöd, stöd villkor samt förfaranden vid verkställighet av stöd.

Tillämpningsområdet för lagen om strukturstöd till jordbruket ska omfatta både stöd som delfinansieras med gemenskapens medel och stöd som helt finansieras med nationella medel. Inom grundlagsutskottets utlåtandep Praxis (GrUU 47/2001 rd och GrUU 25/2005 rd) har avseende fästs vid att bemyndiganden i anslutning till stödsystem i praktiken begränsas av gemenskapens lagstiftning om stöd och statligt stöd som delfinansieras av gemenskapsmedel samt av riksdagens beslut om anslagen i statsbudgeten, anslagens ändamål och andra budgetmotiveringar. När det bestäms närmare om förutsättningar för beviljande och betalning av delfinansierade stöd enligt den föreslagna lagen om strukturstöd till jordbruket samt om förfaranden, begränsas bemyndigandet i betydande grad av bestämmelserna om stöd som EG delfinansierar. Bestämmelserna är mera detaljerade än bestämmelserna för den förra programperioden. På motsvarande sätt bestämmer artiklarna 87—89 i EG-fördraget, bestämmelserna i anslutningsfördraget och de gemenskapsrättsakter som antagits utifrån dem i hög grad möjligheterna att utöva bemyndigandet när det bestäms om nationella stöd.

Stödsystem som baserar sig på den föreslagna lagen om strukturstöd till jordbruket

ska kunna införas och stöd som ingår i ett stödssystem ska kunna beviljas inom gränserna för gemenskapens lagstiftning som avses ovan endast om det i statsbudgeten eller i dispositionsplanen för gårdsbrukets utvecklingsfond har anvisats behövlig bevilningsfullmakt eller behövliga anslag för stödet. När det bestäms om stödets form, nivå och maximibelopp begränsas bemyndigandena likaså av gemenskapens lagstiftning, de disponibla medlen och det sätt genom vilket användningen av dem har fastställts i statsbudgeten eller i dispositionsplanen för gårdsbrukets utvecklingsfond. Räntestöd och statsborgen ska kunna beviljas endast om det för ändamålet har anvisats en bevilningsfullmakt som begränsar det maximala lånekapitalet för de lån som står som föremål för stöd.

Den föreslagna lagen om strukturstöd till jordbruket innehåller flera bestämmelser där det föreslås att Landsbygdsverket ska bemyndigas att meddela föreskrifter. Enligt 80 § 2 mom. i grundlagen kan även andra myndigheter än republikens president, statsrådet eller ministerierna bemyndigas att utfärda rättsnormer i bestämda frågor, om det med hänsyn till föremålet för regleringen finns särskilda skäl och regleringens betydelse i sak inte kräver att den sker genom lag eller förordning. Bemyndigandet ska då vara exakt avgränsat. Inom grundlagsutskottets utlåtandep Praxis (GrUU 35/2005 rd och GrUU 48/2005 rd) har i fråga om behörighet att utfärda rättsnormer fästs avseende vid målgruppen och innehållet. Särskilda skäl för bemyndigande att utfärda rättsnormer har funnits närmast i samband med sådan teknisk reglering av smärre detaljer som inte inbegriper prövningsrätt i någon större utsträckning. Å andra sidan har föreskrifter för en yrkeskategori som har hand om uppgifter inom en viss bransch påverkat bedömningen av behörigheten.

I denna proposition begränsas Landsbygdsverkets behörighet att meddela föreskrifter till att gälla detaljer i fråga om tillämpliga förfaranden vid verkställigheten av stöd till den del detaljerna enligt lagförslaget inte ska regleras genom förordning av statsrådet eller, i fråga om omständigheter av teknisk natur i anslutning till byggande, genom förordning av jord- och skogsbruksministeri-

et. Behörigheten att meddela föreskrifter hänför sig framför allt till Landsbygdsverkets uppgifter som utbetalande organ i fråga om stöd som delfinansieras av gemenskapen och som den myndighet inom centralförvaltningen som svarar för verkställigheten av stöden. Behörighet att meddela föreskrifter i anslutning till uppgifter som gäller betalning av stöd är nödvändig för fullgörandet av de uppgifter och det ansvar som i gemenskapens lagstiftning föreskrivs för utbetalande organ. Landsbygdsverket ska meddela närmare föreskrifter om bl.a. de blanketter som ska användas vid ansökan om stöd, de handlingar som ska fogas till ansökan samt om formen för de utredningar som ska läggas fram i samband med stödansökan och utbetalningsansökan. Blanketternas innehåll, handlingarnas karaktär och innehållet i handlingarna i sak bestäms i hög grad på basis av gemenskapens lagstiftning, den föreslagna lagen och de förordningar av statsrådet som utfärdas med stöd av den.

Landsbygdsverkets föreskrifter riktas delvis till kreditinstitut. Både i den föreslagna lagen om strukturstöd till jordbruket och i det lagförslag som gäller införande av den föreslagna lagen om ändring av finansieringslagen föreslås att Landsbygdsverket ska bemyndigas att meddela närmare föreskrifter om tekniska detaljer när det gäller ansökan om betalning av räntestöd, övervakning av hur lån sköts och räntestöd används samt förmedling av avgifter som tas ut för statsborgen. I lagförslaget om införande ingår bemyndiganden att meddela föreskrifter om tekniska detaljer när det gäller kreditinstitutens förfarande i samband med realisering av egendom som utgör säkerhet för statliga lån som beviljats med stöd av finansieringslagen samt tillställande av uppgifter som ingår i kreditinstitutens informationssystem.

I den föreslagna lagen om strukturstöd till jordbruket ingår en bestämmelse om stödtagares upplysningsskyldighet, enligt vilken stödtagaren utan dröjsmål ska meddela förändringar som gäller stödtagarens ställning eller verksamhet eller den åtgärd som stöds och som kan inverka på förutsättningarna för betalning av stöd eller leda till återkrav av stöd. Stödtagarens skyldighet att lämna uppgifter har således begränsats till omständig-

heter som är av betydelse med tanke på utbetalning och återkrav av stöd. Med beaktande av de förutsättningar för betalning och återkrav av stöd som ingår i lagförslaget samt de tämligen detaljerade bestämmelser om förutsättningar för beviljande av stöd och stöd villkor vilka är av betydelse för dessa har stödtagaren möjlighet att bedöma omfattningen av sin skyldighet att lämna uppgifter så som förutsatts inom grundlagsutskottets utlåtandep Praxis (GrUU 15/2002 rd).

I 10 § 1 mom. i grundlagen sägs att närmar bestämmelser om skydd för personuppgifter utfärdas genom lag. Grundlagsutskottet (GrUU 25/2005 rd och GrUU 30/2005 rd) har ansett det vara viktigt i sammanhanget att det i fråga om register som innehåller personuppgifter utfärdas bestämmelser om innehållet i registren, tillåtna användningsändamål, utlämnande, förvaringstiden för uppgifterna och den registrerades rättsskydd. Regleringen av dessa faktorer på lagnivå ska vara omfattande och detaljerad. I denna proposition föreslås bestämmelser om ett informationssystem för övervakning. Det föreskrivs då om informationssystemets användningsändamål. Informationssystemet ska bestå av flera register som upprättas för ändamålet. Registren är sådana delregister inom landsbygdsnäringsregistret som avses i lagen om landsbygdsnäringsregistret. I den nämnda lagen föreskrivs om förande och användning av registren. Med användning avses möjligheten att bläddra bland uppgifterna med hjälp av en teknisk anslutning. Informationssystemet för övervakning ska innehålla personuppgifter, som specificeras i paragrafen om informationssystemet. Tillvägagångssättet följer av att innehållet i informationssystemet bestäms på basis av innehållet i stödsystemet. I lagförslaget föreskrivs också om den registrerades rätt till insyn, tiden för förvaring av uppgifterna, rättelse av uppgifterna och avförande av uppgifter. Också innehållet i bestämmelserna om förvaringstiden bestäms på basis av innehållet i stödsystemet och gemenskapens lagstiftning som är tillämplig på stödsystemet.

I fråga om offentlighet och sekretess för uppgifterna i informationssystemet för övervakning av strukturstöd till jordbruket ska däremot föreskrivas i lagen om landsbygds-

näringsregistret. Det är nödvändigt att gå till väga på det sättet eftersom det i den nämnda lagen föreskrivs om offentlighet och sekretess för registeruppgifterna i fråga om övriga stöd till jordbruket. Det är fråga om stöd som gäller samma lantbruksföretagare och gårdsbruksenheter. Avsikten är att en regeringsproposition med förslag till revidering av lagen om landsbygdsnäringsregistret ska överlämnas till riksdagen under höstsessionen 2008, vilket har beaktats i denna proposition. I det sammanhanget föreslås att bestämmelserna om registeruppgifternas offentlighet och sekretess ska ändras. I fråga om offentlighet och sekretess för uppgifterna i register som gäller strukturstöd till jordbruket ska således gälla vad som föreskrivs i lagstiftningen om landsbygdsnäringsregister.

I den föreslagna lagen om strukturstöd till jordbruket ingår en bestämmelse om jord- och skogsbruksministeriets, Landsbygdsverkets samt arbetskrafts- och näringscentralernas rätt att utan hinder av sekretessbestämmelserna av andra myndigheter eller aktörer som utför offentliga uppdrag få sådana uppgifter som är nödvändiga för behandlingen av ärenden som gäller stöd. Sådana uppgifter är enligt propositionen bl.a. uppgifter om sökanden eller stödtagaren, dennes ekonomiska ställning och affärs- eller yrkesverksamhet, finansiering som beviljats av offentliga medel eller uppgifter om andra förhållanden som är av betydelse med tanke på stödet. Inom grundlagsutskottets utlåtandep Praxis (GrUU 30/2005 rd och GrUU 37/2005 rd) har det ansetts att en bestämmelse av det slag som nämns ovan inte är problematisk med tanke på grundlagen, om inte rätten att få uppgifter utvidgas i onödan och om rätten begränsas till att omfatta enbart nödvändiga uppgifter. Lagförslaget innehåller dessutom en bestämmelse om kreditgivarens och det centrala finansiella institutets skyldighet att överlämna sådana uppgifter om stödtagare som är nödvändiga för övervakning av att förutsättningarna och villkoren för beviljande av stöd i anslutning till lån iaktas. Det handlar i synnerhet om sådana uppgifter om stöd villkor avseende lyftande av lån, amortering och ändring av stöd villkoren som kreditinstitutet i regel förfogar över. Bestämmelsen gäller även sekretessbelagda uppgifter. Enligt

141 § 2 mom. i kreditinstitutslagen är kreditinstitut skyldiga att lämna myndigheterna sådana uppgifter om en kund som omfattas av bankhemlighet, om bestämmelser om detta har utfärdats genom lag. Myndigheternas rätt att få uppgifter är till denna del exakt avgränsad och görs gällande endast på specificerad begäran av myndigheten. I den föreslagna lagen föreskrivs om jord- och skogsbruksministeriets, Landsbygdsverkets samt arbetskrafts- och näringscentralernas rätt att utan hinder av sekretessbestämmelserna till andra myndigheter eller aktörer som sköter offentliga uppdrag eller institutioner inom Europeiska gemenskapen överlämna sådana uppgifter om stödtagare som erhållits vid skötseln av uppgifter enligt den föreslagna lagen. Rätten att lämna ut uppgifter begränsas till uppgifter som är nödvändiga för att inspektionsuppdrag enligt lagen ska kunna utföras eller för att övervaka att gemenskapens lagstiftning har iakttagits. I bägge fallen ska uppgifterna inte få användas för andra ändamål än det ändamål för vilket de har begärts.

I 124 § i grundlagen bestäms om överföring av förvaltningsuppgifter på andra än myndigheter. Förvaltningsuppgifter kan anförtros andra än myndigheter endast genom lag eller med stöd av lag, om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna. Uppgifter som innebär betydande utövning av offentlig makt får dock inte ges andra än myndigheter. I den föreslagna lagen om strukturstöd till jordbruket ingår flera bestämmelser som handlar om sådan överföring av förvaltningsuppgifter som avses ovan. Kreditinstituten åläggs uppgifter i anslutning till ansökan om, förmedling av och övervakning av betalning av räntestöd samt förmedling av avgifter som tas ut för statsborgen. I fråga om dessa uppgifter föreskrivs om tillämpning av bestämmelserna om straffrätligt ansvar och skadeståndsansvar. I syfte att säkerställa att uppgifterna fullgörs som sig bör föreslås dessutom bestämmelser om godkännande av kreditgivare och centrala finansiella institut, för vilket det förutsätts att de villkor enligt kreditinstitutslagstiftningen som gäller kreditinstitut uppfylls samt att det finns tillräckliga administrativa och tekniska förutsättningar att sköta uppgifterna. Det föreslås inte några bestämmelser om tillämpning av

den allmänna förvaltningsprocesslagstiftningen på skötseln av uppgifterna, eftersom det är fråga om faktisk förvaltningsverksamhet som inte är förenad med förvaltningsbeslut i förhållande till stödtagarna. Det är fråga om överföring av information och medel mellan en myndighet och ett kreditinstitut. I fråga om förhållandet mellan låntagaren och kreditinstitutet tillämpas i övrigt de allmänna kreditinstitutsbestämmelserna och kreditinstitutsföreskrifterna samt villkoren för avtalsförhållandet mellan låntagare och kreditinstitut.

I den föreslagna lagen om strukturstöd till jordbruket ingår en bestämmelse enligt vilken en utomstående revisor eller revisionsammanslutning ska kunna anlitas för att inspektionsuppdraget ska kunna skötas på ett lämpligt sätt. Den utomstående revisorns eller revisionssammanslutningens roll består i att utföra inspektionsuppdraget inom ramen för den inspektionsrätt som föreskrivits för myndigheten, medan ansvaret kvarstår hos myndigheten. Inom grundlagsutskottets utlåtanpraxis har detta inte ansetts vara något problem, om det i lagen bestäms om behörighetsvillkoren för revisorn samt om andra garantier för god förvaltning och rättsskydd. I lagförslaget ingår till denna del bestämmelser om behörighetsvillkoren för revisorerna och om tillämpningen av lagstiftningen om förvaltningsförfarande och offentlighet i myndigheternas verksamhet vid utförande av inspektionsuppdrag samt om att de som utför inspektionsuppdrag handlar under tjänstansvar. I propositionen föreslås också bestämmelser om innehållet i och omfattningen av myndigheternas inspektionsrätt. Inspektionsrätten har begränsats till att gälla övervakning av att förutsättningarna och villkoren för beviljande, utbetalning och användning av stöd iakttas. Det föreslås att inspektionsobjekten ska avgränsas så att i den omfattning som tillsynsuppdraget kräver ska en inspektion kunna gälla byggnader, lokaler, omständigheter, informationssystem och handlingar som är betydelsefulla med hänsyn till den åtgärd som stöds och användningen av stöd. Inspektion ska dock inte få utföras i lokaler som omfattas av hemfriden (GrUU 48/2001 rd).

Dessutom innehåller lagförslaget en bestämmelse enligt vilken organ bemyndigas att förhandsgodkänna byggprodukter som används i samband med byggande inom jordbruket. Förhandsgodkännandet handlar i grund och botten om tillhandahållande av offentlig service. Det är frivilligt för tillverkaren eller importören att skaffa godkännandet, och tillhandahållandet baserar sig på efterfrågan. Jord- och skogsbruksministeriet ska vara den behöriga ansvariga myndigheten och på ansökan kunna bemyndiga en privaträttslig sammanslutning eller ett offentlig-rättsligt samfund att bevilja förhandsgodkännande. I lagen föreslås exakta bestämmelser om förutsättningarna för bemyndigandet. Dessutom ska jord- och skogsbruksministeriet övervaka att villkoren för bemyndigandet iakttas. Bestämmelserna om straffrättsligt ansvar ska tillämpas på den som fullgör de uppgifter som ålagts organet. På skada som orsakas i samband med utförandet av uppgifterna ska skadeståndslagen tillämpas. I lagen föreslås dessutom bestämmelser om tillämpningen av bestämmelser om jäv och sekretess vid skötseln av uppgifterna samt om en parts rätt att överklaga organets beslut.

Enligt 81 § 2 mom. i grundlagen ska bestämmelser om grunderna för offentliga avgifter utfärdas genom lag. I den föreslagna lagen om strukturstöd till jordbruket ingår bestämmelser om avgifter som tas ut för statsborgen, grunderna för bestämmandet av avgifterna samt avgifternas absoluta maximibelopp. I lagförslaget föreskrivs dessutom om tillämpning av lagen om grunderna för avgifter till staten när det gäller avgifter som tas ut för beslut om förhandsgodkännande av byggprodukter som används i samband med byggande inom jordbruket.

I den föreslagna lagen om strukturstöd till jordbruket ingår en bestämmelse om besvärsförbud. Bestämmelsen är av betydelse ur perspektivet för 21 § 1 mom. i grundlagen. Enligt det nämnda momentet har var och en rätt att få ett beslut som gäller hans eller hennes

rättigheter och skyldigheter behandlad vid domstol eller något annat oavhängigt rättsskipningsorgan. Grundlagsutskottet har i sina ställningstaganden om besvärsförbud fäst avseende vid att frågan om lagenligheten för ett beslut kan behandlas tillsammans med en annan besvärsskrift som gäller det slutliga avgörandet av ett ärende (GrUU 52/2005 rd). Förvägran av tillstånd som avses i lagförslaget eller ett beslut om förlängning av fristen är inte något sådant slutligt avgörande av ett ärende som gäller stödtagarens rättigheter eller skyldigheter vars verkningar omedelbart görs gällande. Om överlåtelse inleds eller lånevillkoren ändras trots att ansökan om tillstånd avslås eller fristen inte förlängs, blir verkningarna av beslutet verklighet i samband med ett beslut om avbrytande eller återkrav av stöd. I 67 § i lagförslaget föreslås bestämmelser om rätt att överklaga dessa beslut.

Det lagförslag som gäller ändring av lagen om stöd för utveckling av landsbygden innehåller inte några betydande ändringar i förhållande till den gällande lagen, om vilken grundlagsutskottet har yttrat sig (GrUU 41/2006 rd). Inte heller lagförslaget om ändring av lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond eller lagförslaget om finansiering av riksomfattande utveckling av och forskning kring landsbygden samt av forskning kring jordbruk och livsmedelekonomi bedöms innehålla faktorer som påverkar lagstiftningsordningen. När det gäller den föreslagna lagen om ändring av finansieringslagen och den föreslagna lagen om strukturstöd till jordbruket innehåller propositionen däremot flera bestämmelser som är av betydelse med tanke på tolkningen av grundlagen. Det anses därför att utlåtande om lagstiftningsordningen bör begäras av grundlagsutskottet.

Med stöd av vad som anförts ovan förelägs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

1.

Lag

om strukturstöd till jordbruket

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syften

Syftet med denna lag är att utveckla jordbrukets verksamhetsförutsättningar och konkurrenskraft genom att främja jordbruksproduktionens effektivitet och kvalitet.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på stöd som beviljas för förbättring av jordbrukets struktur och finansieras med Europeiska gemenskapens och motsvarande nationella medel eller i sin helhet med nationella medel.

Denna lag tillämpas dock inte på stöd eller ersättningar som beviljas jordbrukare för upphörande med produktionsverksamhet. Lagen tillämpas inte heller på stöd som finansieras med medel från Europeiska gemenskapens strukturfonder eller från Europeiska fiskerifonden.

I fråga om stöd som beviljas för första gradens förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter samt för utvidgande av gårdsbruksenheters verksamhet till att omfatta också annat än jordbruk gäller lagen om stöd för utveckling av landsbygden (1443/2006). I fråga om stöd som beviljas för att förbättra renhushållningens och naturvär-

ingarnas struktur gäller lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringsar (45/2000) samt skoltlagen (253/1995).

3 §

Förhållande till Europeiska gemenskapens lagstiftning

Denna lag tillämpas på beviljande, betalning, övervakning, inspektion och återkrav av stöd som Europeiska gemenskapen delfinansierar, om inte något annat följer av Europeiska gemenskapens lagstiftning.

Vid beviljande av stöd tillämpas vad som i Europeiska gemenskapens lagstiftning föreskrivs om förutsättningarna och begränsningarna när det gäller beviljande av statligt stöd inom jordbrukssektorn.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om tillämpning av Europeiska gemenskapens lagstiftning om statligt stöd på stödsystem som avses i denna lag. Genom förordning av statsrådet föreskrivs om införandet och varaktigheten av stödsystemet i enlighet med Europeiska gemenskapens lagstiftning och inom ramen för de medel som är disponibla för finansieringen av stödsystemet.

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *jordbruk* åkerbruk, boskapsskötsel och annat hållande av produktionsdjur, växthusproduktion, trädgårds- och plantskoleodling, pälsdjursuppfödning, hästhushållning, renhushållning, biodling, yrkesmässig jakt, bär- och svamplockning samt annan produktion av produkter som avses i bilaga I till Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

2) *gårdsbruksenhet* en produktionsenhet som en jordbrukare leder och som används för bedrivande av jordbruk samt bildas av en eller flera fastigheter eller delar av fastigheter eller av en eller flera produktionsbyggnader jämte mark och som är funktionellt och ekonomiskt självständig samt förvaltas som en helhet på grundval av ägande eller arrende,

3) *åtgärd som stöds* verksamhet som har samband med etablering eller bedrivande av jordbruk och för vilken stöd har sökts eller beviljats,

4) *investering* uppförande, utvidgande, grundlig reparation eller förvärv av en byggnad, konstruktion eller anläggning samt annat förvärv av materiella eller immateriella anläggningstillgångar,

5) *offentligt stöd* finansiering som beviljats av Europeiska gemenskapen, staten eller ett annat offentligt organ eller någon annan förman med ett värde som kan bestämmas i pengar,

6) *stöd* finansiering som i statsbudgeten eller i dispositionsplanen för gårdsbrukets utvecklingsfond anvisas för förbättring av jordbruksstrukturen och som beviljas som understöd eller räntestöd för räntestödslån eller som en borgensförbindelse på statens vägnar eller en kombination av dessa,

7) *stöd i anslutning till lån* stöd som beviljas som räntestöd för räntestödslån, som borgensförbindelse på statens vägnar eller som en kombination av dessa,

8) *förvaltningslagen* lagen om förvaltning av program som hänför sig till utveckling av landsbygden (532/2006),

9) *program* ett i enlighet med 7 § i förvaltningslagen godkänt program som finansieras med Europeiska gemenskapens och nationella medel eller i sin helhet med nationella medel.

Genom förordning av statsrådet kan föreskrivas närmare om kännetecknen för en

funktionellt och ekonomiskt självständig gårdsbruksenhet.

2 kap.

Strukturstöd till jordbruket

5 §

Stödtagare

Stöd kan beviljas fysiska personer och privaträttsliga sammanslutningar som bedriver eller börjar bedriva jordbruk på en gårdsbruksenhet (*lantbruksföretagare*). Dessutom kan stöd beviljas privaträttsliga sammanslutningar av vars delägare eller medlemmar över hälften är fysiska personer och vars syfte är att främja samarbetet mellan delägarna eller medlemmarna i deras produktionsverksamhet inom jordbruket (*sammanslutning av lantbruksföretagare*).

6 §

Startstöd till unga jordbrukare

Startstöd kan beviljas unga jordbrukare som vid ansökningstidpunkten inte har fyllt 40 år och som första gången börjar bedriva jordbruk som näringsidkare (*ung jordbrukare*). Om sökanden är en sammanslutning ska bestämmanderätten i sammanslutningen utövas av en eller flera fysiska personer som uppfyller de ovan nämnda kraven.

Startstöd till en ung jordbrukare kan beviljas som lika stora poster eller som en procentuell andel av de godtagbara kostnaderna för stödojektet eller som en kombination av dessa. Stödets form, nivå och maximibelopp kan fastställas på basis av målområdet, produktionsgrenen eller stödets målgrupp med beaktande av de syften som nämns i 1 §, den marknadssituation som råder inom produktionsgrenen och de disponibla medlen för finansiering av stödet. Stödet kan beviljas som understöd eller räntestöd eller som en kombination av dessa.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om verksamhet som stöds med start-

stöd, om förutsättningarna för bestämmanderätt samt om stödets form och maximibelopp inom de gränser som Europeiska gemenskapens lagstiftning ställer. Genom förordning av statsrådet kan föreskrivas om startstödet nivå och om godtagbara kostnader inom de gränser som nämns ovan.

7 §

Investeringsstöd för gårdsbruk

Investeringsstöd för gårdsbruk kan beviljas till lantbruksföretagare för utveckling av effektiviteten och kvaliteten i produktionsverksamheten samt till sammanslutningar av lantbruksföretagare för främjande av ovan nämnda syften i delägarnas eller medlemmarnas produktionsverksamhet.

Stöd kan beviljas för nödvändiga och skäliga kostnader i samband med investeringar som avses i 1 mom. Maximibeloppet av de godtagbara kostnaderna kan fastställas med hjälp av investeringsobjektets enhetskostnader. I annat fall kan det förutsättas en utredning om att kostnaderna är baserade på gängse prisnivå.

Investeringsstöd beviljas som en procentuell andel av de godtagbara kostnaderna för den åtgärd som stöds. Stödet kan fördelas samt stödets form, nivå och maximibelopp fastställas på basis av målområdet, produktionsgrenen, stödets målgrupp eller stödbjektet, med beaktande av de syften som nämns i 1 §, den marknadssituation som råder inom produktionsgrenen och de disponibla medlen för finansiering av stödet. Stödet kan beviljas som understöd, räntestöd eller statsborgen eller som en kombination av dessa.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs, inom de gränser som Europeiska gemenskapens lagstiftning ställer, närmare om verksamhet som stöds med investeringsstöd, om godtagbara kostnader, om investeringsstödet nivå och maximibelopp samt om stödets form. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet föreskrivs närmare om godtagbara enhetskostnader.

3 kap.

Allmänna förutsättningar för beviljande av stöd

8 §

Förutsättningar som gäller stödtagaren

En fysisk person ska vid ansökningstidpunkten ha fyllt 18 men inte 63 år.

En förutsättning för beviljande av stöd är att sökanden har tillräcklig yrkesskicklighet för den företagsverksamhet som stöds. Ytterligare en förutsättning är att den företagsverksamhet som stöds är av väsentlig betydelse för sökandens utkomst. Härvid granskas hur stor andel företagsinkomsterna utgör av sökandens sammanlagda årsinkomster.

Om sökanden är en lantbruksföretagare som utgör en sammanslutning är en förutsättning för beviljande av stöd att bestämmanderätten i sammanslutningen innehas av en eller flera fysiska personer som uppfyller de i 1 och 2 mom. nämnda kraven. Om sökanden är en ung jordbrukare är en förutsättning att denne förbinder sig att inom 36 månader efter att stödet beviljats uppfylla kravet på yrkesskicklighet eller till denna del kravet på bestämmanderätt. Om sökanden är en sammanslutning av lantbruksföretagare är en förutsättning att sammanslutningens alla delägare eller medlemmar bedriver jordbruk som sin näring samt att de uppfyller de i 1 och 2 mom. angivna kraven eller i dessa avseenden kraven på bestämmanderätt.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om de krav som gäller sökandens yrkesskicklighet och utkomst samt bestämmanderätten.

9 §

Förutsättningar som gäller gårdsbruksenhets läge och besittningen av den

En gårdsbruksenhet som stöds ska vara belägen i Finland och, om det är fråga om programbaserat stöd, inom programmets tillämpningsområde. Om sökanden är en sammanslutning ska denna ha sin hemort inom Europeiska gemenskapen.

En förutsättning för beviljande av stöd är att sökanden, i egenskap av ägare eller arrendator, besitter den gårdsbruksenhet som stöds. Om sökanden är en sammanslutning av lantbruksföretagare och stöd söks för en delägars eller medlems räkning, är en förutsättning att delägaren eller medlemmen på det sätt som avses ovan besitter den gårdsbruksenhet som stöds. Om två eller flera aktörer gemensamt besitter den gårdsbruksenhet för vilken investeringsstöd söks kan stöd beviljas om de ansöker om stödet gemensamt och om minst en tredjedel av gårdsbruksenheten är i en sådan lantbruksföretagares besittning som uppfyller förutsättningarna enligt 8 §.

Om den del av en gårdsbruksenhet för vilken ansöks om stöd för bygginvestering eller vilken har en väsentlig betydelse för den företagsverksamhets kontinuitet som stödet avser, är i sökandens besittning i enlighet med ett arrendeavtal eller ett avtal om delning av besittningen, är en förutsättning för stödet att den avtalsenliga rätten har registrerats. Arrenderätten ska dessutom vara överförbar till tredje person utan att fastighetsägaren hörs och gälla i minst tio år.

Genom förordning av statsrådet kan föreskrivas närmare om de förutsättningar som gäller gårdsbruksenhetens läge och besittningen av den.

10 §

Förutsättningar som gäller företagsverksamhet som stöds

Företagsverksamhet som stöds ska ha förutsättningar för kontinuerlig lönsamhet. Om sökanden är en sammanslutning av lantbruksföretagare ska bedömningen av förutsättningarna utsträckas till medlemmarnas eller delägarnas företagsverksamhet. Om ansökan gäller startstöd till en ung jordbrukare ska vid bedömningen av förutsättningarna dessutom beaktas annan företagsverksamhet som bedrivs på den gårdsbruksenhet som stöds.

Genom förordning av statsrådet föreskrivas närmare om grunderna för bedömning av förutsättningarna för företagsverksamhet.

11 §

Affärsplan

En förutsättning för beviljande av stöd är att sökanden lägger fram en plan för företagsverksamheten (*affärsplan*). Affärsplanen ska innefatta de förutsättningar som nämns i 8—10 § och uppgifter om den åtgärd som stöds. Dessutom ska i affärsplanen, i en omfattning som är ändamålsenlig med beaktande av åtgärden, nämnas också målsättningarna för företagsverksamheten och hur målen ska nås samt tas in en bedömning av verksamhetens utveckling.

Av affärsplanen ska framgå vilka åtgärder som vidtas i syfte att uppfylla de åtaganden som avses i 8 § 3 mom.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om affärsplanens innehåll.

12 §

Gårdsbruksenhetens produktionsförhållanden

En förutsättning för beviljande av stöd är att man på den gårdsbruksenhet som stöds iakttar sådana för produktionsgrenen gällande obligatoriska krav som följer av Europeiska gemenskapens och nationell lagstiftning om miljö, hygien och djurs välbefinnande. Sökanden kan åläggas att redogöra för hur kraven iakttagits.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs om redogörelsen för hur kraven iakttagits.

13 §

Förutsättningar som gäller åtgärder som stöds

Investeringsstöd för gårdsbruk beviljas inte för åtgärder som redan inletts. Startstöd till en ung jordbrukare kan emellertid beviljas inom 18 månader efter etableringen av jordbruket.

Om en åtgärd som stöds förutsätter att myndighetstillstånd utverkas måste sådant tillstånd uppvisas innan stöd beviljas.

Om en åtgärd som stöds innefattar en bygginvestering ska sökanden dessutom lägga fram en byggnadsplan varav det framgår

att investeringen är funktionell, lämplig och miljöanpassad.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om situationer där en åtgärd anses vara inledd samt om byggplanens innehåll. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan föreskrivas om tekniska, ekonomiska och funktionella samt säkerhets- och miljörelaterade omständigheter som gäller en bygginvestering.

14 §

Förutsättningar som gäller stödets finansiering och belopp

En förutsättning för beviljande av stöd är att i statsbudgeten eller i dispositionsplanen för gårdsbrukets utvecklingsfond har anvisats bevilningsfullmakt eller anslag för ändamålet.

Stöd kan inte beviljas till den del som andelen offentligt stöd av de godtagbara kostnaderna för en åtgärd överskrider det i Europeiska gemenskapens lagstiftning fastställda maximibeloppet för offentligt stöd. När det är fråga om programbaserat stöd får den offentliga finansieringens andel av stödet inte överskrida maximibeloppet av den programenliga offentliga finansieringen.

Sökanden ska lägga fram en utredning om den privata finansiering som används för genomförandet av åtgärden. Som finansiering kan utöver betalning i pengar godkännas vederlagsfria arbets- eller produktionsinsatser.

Stöd beviljas inte för bygginvesteringar om ansökan avser ett stödbelopp på högst 5 000 euro. När det gäller andra åtgärder är motsvarande belopp 2 000 euro.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs om vederlagsfria arbets- och produktionsinsatser som privat finansiering.

15 §

Prioritetsordningen mellan åtgärder som stöds

Inom de gränser som nämns i 14 § 1 mom. beviljas stöd i första hand för åtgärder som avsevärt främjar syften som nämns i 1 § och,

om stödet ingår i ett program, för sådana syften som anges i programmet.

Om ansökan gäller investeringsstöd för gårdsbruk kan följande omständigheter beaktas i fråga om prioritetsordningen:

1) faktorer som inverkar på de ekonomiska förutsättningarna för den företagsverksamhet som stöds,

2) åtgärdens inverkan på lönsamheten av den företagsverksamhet som stöds,

3) åtgärdens inverkan på den stödtagande gårdsbruksenhetens produktionsförhållanden i fråga om arbetsmiljön och ett hållbart utnyttjande av naturtillgångar samt djurs välbefinnande.

Om sökanden är en sammanslutning av lantbruksföretagare ska bedömningen av de grunder som avses i 2 mom. 1 och 2 punkten utsträckas till medlemmarnas eller delägarnas företagsverksamhet

Om ansökan gäller startstöd till en ung jordbrukare ska bedömningen av prioritetsordningen mellan åtgärderna göras med tillämpning av 2 mom. 1 punkten.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om bedömningsgrunderna för prioritetsordningen mellan åtgärder som stöds.

4 kap.

Särskilda förutsättningar för stöd i anslutning till lån

16 §

Kreditgivare

Stöd i anslutning till lån kan beviljas också för lån av en kreditgivare som Landsbyggsverket godkänt i enlighet med 52 §.

17 §

Förutsättningar för beviljande av räntestöd

Räntestöd kan beviljas inom ramen för den bevilningsfullmakt för räntestödslån som årligen fastställs i statsbudgeten, då

1) lånetiden är högst 30 år,

2) totalräntan högst motsvarar räntan på sådana lån med normala villkor som kreditgivaren beviljat för liknande ändamål, inklu-

sive extra kostnader för beviljande och skötsel av räntestödslån, och då

3) lånebeloppet inte helt täcker de godtagbara kostnaderna för den åtgärd som stöds (*räntestödslån*).

Räntestödet är fyra procentenheter. En förutsättning är emellertid att låntagaren betalar minst en procents årlig ränta på lånet. Räntestöd beviljas inte för sådana kostnader för kredit i utländsk valuta som beror på förändringar i valutakurserna.

En förutsättning för beviljande av räntestöd är att kreditgivaren har godkänt det lånebelopp och de lånevillkor som stödansökan avser.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om räntestödslåns maximibelopp och fastställande av stödandelen samt om godkännande av kreditgivarens lånevillkor.

18 §

Förutsättningar för beviljande av statsborgern

Statsborgern kan beviljas inom ramen för det maximala lånekapital som årligen fastställs i dispositionsplanen för gårdsbrukets utvecklingsfond. Det utestående lånekapital för vilket statsborgern beviljats får samtidigt uppgå till högst 80 miljoner euro. Vid beräkningen av nedan nämnda belopp beaktas lån som betalas av gårdsbrukets utvecklingsfond, då lånen omfattas av statens borgensförbindelse.

Statsborgern kan beviljas som säkerhet för räntestödslån och andra lån med normala villkor, för räntan på sådana lån samt för andra betalningar i enlighet med lånevillkoren. Statsborgens belopp får inte överstiga totalkostnaderna för den åtgärd som stöds.

Statsborgern kan beviljas en sökande som besitter en gårdsbruksenhet och på grund av dess läge eller av andra motsvarande orsaker inte ha tillräckliga säkerheter för att få lån. Statsborgern beviljas inte om sökanden förfogar över annan egendom som kan användas som säkerhet.

En förutsättning för beviljande av statsborgern är att den inte är förenad med betydande risker och att motsäkerhet ställs för borgen. Motsäkerheten behöver inte vara betryggan-

de. Ytterligare en förutsättning är att kreditgivaren ger ett positivt utlåtande om de uppgifter som i stödansökan framförs om lånet.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om statsborgens maximibelopp, om fastställande av statsborgens stödandel, om motsäkerhet samt om bedömning av de risker som är förenade med statsborgern.

5 kap.

Stöd villkor

19 §

Tiden för genomförande av åtgärder

En åtgärd som stöds ska i sin helhet genomföras inom två år efter att stödet beviljats. En kortare frist kan dock sättas ut för genomförandet av åtgärden, om detta är motiverat med hänsyn till det sätt på vilket åtgärden genomförs eller företagsverksamhetens art. Om stöd för anskaffning av lösöre har beviljats i samband med en bygginvestering och anskaffningen inte kan göras innan bygginvesteringen slutförts, ska fristen räknas från det att bygginvesteringen är slutförd.

Arbetskrafts- och näringscentralen kan på ansökan som har gjorts innan fristen gått ut förlänga den frist som avses i 1 mom. En förutsättning är att genomförandet av den åtgärd som stöds har inletts inom den frist som nämns i 1 mom. och att det finns något godtagbart skäl att förlänga fristen. Fristen kan förlängas två gånger för högst ett år i sänder.

Genom förordning av statsrådet kan det föreskrivas närmare om frister för genomförande av åtgärder som stöds.

20 §

Villkor för användning av stöd

I lagen om offentlig upphandling (348/2007) föreskrivs om användning av stöd för köp av varor och tjänster samt för upplåtande på entreprenad. Stödtagaren ska lägga fram en utredning om att köpet har skett på det sätt som den nämnda lagen förutsätter.

Objektet för en investering som stöds får inte varaktigt eller i betydande grad användas

för andra ändamål än sådan företagsverksamhet eller sådant utvecklingsarbete som stödet avser innan fem år har förflutit från betalningen av den sista stödposten och, om stödet ansluter sig till ett lån, från det att lånet eller den sista låneposten har lyfts. Om ägande- eller besittningsrätten till objektet för den investering som stöds överläts på någon annan före utgången av den ovan nämnda fristen, ska stödtagaren före överlåtelsen utverka arbetskrafts- och näringscentralens tillstånd. En förutsättning för tillståndet är att mottagaren uppfyller villkoren för beviljande av stöd och att karaktären av den företagsverksamhet som stöds inte förändras väsentligt.

Den företagsverksamhet som stöds får inte läggas ned eller inskränkas väsentligt innan fem år har förflutit från betalningen av den sista stödposten och, om stödet ansluter sig till ett lån, från det att lånet eller den sista låneposten har lyfts. Om ägande- eller besittningsrätten till den företagsverksamhet som stöds överläts på någon annan före utgången av den ovan nämnda fristen, ska stödtagaren före överlåtelsen utverka arbetskrafts- och näringscentralens tillstånd. En förutsättning för tillståndet är att mottagaren uppfyller villkoren för beviljande av stöd och att karaktären av den företagsverksamhet som stöds inte förändras väsentligt.

Som en överlåtelse enligt 2 och 3 mom. betraktas inte att objektet för den investering eller företagsverksamhet som stöds övergår genom arvsrättsligt fäng eller generationsväxling i samband med att stöd betalats för avstående från jordbruk eller stöd beviljats för etablering av jordbruk.

21 §

Bokföringsskyldighet

Stödtagaren ska föra bok över en åtgärd som stöds. Bokföringen ska ordnas som en del av stödtagarens bokföring enligt bokföringslagen (1336/1997) på så sätt att bokföringen av åtgärden utan svårighet kan identifieras och avskiljas från den övriga bokföringen.

Om stödtagaren är en person som beskattas enligt inkomstskattelagen för gårdsbruk

(543/1967) ska som tillräcklig bokföring över den åtgärd som stöds betraktas vad som krävs i fråga om stödtagarens övriga bokföring för att beskattning ska kunna verkställas. Bokföringen ska då ordnas så att kostnaderna för åtgärden utan svårighet kan identifieras och avskiljas från den övriga bokföringen.

Stödtagaren ska förvara bokföringsmaterialet om den åtgärd som stöds så som föreskrivs i 2 kap. 9 och 10 § i bokföringslagen. Om det är fråga om stöd som ingår i ett program som delfinansieras av Europeiska gemenskapen ska material som anknyter till bokföringen förvaras minst tre år efter att Europeiska gemenskapernas kommission programenligt har betalat gemenskapens sista finansieringsandel.

22 §

Upplysnings- och biståndsskyldighet

Stödtagaren är skyldig att till arbetskrafts- och näringscentralen lämna in riktiga och tillräckliga uppgifter om en åtgärd som stöds, hur åtgärden framskrider och hur stödet används.

Stödtagaren ska utan dröjsmål underrätta arbetskrafts- och näringscentralen om förändringar i stödtagarens ställning eller verksamhet eller den åtgärd som stöds och som kan inverka på förutsättningarna för betalning av stöd eller leda till återkrav av stöd.

Stödtagaren är skyldig att biträda den som utför en inspektion som avses i 44 § genom att utan ersättning lämna ut uppgifter som är nödvändiga för att inspektionen ska kunna genomföras och upplysningar som gäller objektet för inspektionen samt vid behov genom att presentera den åtgärd som stöds.

6 kap.

Särskilda villkor för stöd i anslutning till lån

23 §

Beviljande av räntestödslån

Kreditgivaren kan bevilja räntestödslån varefter skuldebrevet får undertecknas så

snart stödbeslutet har fattats. Lån får dock inte beviljas på villkor som avviker från stödbeslutet. I skuldebrevet ska tas in villkor om att de lånevillkor som framgår av stödbeslutet har företräde framför skuldebrevsvillkoren. Stödbeslutet ska fogas till skuldebrevet.

24 §

Lyftande av räntestödslån

Räntestödslån får lyftas innan stödbeslutet har vunnit laga kraft. Lånet får lyftas i högst två poster. Om räntestöd har beviljats för en bygginvestering får räntestödslånet dock lyftas i högst fem poster.

Räntestödslånet eller dess första post måste lyftas inom den frist som nämns i 19 §. Om räntestöd har beviljats för en bygginvestering får räntestödets sista post inte lyftas förrän hela bygginvesteringen har genomförts i enlighet med stödbeslutet. Räntestödslånets sista post måste lyftas inom tre månader efter den i 19 § nämnda fristen.

För att lyfta räntestödslånet eller en lånepost måste stödtagaren utverka tillstånd enligt 38 §. Tillståndet ska uppvisas för kreditgivaren innan lånet lyfts.

Genom förordning av statsrådet kan föreskrivas närmare om hur lån lyfts.

25 §

Amortering och betalning av ränta på räntestödslån

Räntestödslån ska amorteras halvårsvis eller kvartalsvis i lika stora poster.

Den första amorteringen förfaller till betalning senast den förfalldag som efter ett år först följer sedan lånet eller den första låneposten lyfts. Om räntestödslånet har beviljats för en bygginvestering förfaller den första amorteringen emellertid senast den förfalldag som först infaller sedan två år förflutit efter att lånet eller den första låneposten lyfts. Ränta skall betalas halvårsvis eller kvartalsvis från och med den dag då lånet eller varje lånepost lyfts.

Kreditgivaren och stödtagaren kan avtala om extra amorteringar, hur dessa påverkar återstående amorteringar samt om förtida återbetalning av hela lånet.

Kreditgivaren kan bevilja uppskov med amorteringar om detta är nödvändigt på grund av stödtagarens tillfälliga ekonomiska svårigheter. Uppskov kan beviljas för högst ett år i sönder och sammanlagt för högst fem år. Till följd av uppskov kan lånetiden förlängas inom den i 17 § 1 mom. nämnda maximitiden eller de återstående amorteringarna höjas.

26 §

Villkor för statsborgen

Statsborgen beviljas som fyllnadsborgen. Stödtagaren ska utverka tillstånd enligt 38 § för att lyfta lån eller låneposter med borgen. Tillståndet ska uppvisas för kreditgivaren innan lånet lyfts.

Statsborgen träder i kraft efter att lånet eller dess första post har lyfts, den engångsavgift som avses i 55 § 1 mom. har betalats och motsäkerhet ställts. Borgensförbindelsen är inte bindande för staten om de åtgärder som nämns ovan inte har genomförts inom två år efter att statsborgen beviljats eller om de villkor som nämns i 27 § inte iakttas.

Utöver vad som i denna lag föreskrivs om statsborgen tillämpas vad som föreskrivs i lagen om borgen och tredjemanspant (361/1999). På preskription av statsborgen tillämpas dock inte 19 § 3 mom. i den nämnda lagen.

27 §

Överföring av lån och ändring av lånevillkor

Lån som stöds får överföras på någon annan kreditgivare som godkänts i enlighet med 52 §. Lånet får överföras på en annan stödtagare om arbetskrafts- och näringscentralen godkänner överföringen i samband med ett beslut som avses i 34 §.

Villkoren för lån som stöds får ändras under förutsättning att detta inte inverkar på

uppfyllandet av förutsättningarna eller villkoren för stödet eller på statens ställning som borgensman. I annat fall ska stötagaren utverka arbetskrafts- och näringscentralens tillstånd till ändring av villkoren. Tillstånd får inte beviljas om en ändring av lånevillkoren inverkar på förutsättningarna för beviljande av stödet.

Om statsborgen inte har beviljats för ett räntestödslån får lånet överföras och lånevillkoren ändras utan begränsningar efter att räntestöd inte längre betalas ut.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om situationer där det förutsätts tillstånd för ändring av lånevillkor samt om den tid inom vilken tillstånd ska utverkas. Landsbygdsverket meddelar närmare föreskrifter om de blanketter som ska användas för tillståndsförfarandet.

7 kap.

Ansökan om och beviljande av stöd

28 §

Information om möjligheten att ansöka om stöd

Landsbygdsverket ska i lämplig omfattning informera om möjligheten att ansöka om stöd, om fristen för ansökan om stöd, om ansökningsförfarandet samt om de viktigaste förutsättningarna och villkoren för beviljande av stöd.

29 §

Stödansökan

Stödansökan ska upprättas skriftligt på en blankett som fastställts för ändamålet. Ansökan ska undertecknas. Till ansökan ska fogas de handlingar, utredningar och planer som är nödvändiga för bedömningen av förutsättningarna för beviljande av stöd.

Landsbygdsverket meddelar närmare föreskrifter om de blanketter som ska användas för ansökan om stöd, om de handlingar som ska fogas till ansökan samt om det sätt på

vilket planerna och utredningarna ska presenteras.

30 §

Att ansöka om stöd

För ansökan om stöd kan sättas ut en frist. Stödansökan ska lämnas in till den behöriga arbetskrafts- och näringscentralen. Behörig är den arbetskrafts- och näringscentral inom vars verksamhetsområde gårdsbruksenhetens driftscentrum är beläget. Om gårdsbruksenhetens driftscentrum är beläget inom flera än en centrals verksamhetsområde är den arbetskrafts- och näringscentral behörig inom vars verksamhetsområde merparten av gårdsbrukets produktionsbyggnader är belägna.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om fristen för ansökan om stöd.

31 §

Bedömning av stödansökan

Innan beslut om stöd fattas kan arbetskrafts- och näringscentralen begära utlåtande av andra myndigheter om omständigheter som har samband med stötagaren och den åtgärd som stöds, ifall detta är nödvändigt för bedömningen av förutsättningarna för beviljande av stöd.

Arbetskrafts- och näringscentralen kan innan stöd beviljas göra ett gårdsbruksbesök för att bedöma förutsättningarna för att bevilja stöd samt den åtgärd som ansökan avser. De observationer som görs i samband med gårdsbruksbesöket ska antecknas samt meddelas sökanden.

32 §

Avbrott i beviljande av stöd

Jord- och skogsbruksministeriet har rätt att avbryta beviljandet av stöd nationellt eller regionalt, om Europeiska gemenskapens lagstiftning kräver det.

Beviljande av stöd kan avbrytas för viss tid eller tills vidare. Före avbrottet ska förhandlingar om saken föras med de producent- och

näringsorganisationer som saken gäller. Information om avbrottet ska lämnas i lämplig omfattning och publiceras i Officiella tidningen.

33 §

Stödbeslut

Arbetskrafts- och näringscentralen beslutar om beviljande av stöd. I stödbeslutet ska nämnas det beviljade stödets belopp, de stöd villkor som föreskrivs i denna lag, förutsättningarna för betalning och återkrav av stödet samt borgensvillkoren. I beslutet ska dessutom tas in de villkor och förutsättningar som följer av Europeiska gemenskapens lagstiftning. Byggnadsplaner godkänns genom stödbeslut som gäller bygginvesteringar.

Genom ett beslut som gäller stöd i anslutning till lån godkänns beloppet av och villkoren för det lån som räntestödet eller statsborgen gäller. Om räntestödsbeslutet ändras till följd av överklagande, förutsätts kreditgivarens samtycke för ändring av lånebeloppet och villkoren.

Om en åtgärd som stöds förutsätter att tillstånd utverkas och om sökanden inte har uppvisat ett lagakraftvunnet tillstånd vid den tidpunkt då stödbeslutet ska fattas, kan till beslutet fogas ett villkor om att det förfaller om sökanden inte inom den utsatta fristen uppvisar ett lagakraftvunnet tillstånd som gör det möjligt att genomföra åtgärden i enlighet med stödbeslutet.

Beslut om startstöd till unga jordbrukare ska fattas inom 18 månader efter att jordbruket etablerades.

34 §

Överföring av rätt som följer av stödbeslut

Den rätt till stöd som följer av ett stödbeslut kan överföras på en annan aktör som avses i 5 § och som uppfyller förutsättningarna för beviljande av stöd. Mottagaren ska ansöka om överföring av beslutet i enlighet med det förfarande som avses i 29 §. Beslutet om överföringen fattas av den behöriga arbetskrafts- och näringscentralen.

8 kap.

Utbetalning av stöd

35 §

Utbetalning av startstöd i form av understöd

Startstöd i form av understöd till unga jordbrukare betalas utan särskild ansökan. Stödet betalas ut i högst två poster per år.

Om startstödet har beviljats före etableringen av jordbruket är en förutsättning för betalning av den första posten att stödtagaren uppvisar en utredning om etableringen. Om stödet har beviljats på grund av ett åtagande som avses i 8 § 3 mom. är ytterligare en förutsättning för utbetalning av den andra posten att stödtagaren visar att de åtgärder som avses i 11 § 2 mom. har vidtagits.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om utbetalning av startstöd i form av understöd samt om fristen för inlämnande av utredningar som avses i 2 mom. Landsbygdsverket utfärdar närmare föreskrifter om sådana utredningar som avses ovan.

36 §

Utbetalning av investeringsstöd i form av understöd

Den som har beviljats investeringsstöd för gårdsbruk ska skriftligen med en för ändamålet fastställd blankett ansöka om utbetalning av understödet. Utbetalningsansökan ska undertecknas. För inlämnandet av ansökan kan sättas ut en skälig frist som räknas från stödbeslutet eller, när det är fråga om den sista utbetalningsansökan för en åtgärd som stöds, från det att åtgärden har genomförts. Ansökan ska lämnas in till den behöriga arbetskrafts- och näringscentralen.

Understödet kan betalas ut i högst fem poster. Av understödet ska av de godtagbara kostnaderna enligt ansökan betalas ut högst en andel som motsvarar stödnivån och det beviljade stödbeloppet. Stödtagaren ska vid behov lägga fram en utredning om privat finansiering.

En förutsättning för utbetalning av understödet är att stödtagaren har iakttagit stöd-

villkoren. En ytterligare förutsättning är att stödtagaren har haft faktiska, slutliga och verifierbara utgifter som hänför sig till den åtgärd som stöds. Om stöd har beviljats för en bygginvestering är en förutsättning för utbetalning av den sista posten att investeringen i sin helhet har genomförts i enlighet med stödbeslutet. Till utbetalningsansökan ska fogas de bokföringshandlingar och utredningar som är nödvändiga med tanke på förutsättningarna för utbetalning av understödet.

Statsrådet kan genom förordning meddela närmare föreskrifter om grunderna för bedömning av om utgifter är faktiska, slutliga och verifierbara. Genom förordning av statsrådet kan föreskrivas närmare om betalningsposterna för investeringsstöd i form av understöd och om fristen för inlämnande av utbetalningsansökan. Landsbygdsverket utfärdar närmare föreskrifter om blanketter för ansökan om utbetalning samt om handlingar och utredningar som ska fogas till utbetalningsansökan.

37 §

Utbetalning av stöd i form av understöd

Arbetskrafts- och näringscentralen beslutar om utbetalningen av understöd. Centralen sammanställer utbetalningsuppgifterna om stöd som den beslutat bevilja och sänder uppgifterna till Landsbygdsverket. Landsbygdsverket svarar för kontrollen och godkännandet av utgifterna samt för utbetalningen av stöden.

38 §

Tillstånd att lyfta lån

Arbetskrafts- och näringscentralen beviljar på ansökan tillstånd att lyfta lån eller låneposter som stöds. Till ansökan ska fogas de bokföringshandlingar och utredningar som behövs för beviljande av tillstånd. För ansökan om tillstånd att lyfta lån kan sättas ut en frist som kan förlängas en gång på ansökan som görs innan fristen gått ut. För förlängningen av fristen ska anges ett godtagbart skäl.

Av ett lån som stöds kan på en gång lyftas högst en andel som motsvarar de faktiska kostnaderna. En förutsättning för beviljande av tillstånd att lyfta lånet är att stöd villkoren har iakttagits. Ytterligare en förutsättning är att stödtagarens utgifter är slutliga och verifierbara samt hänför sig till den åtgärd som stöds. Stödtagaren ska vid behov lägga fram en utredning om privat finansiering.

När det är fråga om ett lån för vilket beviljats startstöd till en ung jordbrukare och stödet har beviljats före etableringen av jordbruket, är en förutsättning för tillstånd att lyfta lånet att stödtagaren lägger fram en utredning om etableringen. Om stödet har beviljats på grund av ett åtagande som avses i 8 § 3 mom. är en förutsättning för beviljande av tillstånd att lyfta lånet att stödtagaren visar att de åtgärder som avses i 11 § 2 mom. har vidtagits. Om lånet lyfts i två poster ska utredningen läggas fram innan stödtagaren lyfter den andra posten.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om grunderna för bedömning av om utgifter är faktiska, slutliga och verifierbara samt om fristen för att utverka tillstånd att lyfta lån. Landsbygdsverket utfärdar närmare föreskrifter om blanketterna för ansökan om tillstånd samt om de handlingar och utredningar som ska fogas till ansökan.

39 §

Betalning av räntestöd

I räntestöd betalas en andel motsvarande det belopp som avses i 17 § 2 mom. av den under respektive ränteperiod gällande totalräntan på räntestödslån. I räntestöd betalas emellertid sammanlagt högst en andel som motsvarar det beviljade stödets nominella belopp.

Om ett räntestödslån åtebetalas i sin helhet upphör betalningen av räntestöd räknat från återbetalningsdagen. Räntestöd betalas inte för lånekapital som förfallit till betalning, om det inte är fråga om ett förfarande som har samband med företagssanering eller skuldsanering. Om totalräntan på ett räntestödslån sänks till följd av en ovan avsedd eller jämförbar åtgärd, betalas i räntestöd en andel som motsvarar fyra procentenheter av total-

räntan, likväl högst det belopp som totalräntan belöper sig till.

Kreditgivaren ska separat ansöka om betalning av räntestöd för varje ränteperiod, likväl högst en gång i månaden. Ett centralt finansiellt institut som Landsbyggsverket godkänt vidarebefordrar ansökan till Landsbyggsverket, som sköter betalningen till institutet. Det centrala finansiella institutet förmedlar räntestödet till kreditgivaren.

Landsbyggsverket meddelar närmare föreskrifter om förfarandet vid ansökan om och förmedling av räntestöd.

9 kap.

Övervakning av stöd

40 §

Uppföljning av affärsplaner

Stödtagaren ska för arbetskrafts- och näringscentralen lägga fram utredningar om hur de målsättningar och åtgärder genomförs som ingår i en affärsplan.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om innehållet i de utredningar som avses i 1 mom. Landsbyggsverket utfärdar närmare föreskrifter om hur utredningarna ska presenteras samt sändas till arbetskrafts- och näringscentralen.

41 §

Uppföljning av lån som stöds

Kreditgivaren ska ordna med uppföljning av lån som stöds och användning av räntestöd. Kreditgivaren ska regelbundet sända Landsbyggsverket uppgifter om beviljande, lyftande och amortering av lån samt om räntebetalning. Kreditgivaren ska utan dröjsmål i sina datasystem föra in förändringar som gäller lån som stöds.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om de uppgifter som kreditgivaren ska sända till Landsbyggsverket. Landsbyggsverket meddelar närmare föreskrifter om hur uppgifterna ska presenteras och sändas.

42 §

Informationssystem för övervakning

För uppföljningen av finansiering, beviljande, betalning, inspektion och återkrav av stöd samt effekterna av stöden finns ett registerbaserat informationssystem. I lagstiftningen om hantering av kunduppgifter inom landsbygdsnäringsförvaltningen föreskrivs hur registren ska föras och användas samt om offentlighet och sekretessbeläggning.

I informationssystemet för övervakning kan följande uppgifter registreras om sökande, stödtagare, åtgärder som stöds samt användningen av stöd:

1) sökandens namn och kontaktuppgifter samt personbeteckning eller företags- och organisationsnummer,

2) namn och kontaktuppgifter för sökandens kontaktpersoner,

3) uppgifter som ingår i affärsplaner och byggnadsplaner,

4) uppgifter om program som deltar i finansieringen av åtgärder som stöds,

5) uppgifter om stöd- eller utbetalningsansökningar och hur de avgjorts samt uppgifter om specificeringen av stöd,

6) uppgifter om stöd som beviljats och betalats till stödtagare samt uppgifter om statsborgen,

7) beloppet av offentlig finansiering som används för åtgärder som stöds,

8) uppgifter om inspektioner och vad som iakttagits vid dem,

9) uppgifter om stöd som återkrävs hos stödtagare samt om hur återkrav genomförs,

10) uppgifter som avses i 40 § och som samlas in för uppföljningen, samt

11) andra nödvändiga uppgifter som erhållits vid behandlingen av ansökningar.

Personuppgiftslagen (523/1999) tillämpas på registrerades rätt att granska de uppgifter om sig som finns i informationssystemet för övervakning, på rättelse av fel och brister i uppgifterna samt på avförande av föråldrade och onödiga uppgifter.

Genom förordning av statsrådet kan föreskrivas närmare om sådana uppgifter som utan att vara personuppgifter kan föras in i registret.

43 §

Förvaring av uppgifter

Uppgifterna i informationssystemet förvaras tio år från beslutet om beviljande av stöd. Om stöd har beviljats ska uppgifterna dock förvaras tio år från utbetalningen av den sista posten eller från det att den sista posten av lån som är föremål för räntestöd lyfts, dock så länge som räntestöd betalas. Uppgifter om statsborgen ska förvaras så länge som borgen är i kraft eller, om statens borgensansvar har förverkligats, så länge regressfordran kan drivas in. När det är fråga om stöd som ingår i program som delfinansieras av Europeiska gemenskapen ska uppgifterna förvaras fem år från det att Europeiska gemenskapernas kommission betalar gemenskapens sista finansieringsandel enligt programmet.

10 kap.

Inspektion

44 §

Inspektionsrätt

Jord- och skogsbruksministeriet och Landsbygdsverket kan förrätta inspektioner som gäller beviljare och förmedlare av stöd samt stödtagare, i syfte att utöva tillsyn över att förutsättningarna och villkoren för beviljande, betalning och användning av stöd iakttas. Arbetskrafts- och näringscentralerna har motsvarande rätt i fråga om förmedlare och stödtagare.

45 §

Inspektion

Inspektion får i den omfattning som tillsynsuppdraget kräver utsträckas till byggnader, lokaler, omständigheter, informationssystem och handlingar som är relevanta för en åtgärd som stöds och användningen av stöd. Inspektion får dock inte utföras i lokaler som omfattas av hemfriden.

För att inspektionsuppdraget ska kunna skötas på ett ändamålsenligt sätt kan en utomstående revisor befullmäktigas för inspektionen. Revisorn ska vara en i revisionslagen (459/2007) eller en i lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (467/1999) avsedd revisor eller revisionsammanslutning. Revisionsammanslutningen ska utse en för inspektionen huvudsansvarig revisor. Vid utförandet av inspektionsuppdraget tillämpas förvaltningslagen (434/2003), språklagen (423/2003), samiska språklagen (1086/2003) samt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). På den revisor som utför inspektionsuppdraget tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. På skada som orsakas vid inspektionen tillämpas skadeståndslagen (412/1974).

En inspektionsberättelse ska upprättas och utan dröjsmål ges in till den behöriga Arbetskrafts- och näringscentralen samt till Landsbygdsverket.

Den som utför inspektionen har rätt att omhänderta handlingar och annat material som har samband med användningen av stödet, om detta krävs för att syftet med inspektionen ska uppnås. Handlingarna och annat material ska utan dröjsmål returneras när de inte längre behövs för inspektionen.

De myndigheter som nämns i 44 § har rätt att för inspektionen utan ersättning få handräkning av polisen.

11 kap.

Avbrytande av utbetalning av stöd samt återkrav

46 §

Avbrytande av utbetalning av stöd samt återkrav

Arbetskrafts- och näringscentralen är skyldig att avbryta utbetalningen av stödet samt att återkräva stöd, om

1) villkoren för beviljande eller utbetalning av stödet inte har uppfyllts,

2) stödtagaren har gett felaktiga eller bristfälliga uppgifter som väsentligt har inverkat på beviljandet eller utbetalningen av stödet,

3) stödvillkoren inte har iakttagits,

4) stödtagaren inte har iakttagit ett åtagande som avses i 8 § 3 mom.,

5) stödtagaren utan arbetskrafts- och näringscentralens tillstånd, innan den frist som nämns i 20 § gått ut, har överlåtit den företagsverksamhet eller det investeringsobjekt som stöds,

6) stödtagaren har vägrat att bistå vid inspektion, eller om

7) Europeiska gemenskapens lagstiftning om sådana strukturstöd till jordbruket som delfinansieras av Europeiska gemenskapen eller som i sin helhet finansieras med nationella medel kräver det.

Belopp som på högst 100 euro behöver dock inte debiteras.

Om stöd har beviljats flera stödtagare gemensamt, svarar alla mottagare solidariskt för återbetalning av stödet. Mellan stödtagarna fördelas ansvaret i det förhållande i vilket stödtagaren har deltagit i den verksamhet som utgör grund för skyldigheten att betala tillbaka stödet.

47 §

Ränta på återbetalda belopp

Stödtagaren ska på belopp som återbetalas eller återkrävs betala årlig ränta enligt 3 § 2 mom. i räntelagen (633/1982) ökad med tre procentenheter. Ränta ska betalas från stödets utbetalningsdag till dess att det återkrävda beloppet har betalats tillbaka.

48 §

Dröjsmålsränta

Om ett belopp som återkrävs inte betalas senast den förfallodag som avses i 50 § 1 mom., ska på beloppet betalas årlig dröjsmålsränta enligt den räntesats som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen.

49 §

Jämkning av återkrav

Arbetskrafts- och näringscentralen kan helt eller delvis avstå från att driva in belopp som betalats felaktigt eller utan grund eller ränta som betalats på beloppet, om det som en helhet betraktat med hänsyn till stödtagarens omständigheter och verksamhet är oskäligt att driva in det fulla beloppet. Röntan ska dock återkrävas och indrivnas till fullt belopp om Europeiska gemenskapens lagstiftning om sådana strukturstöd till jordbruket som delfinansieras av Europeiska gemenskapen eller som i sin helhet finansieras med nationella medel kräver det.

50 §

Beslut om återkrav och avbrytande av utbetalning

Arbetskrafts- och näringscentralen ska fatta beslut om återkrav och avbrytande av utbetalning av stöd. Genom beslutet fastställs det belopp som återkrävs, räntan enligt 47 § samt förfallodagen för betalningen av dem.

Beslut om återkrav ska fattas utan ogrundat dröjsmål efter att den myndighet som beviljat stödet har fått vetskap om den grund som anges i 46 § och senast tio år efter att den sista stödposten har betalats.

51 §

Verkställighet av återkravsbeslut

Landsbygdsverket svarar för verkställandet av återkravsbeslut. Återkrav kan genomföras så att det belopp som återkrävs jämte ränta dras av från övriga stöd som betalas till stödtagaren. I så fall måste beslutet om återkrav ha vunnit laga kraft.

Beslut om återkrav kan verkställas genom utsökning efter det att beslutet har vunnit laga kraft. Därvid tillämpas lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

12 kap.

Förfaranden som gäller stöd i anslutning till lån

52 §

Godkännande av kreditinstitut

Som kreditgivare kan godkännas kreditinstitut som avses i 8 § i kreditinstitutslagen (121/2007) och har de administrativa och tekniska förutsättningar som en kreditgivare ska ha enligt denna lag.

Som centralt finansiellt institut kan godkännas en kreditgivare som avses i 1 mom. eller ett kreditinstitut eller en annan motsvarande sammanslutning som kreditgivarna har befullmäktigat att på sina vägnar sköta de uppgifter som enligt denna lag hör till det centrala finansiella institutet. Den aktör som avses ovan ska ha administrativa och tekniska förutsättningar att sköta uppgifterna.

Landsbygdsverket beslutar om ett kreditinstitut eller en sammanslutning ska godkännas som kreditgivare eller som centralt finansiellt institut. Beslutet fattas på ansökan varav ska framgå de uppgifter som krävs för bedömning av förutsättningarna för godkännandet. Godkännandet kan återtas om förutsättningarna inte längre är uppfyllda.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om förutsättningarna för godkännande av kreditgivare och centralt finansiellt institut samt om förfarandet för ansökan om godkännande. Landsbygdsverket meddelar närmare föreskrifter om de blanketter som ska användas för ansökan om godkännande samt om de tekniska detaljerna när det gäller förutsättningarna för godkännande.

53 §

Kreditgivarens och det centrala finansiella institutets uppgifter

På personer som är i en kreditgivares eller det centrala finansiella institutets anställning tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de sköter uppgifter som avses i 39 § 3 mom., 41 och 54 § samt 55 §

2 mom. På skada som orsakats i samband med uppgifter som avses ovan tillämpas skadeståndslagen.

54 §

Kreditgivarens upplysnings- och biståndsskyldighet

Kreditgivaren ska underrätta arbetskrafts- och näringscentralen om att ett lån som stöds överförs till en annan kreditgivare samt om sådana ändringar av lånevillkoren som avses i 27 § 2 mom. och som inte förutsätter arbetskrafts- och näringscentralens tillstånd.

När kreditgivaren sköter lån med borgen ska den beakta statens fördel som borgensman. Kreditgivaren ska utan dröjsmål underrätta Landsbygdsverket om sådana förändringar när det gäller stödtagarens ekonomiska ställning, lån som stöds eller värdet på egendom som utgör säkerhet för lån, som kan ha betydelse för statens ställning som borgensman.

Kreditgivaren och det centrala finansiella institutet ska på begäran till jord- och skogsbruksministeriet, Landsbygdsverket samt arbetskrafts- och näringscentralen överlämna sådana uppgifter om stödtagare, som är nödvändiga för övervakning av att förutsättningarna och villkoren för beviljande av stöd iakttas.

Kreditgivarens och det centrala finansiella institutets upplysningsskyldighet gäller också sekretessbelagda uppgifter. Uppgifterna får inte användas för andra syften än de har lämnats ut till en myndighet för att denna ska kunna sköta sina åligganden.

55 §

Avgifter för statsborgen

För statsborgen ska stödtagaren betala en avgift som fastställs som en procentuell andel av det lån som borgen beviljats för. Avgiften är högst 200 euro. Dessutom tas två gånger per år ut en avgift som fastställs som en procentuell andel av återstoden av det lån för vilket borgen beviljats. Avgifterna redovisas till gårdsbrukets utvecklingsfond.

Kreditgivaren ska förmedla de avgifter som avses i 1 mom. till staten. För skötseln av denna uppgift betalar Landsbygdsverket ersättning till kreditgivaren. Ersättningen betalas av gårdsbrukets utvecklingsfonds medel.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om borgensavgifter samt om ersättningar till kreditgivare. Landsbygdsverket kan meddela närmare föreskrifter om förmedlingen av avgifter.

56 §

Förverkligande av statens borgensansvar

Landsbygdsverket svarar för intressebevakningen i samband med statens borgensansvar och regressrätt.

Landsbygdsverket kan besluta att en regressfordran ska lämnas oindriven om stödtagaren inte skäligen kan anses klara av att betala den på grund av varaktig arbetsförmåga, långvarig arbetslöshet, försörjningsplikt eller någon annan jämförbar orsak.

Avgifter som har samband med förverkligande av borgensansvar betalas av gårdsbrukets utvecklingsfonds medel. Ersättningar som erhållits genom regressrätten ska redovisas till den nämnda fonden.

13 kap.

Särskilda förfaranden som gäller byggrelaterat stöd

57 §

Förhandsgodkännande av byggprodukter

Jord- och skogsbruksministeriet samt organ som avses i 59 § kan på ansökan förhandsgodkänna byggprodukter som används inom jordbruket. I fråga om uppfyllandet av allmänna krav på byggprodukter och godkännande i enlighet med dem gäller vad som föreskrivs någon annanstans i lag.

Det är frivilligt att utverka förhandsgodkännande. Sådant beviljas för viss tid, högst fem år. För godkännandet kan sättas ut en kortare frist om detta är nödvändigt för att skaffa praktisk erfarenhet av en produkt.

Fristen kan på ansökan förlängas med högst fem år om förutsättningarna för förhandsgodkännande är uppfyllda. Ansökan ska göras innan fristen har gått ut.

Förhandsgodkännandet ska återtas om det konstateras att det förekommer missförhållanden i tillverkningen eller kvalitetskontrollen av en byggprodukt. Förhandsgodkännandet återtas av jord- och skogsbruksministeriet eller av det organ som har beviljat godkännandet.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet föreskrivs närmare om byggprodukter som ska förhandsgodkännas.

58 §

Förutsättningar för förhandsgodkännande

Förhandsgodkännande kan beviljas för byggprodukter som är avsedda att användas inom jordbruket och uppfyller de krav på byggande som uppställs i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) och i 13 § 4 mom. Dessutom ska byggprodukternas ekonomiska, funktionella och miljörelaterade egenskaper granskas.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet föreskrivs närmare om förutsättningarna för förhandsgodkännande av byggprodukter.

59 §

Organ som beviljar förhandsgodkännande

Jord- och skogsbruksministeriet kan för viss tid eller tills vidare bemyndiga ett organ att bevilja förhandsgodkännande. Organet ska vara en sammanslutning som har förutsättningar att utföra dessa uppgifter på ett sakkunnigt, tillförlitligt, solitt och oavhängigt sätt. Vid bedömningen av förutsättningarna tillämpas 20 och 22 § i lagen om godkännande av byggprodukter (230/2003).

Jord- och skogsbruksministeriet beslutar om bemyndigandet på ansökan av organet. Till ansökan ska fogas en utredning om att de förutsättningar som nämns i 1 mom. är uppfyllda. Bemyndigandet kan begränsas jämfört med ansökan. Beslutet om bemyndigandet

kan förenas med villkor som gäller verksamheten och övervakningen av den.

När det gäller ett bemyndigat organs verksamhet iakttas 26—28 § i lagen om godkännande av byggprodukter. På den person som sköter uppgiften tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. På skada som orsakats vid skötseln av uppgiften tillämpas skadeståndslagen. Jord- och skogsbruksministeriet övervakar skötseln av uppgifterna. På övervakningen och återkallande av organets bemyndigande ska i tillämpliga delar tillämpas 24 § 2—4 mom. och 25 § i lagen om godkännande av byggprodukter.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan föreskrivas närmare om ansökan om bemyndigande.

60 §

Förfarandet vid förhandsgodkännande

Ansökan om förhandsgodkännande ska innehålla uppgifter om byggprodukternas tekniska egenskaper, om kvalitetskontrollen och användningen av produkterna samt övriga utredningar om förutsättningarna för förhandsgodkännande av produkten.

Beslut om förhandsgodkännande kan förenas med villkor om hur det ska tillämpas i praktiken.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet föreskrivs närmare om förfarandet vid förhandsgodkännande.

14 kap.

Särskilda bestämmelser

61 §

Rätt att få upplysningar samt utlämnande av information

Jord- och skogsbruksministeriet, Landsbygdsverket samt arbetskrafts- och näringscentralen har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att av andra myndigheter eller aktörer som sköter offentliga uppdrag få för behandlingen av stödärenden nödvändiga

uppgifter om sökanden eller stödtagaren, dennes hälsotillstånd, ekonomiska situation och affärs- eller yrkesverksamhet eller finansiering med offentliga medel eller andra omständigheter som är nödvändiga för behandlingen av stödärendet.

Jord- och skogsbruksministeriet, Landsbygdsverket samt arbetskrafts- och näringscentralen har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att till andra myndigheter eller aktörer som sköter offentliga uppdrag eller till organ inom Europeiska gemenskapen överlämna sådana uppgifter om stödtagaren som erhållits vid skötseln av uppgifter enligt denna lag och som är nödvändiga för fullgörande av den inspektionsuppgift som föreskrivs för myndigheten, aktören eller organet eller nödvändiga för att utöva tillsyn över att Europeiska gemenskapens lagstiftning har följts.

Uppgifter som erhållits på basis av 1 eller 2 mom. får inte användas för andra ändamål än de har begärts för.

62 §

Delgivning av beslut

Beslut enligt denna lag kan delges så som föreskrivs i 59 § i förvaltningslagen.

63 §

Beslutsavgift

Beslut enligt denna lag är avgiftsfria för sökanden och stödtagaren. Sådana beslut av jord- och skogsbruksministeriet som avses i 57 § är emellertid avgiftsbelagda i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

64 §

Regional fördelning av medel

Jord- och skogsbruksministeriet svarar för att bevillningsfullmakter och anslag som avses i 14 § 1 mom. fördelas till stöd enligt

denna lag samt för att de anvisas till arbetskrafts- och näringscentralerna.

65 §

Tekniskt bistånd

I fråga om tekniskt bistånd för verkställighet av stöd enligt denna lag gäller vad som föreskrivs i 54 § i lagen om stöd för utveckling av landsbygden.

66 §

Besvärsförbud

Arbetskrafts- och näringscentralens beslut enligt 19 § 2 mom., 20 § 2 och 3 mom. samt 27 § 2 mom. får inte överklagas separat genom besvär.

67 §

Överklagande

Landsbygdscentralens samt arbetskrafts- och näringscentralens beslut enligt denna lag får överklagas genom besvär till landsbygdsnäringsnämndens besvärskommitté på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Besvärsskrivelsen kan lämnas in också till den myndighet vars beslut överklagas. Myndigheten ska till besvärsmyndigheten vidarebefordra besvärsskrivelsen samt handlingarna i ärendet och sitt yttrande.

Landsbygdsnäringsnämndens beslut om avbrytande av utbetalning eller återkrav av stöd får överklagas genom besvär till högsta förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen. I övrigt får besvärskommitténs beslut överklagas genom besvär till högsta förvaltningsdomstolen endast om högsta förvaltningsdomstolen meddelar besvärstillstånd.

68 §

Överklagande som gäller förhandsgodkännande av byggprodukter

Jord- och skogsbruksministeriets beslut om förhandsgodkännande av byggprodukter eller bemyndigande av organ överklagas genom besvär till förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen.

Ett bemyndigat organs beslut om förhandsgodkännande av byggprodukter får inte överklagas genom besvär. Beslutet överklagas genom ett skriftligt rättelseyrkande till det bemyndigade organet inom 30 dagar efter att sökanden har fått vetskap om beslutet. På behandlingen av rättelseyrkandet tillämpas förvaltningslagen. Beslutet om rättelseyrkandet överklagas till förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

15 kap.

Ikraftträdande

69 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

70 §

Övergångsbestämmelse om informationssystemet för övervakning

Innan lagstiftningen om hantering av kunduppgifter inom landsbygdsnäringsförvaltningen träder i kraft ska på upprätthållandet och användningen av register som ingår i det informationssystem för övervakning som avses i 43 § samt på offentligheten och sekretessbeläggningen av registeruppgifterna tillämpas vad som föreskrivs i lagen om landsbygdsnäringsregistret (1515/1994).

2.

Lag**om finansiering av riksomfattande utveckling av och forskning kring landsbygden samt av forskning kring jordbruk och livsmedelsekonomi**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas då understöd beviljas för den riksomfattande utvecklingen av och forskningen kring landsbygden samt för forskningen kring jordbruk och livsmedelsekonomi.

I fråga om projektstöd som ingår i programmet för utveckling av landsbygden gäller vad som föreskrivs i lagen om stöd för utveckling av landsbygden (1443/2006). I fråga om stöd för forskning kring renhushållning och naturnäringsgaller gäller lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringsgaller (45/2000).

2 §

Finansiering

Understöd kan beviljas av medel som för ändamålet anvisats i statsbudgeten eller i dispositionsplanen för gårdsbrukets utvecklingsfond.

3 §

Understödstagare

Understöd kan beviljas sådana fysiska personer, privaträttsliga sammanslutningar och offentligrättsliga samfund eller stiftelser som har tillräckliga förutsättningar att genomföra projekt.

4 §

Verksamhet som understöds

Understöd kan beviljas för forsknings- och utvecklingsverksamhet som på ett för hela riket betydelsefullt sätt främjar landsbygdens utveckling och de landsbygdspolitiska målsättningarna.

Dessutom kan understöd beviljas för forskningsverksamhet som över huvud taget är till nytta för jordbruket och livsmedelsekonomin.

Understöd beviljas för nödvändiga och skäliga kostnader för verksamhet som avses i 1 och 2 mom.

Genom förordning av statsrådet kan föreskrivas närmare om verksamhet som understöds och om godtagbara kostnader.

5 §

Tillämpning av bestämmelserna om statligt stöd

På understöd som beviljas såsom statligt stöd enligt artikel 87 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen tillämpas de bestämmelser om villkor och begränsningar för beviljande av statliga stöd som ingår i Europeiska gemenskapens lagstiftning.

Genom förordning av statsrådet kan föreskrivas närmare om tillämpning av bestämmelserna om statliga stöd på understöd som avses i denna lag.

6 §

Samarbetsgruppen för landsbygdspolitik

Den samarbetsgrupp för landsbygdspolitik som avses i 17 § i regionutvecklingslagen (602/2002) deltar i beviljandet av understöd enligt 4 § 1 mom. genom att ge utlåtande om fördelningen av de för finansiering av understöd disponibla medlen.

När det gäller samarbetsgruppens uppgifter enligt 1 mom. tillämpas förvaltningslagen (434/2003), språklagen (423/2003), samiska språklagen (1086/2003) samt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). På medlemmarna i den samarbetsgrupp som sköter uppgiften tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. På skada som orsakas i samband med skötseln av uppgifterna tillämpas skadeståndslagen (412/1974).

Samarbetsgruppen för landsbygdspolitik tillsätts av statsrådet och den verkar i anslut-

ning till jord- och skogsbruksministeriet. Ministeriet godkänner ett reglemente för samarbetsgruppen.

Genom förordning av statsrådet kan föreskrivas om samarbetsgruppens verksamhet samt om finansieringen av den.

7 §

Tillämpning av statsunderstödslagen

På understöd som avses i denna lag tillämpas dessutom statsunderstödslagen (688/2001). Jord- och skogsbruksministeriet verkar som den statsbidragsmyndighet som avses i den nämnda lagen.

8 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den

20 .

3.

Lag**om ändring av lagen om stöd för utveckling av landsbygden**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen av den 29 december 2006 om stöd för utveckling av landsbygden (1443/2006) 18 § 2 mom. och 50 § 3 mom.,

ändras 4 § 5 och 9 punkten, 10 § 3 mom., 11 §, 13 § 1 mom. 3 punkten och 2 mom., 14 § 1 mom. 2 och 3 punkten, 16 § 2 och 3 mom., 17 § 1 mom., 19 § 1 och 2 mom., 20 § 1 mom., 21 § 3 mom., 23 §, 28 § 2 mom., 38 § 2 mom., 41 § 1 mom. och 2 mom. 3 punkten, 43 §, 44 § 2 mom., 45, 50 och 56 § samt

fogas till lagen en ny 11 a §, till 14 § 1 mom. en ny 4 punkt och till 44 § nya 4 och 5 mom. som följer:

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

5) *första gradens förädling och saluföring av jordbruksprodukter* sådan behandling efter vilken produkten alltjämt är en jordbruksprodukt, samt utsläppande av produkten på marknaden; som verksamhet av det slag som avses ovan betraktas dock inte sådana på en gårdsbruksenhet vidtagna åtgärder som är nödvändiga för att bereda produkten för den första försäljningen och inte heller producentens första försäljning av produkten, om inte försäljningen sker i lokaler som inkom reserverats för detta ändamål,

9) *investering* uppförande, utvidgande, reparation eller förvärv av en byggnad, konstruktion eller anläggning samt annat förvärv av materiella eller immateriella anläggningstillgångar,

10 §

Förutsättningar som gäller finansieringen av stödet och dess belopp

Stöd kan inte beviljas till den del den offentliga finansieringens andel av de godtag-

bara kostnaderna för den åtgärd som stöds överstiger det maximibelopp för offentlig finansiering som föreskrivs i Europeiska gemenskapens lagstiftning. Med offentligt stöd avses då finansiering som beviljats av Europeiska gemenskapen, staten eller ett annat offentligt organ eller någon annan förmån med ett värde som kan bestämmas i pengar. När det är fråga om stöd som baserar sig på ett program får den i stödet ingående offentliga finansieringen inte överskrida det maximibelopp för offentlig finansiering som anges i programmet.

11 §

Mottagare av företagsstöd

Företagsstöd kan beviljas

1) företag som deltar i idkande av jordbruk på en gårdsbruksenhet (*jordbruksföretag*),

2) företag som sysselsätter färre än 10 arbetstagare och har en årlig omsättning eller årlig balansomslutning om högst 2 miljoner euro (*mikroföretag*), och

3) företag som sysselsätter färre än 250 arbetstagare och har en årlig omsättning om högst 50 miljoner euro eller årlig balansomslutning om högst 43 miljoner euro (*små och medelstora företag*).

Dessutom kan företagsstöd beviljas sådana privaträttsliga sammanslutningar eller offent-

ligrättsliga samfund till vilkas uppgifter eller affärsidé hör att producera tjänster för företag (*utvecklingsorganisation*).

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om grunderna för bedömningen av företagsstorlek.

11 a §

Förutsättningar som gäller mottagare av företagsstöd

Företagsstöd kan beviljas företag med verksamhetsställe i Finland eller, i fråga om stöd som baserar sig på ett program, med verksamhetsställe inom programmets tillämpningsområde. I fråga om ett företag som utgör en sammanslutning ska hemorten vara belägen inom Europeiska gemenskapen.

Företagsstöd kan beviljas företag som har förutsättningar att bedriva kontinuerligt lönsam verksamhet och som har tillräcklig yrkeskunskap för den företagsverksamhet som stödet avser. En förutsättning för att stöd ska beviljas är att företaget lägger fram utredningar om sin ekonomiska ställning samt om tillräcklig yrkeskunskap.

När företagsstöd beviljas ett jordbruksföretag eller mikroföretag som utgör en sammanslutning är en förutsättning för stödet att bestämmanderätten i sammanslutningen innehas av en eller flera fysiska personer som uppfyller kraven i fråga om stödtagarens ålder och yrkeskunskap samt i fråga om jordbruksföretag kraven gällande idkande av jordbruk.

Företagsstöd kan beviljas en utvecklingsorganisation som har tillräckliga ekonomiska och administrativa förutsättningar att genomföra den åtgärd som stöds. Det företag som är föremål för stödet ska då uppfylla de förutsättningar som tillämpas i det fall att företaget beviljas stöd för verksamhet enligt 6 § 1—4 punkten. Ytterligare en förutsättning är att utvecklingsorganisationen avtalar med det företag som är föremål för stödet om uppfyllande av förutsättningarna för beviljande av stöd och om iakttagande av stöd villkoren.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om tillräcklig yrkeskunskap, ekonomisk ställning samt bestämmanderätt.

13 §

Investeringsstöd för företag

Investeringsstöd för företag kan beviljas

3) små och medelstora företag för ökad produktivitet när det gäller företagsverksamheten för första gradens förädling och saluföring av jordbruksprodukter, förbättring av produktkvaliteten samt internationalisering av verksamheten.

Stöd kan beviljas för kostnader som orsakas av investeringar. Om det är fråga om en bygginvestering kan stöd beviljas för planeringskostnader. För markförvärv kan stöd beviljas endast då mark förvärvas i samband med en byggnad.

14 §

Stöd för utveckling av företag

Stöd för utveckling av företag kan beviljas

2) mikroföretag för verksamhet enligt 6 § 2—4 punkten,

3) små och medelstora företag för ökad produktivitet när det gäller företagsverksamheten för första gradens förädling och saluföring av jordbruksprodukter, förbättring av produktkvaliteten samt internationalisering av verksamheten, och

4) utvecklingsorganisationer för produktion av tjänster för verksamhet i enlighet med 1—3 punkten.

16 §

Tillämpning av bestämmelserna om statligt stöd

Om företagsstöd beviljas som försumbart stöd, krävs det för beviljande av stöd att sökanden lämnar stödmyndigheten en utredning om det försumbara stöd som redan beviljats och betalats ut till sökanden samt att beloppet av nämnda stöd inte överstiger det maximibelopp för försumbara stöd som före-

skrivs i Europeiska gemenskapens lagstiftning. Om stöd beviljas för något annat ändamål än sökandens företagsverksamhet eller om stöd överförs på det sätt som avses i 9 §, är det ett krav för beviljande av stöd att en motsvarande utredning lämnas separat för varje företag som deltar i den åtgärd som stöds samt att stödbeloppet inte för något av de deltagande företagen överstiger maximibeloppet av försumbart stöd.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om tillämpningen av Europeiska gemenskapens lagstiftning om statligt stöd på stöd enligt denna lag och om förutsättningarna för beviljande av försumbart stöd.

17 §

Utvecklingsprojekt

Stöd för utvecklingsprojekt kan beviljas ett offentligrättsligt samfund eller en privaträttslig sammanslutning eller en stiftelse för verksamhet som avses i 6 § 6 och 7 punkten.

19 §

Allmännyttiga investeringsprojekt

Stöd för investeringsprojekt kan beviljas ett offentligrättsligt samfund eller en privaträttslig sammanslutning eller en stiftelse för verksamhet som avses i 6 § 6 punkten.

Stöd kan beviljas för kostnader som orsakas av investeringar. Om det är fråga om en bygginvestering kan stöd beviljas för planeringskostnader. För markförvärv kan stöd beviljas endast då mark förvärvas i samband med en byggnad.

20 §

Samordningsprojekt

Stöd för samordningsprojekt kan beviljas en lokal aktionsgrupp för verksamhet enligt 6 § 6 punkten. En förutsättning för att stöd ska beviljas är att den lokala aktionsgruppen genom ett öppet urvalsförfarande för sam-

man allmännyttiga utvecklings- och investeringsprojekt som genomförs inom dess område och avses i 17 och 19 § samt samordnar dem. Utan hinder av bestämmelserna i 9 § om förutsättningarna för överföring av stöd kan stöd för ett samordningsprojekt överföras till en fysisk person.

21 §

Villkor och begränsningar när det gäller att bevilja projektstöd

Ett villkor för beviljande av projektstöd är att projektets resultat allmänt kan tillgodogöras. Om stödet beviljas för en åtgärd som innebär att stödet betraktas som ett sådant statligt stöd som avses i artikel 87 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, gäller vid beviljandet av stödet vad som i 16 § föreskrivs om de förutsättningar och begränsningar som gäller beviljande av statligt stöd.

23 §

Tiden för genomförande av åtgärder

En åtgärd som stöds med företagsstöd ska i sin helhet genomföras inom två år efter att stödet beviljats. En kortare frist kan dock bestämmas för genomförande av en åtgärd som stöds, om detta är motiverat med hänsyn till det sätt på vilket åtgärden genomförs eller företagsverksamhetens art. Om startstöd söks i samband med investeringsstöd räknas fristen för genomförande av åtgärden från det att investeringen är klar eller genomförd.

Åtgärder för vilka har beviljats projektstöd ska i sin helhet genomföras inom den frist som har bestämts i enlighet med 21 § 2 mom.

Arbetskrafts- och näringscentralen kan på ansökan som har gjorts innan fristen löper ut förlänga den frist som avses i 1 och 2 mom. Fristen kan förlängas av godtagbara skäl. Fristen kan förlängas två gånger för högst ett år i sänder. Tiden för genomförande av åtgärder som avses i 2 mom. kan dock uppgå till högst sex år.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om den frist som bestäms för genomförande av åtgärder som stöds.

28 §

Stödansökan

Om stödet ska överföras ska detta nämnas i stödansökan. I ansökan ska de aktörer som stödet ska överföras till specificeras och det avtal som avses i 9 § presenteras. Om sökande är en utvecklingsorganisation, ska till ansökan fogas ett avtal mellan organisationen och det företag som är föremål för stödet.

38 §

Stödbelopp som betalas

Projektstöd och stöd som avses i 14 § 1 mom. 4 punkten betalas i förhållande till de finansieringsandelar som godkänts i stödbeslutet. Stödtagaren ska tillställa myndigheten en utredning om annan offentlig eller privat finansiering.

41 §

Informationssystem för övervakning

För övervakningen av finansiering, beviljande, betalning, inspektion och återkrav av stöd samt av effekterna av stöden finns ett informationssystem för övervakning som består av register. I lagstiftningen om hantering av kunduppgifter inom landsbygdsnäringsförvaltningen föreskrivs hur registren ska föras och användas. Utöver vad som i nämnda lagstiftning bestäms om användningen av register har en lokal aktionsgrupp utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att ur ett register få de uppgifter som är nödvändiga för skötseln av dess uppgifter.

I informationssystemet för övervakning kan följande uppgifter registreras om sökanden, stödtagaren, den åtgärd som stöds samt användningen av stödet:

3) i 1 och 2 punkten avsedda uppgifter om en aktör som deltar i den åtgärd som stöds och till vilken stöd överförs i enlighet med 9 §, samt i 1 punkten avsedda uppgifter om företag som är föremål för stöd enligt 14 § 1 mom. 4 punkten.

43 §

Inspektionsrätt

Jord- och skogsbruksministeriet och Landsbygdsverket kan förrätta inspektioner som gäller den som beviljar stöd och stödtagaren i syfte att utöva tillsyn över att förutsättningarna och villkoren för beviljande, betalning och användning av stöd iaktas. Arbetskrafts- och näringscentralerna har motsvarande rätt i fråga om stödtagarna. Om ett stöd på det sätt som avses i 9 § har överförts på någon annan aktör eller om det är fråga om ett företag som är föremål för stöd enligt 14 § 1 mom. 4 punkten, har de ovan nämnda myndigheterna rätt att granska även denne aktörs eller detta företags ekonomi och verksamhet för att utöva tillsyn över att förutsättningarna och villkoren för beviljande, betalning och användning av stöd iaktas.

44 §

Inspektion

För att inspektionsuppdraget ska kunna skötas på ett lämpligt sätt kan en utomstående revisor befullmäktigas för inspektionen. Revisorn ska vara en i revisionslagen (459/2007) eller en i lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (467/1999) avsedd revisor eller revisionsammanslutning. Revisionsammanslutningen ska utse en för inspektionen huvudansvarig revisor. Vid utförandet av inspektionsuppdraget tillämpas förvaltningslagen (434/2003), språklagen (423/2003), samiska språklagen (1086/2003) samt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. På den revisor som utför inspektionsuppdraget tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt

tjänsteansvar. På skada som orsakas vid inspektionen tillämpas bestämmelserna i skadeståndslagen (412/1974).

Den som utför revisionen har rätt att omhänderta handlingarna och annat material som har samband med användningen av stödet, om detta krävs för att syftet med revisionen ska uppnås. Handlingarna och annat material ska utan dröjsmål returneras när de inte längre behövs för revisionen.

De myndigheter som nämns i 43 § har rätt att utan ersättning få handräckning av polisen för revisionen.

45 §

Avbrytande av betalning av stöd samt återkrav

Arbetskrafts- och näringscentralen är skyldig att avbryta betalningen av stödet samt att återkräva stöd, om

1) villkoren för beviljande eller betalning av stöd inte har uppfyllts,

2) stödtagaren har gett sådana felaktiga eller bristfälliga uppgifter som väsentligt har inverkat på beviljandet eller betalningen av stöd,

3) stödtagaren utan arbetskrafts- och näringscentralens tillstånd, innan den frist som nämns i 24 § gått ut, har överlåtit den företagsverksamhet eller det objektet för den investering som stöds,

4) stödtagaren har vägrat att bistå vid inspektion, eller

5) Europeiska gemenskapens lagstiftning om det stöd för utveckling av landsbygden som medfinansieras av Europeiska gemenskapen eller helt finansieras med nationella medel kräver det.

Ett belopp som uppgår till högst 100 euro behöver dock inte debiteras.

Om stöd har beviljats flera stödstagare gemensamt, svarar alla mottagare solidariskt för återbetalning av stödet.

50 §

Verkställighet av återkravsbeslut

Landsbygdsverket svarar för verkställandet av återkravsbeslut. Återkrav kan genomföras så att det belopp som återkrävs jämte ränta dras av från övriga stöd som betalas till stödtagaren. I så fall måste beslutet om återkrav ha vunnit laga kraft.

Beslut om återkrav kan verkställas genom utsökning efter det att beslutet har vunnit laga kraft. Därvid tillämpas lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

56 §

Besvärsförbud

Ett beslut av arbetskrafts- och näringscentralen som gäller förlängning av fristen enligt 23 § 3 mom. eller tillstånd enligt 24 § 2 och 3 mom. får inte överklagas särskilt genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Innan lagstiftningen om hantering av kunduppgifter inom landsbygdsnäringsförvaltningen träder i kraft ska på användningen och upprätthållandet av register som ingår i det informationssystem för övervakning som avses i 41 § tillämpas vad som föreskrivs i lagen om landsbygdsnäringsregistret (1515/1994).

4.

Lag**om ändring av lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen av den 12 mars 1999 om finansiering av landsbygdsnäringsar (329/1999) 3 §, 6 § 2 mom., 8, 8 a, 9, 13 och 14 §, 3 och 4 kap., 41—43, 46—54, 56 och 57 § samt 65 § 1 mom. 5 punkten,

av dem 3 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 44/2000, 225/2002 och 274/2003, 6 § 2 mom. sådant det lyder i nämnda lag 274/2003, 8, 8 och 13 § sådana de lyder i nämnda lag 44/2000, 9 § sådan den lyder i sistnämnda lag och i nämnda lag 225/2002, 14 § sådan den lyder i nämnda lag 44/2000 och i lag 693/2004, 3 och 4 kap. sådana de lyder jämte ändringar, 41 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lagar 44/2000 och 274/2003 och i lag 425/2007, 42 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 44/2000, 43 och 52 § sådana de lyder delvis ändrade i nämnda lag 425/2007, 46 § sådan den lyder delvis ändrad i sistnämnda lag och i nämnda lag 44/2000, 48 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 274/2003 och 65 § 1 mom. 5 punkten sådan den lyder i nämnda lag 225/2002,

ändras 1, 2, 4, 5 och 7 §, rubriken för 2 kap., 10, 11 och 15 §, 44 § 1 mom., rubriken för 45 § samt 2 och 3 mom., 55, 58, 61, 63 och 64 § samt 65 § 1 mom. 3 och 4 punkten,

av dem 1 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 44/2000, 2, 10, 11 och 15 § samt 65 § 1 mom. 4 punkten sådana de lyder i sistnämnda lag, 5 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lagar 44/2000 och 274/2003, 7 § sådan den lyder delvis ändrad i sistnämnda lag, 44 § 1 mom., 45 § 3 mom. och 63 § sådana de lyder i nämnda lag 425/2007, 55 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lagar 44/2000, 274/2003 och 425/2007, 58 § sådan den lyder delvis ändrad i sistnämnda lag och 64 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lagar 44/2000 och 425/2007, samt

fogas till lagen en ny 12 §, i stället för den 12 § som upphävts genom lag 44/2000, som följer:

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att utveckla landsbygden särskilt genom att främja ett hållbart nyttjande av vattentillgångar, bostadsförhållandena för dem som bedriver jordbruk och bevarandet av kulturarvet på landsbygden.

2 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på stöd som beviljas för vattendragsåtgärder eller investeringar som gäller förbättring av gårdsbruksenheters bostadsförhållanden eller bevarande av gårdsbruksenheters traditionella miljö. Lagen tillämpas dessutom på stöd som i samband

med frivillig skuldsanering beviljas som stöd i anslutning till statliga lån som beviljats av medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond, räntestödslån som beviljats av ett kreditinstitut medel eller i anslutning till statens försäljningsprisfordringar. Stödet kan vara stöd som Europeiska gemenskapen delfinansierar eller som helt finansieras med nationella medel.

Bestämmelserna i 6 kap. tillämpas dock inte på stöd som beviljas för förbättring av gårdsbruksenheters bostadsförhållanden eller bevarande av gårdsbruksenheters traditionella miljö.

På stöd för gårdsbruksenheters bostadsbyggnader och bevarande av gårdsbruksenheters traditionella miljö och på stöd i samband med skuldsanering som beviljas den som bedriver näringsverksamhet enligt lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar (45/2000) eller skoltlagen

(253/1995) tillämpas vad som föreskrivs i de nämnda lagarna.

4 §

Stödets maximibelopp

Stödet får inte tillsammans med annat offentligt stöd som beviljats för åtgärden överskrida det maximala stödbelopp som bestäms i Europeiska gemenskapens lagstiftning.

5 §

Stödtagare

Stöd kan beviljas fysiska personer samt privaträttsliga och offentlighetsrättsliga sammanslutningar, om inte något annat bestäms nedan.

7 §

Styrningen av medlen

Jord- och skogsbruksministeriet ansvarar för att de medel som står till förfogande för ändamål enligt denna lag anvisas de myndigheter som ansvarar för verkställigheten av stöd, samt handhar styrningen av medlen genom att meddela närmare föreskrifter om användningen av medlen än Europeiska gemenskapens bestämmelser, lagbestämmelser, statsrådsbeslut och dispositionsplanen för gårdsbrukets utvecklingsfond.

2 kap.

Finansieringsstöd

10 §

Förutsättningar för stödjande av investeringar som gäller gårdsbruksenheter

Om inte något annat bestäms nedan ska i fråga om beviljande, betalning, övervakning, inspektion och återkrav av investeringsstöd

som i form av understöd eller räntestöd beviljas för förbättring av gårdsbruksenheters bostadsförhållanden eller bevarande av gårdsbruksenheters traditionella miljö tillämpas vad som i lagen om strukturstöd till jordbruket (/) föreskrivs om investeringsstöd för gårdsbruk.

Stöd för förbättring av gårdsbruksenheters bostadsförhållanden eller bevarande av gårdsbruksenheters traditionella miljö kan beviljas fysiska personer eller privaträttsliga sammanslutningar som bedriver eller börjar bedriva jordbruk på gårdsbruksenheten som sin näring (*lantbruksföretagare*). En fysisk person ska ha fyllt 18 år. Den som inte har fyllt 18 år kan beviljas stöd om han eller hon har ingått äktenskap, om han eller hon bedriver jordbruk tillsammans med sina föräldrar eller om det finns andra särskilda skäl att avvika från ålderskravet. Om lantbruksföretagaren är en sammanslutning ska bestämmanderätten i den utövas av en eller flera fysiska personer som uppfyller ålderskravet för stödtagare.

För beviljande av stöd förutsätts dessutom att det kan visas att den gårdsbruksenhet som är föremål för stödet är ekonomiskt livskraftig. Vid valet av åtgärder som stöds fästs avseende vid åtgärdernas ekonomiska och sociala konsekvenser samt vid miljöaspekter och kulturella aspekter. Vid beviljande av stöd tillämpas inte 2 kap. i lagen om strukturstöd till jordbruket eller förutsättningarna enligt 8 § i nämnda lag, med undantag för den förutsättning som gäller sökandens utkomst eller beträffande den förutsättning som gäller bestämmanderätt, eller förutsättningarna enligt 10, 11 och 15 § i nämnda lag.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om de grunder som tillämpas vid bedömningen av gårdsbruksenhets ekonomiska livskraft och vid valet av åtgärder som stöds samt om den förutsättning som gäller bestämmanderätt. Genom förordning av statsrådet föreskrivs dessutom om stödets form, nivå och maximibelopp inom gränserna för de medel som avses i 6 § 1 mom. och inom de gränser som Europeiska gemenskapens lagstiftning ställer. Bestämmelser om godtagbara kostnader per enhet utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

11 §

Stöd för bevarande av gårdsbruksenheters traditionella miljö

Stöd för bevarande av gårdsbruksenheters traditionella miljö kan beviljas lantbruksföretagare för investeringar som avser bevarande av det traditionella landskapet eller byggnader på gårdsbruksenheten.

Stöd kan beviljas som understöd eller räntestöd eller som en kombination av dessa för nödvändiga och skäligen kostnader för investeringar som avses i 1 mom. Stöd beviljas som en procentuell andel av de godtagbara kostnaderna för den åtgärd som stöds. Maximibeloppet av de godtagbara kostnaderna kan fastställas med hjälp av de kostnader per enhet som tillämpas på investeringsobjektet. I annat fall kan det förutsättas en utredning om att kostnaderna är baserade på gängse prisnivå.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om den verksamhet som stöds och om godtagbara kostnader.

12 §

Bostadsfinansiering

Stöd kan beviljas fysiska personer verksamma som lantbruksföretagare för investeringar som syftar till att förbättra bostadsförhållandena på gårdsbruksenheten. Stöd kan dessutom beviljas en person på grundval av vars bestämmanderätt den sammanslutning som verkar som lantbruksföretagare anses uppfylla de krav som gäller stödtagare. Stöd beviljas inte om annat stöd av offentliga medel kan beviljas för ändamålet.

En förutsättning för att stöd ska beviljas är att den bostad som är föremål för stödet används för varaktigt boende av sökanden, av hans eller hennes familjemedlemmar, av dem som arbetar på gårdsbruksenheten eller av den som i samband med generationsväxling avstår från gårdsbruket. Bostaden ska till sin storlek och utrustning stå i ändamålsenlig proportion till det användningsändamål som avses ovan.

Det ska vara ändamålsenligt att bevilja stödet med hänsyn till sökandens ekonomiska

förhållanden. Härvid granskas sökandens totalinkomster.

Stöd beviljas som räntestöd för nödvändiga och skäligen kostnader för investeringar som avses i 1 mom. Stöd beviljas som en procentuell andel av de godtagbara kostnaderna för den åtgärd som stöds. Maximibeloppet av de godtagbara kostnaderna kan fastställas med hjälp av de kostnader per enhet som tillämpas på investeringsobjektet. I annat fall kan det förutsättas en utredning om att kostnaderna är baserade på gängse prisnivå.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om verksamhet som stöds, om förutsättningar som gäller storleken och användningsändamålet för den bostad som är föremål för stödet och sökandens totalinkomster samt om godtagbara kostnader.

15 §

Vattendragsåtgärder

Vattendragsåtgärder kan stödas så att projektet genomförs som statens arbete eller så att understöd beviljas för projektet. Det kan avtalas att det färdigställda arbetet överläts till kommunen eller en annan samarbetspart. Härvid ska också avtalas om de villkor som mottagaren ska iaktta efter överlåtelsen. Statsunderstödslagen (688/2001) tillämpas på beviljande, betalning, inspektion och återkrav av understöd.

Vattendragsåtgärder kan stödas inom ramen för anslag i statsbudgeten. Genom förordning som utfärdas av statsrådet föreskrivs närmare om förutsättningarna för stöd och om stödets maximibelopp.

44 §

Inspektionsrätt

Jord- och skogsbruksministeriet, Landsbygdsverket samt arbetskrafts- och näringscentralerna har rätt att utan förhandsmeddelande låta sina tjänstemän utföra de inspektioner som behövs för övervakningen av att förutsättningarna och villkoren i anslutning till beviljande av stöd som avses i denna lag iakttas.

45 §

Erhållande av uppgifter

Utan hinder av vad som bestäms om hemlighållande av uppgifterna om enskild rörelse eller yrkesutövning, bokföring eller en enskilds ekonomiska ställning eller uppgifter som getts för beskattningen eller skydd för personuppgifter har de myndigheter som verkställer denna lag rätt att av andra myndigheter få de uppgifter om personerna i fråga som är nödvändiga för handläggningen av stödärenden enligt denna lag. Rätten att erhålla uppgifter gäller också de uppgifter om enskild rörelse och yrkesutövning, bokföring, beskattning eller en enskilds ekonomiska ställning som annars ska hållas hemliga. Den myndighet som beviljar stöd kan kräva att den sökande eller stödtagaren ger en utredning om sitt hälsotillstånd till den del hälsotillståndet är av betydelse för näringsutövningen och det annars finns anledning att begära en sådan utredning i det föreliggande fallet.

Det kreditinstitut som beviljat lånet är skyldigt att på en specificerad begäran ge Landsbygdsverket samt arbetskrafts- och näringscentralen sådana uppgifter som är nödvändiga för att utreda om den sökande varit i behov av stöd eller inte. Kreditinstitutet är också skyldigt att ge jord- och skogsbruksministeriet, Landsbygdsverket eller en person som dessa bemyndigat de uppgifter som behövs för att konstatera om lånevillkoren samt berörda gemenskapsrättsakter, denna lag samt de författningar och föreskrifter som utfärdats med stöd av den har iakttagits i övrigt. Den ovan nämnda skyldigheten att lämna uppgifter gäller även sekretessbelagda uppgifter.

55 §

Myndigheter

Verkställigheten av denna lag sköts av jord- och skogsbruksministeriet och Landsbygdsverket samt arbetskrafts- och näringscentralerna.

Beslut om beviljande av stöd för vattendragsåtgärder enligt 15 § fattas av den regionala miljöcentralen inom ramen för de anslag som jord- och skogsbruksministeriet anvisat den för detta ändamål.

58 §

Ändringsökande

I Landsbygdsverkets eller en arbetskrafts- och näringscentralens beslut enligt denna lag får ändring sökas genom besvär hos landsbygdsnäringsnämnden enligt förvaltningsprocesslagen (586/1996).

61 §

Ändringsökande i beslut av landsbygdsnäringsnämnden

I ett beslut av landsbygdsnäringsnämnden som gäller förfall av frivillig skuldsanering får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen. I andra beslut av besvärnämnden får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

63 §

Uttag av avgift för behandling av ärenden

Landsbygdsverkets samt arbetskrafts- och näringscentralens beslut om skuldsanering är avgiftsfria. Även beslut av landsbygdsnäringsnämnden angående skuldsanering är avgiftsfria.

64 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Statsrådet utfärdar vid behov närmare bestämmelser om de omständigheter som enligt Europeiska gemenskapens lagstiftning har överförts på medlemsstaten att bestämma. Genom förordning av statsrådet kan dessutom föreskrivas om det förfarande som ska iakttas vid ansökan om och beviljande av

stöd samt vid tillämpning av bestämmelserna om skuldsanering på lån som beviljats med stöd av tidigare lagstiftning.

Landsbygdsverket meddelar närmare föreskrifter än vad som bestäms i lag och förordning om sökandens självkostnadsandel, skuldsaneringsplanen och förfarandet vid ersättning för kostnader i samband med skuldsanering samt om hur avtal om skuldsanering ska göras upp. Dessutom kan Landsbygdsverket meddela föreskrifter om ansöknings-, avtals- och beslutsformulären.

65 §

Användningen av medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond

Gårdsbrukets utvecklingsfonds medel får, utöver vad som någon annanstans i lag be-

stäms om användningen av dem, användas för

3) gottgörelser, ersättningar och förvaltningsutgifter som lån som beviljats av medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond medför samt för ersättningar i anslutning till statsborgen och för utgifter som statens borgensansvar medför,

4) understöd som avses i 11 §,

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms särskilt genom lag.

5.

Lag**om införande av en lag om ändring av lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Ikraftträdande av lagen om ändring av lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar

Lagen om ändring av lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar (/), nedan *ändringslagen*, träder i kraft den 20 . Med *finansieringslagen* avses i denna lag lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar (329/1999) sådan den lydde vid ikraftträdandet av ändringslagen.

På statens eller ett kreditinstituts fordringar som har uppkommit innan ändringslagen har trätt i kraft tillämpas de bestämmelser, föreskrifter och avtalsvillkor enligt dem som gällde vid ikraftträdandet. De bestämmelser, föreskrifter och avtalsvillkor som avses ovan tillämpas på statens och ett kreditinstituts fordringar enligt finansieringslagen vilka uppkommer efter det att ändringslagen har trätt i kraft. I fråga om de förfaranden som ska tillämpas på fordringar kan de bestämmelser och föreskrifter som avses ovan dock frångås så som föreskrivs i denna lag.

På ärenden som väckts innan ändringslagen har trätt i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet, om inte något annat bestäms nedan.

2 §

Tillämpning av bestämmelser som gäller programperioden 2000—2006

På program och motsvarande nationella program och stödsystem, som genomförts med stöd av finansieringslagen, enligt rådets förordning (EG) nr 1260/1999 om allmänna bestämmelser för strukturfonderna och rådets förordning (EG) nr 1257/1999 om stöd från

Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ) till utveckling av landsbygden och om ändring och upphävande av vissa förordningar samt på betalning, övervakning, inspektion och återkrav av stöd enligt ett sådant program eller stödsystem tillämpas gemenskapens nämnda lagstiftning och den nationella lagstiftningen om genomförandet av den, om inte något annat följer av Europeiska gemenskapens lagstiftning.

3 §

Stöd som beviljats på basis av ett flerårigt avtal

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan föreskrivas om årlig fördelning av medel för sådana stöd som utifrån ett flerårigt avtal enligt ordalydelsen i 11 § i finansieringslagen har beviljats för miljöåtgärder som avses i artikel 22 i rådets förordning (EG) nr 1257/1999.

4 §

Gottgörelser och ersättningar till kreditinstitut

Genom förordning av statsrådet kan föreskrivas om förfarandet för konstaterande av stödtagares insolvens och slutliga förlust enligt 27 och 32 § i finansieringslagen. Genom förordning av statsrådet kan dessutom föreskrivas om förfaranden som ska tillämpas vid ersättning för förvaltningsutgifter i anslutning till lån, ersättning för kreditinstitutens utgifter på grund av förmedling av avgifter som tas ut för statsborgen samt vid ansökan om och betalning och återkrav av gottgörelse när det gäller statliga lån som med stöd av fi-

nansieringslagen och tidigare lagstiftning beviljats av medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond.

5 §

Penningrörelse som gäller stöd i anslutning till lån

Genom förordning av statsrådet kan föreskrivas om förfarandet vid redovisning av den borgensavgift som avses i 32 § i finansieringslagen samt av amorteringar och räntor på statliga lån som med stöd av finansieringslagen och tidigare lagstiftning beviljats av medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond. Genom förordning av statsrådet kan dessutom föreskrivas om förfarandet vid förmedling av betalningar av räntestöd som beviljats med stöd av finansieringslagen samt tidigare lagstiftning.

Om verksamheten för det kreditinstitut enligt 3 § 1 mom. 7 punkten i finansieringslagen eller det centrala finansiella institut enligt 8 punkten i samma lagrum som ansvarar för uppgifterna i anslutning till statliga lån, statsborgen eller räntestöd som beviljats med stöd av finansieringslagen eller tidigare lagstiftning förändras så att den som ansvarar för uppgifterna byts ut, ska i fråga om godkännandet av det kreditinstitut eller någon annan sammanslutning som kommer i kreditinstitutets eller det centrala finansiella insti-

tutets ställe tillämpas vad som i 52 § i lagen om strukturstöd till jordbruket (/) föreskrivs om förfarandet vid godkännande. För godkännandet förutsätts att sökanden har administrativa och tekniska förutsättningar att sköta de uppgifter som avses ovan.

6 §

Närmare föreskrifter

Landsbygdsverket kan meddela föreskrifter om tekniska detaljer som gäller

1) det förfarande som kreditinstitutet ska iaktta när egendom som utgör säkerhet för statliga lån förvandlas till pengar genom frivillig skuldsanering, exekutiv auktion eller konkursförfarande,

2) det förfarande som kreditinstitutet ska iaktta vid skötsel och överföring av samt ändring av lånevillkoren för lån som är föremål för stöd som beviljats med stöd av finansieringslagen, samt

3) de ansöknings-, avtals- och beslutsformulär som hänför sig till behandlingen av stöd- och låneärenden, samt lagrings-, uppföljnings- och övervakningssystemen.

7 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den

20 .

6.

Lag**om ändring av lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 16 december 1966 om gårdsbrukets utvecklingsfond (657/1966) 2 §, 3 § 3 mom., 3 a § 2 mom. och 4 § 1 mom., sådana de lyder 2 § och 3 § 3 mom. i lag 46/2000, 3 a § 2 mom. i lag 330/1999 och 4 § 1 mom. i lag 1307/1994, som följer:

2 §

Gårdsbrukets utvecklingsfond bildas av de medel som tillhört kolonisationsfonden, de medel som inflyter genom fondens verksamhet eller som donerats, de medel som genom statsbudgeten överförs till fonden samt de medel som med stöd av 13 § i lagen om förvaltning av program som hänför sig till utveckling av landsbygden (532/2006) intäktförs till fonden som en delfinansiering av det stöd som finansieras med fondens medel.

3 §

Medlen i gårdsbrukets utvecklingsfond ska användas så att syftena enligt lagen om strukturstöd till jordbruket (/), lagen om stöd för utveckling av landsbygden (1443/2006), lagen om finansiering av landsbygdsnärings (329/1999) och lagen om finansiering av renhushållning och naturnärings (45/2000) främjas.

3 a §

Uppgörandet och undertecknandet av köpebrev i fråga om egendom som överlåtits

för ändamål som avses i 3 § 1 mom. sköts på statens vägnar av arbetskrafts- och näringscentralen. Köparen ska underteckna köpebrevet inom en av arbetskrafts- och näringscentralen utsatt tid av 30 dygn vid äventyr att arbetskrafts- och näringscentralen kan anse att rätten till inköp har förfallit.

4 §

Den årliga dispositionsplanen för gårdsbrukets utvecklingsfond fastställs av jord- och skogsbruksministeriet. Dispositionsplanen ska omfatta en uppskattning av fondens inkomster samt en plan över hur medlen ska användas. I planen ska medel anvisas särskilt för placeringsutgifter och särskilt för konsumtionsutgifter. I planen ska även specificeras de placeringsutgifter och konsumtionsutgifter vilka det är möjligt att delfinansiera med medel från Europeiska gemenskapen.

Denna lag träder i kraft den

20 .

7.

Lag**om ändring av 14 § i lagen om överlåtelseskatt**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 29 november 1996 om överlåtelseskatt (931/1996) 14 § 1 mom.
2 punkten, sådan den lyder i lag 52/2000, som följer:

14 §

Vissa överlåtelser enligt landsbygdsnäringslagstiftningen

Skatt betalas inte, om

2) förvärvaren för förvärv av fastigheten eller en del därav har beviljats lån enligt någon av de lagar som avses i 1 punkten eller räntestödslån enligt lagen om strukturstöd till jordbruket (/), eller om

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

På förvärv av en fastighet eller en del därav som har genomförts innan denna lag har trätt i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet, om inte något annat föreskrivs nedan.

Denna lag tillämpas på förvärv av en fastighet eller en del därav som genomförts före ikraftträdandet och tidigast den 1 januari 2008 och för vilket har beviljats lån enligt lagen om strukturstöd till jordbruket.

På skattefrihet som gäller sådant förvärv av en fastighet eller en del därav för vilket har beviljats lån enligt lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar (329/1999) tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. Om på förvärvaren senast den 31 december 2007 har överförts ansvaret för ett lån för förvärv av fastigheten eller en del därav enligt den nämnda lagen, den lagstiftning som avses i 14 § 1 mom. 1 eller 2 punkten i lagen om överlåtelseskatt eller den lagstiftning som föregick den och motsvarade den, är överlåtelser skattefri så som avses i 14 § 1 mom. 3 punkten, även om övertagaren i stället för överföringen hade kunnat beviljas lån enligt lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar. Om på förvärvaren den 1 januari 2008 eller därefter, dock innan denna lag har trätt i kraft, har överförts lån enligt den lagstiftning som avses i 14 § 1 mom. 1 eller 2 punkten eller lån enligt den lagstiftning som föregick den och motsvarade den, är överlåtelser skattefri så som avses i 14 § 1 mom. 3 punkten, även om övertagaren uppfyller villkoren för lån som enligt lagen om strukturstöd till jordbruket beviljas för motsvarande ändamål.

Helsingfors den 12 oktober 2007

Republikens President

TARJA HALONEN

Jord- och skogsbruksminister *Sirkka-Liisa Anttila*

*Bilaga
Parallelltext*

3.

Lag

om ändring av lagen om stöd för utveckling av landsbygden

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 29 december 2006 om stöd för utveckling av landsbygden (1443/2006) 18 § 2 mom. och 50 § 3 mom.,
ändras 4 § 5 och 9 punkten, 10 § 3 mom., 11 §, 13 § 1 mom. 3 punkten och 2 mom., 14 § 1 mom. 2 och 3 punkten, 16 § 2 och 3 mom., 17 § 1 mom., 19 § 1 och 2 mom., 20 § 1 mom., 21 § 3 mom., 23 §, 28 § 2 mom., 38 § 2 mom., 41 § 1 mom. och 2 mom. 3 punkten, 43 §, 44 § 2 mom., 45, 50 och 56 § samt
fogas till lagen en ny 11 a §, till 14 § 1 mom. en ny 4 punkt och till 44 § nya 4 och 5 mom. som följer:

Gällande lydelse

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

5) första gradens förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter sådan sorter-
ing, packning, förvaring, förädling eller an-
nan behandling efter vilken produkten allt-
jämt är en jordbruksprodukt,

9) investering uppförande, utvidgande, re-
paration och förvärv av en byggnad eller en
konstruktion samt annat förvärv av materiella
eller immateriella anläggningstillgångar,

Föreslagen lydelse

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

5) första gradens förädling och **saluföring**
av jordbruksprodukter sådan behandling ef-
ter vilken produkten alltjämt är en jordbruks-
produkt, samt utsläppande av produkten på
marknaden; som verksamhet av det slag som
avses ovan betraktas dock inte sådana på en
gårdsbruksenhet vidtagna åtgärder som är
nödvändiga för att bereda produkten för den
första försäljningen och inte heller producen-
tens första försäljning av produkten, om inte
försäljningen sker i lokaler som enkom re-
serverats för detta ändamål,

9) investering uppförande, utvidgande, re-
paration eller förvärv av en byggnad, kon-
struktion eller anläggning samt annat förvärv
av materiella eller immateriella anläggnings-
tillgångar,

10 §

Förutsättningar som gäller finansieringen av stödet och dess belopp

Stöd kan inte beviljas till den del den offentliga finansieringens andel av de godtagbara kostnaderna för den åtgärd som stöds överstiger det maximibelopp för offentlig finansiering som föreskrivs i Europeiska gemenskapens lagstiftning eller när det är fråga om stöd som baserar sig på ett program, det maximibelopp för offentlig finansiering som anges i programmet.

10 §

Förutsättningar som gäller finansieringen av stödet och dess belopp

Stöd kan inte beviljas till den del den offentliga finansieringens andel av de godtagbara kostnaderna för den åtgärd som stöds överstiger det maximibelopp för offentlig finansiering som föreskrivs i Europeiska gemenskapens lagstiftning. *Med offentligt stöd avses då finansiering som beviljats av Europeiska gemenskapen, staten eller ett annat offentligt organ eller någon annan förmån med ett värde som kan bestämmas i pengar. När det är fråga om stöd som baserar sig på ett program får den i stödet ingående offentliga finansieringen inte överskrida det maximibelopp för offentlig finansiering som anges i programmet.*

11 §

Förutsättningar som gäller mottagare av företagsstöd

Företagsstöd kan beviljas

- 1) företag som deltar i idkande av jordbruk på en gårdsbruksenhet (*jordbruksföretag*),
- 2) företag som sysselsätter färre än 10 arbetstagare och har en årlig omsättning eller årlig balansomslutning om högst 2 miljoner euro (*mikroföretag*), och
- 3) företag som sysselsätter färre än 250 arbetstagare och har en årlig omsättning om högst 50 miljoner euro eller årlig balansomslutning om högst 43 miljoner euro (*små och medelstora företag*).

Företagsstöd kan beviljas företag med verksamhetsställe i Finland eller, i fråga om stöd som baserar sig på ett program, med verksamhetsställe inom programmets tillämpningsområde. I fråga om ett företag som utgör en sammanslutning skall hemorten vara belägen inom Europeiska gemenskapen.

Företagsstöd kan beviljas företag som har förutsättningar att bedriva kontinuerligt lönsam verksamhet och som har tillräcklig yrkeskunskap för den företagsverksamhet som

11 §

Mottagare av företagsstöd

Företagsstöd kan beviljas

- 1) företag som deltar i idkande av jordbruk på en gårdsbruksenhet (*jordbruksföretag*),
- 2) företag som sysselsätter färre än 10 arbetstagare och har en årlig omsättning eller årlig balansomslutning om högst 2 miljoner euro (*mikroföretag*), och
- 3) företag som sysselsätter färre än 250 arbetstagare och har en årlig omsättning om högst 50 miljoner euro eller årlig balansomslutning om högst 43 miljoner euro (*små och medelstora företag*).

Dessutom kan företagsstöd beviljas sådana privaträttsliga sammanslutningar eller offentligrättsliga samfund till vilkas uppgifter eller affärsidé hör att producera tjänster för företag (*utvecklingsorganisation*).

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

stödet avser. En förutsättning för att stöd skall beviljas är att företaget lägger fram utredningar om sin ekonomiska ställning samt om tillräcklig yrkeskunskap.

När företagsstöd beviljas ett jordbruksföretag eller mikroföretag som utgör en sammanslutning är en förutsättning för stödet att bestämmänderätten i sammanslutningen innehas av en eller flera fysiska personer som uppfyller kraven i fråga om stödtagarens ålder och yrkeskunskap samt i fråga om jordbruksföretag kraven gällande idkande av jordbruk.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om grunderna för bedömningen av företagsstorlek, tillräcklig yrkeskunskap, ekonomisk ställning samt bestämmänderätt.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om grunderna för bedömningen av företagsstorlek.

11 a §

Förutsättningar som gäller mottagare av företagsstöd

Företagsstöd kan beviljas företag med verksamhetsställe i Finland eller, i fråga om stöd som baserar sig på ett program, med verksamhetsställe inom programmets tillämpningsområde. I fråga om ett företag som utgör en sammanslutning ska hemorten vara belägen inom Europeiska gemenskapen.

Företagsstöd kan beviljas företag som har förutsättningar att bedriva kontinuerligt lönsam verksamhet och som har tillräcklig yrkeskunskap för den företagsverksamhet som stödet avser. En förutsättning för att stöd ska beviljas är att företaget lägger fram utredningar om sin ekonomiska ställning samt om tillräcklig yrkeskunskap.

När företagsstöd beviljas ett jordbruksföretag eller mikroföretag som utgör en sammanslutning är en förutsättning för stödet att bestämmänderätten i sammanslutningen innehas av en eller flera fysiska personer som uppfyller kraven i fråga om stödtagarens ålder och yrkeskunskap samt i fråga om jordbruksföretag kraven gällande idkande av jordbruk.

Företagsstöd kan beviljas en utvecklingsorganisation som har tillräckliga ekonomiska

och administrativa förutsättningar att genomföra den åtgärd som stöds. Det företag som är föremål för stödet ska då uppfylla de förutsättningar som tillämpas i det fall att företaget beviljas stöd för verksamhet enligt 6 § 1—4 punkten. Ytterligare en förutsättning är att utvecklingsorganisationen avtalar med det företag som är föremål för stödet om uppfyllande av förutsättningarna för beviljande av stöd och om iakttagande av stödvillkoren.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om tillräcklig yrkeskunskap, ekonomisk ställning samt bestämmanderätt.

13 §

Investeringsstöd för företag

Investeringsstöd för företag kan beviljas

3) små och medelstora företag för ökad produktivitet när det gäller företagsverksamheten för första gradens förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter, förbättring av produktkvaliteten samt internationalisering av verksamheten.

Investeringsstöd för företag kan beviljas för kostnaderna för ritande, uppförande, utvidgande, reparation och förvärv av en byggnad samt för förvärv av immateriella rättigheter, maskiner och anordningar. Stöd kan beviljas för kostnaderna för förvärv av mark i samband med förvärv av en byggnad.

13 §

Investeringsstöd för företag

Investeringsstöd för företag kan beviljas

3) små och medelstora företag för ökad produktivitet när det gäller företagsverksamheten för första gradens förädling och *saluföring* av jordbruksprodukter, förbättring av produktkvaliteten samt internationalisering av verksamheten.

Stöd kan beviljas för kostnader som orsakas av investeringar. Om det är fråga om en bygginvestering kan stöd beviljas för planeringskostnader. För markförvärv kan stöd beviljas endast då mark förvärvas i samband med en byggnad.

14 §

Stöd för utveckling av företag

Stöd för utveckling av företag kan beviljas

2) mikroföretag för verksamhet enligt 6 § 2—4 punkten,

3) små och medelstora företag för ökad produktivitet när det gäller företagsverksamheten för första gradens förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter, förbättring av produktkvaliteten samt internationalisering av verksamheten.

14 §

Stöd för utveckling av företag

Stöd för utveckling av företag kan beviljas

2) mikroföretag för verksamhet enligt 6 § 2—4 punkten,

3) små och medelstora företag för ökad produktivitet när det gäller företagsverksamheten för första gradens förädling och *saluföring* av jordbruksprodukter, förbättring av produktkvaliteten samt internationalisering av verksamheten, *och*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

4) utvecklingsorganisationer för produktion av tjänster för verksamhet i enlighet med 1—3 punkten.

16 §

Tillämpning av bestämmelserna om statligt stöd

Om ett företagsstöd beviljas som försumbart stöd, krävs det för beviljande av stöd att sökanden lämnar stödmyndigheten en utredning om det försumbara stöd som redan beviljats och betalats ut till sökanden samt att beloppet av nämnda stöd inte överstiger det maximibelopp för försumbara stöd som föreskrivs i Europeiska gemenskapens lagstiftning. Om företagsstöd överförs på det sätt som avses i 9 §, är det ett krav för beviljande av stöd att en motsvarande utredning lämnas separat för varje företag som deltar i den åtgärd som stöds samt att stödbeloppet inte för något av de deltagande företagen överstiger maximibeloppet av försumbart stöd.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om tillämpningen av Europeiska gemenskapens lagstiftning om statligt stöd på företagsstöd enligt detta kapitel och om förutsättningarna för beviljande av försumbart stöd.

17 §

Utvecklingsprojekt

Stöd för utvecklingsprojekt kan beviljas ett offentligt samfund eller en privaträttslig sammanslutning eller en stiftelse för verksamhet som avses i 6 § 6 och 7 punkten. Stöd beviljas dock inte företag och inte heller för sådana åtgärder som leder till att stödet blir statligt stöd enligt artikel 87 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

16 §

Tillämpning av bestämmelserna om statligt stöd

Om företagsstöd beviljas som försumbart stöd, krävs det för beviljande av stöd att sökanden lämnar stödmyndigheten en utredning om det försumbara stöd som redan beviljats och betalats ut till sökanden samt att beloppet av nämnda stöd inte överstiger det maximibelopp för försumbara stöd som föreskrivs i Europeiska gemenskapens lagstiftning. Om stöd beviljas för något annat ändamål än sökandens företagsverksamhet eller om stöd överförs på det sätt som avses i 9 §, är det ett krav för beviljande av stöd att en motsvarande utredning lämnas separat för varje företag som deltar i den åtgärd som stöds samt att stödbeloppet inte för något av de deltagande företagen överstiger maximibeloppet av försumbart stöd.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om tillämpningen av Europeiska gemenskapens lagstiftning om statligt stöd på stöd enligt denna lag och om förutsättningarna för beviljande av försumbart stöd.

17 §

Utvecklingsprojekt

Stöd för utvecklingsprojekt kan beviljas ett offentligt samfund eller en privaträttslig sammanslutning eller en stiftelse för verksamhet som avses i 6 § 6 och 7 punkten.

18 §

Utbildningsprojekt

Om stöd för utbildningsprojekt beviljas för ordnande av sådan utbildning som leder till att stödet blir statligt stöd enligt artikel 87 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, gäller när stödet beviljas vad som i 16 § föreskrivs om villkor och begränsningar när det gäller att bevilja statligt stöd.

19 §

Allmännyttiga investeringsprojekt

Stöd för investeringsprojekt kan beviljas ett offentligt samfund eller en privaträttslig sammanslutning eller en stiftelse för verksamhet som avses i 6 § 6 punkten. *Stöd beviljas emellertid inte företag och inte heller för sådana åtgärder som leder till att stödet blir statligt stöd enligt artikel 87 i Fördraget om upprättande av Europeiska gemenskapen.*

Stöd för investeringsprojekt kan beviljas för kostnaderna för ritande, uppförande, reparation, utvidgande och förvärv av en byggnad eller konstruktion samt för förvärv av immateriella rättigheter, maskiner och anordningar. Stöd kan beviljas för kostnaderna för förvärv av mark i samband med förvärv av en byggnad.

20 §

Samordningsprojekt

Stöd för samordningsprojekt kan beviljas en lokal aktionsgrupp för verksamhet enligt 6 § 6 punkten. En förutsättning för att stöd skall beviljas är att den lokala aktionsgruppen genom ett öppet urvalsförfarande för samman allmännyttiga utvecklings- och investeringsprojekt som genomförs inom dess område och avses i 17 och 19 § samt samordnar dem. Utan hinder av bestämmelserna i 9 § om förutsättningarna för överföring av stöd kan stöd för ett samordningsprojekt överföras till en

18 §

Utbildningsprojekt

(2 mom. upphävs)

19 §

Allmännyttiga investeringsprojekt

Stöd för investeringsprojekt kan beviljas ett offentligt samfund eller en privaträttslig sammanslutning eller en stiftelse för verksamhet som avses i 6 § 6 punkten.

Stöd kan beviljas för kostnader som orsakas av investeringar. Om det är fråga om en bygginvestering kan stöd beviljas för planeringskostnader. För markförvärv kan stöd beviljas endast då mark förvärvas i samband med en byggnad.

20 §

Samordningsprojekt

Stöd för samordningsprojekt kan beviljas en lokal aktionsgrupp för verksamhet enligt 6 § 6 punkten. En förutsättning för att stöd ska beviljas är att den lokala aktionsgruppen genom ett öppet urvalsförfarande för samman allmännyttiga utvecklings- och investeringsprojekt som genomförs inom dess område och avses i 17 och 19 § samt samordnar dem. Utan hinder av bestämmelserna i 9 § om förutsättningarna för överföring av stöd kan stöd för ett samordningsprojekt överföras till en

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

fysisk person *eller en privaträttslig samslutning. Stödet får ändå inte överföras till ett företag.*

fysisk person.

21 §

Villkor och begränsningar när det gäller att bevilja projektstöd

Ett villkor för beviljande av projektstöd är att projektets resultat allmänt kan tillgodogöras.

21 §

Villkor och begränsningar när det gäller att bevilja projektstöd

Ett villkor för beviljande av projektstöd är att projektets resultat allmänt kan tillgodogöras. *Om stödet beviljas för en åtgärd som innebär att stödet betraktas som ett sådant statligt stöd som avses i artikel 87 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, gäller vid beviljandet av stödet vad som i 16 § föreskrivs om de förutsättningar och begränsningar som gäller beviljande av statligt stöd.*

23 §

Tiden för utförande av åtgärder vid företagsstöd

En åtgärd som stöds med företagsstöd skall i dess helhet genomföras inom två år från det att stödet beviljades. En kortare frist kan dock bestämmas för genomförande av en åtgärd som stöds, om detta är motiverat med hänsyn till det sätt på vilket åtgärden genomförs eller företagsverksamhetens art. Om startstöd söks i samband med investeringsstöd räknas fristen för genomförande av en åtgärd från det att investeringen är klar eller genomförd.

Arbetskrafts- och näringscentralen kan på ansökan som har gjorts innan fristen löper ut förlänga den frist som avses i 1 mom. Fristen kan förlängas av godtagbara skäl. Fristen kan förlängas två gånger för högst ett år i sänder.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare *bestämmelser* om den frist som be-

23 §

*Tiden för **genomförande av åtgärder***

En åtgärd som stöds med företagsstöd ska i sin helhet genomföras inom två år efter att stödet beviljats. En kortare frist kan dock bestämmas för genomförande av en åtgärd som stöds, om detta är motiverat med hänsyn till det sätt på vilket åtgärden genomförs eller företagsverksamhetens art. Om startstöd söks i samband med investeringsstöd räknas fristen för genomförande av åtgärden från det att investeringen är klar eller genomförd.

Åtgärder för vilka har beviljats projektstöd ska i sin helhet genomföras inom den frist som har bestämts i enlighet med 21 § 2 mom.

Arbetskrafts- och näringscentralen kan på ansökan som har gjorts innan fristen löper ut förlänga den frist som avses i 1 och 2 mom. Fristen kan förlängas av godtagbara skäl. Fristen kan förlängas två gånger för högst ett år i sänder. *Tiden för genomförande av åtgärder som avses i 2 mom. kan dock uppgå till högst sex år.*

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om den frist som bestäms för ge-

stäms för genomförande av en åtgärd som stöds.

nomförande av *åtgärder* som stöds.

28 §

Stödansökan

Om stödet skall överföras skall detta nämnas i stödansökan. I ansökan skall de aktörer som stödet skall överföras till specificeras och det avtal som avses i 9 § presenteras.

28 §

Stödansökan

Om stödet ska överföras ska detta nämnas i stödansökan. I ansökan ska de aktörer som stödet ska överföras till specificeras och det avtal som avses i 9 § presenteras. *Om sökande är en utvecklingsorganisation, ska till ansökan fogas ett avtal mellan organisationen och det företag som är föremål för stödet.*

38 §

Stödbelopp som betalas

Projektstöd betalas i förhållande till de finansieringsandelar som godkänts i stödbeslutet. Den som tar emot ett projektstöd skall tillstålla myndigheten en utredning om annan offentlig eller privat finansiering.

38 §

Stödbelopp som betalas

Projektstöd *och stöd som avses i 14 § 1 mom. 4 punkten* betalas i förhållande till de finansieringsandelar som godkänts i stödbeslutet. *Stödtagaren* ska tillstålla myndigheten en utredning om annan offentlig eller privat finansiering.

41 §

Informationssystem för övervakning

För övervakningen av finansiering, beviljande, betalning, inspektion och återkrav av stöd samt av effekterna av stöden finns ett informationssystem för övervakning som består av register. I lagen om landsbygdsnäringsregistret (1515/1994) finns bestämmelser om hur registren skall föras och användas. Utöver vad som i nämnda lag bestäms om användningen av register har en lokal aktionsgrupp utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att ur ett register få de uppgifter som är nödvändiga för skötseln av dess uppgifter.

I informationssystemet för övervakning kan följande uppgifter registreras om sökanden,

41 §

Informationssystem för övervakning

För övervakningen av finansiering, beviljande, betalning, inspektion och återkrav av stöd samt av effekterna av stöden finns ett informationssystem för övervakning som består av register. I *lagstiftningen om hantering av kunduppgifter inom landsbygdsnäringsförvaltningen föreskrivs* hur registren ska föras och användas. Utöver vad som i nämnda *lagstiftning* bestäms om användningen av register har en lokal aktionsgrupp utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att ur ett register få de uppgifter som är nödvändiga för skötseln av dess uppgifter.

I informationssystemet för övervakning kan följande uppgifter registreras om sökanden,

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

stödtagaren, den åtgärd som stöds samt användningen av stödet:

den, stödtagaren, den åtgärd som stöds samt användningen av stödet:

3) i 1 och 2 punkten avsedda uppgifter om en sådan aktör som deltar i den åtgärd som stöds och till vilken stöd överförs i enlighet med 9 §,

3) i 1 och 2 punkten avsedda uppgifter om en aktör som deltar i den åtgärd som stöds och till vilken stöd överförs i enlighet med 9 §, *samt i 1 punkten avsedda uppgifter om företag som är föremål för stöd enligt 14 § 1 mom. 4 punkten.*

43 §

43 §

*Inspektionsrätt**Inspektionsrätt*

Jord- och skogsbruksministeriet och Landsbygdsverket kan förrätta inspektioner som gäller den som beviljar stöd och stödtagaren i syfte att utöva tillsyn över att förutsättningarna och villkoren för beviljande, betalning och användning av stöd iakttas. Arbetskrafts- och näringscentralerna har motsvarande rätt i fråga om stödtagarna. Om ett stöd på det sätt som avses i 9 § överförs på någon annan aktör, har de ovan nämnda myndigheterna rätt att granska även dennes ekonomi och verksamhet för att utöva tillsyn över att förutsättningarna och villkoren för beviljande, betalning och användning av stöd iakttas.

Jord- och skogsbruksministeriet och Landsbygdsverket kan förrätta inspektioner som gäller den som beviljar stöd och stödtagaren i syfte att utöva tillsyn över att förutsättningarna och villkoren för beviljande, betalning och användning av stöd iakttas. Arbetskrafts- och näringscentralerna har motsvarande rätt i fråga om stödtagarna. Om ett stöd på det sätt som avses i 9 § *har* överförs på någon annan *aktör eller om det är fråga om ett företag som är föremål för stöd enligt 14 § 1 mom. 4 punkten*, har de ovan nämnda myndigheterna rätt att granska även *denne aktörs eller detta företags* ekonomi och verksamhet för att utöva tillsyn över att förutsättningarna och villkoren för beviljande, betalning och användning av stöd iakttas.

44 §

44 §

*Inspektion**Inspektion*

För att inspektionsuppdraget skall kunna skötas på ett lämpligt sätt kan en utomstående revisor befullmäktigas för inspektionen. Revisorn skall vara en i revisionslagstiftningen avsedd revisor eller revisionssammanslutning. Revisionssammanslutningen skall utse en för inspektionen huvudansvarig revisor. Vid utförandet av inspektionsuppdraget tillämpas förvaltningslagen, språklagen, samtiska språklagen samt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. På den revisor som utför inspektionsuppdraget tillämpas be-

För att inspektionsuppdraget ska kunna skötas på ett lämpligt sätt kan en utomstående revisor befullmäktigas för inspektionen. Revisorn ska vara en i *revisionslagen (459/2007) eller en i lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (467/1999)* avsedd revisor eller revisionssammanslutning. Revisionsammanslutningen ska utse en för inspektionen huvudansvarig revisor. Vid utförandet av inspektionsuppdraget tillämpas förvaltningslagen (434/2003), språklagen (423/2003), sa-

stämmelelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. På skada som orsakas vid inspektionen tillämpas bestämmelserna i skadeståndslagen.

miska språklagen (1086/2003) samt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. På den revisor som utför inspektionsuppdraget tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. På skada som orsakas vid inspektionen tillämpas bestämmelserna i skadeståndslagen (412/1974).

Den som utför revisionen har rätt att omhänderta handlingarna och annat material som har samband med användningen av stödet, om detta krävs för att syftet med revisionen ska uppnås. Handlingarna och annat material ska utan dröjsmål returneras när de inte längre behövs för revisionen.

De myndigheter som nämns i 43 § har rätt att utan ersättning få handräckning av polisen för revisionen.

45 §

Avbrytande av betalning av stöd samt återkrav

Arbetskrafts- och näringscentralen är skyldig att avbryta betalningen av ett stöd samt att av stödtagaren återkräva ett stöd som betalats felaktigt eller utan grund, om

1) villkoren för beviljande eller betalning av stöd inte har uppfyllts,

2) stödtagaren har gett sådana felaktiga eller bristfälliga uppgifter som väsentligt har inverkat på beviljandet eller betalningen av stöd,

3) stödtagaren utan arbetskrafts- och näringscentralens tillstånd har överlåtit objektet för den investering som stöds innan fem år förflutit från betalningen av den sista stödposten,

4) stödtagaren utan arbetskrafts- och näringscentralens tillstånd har överlåtit den företagsverksamhet som stöds innan fem år förflutit från betalningen av den sista stödposten,

5) stödtagaren vägrar att bistå vid inspektion, eller

6) Europeiska gemenskapens lagstiftning om det stöd för utveckling av landsbygden som medfinansieras av Europeiska gemenskapen eller helt finansieras med nationella medel kräver det.

45 §

Avbrytande av betalning av stöd samt återkrav

Arbetskrafts- och näringscentralen är skyldig att avbryta betalningen av stödet samt att återkräva stöd, om

1) villkoren för beviljande eller betalning av stöd inte har uppfyllts,

2) stödtagaren har gett sådana felaktiga eller bristfälliga uppgifter som väsentligt har inverkat på beviljandet eller betalningen av stöd,

3) stödtagaren utan arbetskrafts- och näringscentralens tillstånd, innan den frist som nämns i 24 § gått ut, har överlåtit den företagsverksamhet eller det objektet för den investering som stöds,

4) stödtagaren har vägrat att bistå vid inspektion, eller

5) Europeiska gemenskapens lagstiftning om det stöd för utveckling av landsbygden som medfinansieras av Europeiska gemenskapen eller helt finansieras med nationella medel kräver det.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Ett belopp som uppgår till högst 100 euro behöver dock inte debiteras.

Ett belopp som uppgår till högst 100 euro behöver dock inte debiteras.

Om stöd har beviljats flera stödstagare gemensamt, svarar alla mottagare solidariskt för återbetalning av stödet.

50 §

50 §

*Genomförande av återkrav***Verkställighet av återkravsbeslut**

Landsbygdsverket svarar för genomförandet av återkrav. Återkrav kan genomföras så att det belopp som återkrävs jämte ränta dras av från övriga stöd som betalas till stödtagaren. I så fall måste beslutet om återkrav ha vunnit laga kraft.

Landsbygdsverket svarar för verkställandet av återkravsbeslut. Återkrav kan genomföras så att det belopp som återkrävs jämte ränta dras av från övriga stöd som betalas till stödtagaren. I så fall måste beslutet om återkrav ha vunnit laga kraft.

Ett beslut om återkrav kan verkställas genom utsökning efter det att beslutet vunnit laga kraft.

Beslut om återkrav kan verkställas genom utsökning efter det att beslutet har vunnit laga kraft. Därvid tillämpas lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

(3 mom. upphävs)

En återkravsfordran preskriberas fem år efter det att beslut om återkrav fattats, om inte preskriptionen har avbrutits före det. Från den tidpunkt då preskriptionen avbröts börjar en ny preskriptionstid om fem år.

56 §

56 §

*Besvärsförbud**Besvärsförbud*

Ett beslut av Arbetskrafts- och näringscentralen som gäller förlängning av fristen enligt 23 § 2 mom. eller tillstånd enligt 24 § 2 och 3 mom. får inte överklagas särskilt genom besvär.

Ett beslut av Arbetskrafts- och näringscentralen som gäller förlängning av fristen enligt 23 § 3 mom. eller tillstånd enligt 24 § 2 och 3 mom. får inte överklagas särskilt genom besvär.

*Denna lag träder i kraft den 20 .
Innan lagstiftningen om hantering av kunduppgifter inom landsbygdsnäringsförvaltningen träder i kraft ska på användningen och upprätthållandet av register som ingår i det informationssystem för övervakning som avses i 41 § tillämpas vad som föreskrivs i lagen om landsbygdsnäringsregistret (1515/1994).*

4.

Lag**om ändring av lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen av den 12 mars 1999 om finansiering av landsbygdsnäringsar (329/1999) 3 §, 6 § 2 mom., 8, 8 a, 9, 13 och 14 §, 3 och 4 kap., 41—43, 46—54, 56 och 57 § samt 65 § 1 mom. 5 punkten,

av dem 3 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 44/2000, 225/2002 och 274/2003, 6 § 2 mom. sådant det lyder i nämnda lag 274/2003, 8, 8 och 13 § sådana de lyder i nämnda lag 44/2000, 9 § sådan den lyder i sistnämnda lag och i nämnda lag 225/2002, 14 § sådan den lyder i nämnda lag 44/2000 och i lag 693/2004, 3 och 4 kap. sådana de lyder jämte ändringar, 41 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lagar 44/2000 och 274/2003 och i lag 425/2007, 42 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 44/2000, 43 och 52 § sådana de lyder delvis ändrade i nämnda lag 425/2007, 46 § sådan den lyder delvis ändrad i sistnämnda lag och i nämnda lag 44/2000, 48 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 274/2003 och 65 § 1 mom. 5 punkten sådan den lyder i nämnda lag 225/2002,

ändras 1, 2, 4, 5 och 7 §, rubriken för 2 kap., 10, 11 och 15 §, 44 § 1 mom., 45 § 2 och 3 mom., 55, 58, 61, 63 och 64 § samt 65 § 1 mom. 3 och 4 punkten,

av dem 1 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 44/2000, 2, 10, 11 och 15 § samt 65 § 1 mom. 4 punkten sådana de lyder i sistnämnda lag, 5 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lagar 44/2000 och 274/2003, 7 § sådan den lyder delvis ändrad i sistnämnda lag, 44 § 1 mom., 45 § 3 mom. och 63 § sådana de lyder i nämnda lag 425/2007, 55 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lagar 44/2000, 274/2003 och 425/2007, 58 § sådan den lyder delvis ändrad i sistnämnda lag och 64 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lagar 44/2000 och 425/2007, samt

fogas till lagen en ny 12 §, i stället för den 12 § som upphävts genom lag 44/2000, som följer:

Gällande lydelse

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att utveckla landsbygden, främja näringsverksamheten på landsbygden och göra den mångsidigare, främja ett hållbart nyttjande av förnybara naturtillgångar, stödja utvecklingen av områden med glesbebyggelse och av samhällen samt förbättra gårdsbrukets struktur och verksamhetsbetingelser. I samband med åtgärder enligt denna lag skall de mål som uppställts för Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik samt för regional- och strukturpolitiken beaktas.

I samband med åtgärder enligt denna lag skall särskild vikt fästas vid

Föreslagen lydelse

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att utveckla landsbygden *särskilt genom att främja ett hållbart nyttjande av vattentillgångar, bostadsförhållandena för dem som bedriver jordbruk och bevarandet av kulturarvet på landsbygden.*

1) en ökning av produktiviteten och konkurrenskraften, en ökning av mångsidigheten i landsbygdsföretagens verksamhet och utveckling av landsbygdsföretagen som ekonomiska helheter samt främjande av samverkan,

2) etablering och inledande av annan företagsverksamhet,

3) en förbättring av produktkvaliteten och en förnyelse av produktionen så att den motsvarar marknadens behov,

4) produktion enligt principen om hållbar utveckling, miljöaspekter, principerna om hållbart utnyttjande av vattentillgångarna och en förbättring av arbetsmiljön,

5) de ekonomiska, sociala och kulturella verkningarna av de åtgärder som vidtas samt åtgärdernas verkningar i fråga om jämlikhet och inverkan på sysselsättningen, samt

6) utvecklande av bostadsförhållandena och förbättrande av boendemiljön.

2 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på åtgärder som avses i rådets förordning (EG) nr 1257/1999 om stöd från Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ) till utveckling av landsbygden och om ändring och upphävande av vissa förordningar, nedan EG:s förordning om utveckling av landsbygden. Dessutom tillämpas lagen på av EU delfinansierade stöd som betalas med stöd av Europeiska gemenskapens (EG) förordningar om organisationen av marknaden och på nationella kompletterande åtgärder för utveckling av landsbygden. För att de mål som nämns i denna lag skall uppnås är det möjligt att använda såväl nationella stödsystem som sådana stödsystem som helt eller delvis finansieras med medel från Europeiska gemenskapens strukturfonder eller med andra medel från Europeiska unionen (EU).

I fråga om stöd för förtidspensionering från jordbruk gäller vad som bestäms i lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994).

För åkerbeskogningsåtgärder som delvis finansieras av Europeiska unionen samt för

2 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på stöd som beviljas för vattendragsåtgärder eller investeringar som gäller förbättring av gårdsbruksenheters bostadsförhållanden eller bevarande av gårdsbruksenheters traditionella miljö. Lagen tillämpas dessutom på stöd som i samband med frivillig skuldsanering beviljas som stöd i anslutning till statliga lån som beviljats av medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond, räntestödslån som beviljats av ett kreditinstituts medel eller i anslutning till statens försäljningsprisfordringar. Stödet kan vara stöd som Europeiska gemenskapen delfinansierar eller som helt finansieras med nationella medel.

Bestämmelserna i 6 kap. tillämpas dock inte på stöd som beviljas för förbättring av gårdsbruksenheters bostadsförhållanden eller bevarande av gårdsbruksenheters traditionella miljö.

På stöd för gårdsbruksenheters bostadsbyggnader och bevarande av gårdsbruksen-

andra skogsbruksåtgärder som avses i lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (1094/1996) gäller vad som i nämnda lag och i lagen om fastighetsamägares deltagande i åtgärder enligt lagstiftningen om skogsbruksfinansiering (1349/1996) bestäms om understöd och bidrag, om inte något annat följer av 7 § 1 och 2 mom., 8 eller 9 §, 24 § 2 mom., 51 § eller 58 § 2 mom. i denna lag. Dessutom iakttas bestämmelserna i 4 och 8 a §, 11 § 1 och 4 mom., 13 §, 23 § 1 mom., 41, 44, 45 och 47 §, 55 § 1 och 3 mom., 57 §, 64 § 1 och 3 mom., 66 §, 69 § 1, 2 och 4 mom. samt 70, 74 och 75 § i denna lag.

Dessutom gäller vad som bestäms i lagen om stöd för nyskiften (24/1981), lagen om understödjande av samhällenas vatten- och avloppsåtgärder (56/1980) och lagen om stödjande av grundtorrläggning (947/1997).

Beträffande finansieringen av renhushållningen och naturnäringarna gäller vad som bestäms i lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar (45/2000). Kompensationsbidrag och miljöstöd som avses i 11 § i denna lag, stöd för andra åtgärder för främjande av anpassning och utveckling av landsbygden som avses i 10 § 1 mom. 5 punkten samt stöd för allmänna utvecklingsprojekt enligt 13 § kan dock beviljas också för finansieringen av renhushållningen och naturnäringarna.

Bestämmelserna i 1—4, 6—10, 23, 41, 44—46, 49—56, 58, 63, 64, 67, 69, 74 och 76 § i denna lag tillämpas även på sådant stöd enligt EG:s förordning om utveckling av landsbygden som beviljats inom handelsoch industriministeriets förvaltningsområde för förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter.

Denna lag tillämpas inte på stöd för åtgärder som omfattas av Europeiska gemenskapens gemensamma fiskeripolitik eller på sådana andra åtgärder som finansieras genom Fonden för fiskets utveckling.

3 §

(upphävs)

Definitioner

I denna lag avses med

1) landsbygdsföretag ett företag som idkar

heters traditionella miljö och på stöd i samband med skuldsanering som beviljas den som bedriver näringsverksamhet enligt lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar (45/2000) eller skoltlagen (253/1995) tillämpas vad som föreskrivs i de nämnda lagarna.

gårdsbruk eller bedriver annan företagsverksamhet i anslutning till gårdsbruket,

2) gårdsbruk jordbruk och skogsbruk,

3) jordbruk åkerbruk, boskapskötsel och annan djurhållning, växthusproduktion, trädgårds- och plantskoleodling, pälsdjursuppfödning, hästhushållning, renhushållning, bi-odling, yrkesmässig jakt, bär- och svamp-plockning samt annan produktion av sådana produkter som avses i bilaga I till fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

4) annan företagsverksamhet sådan företagsverksamhet som inte avses i 2 punkten och som baserar sig på naturens fortlöpande produktionsförmåga samt annan företagsverksamhet som bedrivs i samband med primärproduktionen och som, primärproduktionen inbegripen, utöver företagaren jämte familjemedlemmar sysselsätter andra personer motsvarande högst tre årsarbetsplatser,

5) förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter bearbetning och saluföring av sådana jordbruksprodukter som avses i bilaga I till fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

6) gårdsbruksenhet ett gårdsbrukskomplex som består av en eller flera registerlägenheter eller lägenhetsdelar,

7) kreditinstitut andelsbanker, sparbanker och affärsbanker samt sammanslutningar som hör till samma koncern som dessa, Finlands Hypoteksförening och annan genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet närmare bestämd sammanslutning vars verksamhet kan jämföras med nämnda kreditinstituts verksamhet,

8) centralt finansiellt institut genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet närmare fastställt kreditinstitut och annan sammanslutning vars verksamhet kan jämföras med ett kreditinstituts verksamhet,

9) samlade programdokument programdokument som avses i artikel 19 i rådets förordning (EG) nr 1260/1999 om allmänna bestämmelser för strukturfonderna, nedan den allmänna förordningen för strukturfonderna, med program för gemenskapsinitiativ ett programdokument som avses i artikel 21 i den allmänna förordningen för strukturfonderna samt med landsbygdsprogram ett i artikel 44 i EG:s förordning om utveckling av landsbyg-

den avsett, av kommissionen godkänt programdokument som gäller utvecklande av landsbygden,

10) lokal aktionsgrupp en registrerad förening, ett andelslag eller någon annan privaträttslig sammanslutning vars huvudsakliga syfte är att genomföra ett program för gemenskapsinitiativ eller ett motsvarande av EU delfinansierat eller nationellt program för utveckling av landsbygden.

Med ett i 1 mom. 1 punkten avsett landsbygdsföretag kan jämföras ett sådant företag som är en del av en förädlings-, distributions- eller försäljningskedja för tjänster eller produkter enligt vad som bestäms närmare genom förordning som utfärdas av statsrådet.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om vad det gårdsbrukskomplex som avses i 1 mom. 6 punkten omfattar.

4 §

Annat offentligt stöd

Vid beräkningen av företagsvisa stöd enligt denna lag skall såsom ett avdrag beaktas annat offentligt finansieringsstöd som beviljats för projektet.

Stödet får inte överskrida det maximala stöd som bestäms i Europeiska gemenskapens förordningar eller kommissionens beslut.

5 §

Allmänna förutsättningar för erhållande av stöd

Stöd kan beviljas en fysisk person eller flera fysiska personer, privaträttsliga och offentligrättsliga sammanslutningar och stiftelser, om inte något annat bestäms nedan. Stöd kan också beviljas de ovan nämnda gemensamt.

Stöd kan beviljas ett sådant landsbygdsföretag som kan visas vara ekonomiskt livskraftigt, främjar landsbygdsnäringsarnas verksamhetsbetingelser och som med beaktande av syftena med denna lag kan anses vara sådant att det är ändamålsenligt att stöda det. Vid bedömningen av ändamålsenligheten med

4 §

Stödets maximibelopp

Stödet får inte tillsammans med annat offentligt stöd som beviljats för åtgärden överskrida det maximala stödbelopp som bestäms i Europeiska gemenskapens lagstiftning.

5 §

Stödtagare

Stöd kan beviljas fysiska personer samt privaträttsliga och offentligrättsliga sammanslutningar, om inte något annat bestäms nedan.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

stöd skall beträffande stöden enligt 10 § 1 mom. 1 och 2 punkten och 3 kap. samt kompensationsbidraget enligt 11 § förutsättas att stödtagaren är bosatt på den ort där landsbygdsföretaget är beläget eller på ett sådant avstånd därifrån att företaget blir skött på lämpligt sätt med beaktande bland annat av bestämmelserna i djurskyddslagen (247/1996).

Stöd enligt denna lag beviljas inte den som inte har fyllt 18 år eller den som fyllt 65 år.

Inkomster som en landsbygdsföretagare har av annat yrke än av i denna lag avsedd näringsverksamhet får inte överstiga ett belopp som fastställs genom förordning som utfärdas av statsrådet.

Genom förordning av statsrådet bestäms om de fall då undantag kan göras från de förutsättningar som anges i denna paragraf.

Stöd enligt denna lag kan utan hinder av övriga bestämmelser i lagen beviljas en landsbygdsföretagare som är försäkrad på det sätt som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969) och som vid sidan av gårdsbruk idkar insjöfiske som bisyssla.

6 §

Närmare grunder för beviljande av stöd

Genom förordning av statsrådet bestäms närmare om stödformerna, grunderna för beviljande av stöd, stödets maximibelopp och de allmänna villkoren för stöd som grundar sig på avtal. Stödet kan differentieras regionalt.

7 §

Styrningen av medlen

Jord- och skogsbruksministeriet handhar styrningen av de medel som står till förfogande för ändamål enligt denna lag genom att meddela närmare föreskrifter om användningen av medlen än Europeiska gemenskapens bestämmelser, lagbestämmelser, statsrådsbeslut och dispositionsplanen för gårdsbrukets utvecklingsfond.

6 §

Närmare grunder för beviljande av stöd

(2 mom. upphävs)

7 §

Styrningen av medlen

Jord- och skogsbruksministeriet ansvarar för att de medel som står till förfogande för ändamål enligt denna lag anvisas de myndigheter som ansvarar för verkställigheten av stöd, samt handhar styrningen av medlen genom att meddela närmare föreskrifter om användningen av medlen än Europeiska gemenskapens bestämmelser, lagbestämmelser, statsrådsbeslut och dispositionsplanen för

gårdsbrukets utvecklingsfond.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet bestäms om styrningen av medlen med hänsyn till region, bransch och målgrupp. Dessutom meddelar jord- och skogsbruksministeriet föreskrifter om styrningen av medlen med hänsyn till belopp.

Jord- och skogsbruksministeriet beslutar på de grunder som det bestämmer om användningen av medel för undersökningar och utredningar som gäller utvecklande av landsbygden, enligt vad som bestäms genom förordning av statsrådet. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan meddelas närmare bestämmelser än i denna lag och i en med stöd av den utfärdad förordning av statsrådet om tekniska, ekonomiska och miljömässiga omständigheter, godtagbara kostnader per enhet samt om förfarandet i samband med förhandsgodkännande i anslutning till byggande som skall stödjas enligt denna lag.

8 §

(upphävs)

Finansiering från Europeiska gemenskapen

Jord- och skogsbruksministeriet är det ministerium som i fråga om garantisektionen vid EUGFJ svarar för medlen och som i fråga om medel som beviljas från utvecklingssektionen vid EUGFJ är utbetalande myndighet enligt rådets förordning (EG) nr 1260/1999 om allmänna bestämmelser för strukturfonderna, samt ställer medel till förfogande även för andra ministeriers förvaltningsområden för genomförande av program som fonden finansierar, oberoende av om medlen från ovan nämnda fond beviljas staten direkt eller staten för att förmedlas vidare. I syfte att genomföra samlade programdokument eller ett program för gemenskapsinitiativ kan jord- och skogsbruksministeriet också från en i ovan nämnda förordning avsedd behörig utbetalande myndighet ta emot medel från EG:s övriga strukturfonder för att användas för syften enligt denna lag. Jord- och skogsbruksministeriet sköter också ansökan om den delfinansiering som gemenskapen står för, intäktsföringar av medlen och redovisningen av medlen till kommissionen samt den övriga bokföringen av medlen. Jord- och

skogsbruksministeriet skall likaså ge nödvändiga utredningar samt vara företrädare i Europeiska gemenskapens institutioner då ärenden som avses i denna lag behandlas.

Medel från EU intäktas via statsbudgeten i statsverket. EU:s medfinansiering av delfinansierbart stöd som beviljats från gårdsbrukets utvecklingsfond anvisas i statsbudgeten till fonden.

Vid förvaltningen av medel från garantisektionen vid EUGFJ iakttas vad som i rådets förordning (EG) nr 1258/1999 om finansiering av den gemensamma jordbrukspolitiken och i gemenskapens rättsakter och bestämmelser som utfärdats med stöd av den föreskrivs om utbetalningsenheter och förvaltningen av medel. Vad som bestäms i lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik (1100/1994) och med stöd av den iakttas i tillämpliga delar när stödsystem som avses i denna lag genomförs.

8 a §

(upphävs)

Programplanering

Vid programplaneringen för målprogrammen 1 och 2 iakttas det som bestäms särskilt om den nationella förvaltningen av strukturfonderna. Genom förordning som utfärdas av statsrådet kan likväl föreskrivas närmare om uppgifterna för landsbygdssektionen vid landskapets samarbetsgrupp vid genomförandet av åtgärder enligt denna lag.

Jord- och skogsbruksministeriet svarar för utarbetandet av planerna för utveckling av landsbygden samt för genomförandet och uppföljningen av dem. Planen för utvecklandet av stödet för förädlingen och marknadsföringen utarbetas i samarbete med handelsoch industriministeriet. Landsbygdsplanerna skall utarbetas i samarbete med övriga regionförvaltningsmyndigheter samt med de instanser som deltar i genomförandet av programmet och är verksamma inom regionen. De regionala utvecklingsplaner för landsbygden som ligger utanför mål 1 skall samordnas i landskapets samarbetsgrupp. Vid ändring av landsbygdsprogram iakttas i tillämpliga delar vad som bestäms om utarbetande av dem.

En plan som gäller program för gemenskapsinitiativ för landsbygden utarbetas enligt de riktlinjer som kommissionen gett beträffande gemenskapsinitiativet. Jord- och skogsbruksministeriet svarar för utarbetandet av planen. Planen utarbetas på basis av de lokala aktionsgruppernas utvecklingsplaner.

2 kap

Av EU delfinansierade stöd

9 §

Allmänt

Vid beviljande av stöd för sådana åtgärder för utveckling av landsbygden som Europeiska unionen delfinansierar, nedan av EU delfinansierat stöd, iakttas bestämmelserna i denna lag till den del saken inte regleras i Europeiska gemenskapens förordningar eller i beslut eller bestämmelser som utfärdats med stöd av dem. Lagen tillämpas såväl på gemenskapens medfinansiering som på den nationella medfinansieringen. Den nationella medfinansieringen kan vara både av staten och av något annat offentligt samfund beviljat stöd. Programmen och planerna kan innehålla också sådana åtgärder som helt finansieras med nationella medel.

Stöd enligt detta kapitel kan beviljas, om den utvecklingsåtgärd som skall stödas ingår i ett program som finansieras med Europeiska gemenskapens medel och åtgärden uppfyller de villkor som uppställts för den i programmet eller i en plan för utveckling av landsbygden. Med stöd av EG:s förordningar om organisationen av marknaden kan av EU delfinansierade stöd beviljas också utanför programmen.

Med avvikelse från vad som bestäms i 1 mom. tillämpas denna lag emellertid endast på den nationella medfinansieringen då stöd beviljas för sådana gemenskapsinitiativprogram som avses i artikel 20.1 punkt a i den allmänna förordningen för strukturfonderna.

2 kap.

Finansieringsstöd

(upphävs)

10 §

Stöd för gårdsbruk och företagsverksamhet på landsbygden

Av de stöd som avses i EG:s förordning om utveckling av landsbygden kan

1) på det sätt som avses i artiklarna 4—7, 30, 33 och 45 beviljas stöd för landsbygdsföretags produktiva investeringar och för sådana investeringar i miljövård och arbetarskydd som produktionsverksamheten förutsätter samt för planeringskostnaderna för investeringsprojekt,

2) på det sätt som avses i artikel 8 beviljas startstöd för unga jordbrukare,

3) på det sätt som avses i artiklarna 9, 33 och 45 beviljas stöd för yrkesinriktad påbyggnads- och kompletteringsutbildning,

4) på det sätt som avses i artiklarna 25—28 och 30 beviljas stöd för förbättring av villkoren för förädling och saluföring av jord- och skogsbruksprodukter,

5) på det sätt som avses i artiklarna 29, 32, 33 och 45 beviljas stöd för andra åtgärder för främjande av anpassning och utveckling av landsbygden än de som avses i 1—4 punkten.

Utöver stöd enligt 1 mom. kan av EU delfinansierat stöd beviljas för att stöda producentorganisationers och producentgruppers verksamhet.

Utöver det som föreskrivs ovan i denna paragraf, kan av EU delfinansierat stöd beviljas för finansiering av företagsprojekt enligt program för gemenskapsinitiativ.

10 §

Förutsättningar för stödjande av investeringar som gäller gårdsbruksenheter

Om inte något annat bestäms nedan ska i fråga om beviljande, betalning, övervakning, inspektion och återkrav av investeringsstöd som i form av understöd eller räntestöd beviljas för förbättring av gårdsbruksenheters bostadsförhållanden eller bevarande av gårdsbruksenheters traditionella miljö tillämpas vad som i lagen om strukturstöd till jordbruket (/) föreskrivs om investeringsstöd för gårdsbruk.

Stöd för förbättring av gårdsbruksenheters bostadsförhållanden eller bevarande av gårdsbruksenheters traditionella miljö kan beviljas fysiska personer eller privaträttsliga sammanslutningar som bedriver eller börjar bedriva jordbruk på gårdsbruksenheten som sin näring (lantbruksföretagare). En fysisk person ska ha fyllt 18 år. Den som inte har fyllt 18 år kan beviljas stöd om han eller hon har ingått äktenskap, om han eller hon bedriver jordbruk tillsammans med sina föräldrar eller om det finns andra särskilda skäl att avvika från ålderskravet. Om lantbruksföretagaren är en sammanslutning ska bestämmelserna i den utövas av en eller flera fysiska personer som uppfyller ålderskravet för stödtagare.

För beviljande av stöd förutsätts dessutom att det kan visas att den gårdsbruksenhet som är föremål för stödet är ekonomiskt livskraftig. Vid valet av åtgärder som stöds fästs avseende vid åtgärdernas ekonomiska och sociala konsekvenser samt vid miljöaspekter och kulturella aspekter. Vid beviljande av

Sådant stöd enligt 1 mom. 2 punkten som gäller förvärv av en fastighet eller en del av en sådan beviljas i övriga avseenden än i fråga om stödets maximibelopp på samma villkor som lån, vilket enligt denna lag beviljas för anskaffning av fastighet eller en del av en sådan. På stöd enligt detta moment tillämpas vad som i 14 § lagen om överlåtelseskatt (931/1996) föreskrivs om lån som beviljas för förvärv av en fastighet eller en del av en sådan.

11 §

Kompensationsbidrag, miljöstöd och stöd för åkerbeskogning

Gårdsbruksidkare och andra som är berättigade till stöd kan beviljas i EG:s förordning om utveckling av landsbygden avsett stöd eller bidrag enligt följande:

- 1) i artikel 14 avsett kompensationsbidrag samt i artikel 16 avsett bidrag för områden med miljöbetingade restriktioner,
- 2) i artikel 22 avsett miljöstöd för jordbruket, samt
- 3) i artiklarna 30 och 31 avsett stöd för åkerbeskogning.

Bestämmelser om stödberättigade i fråga om den egentliga besogningsåtgärden som har samband med åkerbeskogning finns i lagen om finansiering av hållbart skogsbruk.

Jord- och skogsbruksministeriet svarar för

stöd tillämpas inte 2 kap. i lagen om strukturstöd till jordbruket eller förutsättningarna enligt 8 § i nämnda lag, med undantag för den förutsättning som gäller sökandens utkomst eller beträffande den förutsättning som gäller bestämmanderätt, eller förutsättningarna enligt 10, 11 och 15 § i nämnda lag.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om de grunder som tillämpas vid bedömningen av gårdsbruksenhets ekonomiska livskraft och vid valet av åtgärder som stöds samt om den förutsättning som gäller bestämmanderätt. Genom förordning av statsrådet föreskrivs dessutom om stödets form, nivå och maximibelopp inom gränserna för de medel som avses i 6 § 1 mom. och inom de gränser som Europeiska gemenskapens lagstiftning ställer. Bestämmelser om godtagbara kostnader per enhet utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

11 §

Stöd för bevarande av gårdsbruksenheters traditionella miljö

Stöd för bevarande av gårdsbruksenheters traditionella miljö kan beviljas lantbruksföretagare för investeringar som avser bevarande av det traditionella landskapet eller byggnader på gårdsbruksenheten.

Stöd kan beviljas som understöd eller räntestöd eller som en kombination av dessa för nödvändiga och skäliga kostnader för investeringar som avses i 1 mom. Stöd beviljas som en procentuell andel av de godtagbara kostnaderna för den åtgärd som stöds. Maximibeloppet av de godtagbara kostnaderna kan fastställas med hjälp av de kostnader per enhet som tillämpas på investeringsobjektet. I annat fall kan det förutsättas en utredning om att kostnaderna är baserade på gängse prisnivå.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

genomförandet av systemet för kompensationsbidrag och bidrag för områden med miljöbetingade restriktioner. Genom förordning som utfärdas av statsrådet föreskrivs om maximibeloppen och övriga allmänna villkor beträffande kompensationsbidrag och bidrag för områden med miljöbetingade restriktioner. Innan förordningen utfärdas skall miljöministeriet höras. Genom förordning som utfärdas av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om genomförandet av systemet för kompensationsbidrag och bidrag för områden med miljöbetingade restriktioner.

Jord- och skogsbruksministeriet svarar för genomförandet av systemet för jordbrukets miljöstöd. Jord- och skogsbruksministeriet bereder systemet för jordbrukets miljöstöd och genomförandet av systemet i samarbete med miljöministeriet. Genom förordning som utfärdas av statsrådet föreskrivs om de allmänna villkoren för och maximibeloppen av miljöstöd för jordbruket. Jord- och skogsbruksministeriet utfärdar närmare bestämmelser om genomförandet av systemet för jordbrukets miljöstöd efter att ha hört miljöministeriet.

Jord- och skogsbruksministeriet svarar för genomförandet av systemet för åkerbeskogning. Genom förordning som utfärdas av statsrådet föreskrivs om de förutsättningar under vilka en åker godkänns för beskogning samt om maximibeloppen av arvodet för vård av beskogad åker och compensationen för inkomstbortfall i samband med åkerbeskogning och de allmänna villkoren. Jord- och skogsbruksministeriet utfärdar vid behov genom förordning närmare bestämmelser om genomförandet av stödsystemet efter att ha hört miljöministeriet.

närmare om den verksamhet som stöds och om godtagbara kostnader.

12 §

Bostadsfinansiering

Stöd kan beviljas fysiska personer verk samma som lantbruksföretagare för investeringar som syftar till att förbättra bostadsförhållandena på gårdsbruksenheten. Stöd kan dessutom beviljas en person på grundval av vars bestämmanderätt den sammanslutning

som verkar som lantbruksföretagare anses uppfylla de krav som gäller stödtagare. Stöd beviljas inte om annat stöd av offentliga medel kan beviljas för ändamålet.

En förutsättning för att stöd ska beviljas är att den bostad som är föremål för stödet används för varaktigt boende av sökanden, av hans eller hennes familjemedlemmar, av dem som arbetar på gårdsbruksenheten eller av den som i samband med generationsväxling avstår från gårdsbruket. Bostaden ska till sin storlek och utrustning stå i ändamålsenlig proportion till det användningsändamål som avses ovan.

Det ska vara ändamålsenligt att bevilja stödet med hänsyn till sökandens ekonomiska förhållanden. Härvid granskas sökandens totalinkomster.

Stöd beviljas som räntestöd för nödvändiga och skäliga kostnader för investeringar som avses i 1 mom. Stöd beviljas som en procentuell andel av de godtagbara kostnaderna för den åtgärd som stöds. Maximibeloppet av de godtagbara kostnaderna kan fastställas med hjälp av de kostnader per enhet som tillämpas på investeringsobjektet. I annat fall kan det förutsättas en utredning om att kostnaderna är baserade på gängse prisnivå.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om verksamhet som stöds, om förutsättningar som gäller storleken och användningsändamålet för den bostad som är föremål för stödet och sökandens totalinkomster samt om godtagbara kostnader.

13 §

(upphävs)

Allmänna utvecklingsprojekt

För annan utveckling av landsbygdsföretag än sådan som avses i 10 § 1 mom. kan med stöd av artiklarna 29, 32, 33 och 45 i EG:s förordning om utveckling av landsbygden beviljas stöd enligt vad som bestäms genom förordning som utfärdas av statsrådet.

Stöd enligt 1 mom. samt enligt 10 § 1 mom. 5 punkten kan anvisas även för sådana statliga, kommunala eller samkommunala projekt där föremålet för projektet förblir i det offentliga samfundets ägo och det inte är ändamålsenligt att ta ut kostnaderna hos de övriga

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

nyttohavarna på grund av projektets natur, kostnadernas storlek eller svårigheterna att rikta nyttan och kostnaderna. I sådana projekt kan stödet också täcka kostnaderna i sin helhet.

14 §

(upphävs)

Lokala aktionsgrupper

En lokal aktionsgrupp deltar i utarbetandet av ett program för gemenskapsinitiativ och dess uppgift är att utvärdera de projekt på basis av vilka gemenskapsprogrammet genomförs. Den lokala aktionsgruppen ger arbetskrafts- och näringscentralen sitt utlåtande om de projekt som skall understödjas. Arbetskrafts- och näringscentralen fattar på basis av aktionsgruppens utlåtande beslut om beviljande av stöd. Arbetskrafts- och näringscentralen kan avvika från den lokala aktionsgruppens utlåtande endast av synnerligen motiverad orsak.

Angående jäv för medlemmar av styrelsen för en lokal aktionsgrupp gäller 28 § i förvaltningslagen (434/2003).

Statsrådet utfärdar närmare bestämmelser om de i 1 mom. nämnda uppgifterna och om de lokala aktionsgruppernas övriga uppgifter samt om aktionsgruppernas sammansättning och godkännande av dem.

15 §

15 §

Vattentillgångsprojekt

Vattendragsåtgärder

Utöver vad som bestäms i lagen om understödjande av samhällenas vatten- och avloppsåtgärder kan vatten- och avloppsåtgärder stödjas också så att projektet genomförs helt eller delvis som statens arbete. Vattendragsåtgärder kan stödjas så att projektet genomförs som statens arbete eller så att understöd beviljas för projektet. Det kan avtalas att statens färdigställda arbete överläts till kommunen eller en annan samarbetspart. Härvid skall också avtalas om de villkor som mottagaren skall iaktta efter överlåtelsen.

Vattentillgångsprojekt kan stödjas inom ramen för anslag i statsbudgeten. Genom för-

Vattendragsåtgärder kan stödjas så att projektet genomförs som statens arbete eller så att understöd beviljas för projektet. Det kan avtalas att det färdigställda arbetet överläts till kommunen eller en annan samarbetspart. Härvid ska också avtalas om de villkor som mottagaren ska iaktta efter överlåtelsen. Statsunderstödslagen (688/2001) tillämpas på beviljande, betalning, inspektion och återkrav av understöd.

Vattendragsåtgärder kan stödjas inom ramen för anslag i statsbudgeten. Genom för-

ordning som utfärdas av statsrådet föreskrivs närmare om förutsättningarna för stöd och om stödets maximibelopp.

ordning som utfärdas av statsrådet föreskrivs närmare om förutsättningarna för stöd och om stödets maximibelopp.

3 kap.

(upphävs)

Nationellt finansierade stöd

16 §

(upphävs)

Allmänt

Stöd som avses i 2 kap. kan vid behov även beviljas helt av nationella medel. I syfte att nå de mål som anges i 1 § kan stöd också beviljas för nationella program, utvecklingsåtgärder och projekt.

17 §

(upphävs)

Förhöjda finansieringsstöd

Förhöjt stöd kan under åren 2004—2007 beviljas

1) för nybyggnad, utbyggnad och grundlig renovering av produktionsbyggnader inom sektorerna mjölkboskaps-, köttboskaps-, får- och gethushållning samt för produktionsteknologiska investeringar inom dessa sektorer, samt

*2) för extra kostnader för byggande och maskinanskaffning som föranleds av miljö-
vård, djurens välbefinnande och produktionshygien.*

För de syften som avses i 1 mom. 1 punkten kan stöd beviljas till ett belopp som motsvarar 65 procent av de godtagbara maximikostnaderna. Till stödtagare som uppfyller förutsättningarna i artikel 8 i EG:s förordning om utveckling av landsbygden kan stöd som avses i nämnda punkt dock beviljas till ett belopp som motsvarar 70 procent av de godtagbara maximikostnaderna, om det inte har förflutit fem år från etableringen av gårdsbruksenheten.

Det stöd som avses ovan i 1 mom. 2 punkten kan beviljas till ett belopp som motsvarar 75 procent av de godtagbara extra kostna-

derna. Förutsättningar för beviljande av stöd är att de extra kostnaderna föranleds av investeringar som går utöver det som förutsätts i de gällande minimikraven i fråga om miljö-vård, djurens välbefinnande och produktions-hygien eller av uppfyllandet av nyligen införda minimikrav, och att investeringarna inte ökar gårdens produktionskapacitet.

Förhöjt stöd beviljas i form av bidrag eller räntestöd för räntestödslån eller en kombination av dessa. Närmare bestämmelser om förutsättningarna och villkoren för beviljande av förhöjt stöd utfärdas genom förordning av statsrådet.

21 §

(upphävs)

Markköpslån

Markköpslån kan beviljas för

- 1) förvärv av åker- och skogstillskottsområden,
- 2) förvärv av en gårdsbruksenhet eller en del därav,
- 3) förvärv av produktionsbyggnader jämte mark,
- 4) betalning av utjämning och inlösning, samt för
- 5) utfyllnad av en laglott.

I det anskaffningspris för vilket lån skall beviljas kan även inkluderas de godtagbara kostnaderna för sådana jordbruksinventarier som anskaffats i detta sammanhang. Markköpslån kan också beviljas en blivande övertagare av gårdsbruk.

Markköpslånet uppgår till högst 80 procent av det godtagbara anskaffningspriset, utjämningen, inlösningen eller utfyllnaden av en laglott.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om det godtagbara anskaffningspriset och de grunder enligt vilka det bestäms.

22 §

(upphävs)

Bostadsfinansiering

Stöd kan beviljas för byggande, utbyggnad och grundlig reparation av gårdsbruksenheters bostadshus samt för förvärv av bostadsfastigheter, om för nämnda ändamål inte be-

viljas något annat stöd av offentliga medel.

Stöd kan också beviljas för förbättring av boendemiljön eller för iståndsättande av en kulturhistoriskt eller arkitektoniskt värdefull byggnad.

En förutsättning för att stöd skall beviljas är att den bostad som är föremål för stödet används för varaktigt boende av stödtagaren, av hans familjemedlemmar, av dem som har sytning på lägenheten eller av lantbruksavbytare.

Genom förordning av statsrådet bestäms närmare om förutsättningarna för beviljande av stöd och om stödets maximibelopp.

4 kap. (upphävs)

Finansieringssystem

23 § (upphävs)

Finansiering av verksamheten och stödformer

För finansieringsstöd enligt denna lag kan i fråga om åtgärder som avses i statsbudgeten och i 65 § användas de medel som anvisats i dispositionsplanen för gårdsbrukets utvecklingsfond samt övriga medel som anvisats av EU.

Finansieringsstöd enligt denna lag kan beviljas som bidrag, ränteförmån för statligt lån, räntefrihet för statligt lån, friår i fråga om amorteringar på statliga lån, räntestöd för lån som beviljats av kreditinstituts medel, som befrielse enligt 24 § från skyldigheten att ställa säkerhet för lån och som stöd enligt 32 § i anslutning till statsborgen samt som stöd enligt 5 kap. i anslutning till skuldsanering. Stöd enligt 15 § kan även beviljas så att kostnaderna för ett projekt som staten först betalat helt eller delvis lämnas oindrivna hos övriga delägare i projektet eller av nyttohavarna.

Hos låntagaren uppbärs ingen ränta för den tid för vilken han har beviljats räntefrihet i fråga om betalningen av räntorna.

24 § (upphävs)

Säkerheter

För ett statligt lån skall när det lyfts finnas

en säkerhet av det slag som används allmänt i bankverksamhet, om inte befrielse från ställande av säkerhet har beviljats av arbetskrafts- och näringscentralen.

Om den som ansöker om annat stöd än stöd i anslutning till lån är någon annan än ett of-
fentlighetsligt samfund, kan den myndighet eller skogscentral som beviljar stödet vid behov kräva att sökanden ställer en säkerhet. Den myndighet som beviljar stödet beslutar om formen för säkerheten. Genom förordning av statsrådet utfärdas vid behov närmare bestämmelser om när ställande av säkerhet är nödvändigt.

25 §

(upphävs)

Ränta på statliga lån

Kreditinstituten kan bevilja lån av de medel i gårdsbrukets utvecklingsfond som anvisats av jord- och skogsbruksministeriet (statliga lån). Landsbygdsverket beslutar om beviljande av lån till kreditinstitut för statlig långivning som genomförs med medel ur fonden.

Totalräntan på statliga lån utgörs av summan av referensräntan ökad med ett fast antal procentenheter. Låntagaren skall på lånet betala en ränta som är fem procentenheter lägre än nämnda ränta, dock minst en årlig ränta på två procent. När ränteförmånen har upphört skall låntagaren på lånet betala en ränta som motsvarar totalräntan. Genom förordning som utfärdas av statsrådet föreskrivs om referensräntor, det fasta antal procentenheter som referensräntan ökas med, beräkning av stöd som ingår i ränteförmån och i räntefrihet, det maximala antalet friår, den maximala räntefriheten samt vid behov om maximibeloppet av stöd som ansluter sig till lån.

26 §

(upphävs)

Statens ansvar

Staten svarar för ett kreditinstituts slutliga förluster av kapital och ränta på statliga lån som har beviljats enligt denna lag, om förlusterna beror på gäldenärens insolvens, till den del de medel som fås av säkerheterna för lånet inte täcker de obetalda amorteringarna

och räntorna på det statliga lånet.

För att statens ansvar skall gälla krävs att kreditinstitutet sköter lånet och säkerheterna för det enligt denna lag samt de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den samt iakttar god banksed. Det kreditinstitut som har beviljat lånet är även skyldigt att bevaka statens intressen. Landsbygdsverket kan meddela närmare föreskrifter om hur den egendom som utgör säkerhet för lånet förvandlas till pengar genom frivillig skuldsanering, exekutiv auktion eller konkursförfarande.

Frivillig skuldsanering eller andra därmed jämförbara arrangemang eller en frivillig realisering av den egendom som utgör säkerhet för lånet så att åkerkrav av lånet äventyras får genomföras endast med samtycke av arbetskrafts- och näringscentralen.

27 §

(upphävs)

Gottgörelser för statliga lån

Landsbygdsverket beslutar om den gottgörelse för kapital och räntor som på basis av statens ansvar skall betalas till kreditinstitutet. Innan gottgörelse fastställs skall Landsbygdsverket klarlägga att den slutliga förlusten till följd av gäldenärens och en eventuell borgensmans insolvens har konstaterats och att förlusten inte har kunnat täckas med medel från försäljningen av den egendom som utgör säkerhet. Försäljning av säkerheten krävs dock inte när gäldenären eller tredje man som ansvarar för lånet vid företagssanering eller skuldsanering för privatpersoner eller vid en annan liknande reglering eller vid reglering av säkerhetsansvaret får behålla den egendom som utgör säkerhet. Landsbygdsverket skall betala gottgörelsen till kreditinstitutet med medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond.

Om kreditinstitutet efter betalningen av gottgörelsen kan driva in utestående amorteringar och räntor hos låntagaren, skall institutet betala de indrivna beloppen till Landsbygdsverket för intäktsföring i gårdsbrukets utvecklingsfond. Landsbygdsverket kan av låntagaren återkräva den gottgörelse som har betalats till kreditinstitutet.

En årlig ränta enligt den räntefot som avses

i 4 § 3 mom. räntelagen kan uppbäras hos låntagaren på gottgörelse som avses i den sista meningen i 2 mom. Anteckning om detta skall göras i stödbeslutet.

Landsbygdsverket skall behandla en ansökan om gottgörelse som gäller statliga lån inom tre månader efter det att kreditinstitutets ansökan har inkommit till Landsbygdsverket och den slutliga förlusten till följd av gäldenärens och en eventuell borgensmans insolvens har konstaterats. Om avgörandet av ansökan om gottgörelse förutsätter att kreditinstitutet lämnar en tilläggsutredning, räknas tiden om tre månader från det att de tilläggsutredningar som Landsbygdsverket begärt har lämnats in till verket. Om tiden överskrids är staten skyldig att betala dröjsmålsränta för den överskridande tiden enligt den räntefot som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982).

Gottgörelsen för förlusterna kan lämnas obetald eller beloppet av gottgörelsen sänkas, om denna lag eller de bestämmelser som har utfärdats med stöd av den inte har iakttagits vid skötseln av lånet.

28 §

(upphävs)

Redovisning av statliga lån

Kreditinstitutet är skyldigt att till staten betala de förfallna amorteringarna och räntan på det statliga lånet efter hand och till det belopp som låntagarna är skyldiga att betala sina skulder till kreditinstitutet. Avräkningarna skall göras inom sju bankdagar efter att lånet har förfallit för gäldenärens del eller gäldenären har betalt en extra amortering.

Betalningarna enligt Landsbygdsverkets beslut med anledning av kreditinstitutets ansökan om gottgörelse skall göras inom sju bankdagar efter det att kreditinstitutet har fått del av beslutet.

29 §

(upphävs)

Ränta på räntestödslån

Den totalränta som kreditinstitutet tar ut för ett räntestödslån får vara högst lika hög som den ränta som banken tar ut för de lån med normal ränta som beviljas för liknande

ändamål förhöjd med de extra kostnader som beviljandet och skötseln av räntestödslånen medför. Landsbygdsverket har rätt att inte godkänna ett lån som räntestödslån, om totalräntan på lånet avviker från den ovan nämnda räntan.

Det räntestöd som betalas på lånet är fyra procentenheter. Låntagaren skall dock på lån betala en årlig ränta som är minst två procent. När räntestödet har upphört skall låntagaren på lånet betala en ränta som motsvarar totalräntan. Räntestöd betalas även under den tid en ansökan om företagssanering eller skuldsanering för privatpersoner är anhängig. Räntestöd betalas inte för sådana merkostnader för kredit i utländsk valuta som beror på förändringar i valutakurserna.

Vid företagssanering, skuldsanering för privatpersoner, frivillig skuldsanering och vid en med dessa jämförbar reglering fastställd sänkning av den ränta som låntagaren betalar påverkar inte räntestödets belopp.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs om omvandling av ränteförmånen till bidrag samt om bidragets maximibelopp.

30 §

(upphävs)

Allmänna bestämmelser om långivningen

Lånetiden är högst 30 år.

Genom förordning av statsrådet bestäms närmare om utlåtanden som krävs för ansökan om lån, lyftandet av lånemedlen, tiden för genomförande av projektet, betalningslättnader, uppbörden av amorteringar och ränta, tidpunkten för betalningarna, låneöverföringar, extra amorteringar och deras inverkan på amorteringar som förfaller, betalning av en fordran vars kapitalbelopp är litet och konstaterande av statens ansvar för statliga lån samt om övriga villkor i anslutning till beviljande av lånen och skötseln av dem. Landsbygdsverket kan meddela närmare föreskrifter än vad som bestäms i lag och förordning om förfaranden i anslutning till beviljande av lånen och skötseln av dem samt om förfarandet för ändring av lånevillkoren.

Lånet får lyftas även om det myndighetsbeslut varigenom stödet beviljats ännu inte har vunnit laga kraft. Om stödets belopp eller stödvillkoren ändras till följd av att besvär

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

anförs över beslutet, skall lånebeloppet och villkoren ändras i överensstämmelse med villkoren i beslutet med anledning av besvär. Kreditinstitutet är dock inte skyldigt att ändra lånebeloppet så att det överskrider det belopp som institutet förordade när stödet söktes. Villkoren för ett räntestödslån får inte ändras på grund av besvär utan kreditinstitutets samtycke.

31 §

(upphävs)

De statliga lånens och räntestödslånens penningrörelse

Det centrala finansiella institut som avses i 3 § 1 mom. 8 punkten

- 1) förmedlar statliga lån och provisioner för dem till kreditinstitutet,
- 2) förmedlar amorteringar och räntor på statliga lån till staten,
- 3) undertecknar vid behov skuldebrev mellan staten och kreditinstitutet med stöd av behörig fullmakt, samt
- 4) beställer räntestöd på räntestödslån av staten och förmedlar dem till kreditinstitutet.

De ändringar i statliga lån som gjorts vid frivillig skuldsanering enligt denna lag, vid reglering enligt lagen om företagssanering (47/1993) samt vid reglering enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993) görs även i lån mellan ett kreditinstitut och staten.

Landsbygdsverket kan meddela föreskrifter om de fall där kreditinstitutet kan utföra ovan nämnda uppgifter utan ett centralt finansiellt institut. Landsbygdsverket undertecknar de i 1 mom. 3 punkten avsedda skuldebrev på statens vägnar.

32 §

(upphävs)

Statsborgen

Landsbygdsverket eller en arbetskrafts- och näringscentral med årlig fullmakt av Landsbygdsverket kan på statens vägnar ställa borgen som säkerhet för kapital och ränta på lån med normala villkor och räntestödslån som beviljats landsbygdsföretag och andra stödberättigade sammanslutningar för anläggningstillgångar och driftkapital samt för

andra betalningar enligt kreditvillkoren. Kapital på borgenskrediter får samtidigt vara obetalt till ett belopp av högst 80 miljoner euro. Bestämmelser om när borgen innehåller stöd och hur stödbeloppet skall beräknas utfärdas genom förordning av statsrådet. Låntagaren skall för statsborgen betala en borgensavgift som intäktsförs i gårdsbrukets utvecklingsfond. Kreditinstitutet ser till att avgiften redovisas till staten. Bestämmelser om avgiftens belopp och avgiftsuttaget utfärdas genom förordning av statsrådet. Landsbygdsverket kan meddela närmare föreskrifter om hur borgensavgiften tas ut.

Som säkerhet för statsborgen skall ställas en motsäkerhet som inte behöver vara betryggande. Borgen kan ställas utan krav på motsäkerhet, om borgen är ändamålsenlig med tanke på företagets verksamhet.

Den förlust som borgen orsakar staten betalas med medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond. De ersättningar som tillfaller staten på basis av motborgen eller som på annat sätt fås av låntagaren redovisas till gårdsbrukets utvecklingsfond.

33 §

(upphävs)

Borgensvillkor

På statsborgen skall utöver vad som bestäms i denna lag tillämpas vad som i lagen om borgen och tredjemanspant (361/1999) bestäms om borgen.

På borgen som ställts med stöd av denna lag tillämpas inte vad som i förordningen om preskription i fordringsmål och om offentlig stämning på borgenärer (32/1868) föreskrivs om preskription av borgen.

34 §

(upphävs)

Avstående från regressanspråk

Landsbygdsverket kan besluta att lånekapital, räntor och borgensavgift för ett lån som på grundval av borgen har betalats till kreditinstitutet av statens medel skall lämnas oin drivna hos den som på grund av bestående arbetsförmåga, långvarig arbetslöshet, underhållsskyldighet eller av annan härmed jämförbar orsak inte rimligen kan väntas kla-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ra av betalningarna.

35 §

(upphävs)

Ersättning för kreditinstituts kostnader

För de kostnader som skötseln av statliga lån medför betalas till ett kreditinstitut en ersättning om vars storlek och betalningsvillkor bestäms genom förordning av statsrådet.

Landsbygdsverket skall besluta att de ersättningar enligt 1 mom. som betalats till kreditinstitutet för skötseln av statliga lån helt eller delvis skall återkrävas hos kreditinstitutet, om kreditinstitutet inte har skött ett statligt lån så som bestäms i denna lag eller med stöd av den. Utan hinder av det som bestäms i 46 § kan ersättningarna återkrävas under hela lånetiden.

41 §

(upphävs)

Övervakning

Jord- och skogsbruksministeriet ser till att övervakningen av användningen av medel har ordnats på behörigt sätt. Landsbygdsverket genomför övervakningen av användningen av medel så att det med hjälp av nödvändiga uppgifter om användningen av medlen och kontrolluppgifter kan fastställas om förutsättningarna för beviljande och betalning av stöd har funnits och om villkoren för beviljande och betalning av stöd har iakttagits. Handels- och industriministeriet bär dock det primära ansvaret för övervakningen och inspektionen av användningen av stöd för förädling och marknadsföring i fråga om delfinansierat stöd som avses i artiklarna 25–28 i EG:s förordning om utveckling av landsbygden. Landsbygdsverket kan meddela tekniska föreskrifter om övervakningen och uppföljningen av användningen av lån och stöd. I fråga om övervakning av stöd för vilka handels- och industriministeriet ansvarar kan motsvarande bestämmelser av teknisk natur utfärdas genom förordning av handels- och industriministeriet.

Jord- och skogsbruksministeriet kan genom förordning bestämma att arbetskraftsoch näringscentralerna eller myndigheter inom något annat förvaltningsområde anlitas som hjälp

vid övervakningen, förutsatt att överenskommelse om uppgifterna och uppgifternas omfattning ingås särskilt mellan jord- och skogsbruksministeriet och vederbörande ministerium. Jord- och skogsbruksministeriet kan genom förordning ge sakkunniguppdrag i anslutning till övervakningen också till andra organ.

Vid administrationen och övervakningen av stöd enligt 11 § 1, 3 och 4 mom. skall i tillämpliga delar iakttas rådets förordning (EEG) nr 3508/92 om ett integrerat system för administration och kontroll av vissa stödsystem inom gemenskapen och kommissionens förordning (EG) nr 2419/2001, som utfärdats med stöd av den, samt lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik. Det som sagts ovan tillämpas dock inte på stöd som beviljas för egentliga besöksåtgärder som hänförelse till åkerbesöksåtgärder och för andra skogsbruksåtgärder som avses i lagen om finansiering av hållbart skogsbruk.

Statsrådet utfärdar genom förordning närmare bestämmelser om övervakningen av inlutet statligt stöd som beviljats andra företag än gårdsbruksenheter som idkar egentligt gårdsbruk.

42 §

(upphävs)

Övervakning av byggnadsverksamhet

För att användningen av de bidrag, räntestöd och statliga lån som beviljats för byggnadsverksamhet skall kunna övervakas och förutsättningarna för utbetalning skall kunna konstateras skall, utöver vad som bestäms i 44 §, på byggplatsen förrättas inspektioner som anses behövliga.

Inspektionerna utförs på byggherrens bekostnad så som bestäms om inspektioner i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den. För övervakning enligt denna lag kan inspektioner utföras även av någon annan behörig person som godkänts av Arbetskrafts- och näringscentralen.

Byggnadstillsynsmyndigheten eller någon annan myndighet som kommunen anvisat för uppgiften är skyldig att även i andra fall inom

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

kommunens område bistå vid verkställigheten av denna lag genom att på bekostnad av den som ansöker om en förmån utföra värderingar av byggnader, inspektioner och andra uppgifter som hör till myndighetens verksamhetsområde.

43 §

(upphävs)

Övervakningen inom kreditinstitut

De kreditinstitut som beviljar lån enligt denna lag skall övervaka att lånen lyfts enligt det stödbeslut som getts av landsbygdsnäringsmyndigheten.

Det kreditinstitut som beviljat lånet är skyldigt att på en specificerad begäran ge jord- och skogsbruksministeriet och Landsbygdsverket sådana uppgifter som är nödvändiga för att utreda om den sökande varit i behov av stöd eller inte. Institutet är också skyldigt att ge jord- och skogsbruksministeriet, Landsbygdsverket eller en person som dessa bemyndigat de uppgifter som behövs för att konstatera om lånevillkoren samt berörda gemenskapsrättsakter, denna lag samt de författningar och föreskrifter som utfärdats med stöd av den har iakttagits i övrigt. Den ovan nämnda skyldigheten att lämna uppgifter gäller även sekretessbelagda uppgifter.

44 §

44 §

Inspektionsrätt

Inspektionsrätt

Jord- och skogsbruksministeriet, Landsbygdsverket och arbetskrafts- och näringscentralerna samt, i fråga om delfinansierat stöd enligt artiklarna 25—28 i EG:s förordning om utveckling av landsbygden för förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter, handels- och industriministeriet samt, i fråga om stöd för beskogning eller andra skogsbruksåtgärder, skogscentralerna liksom beträffande sådana avtal om miljöspecialstöd som baserar sig på planer även de regionala miljöcentralerna har rätt att utan förhandsmeddelande låta sina tjänstemän utföra de inspektioner som behövs för övervakningen av

Jord- och skogsbruksministeriet, Landsbygdsverket samt arbetskrafts- och näringscentralerna har rätt att utan förhandsmeddelande låta sina tjänstemän utföra de inspektioner som behövs för övervakningen av att förutsättningarna och villkoren i anslutning till beviljande av stöd som avses i denna lag iakttas.

att förutsättningarna och villkoren i anslutning till beviljande, *betalning och användning av bidrag, lån och andra stöd* som avses i denna lag iakttas.

45 §

Erhållande, utlämnande och hemlighållande av uppgifter

Utan hinder av vad som annars bestäms om hemlighållande av uppgifterna om enskild rörelse eller yrkesutövning, bokföring eller en enskilds ekonomiska ställning eller uppgifter som getts för beskattningen eller skydd för personuppgifter har de myndigheter som verkställer denna lag och *skogscentralerna* rätt att av andra myndigheter få de uppgifter om personerna i fråga som behövs för handläggningen av stödärenden enligt denna lag. Rätten att erhålla uppgifter gäller också de uppgifter om enskild rörelse och yrkesutövning, bokföring, beskattning eller en enskilds ekonomiska ställning som annars skall hållas hemliga. Den myndighet som beviljar stöd kan kräva att den sökande eller stödtagaren ger en utredning om sitt hälsotillstånd till den del hälsotillståndet är av betydelse för näringsutövningen och det annars finns anledning att begära en sådan utredning i det föreliggande fallet.

En myndighet som deltar i verkställigheten av denna lag och skogscentralen har utan hinder av tystnadsplikten rätt att till jord- och skogsbruksministeriet, Landsbygdsverket, handels- och industriministeriet samt miljöministeriet lämna en sådan i övrigt sekretessbelagd uppgift för vidareförmedling till vederbörande institution inom Europeiska gemenskapen som behövs för övervakningen av att Europeiska gemenskapens lagstiftning har iakttagits då stöd beviljats med delfinansiering av gemenskapen.

45 §

Erhållande av uppgifter

Utan hinder av vad som bestäms om hemlighållande av uppgifterna om enskild rörelse eller yrkesutövning, bokföring eller en enskilds ekonomiska ställning eller uppgifter som getts för beskattningen eller skydd för personuppgifter har de myndigheter som verkställer denna lag rätt att av andra myndigheter få de uppgifter om personerna i fråga som *är nödvändiga* för handläggningen av stödärenden enligt denna lag. Rätten att erhålla uppgifter gäller också de uppgifter om enskild rörelse och yrkesutövning, bokföring, beskattning eller en enskilds ekonomiska ställning som annars ska hållas hemliga. Den myndighet som beviljar stöd kan kräva att den sökande eller stödtagaren ger en utredning om sitt hälsotillstånd till den del hälsotillståndet är av betydelse för näringsutövningen och det annars finns anledning att begära en sådan utredning i det föreliggande fallet.

Det kreditinstitut som beviljat lånet är skyldigt att på en specificerad begäran ge Landsbygdsverket samt arbetskrafts- och näringscentralen sådana uppgifter som är nödvändiga för att utreda om den sökande varit i behov av stöd eller inte. Kreditinstitutet är också skyldigt att ge jord- och skogsbruksministeriet, Landsbygdsverket eller en person som dessa bemyndigat de uppgifter som behövs för att konstatera om lånevillkoren samt berörda gemenskapsrättsakter, denna lag samt de författningar och föreskrifter som utfärdats med stöd av den har iakttagits i övrigt. Den ovan nämnda skyldigheten att lämna uppgifter gäller även sekretessbelagda uppgifter.

46 §

(upphävs)

Återkrav av stöd och statligt lån hos stödtagaren

Utbetalningen av ett stöd som beviljats med stöd av denna lag upphör och stödet skall helt eller delvis återkrävas, om det har använts för andra ändamål än de för vilka det har beviljats eller om stödtagaren har lämnat felaktiga uppgifter som väsentligt inverkat så att stödet beviljats eller betalats eller om stödtagaren i övrigt förfarit svikligt.

Ett statligt lån kan på samma grunder sägas upp till omedelbar återbetalning helt eller delvis.

Utöver vad som bestäms i 1 mom. kan betalningen av ett stöd eller ett statligt lån inställas eller krav ställas på en omedelbar återbetalning av dem helt eller delvis, om

1) stödet eller lånet har beviljats eller betalats på oriktiga grunder,

2) stödtagaren inom fem år från utbetalningen av den sista stödposten eller från lyftandet av den sista låneraten utan tvingande skäl har upphört med eller i väsentlig mån inskränkt den verksamhet som utgjort grund för beviljandet av stödet,

3) stöd- eller låntagaren under de fem år som följer på utbetalningen av den sista understödsposten eller lyftandet av den sista låneraten utan arbetskrafts- och näringscentralens samtycke genom någon annan överlåtelse än ett arvsrättsligt fång har överlåtit egendom som stödet gäller till en person som inte uppfyller villkoren för beviljande av stöd,

4) den gårdsbruksenhet som lånet gäller eller en del av den säljs exekutivt,

5) ägarförhållandena i ett öppet bolag, kommanditbolag, ett andelslag eller ett aktiebolag som fått stöd och som bedriver gårdsbruk eller företagsverksamhet genom något annat än ett arvsrättsligt fång förändras så att företaget inte längre kan anses vara stödberättigat enligt denna lag,

6) sammanslutningen upplöses innan sex år har förflutit efter det att stödet beviljades,

7) villkoren i stöd- eller lånebeslutet eller i en handling som utgjort grund för stödet inte har iakttagits,

8) stödtagaren vägrar att ge de inspektörer som utför inspektioner enligt denna lag upp-

gifter om användningen av stödet eller uppgifter som hänför sig till övervakningen eller räkenskapshandlingar eller andra handlingar eller vägrar att i tillräcklig mån bistå vid utförandet av inspektionen,

9) säkerhetens värde har sjunkit till den grad att indrivningen av det utestående lånekapitalet äventyras, och värdesänkningen beror på stödtagaren,

10) betalningen av en ränta eller amortering har försenats mera än tre månader,

11) låntagaren eller en borgensman har försatts i konkurs eller ansöker om ackord i annat fall än i samband med skuldsanering eller om en borgensman har dött och låntagaren inte trots uppmaning har ställt av långivaren godkänd tillräcklig säkerhet,

12) något annat med dessa jämförbart vägande skäl föreligger för att dra in eller återkräva stödet eller säga upp lånet.

Vederbörande ministerium och Landsbyggsverket beslutar om återkrav och indragning av de bidrag som de har beviljat. I övrigt beslutar Arbetskrafts- och näringscentralen om återkrav och indragning av stöd. Stödet skall återkrävas inom en skälig tid med beaktande av grunden för återkravet och personens betalningsförmåga. Tiden för återbetalning av bidrag får vara högst ett år och tiden för återbetalning av statligt lån högst två år. När lån och bidrag sägs upp och när stöd återkrävs skall det samtidigt beslutas om det kapital som skall betalas skall betalas i en eller flera poster. Stöd får inte återkrävas efter det att tio år har förflutit från utbetalningen av den sista stödposten.

Ett kreditinstitut kan säga upp ett räntestödslån till omedelbar återbetalning, om det har beslutats att räntestödet skall dras in på de grunder som nämns i 1 mom. Ett kreditinstitut skall säga upp ett statligt lån när Arbetskrafts- och näringscentralen på ett lagakraftvunnet sätt har bestämt att lånet skall sägas upp. Ett kreditinstitut kan säga upp både ett statligt lån och ett räntestödslån om det föreligger förutsättningar enligt 3 mom. 9—11 punkten.

I fråga om sådant stöd för förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter som beviljas inom handels- och industriministeriets förvaltningsområde iakttas vad som i lagen om företagsstöd (1136/1993) bestäms om

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

grunderna och förutsättningarna för återkrav av stöd.

47 §

(upphävs)

Ansvar för återbetalning av medel i vissa fall

Om staten med stöd av det ansvar för en medlemsstat som avses i Europeiska gemenskapens lagstiftning om den gemensamma jordbrukspolitiken och strukturfonderna är skyldig att till Europeiska gemenskapens kommission återbetala medel från Europeiska gemenskapen, är stödförmedlaren skyldig att till staten till fullt belopp inklusive kostnader betala det belopp som staten betalt till kommissionen, om återbetalningen av medlen har orsakats av förmedlarens felaktiga förfarande eller om förmedlaren med stöd av programdokumentet är direkt ansvarig gentemot kommissionen för användningen av medlen. Om återbetalning av medel beslutar vederbörande ministerium.

48 §

(upphävs)

Återkrav av areal- och husdjursbaserat stöd samt skogsbruksstöd

Vid indragning och återkrav av stöd enligt 11 § 1 mom. vilket beviljats för någon annan än den egentliga beskningsåtgärden eller för andra skogsbruksåtgärder skall iakttas vad som i rådets förordning (EEG) nr 3508/92 och i kommissionens förordning (EG) nr 2419/2001, som utfärdats med stöd av den, bestäms om bidrag per hektar och djur vilket beviljats på felaktiga grunder. Stöd kan indras eller ett utbetalt stöd återkrävas även med stöd av 7 § lagen om förfarandet vid skötseln av stöduppgifter i fråga om landsbygdsnärningar. Nämnade förfarande tillämpas dessutom på bidrag för underhåll av beskogad åker och kompensation för inkomstbortfall i samband med åkerbeskogning.

Ett beslut om återkrav kan verkställas genom utsökning i enlighet med lagen om in- drivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/1961) innan beslutet har vunnit laga kraft.

49 §

(upphävs)

Stödtagarens anmälningsskyldighet och förhandsbesked

Stödtagaren skall omedelbart underrätta den som beviljat stödet om sådana förändringar i omständigheterna som kan orsaka återkrav eller indragning av stödet eller uppsägning av ett statligt lån.

Stödtagaren kan på begäran meddelas ett bindande förhandsbesked om en åtgärd orsakar en påföljd enligt 1 mom. eller inte. Ett motsvarande förhandsbesked kan meddelas också i fråga om statliga lån och försäljningsprisfordringar samt räntestödslån, bidrag och övriga stöd i enlighet med den lagstiftning som föregår denna lag. I ansökan skall individualiseras den fråga i vilken förhandsbesked söks och framläggas den utredning som behövs för avgörande av ärendet. Förhandsbesked meddelas inte om ansökan i ärendet är anhängigt eller om myndigheten har avgjort ärendet. Förhandsbeskedet meddelas av den myndighet som skall bevilja stödet.

50 §

(upphävs)

Påföljderna av återkrav och uppsägning

Om stödtagaren har förfarit enligt 46 § 1 mom., kan det belopp som skall återkrävas höjas med högst 20 procent eller, då förfarandet är synnerligen grovt, med högst 100 procent. Denna paragraf tillämpas dock inte på de stöd som avses i 11 §.

51 §

(upphövs)

Solidariskt ansvar för återbetalningsskyldigheten

Om stödet har beviljats flera gemensamt, svarar alla stödtagare solidariskt för att stödet återbetalas till staten. Mellan stödtagarna fördelas ansvaret i det förhållande i vilket stödtagaren har deltagit i den verksamhet

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

som utgör grund för skyldigheten att betala tillbaka stödet.

52 §

(upphävs)

Ränta och dröjsmålsränta på belopp som skall återbetalas

På bidrag som skall återkrävas, räntegottgörelse och ersättning för låneskötselkostnader samt uppsagt statligt lån skall betalas ränta enligt i 3 § 2 mom. räntelagen (633/1982) avsedd räntefot, förhöjd med tre procentenheter från den dag då betalningen erlagts fram till den dag då den återbetalas. Om återbetalningen inte sker på utsatt förfallodag skall på beloppet betalas årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen.

Landsbygdsverket kan av särskilda skäl besluta att man helt eller delvis låter bli att ta ut den i 1 mom. avsedda räntan, om inte något annat följer av Europeiska gemenskapens lagstiftning.

53 §

(upphävs)

Villkor för stödbeslut

De grunder för betalning och återkrav av stöd som anges i denna lag skall intas som villkor i stödbeslutet. I stödbeslutet kan dessutom intas även andra nödvändiga villkor för betalning och återkrav av stöd i enlighet med vad som förutsätts i Europeiska gemenskapens förordningar eller kommissionens beslut eller bestäms genom statsrådsbeslut.

54 §

(upphävs)

Indrivning av fordringar

Ett beslut om återkrav kan verkställas i ut-sökningsväg efter det att beslutet har vunnit laga kraft.

55 §

Myndigheter

Verkställigheten av denna lag sköts av jord- och skogsbruksministeriet, Landsbygdsverket, arbetskrafts- och näringscentralerna, skogscentralerna och de kommunala landsbygdsnäringsmyndigheterna. När det gäller stöd för förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter sköts verkställigheten av denna lag även av handels- och industriministeriet. Verkställigheten av miljöstödet för jordbruket sköts av jord- och skogsbruksministeriet och Landsbygdsverket i samarbete med miljöministeriet. Genom förordning av statsrådet bestäms närmare hur behörigheten fördelas mellan ministerierna.

På stöd för projekt som gäller vatten och avlopp, vattendrag och miljövård tillämpas bestämmelserna om myndigheternas behörighet i lagen om understödjande av samhällenas vatten- och avloppsåtgärder eller vad som i övrigt bestäms om myndigheternas behörighet i dessa ärenden. Genom förordning av statsrådet bestäms närmare om fördelningen av uppgifterna mellan de myndigheter som sköter verkställighetsuppgifter och andra organisationer, såsom lokala aktionsgrupper.

Genom förordning som utfärdas av statsrådet kan föreskrivas att länsstyrelserna, de regionala miljöcentralerna, skogscentralerna och andra kommunala myndigheter än jordbruksmyndigheterna samt även Finnvera Abp och rådgivningsorganisationer i branschen skall bistå vid skötseln av uppgifter enligt denna lag. I fråga om ärenden som hör till handels- och industriministeriets förvaltningsområde skall beslut fattas på framställning av ministeriet

Jord- och skogsbruksministeriet beslutar när kontrollcentralen för växtproduktion, anstalten för veterinärmedicin och livsmedel samt andra anstalter som lyder under jordoch skogsbruksministeriet kan anlitas för ifrågasvarande uppgifter.

Genomförandet av ett program eller ett projekt som avses i 2 kap. kan ges i uppdrag åt en kommun eller samkommun eller något annat regionalt organ med rättshandlingsförmåga så som bestäms närmare genom förordning som utfärdas av statsrådet. Det regi-

55 §

Myndigheter

Verkställigheten av denna lag sköts av jord- och skogsbruksministeriet och Landsbygdsverket samt arbetskrafts- och näringscentralerna.

Beslut om beviljande av stöd för vattendragsåtgärder enligt 15 § fattas av den regionala miljöcentralen inom ramen för de anslag som jord- och skogsbruksministeriet anvisat den för detta ändamål.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

onala organet svarar inför staten för genomförandet av programmet eller projektet samt för användningen av de medel som beviljats för ändamålet.

56 §

(upphävs)

Ersättningar

De kostnader som orsakas kommunerna vid skötseln av uppgifter enligt denna lag betalas inte av statsmedel utom i fråga om den ersättning som bestäms i lagen om statsandelar till kommunerna (1147/1996).

Om betalningar till rådgivningsorganisationerna bestämmer jord- och skogsbruksministeriet.

I fråga om uppgifter i anslutning till övervakning och återkrav av stöd som gäller enskilda fall är de statliga myndigheterna skyldiga att utan ersättning biträda jord- och skogsbruksministeriet samt i fråga om stöd enligt 12 § 1 punkten även handels- och industriministeriet och myndigheter som lyder under detta.

57 §

(upphävs)

Hänvisningsbestämmelse

Vid verkställigheten av denna lag iakttas i tillämpliga delar 2 § 3 mom., 4 § och 6 § 1 mom. lagen om förfarandet vid skötseln av stöduppgifter i fråga om landsbygdsnäringsar. Dessutom tillämpas 3 § samt 6 § 2 och 3 mom. i den ovan nämnda lagen på det stöd som avses i 11 § i denna lag.

58 §

Ändringssökande

I ett beslut som Landsbygdsverket och arbetskrafts- och näringscentralen fattat med stöd av denna lag får en part söka ändring genom besvär hos landsbygdsnäringsarnas besvärsnämnd inom 30 dagar efter det att han har fått del av beslutet.

På avgöranden som fattas om miljöstöd för

58 §

Ändringssökande

I Landsbygdsverkets eller en arbetskrafts- och näringscentralens beslut enligt denna lag får ändring sökas genom besvär hos landsbygdsnäringsarnas besvärsnämnd enligt förvaltningsprocesslagen (586/1996).

jordbruket, kompensationsbidrag för varaktiga naturbetingade nackdelar och stöd för beskogning av åker tillämpas 10 § lagen om förfarandet vid skötseln av stöduppgifter i fråga om landsbygdsnäringar.

På ett beslut av handels- och industriministeriet som gäller stöd som beviljas för förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter tillämpas lagen om företagsstöd.

I ett beslut av jord- och skogsbruksministeriet får ändring sökas enligt förvaltningsprocesslagen (586/1996).

61 §

Ändringssökande i beslut av landsbygdsnäringarnas besvärsnämnd

I beslut som landsbygdsnäringarnas besvärsnämnd fattat i ett ärende som gäller återkrav eller indragning av bidrag eller annat stöd, uppsägning av lån eller förfall av frivillig skuldsanering får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen. Annars får ändring i ett beslut av landsbygdsnäringarnas besvärsnämnd sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Besvärstillstånd kan beviljas, om

1) det med avseende på lagens tillämpning i andra liknande fall eller för en enhetlig rättspraxis är av vikt att ärendet avgörs av högsta förvaltningsdomstolen,

2) det finns särskilda skäl för högsta förvaltningsdomstolen att avgöra ärendet på grund av att i ärendet skett ett uppenbart fel, eller om

3) det finns något annat vägande skäl att bevilja besvärstillstånd.

63 §

Uttag av avgift för behandling av ärenden

För beslut som har fattats med stöd av denna lag tas avgift ut enligt vad som särskilt bestäms om uttag av avgifter. Landsbygdsverkets och arbetskrafts- och näringscentralens

61 §

Ändringssökande i beslut av landsbygdsnäringarnas besvärsnämnd

I ett beslut av landsbygdsnäringarnas besvärsnämnd som gäller förfall av frivillig skuldsanering får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen. I andra beslut av besvärsnämnden får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

63 §

Uttag av avgift för behandling av ärenden

Landsbygdsverkets samt arbetskrafts- och näringscentralens beslut om skuldsanering är avgiftsfria. Även beslut av landsbygdsnäringarnas besvärsnämnd angående skuldsane-

beslut om skuldsanering och andra betalningslättnader för krediter samt beviljande av bidrag och annat stöd är dock avgiftsfria. Även beslut av landsbygdsnäringsnämnden angående skuldsanering och andra betalningslättnader är avgiftsfria.

ring är avgiftsfria.

64 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Statsrådet utfärdar vid behov närmare bestämmelser om de omständigheter som enligt Europeiska gemenskapens förordningar har överförts på medlemsstaten att bestämma. Statsrådet kan dessutom meddela föreskrifter om ansökan, beviljande och betalning av stöd samt om förfarandet vid återkrav av stöd. Vidare kan statsrådet meddela procedurföreskrifter om hur bestämmelserna om konstaterande av stödtagares insolvens och slutliga förlust enligt 27 och 32 §, om betalningstidpunkt, betalning och återkrav i fråga om gottgörelse enligt 27 och 71 § samt om skuldsanering skall tillämpas på lån som beviljats med stöd av tidigare lagstiftning.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet bestäms närmare om de godtagbara kostnaderna för åtgärder som stöds, om de maximala totalinvesteringar som stöds, om tiden för genomförande av projekt och åtgärder och om överföring av stöd. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan också bestämmas om förfarandet vid ansökan om samt beviljande och betalning av stöd.

Landsbygdsverket meddelar närmare föreskrifter än vad som bestäms i lag och förordning om sökandens självkostnadsandel, skuldsaneringsplanen och förfarandet vid ersättning av kostnader i samband med skuldsanering. Landsbygdsverket meddelar föreskrifter om hur behövliga likviditets- och lönsamhetskalkyler samt andra kalkyler, utvecklingsplaner för landsbygdsföretag och avtal om skuldsanering skall göras upp. Dessutom meddelar Landsbygdsverket föreskrifter om köpe- och skuldebrevsformulären, om ansöknings-, avtals- och beslutsformulären och om detaljer i lagrings-, uppföljnings- och övervakningssystem som hänför sig till skötseln av

64 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Statsrådet utfärdar vid behov närmare bestämmelser om de omständigheter som enligt Europeiska gemenskapens lagstiftning har överförts på medlemsstaten att bestämma. *Genom förordning av statsrådet kan dessutom föreskrivas om det förfarande som ska iakttas vid ansökan om och beviljande av stöd samt vid tillämpning av bestämmelserna om skuldsanering på lån som beviljats med stöd av tidigare lagstiftning.*

Landsbygdsverket meddelar närmare föreskrifter än vad som bestäms i lag och förordning om sökandens självkostnadsandel, skuldsaneringsplanen och förfarandet vid ersättning för kostnader i samband med skuldsanering samt om hur avtal om skuldsanering ska göras upp. Dessutom kan Landsbygdsverket meddela föreskrifter om ansöknings-, avtals- och beslutsformulären.

lån och stöd. Även handels- och industriministeriet kan genom förordning utfärda närmare bestämmelser om dessa frågor till den del det är fråga om stöd för marknadsföring och förädling inom dess förvaltningsområde.

65 §

Användningen av medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond

Gårdsbrukets utvecklingsfonds medel får, utöver vad som ovan bestäms om användningen av dem, användas för

3) förvaltningsutgifter som långivningen medför,

4) bidrag och statliga lån enligt 10 § 1 och 2 mom. i denna lag och motsvarande bidrag och statliga lån som avses i 16 §,

5) bidrag och statliga lån enligt 16, 17, 21 och 22 § samt av särskilda skäl för bidrag och statliga lån enligt 10 § 1 mom. 5 punkten delfinansierade av Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket samt för stöd enligt 13 §,

65 §

Användningen av medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond

Gårdsbrukets utvecklingsfonds medel får, utöver vad som *någon annanstans i lag* bestäms om användningen av dem, användas för

3) *gottgörelser, ersättningar och förvaltningsutgifter som lån som beviljats av medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond medför samt för ersättningar i anslutning till statsborgen och för utgifter som statens borgensansvar medför,*

4) *understöd som avses i 11 §,*

(upphävs)

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms särskilt genom lag.

6.

Lag**om ändring av lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 16 december 1966 om gårdsbrukets utvecklingsfond (657/1966) 2 §, 3 § 3 mom., 3 a § 2 mom. och 4 § 1 mom.,
sådana de lyder 2 § och 3 § 3 mom. i lag 46/2000, 3 a § 2 mom. i lag 330/1999 och 4 § 1 mom. i lag 1307/1994, som följer:

Gällande lydelse

2 §

Gårdsbrukets utvecklingsfond bildas av de medel som tillhört kolonisationsfonden, de medel som inflyter genom fondens verksamhet eller som donerats, de medel som genom statsbudgeten överförs till fonden samt de medel som med stöd av 8 § 3 mom. lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar (329/1999) och 8 § 2 mom. lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringsar (45/2000) intäktsförs till fonden som en delfinansiering av det stöd som finansieras med fondens medel.

3 §

Medlen i gårdsbrukets utvecklingsfond skall användas så att syftena enligt lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar och lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringsar främjas.

3 a §

Uppgörandet och undertecknandet av köpebrev i fråga om egendom som överlåtits för ändamål som avses i lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar sköts på statens vägnar av arbetskrafts- och näringscentralen. Köparen skall underteckna köpebrevet inom en av ar-

Föreslagen lydelse

2 §

Gårdsbrukets utvecklingsfond bildas av de medel som tillhört kolonisationsfonden, de medel som inflyter genom fondens verksamhet eller som donerats, de medel som genom statsbudgeten överförs till fonden samt de medel som med stöd av 13 § i lagen om förvaltning av program som hänför sig till utveckling av landsbygden (532/2006) intäktsförs till fonden som en delfinansiering av det stöd som finansieras med fondens medel.

3 §

Medlen i gårdsbrukets utvecklingsfond ska användas så att syftena enligt *lagen om strukturstöd till jordbruket (/), lagen om stöd för utveckling av landsbygden (1443/2006),* lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar (329/1999) och lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringsar (45/2000) främjas.

3 a §

Uppgörandet och undertecknandet av köpebrev i fråga om egendom som överlåtits för ändamål som avses i 3 § 1 mom. sköts på statens vägnar av arbetskrafts- och näringscentralen. Köparen ska underteckna köpebrevet inom en av arbetskrafts- och näringscentralen

betskrafts- och näringscentralen utsatt tid av 30 dygn vid äventyr att arbetskrafts- och näringscentralen kan anse att rätten till inköp har förfallit.

utsatt tid av 30 dygn vid äventyr att arbetskrafts- och näringscentralen kan anse att rätten till inköp har förfallit.

4 §

Den årliga dispositionsplanen för gårdsbrukets utvecklingsfond fastställs av jord- och skogsbruksministeriet. Dispositionsplanen skall omfatta en uppskattning av fondens inkomster samt en plan över hur medlen skall användas. I planen skall medel anvisas särskilt för placeringsutgifter och särskilt för konsumtionsutgifter. I planen skall även specificeras de placeringsutgifter och konsumtionsutgifter vilka det är möjligt att delfinansiera med medel ur Europeiska gemenskapens *strukturfonder*.

4 §

Den årliga dispositionsplanen för gårdsbrukets utvecklingsfond fastställs av jord- och skogsbruksministeriet. Dispositionsplanen ska omfatta en uppskattning av fondens inkomster samt en plan över hur medlen ska användas. I planen ska medel anvisas särskilt för placeringsutgifter och särskilt för konsumtionsutgifter. I planen ska även specificeras de placeringsutgifter och konsumtionsutgifter vilka det är möjligt att delfinansiera med medel *från* Europeiska gemenskapen.

Denna lag träder i kraft den

20 .

7.

Lag

om ändring av 14 § i lagen om överlåtelseskatt

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 29 november 1996 om överlåtelseskatt (931/1996) 14 § 1 mom.
2 punkten, sådan den lyder i lag 52/2000, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

14 §

14 §

*Vissa överlåtelser enligt landsbygdsnärings-
lagstiftningen*

*Vissa överlåtelser enligt landsbygdsnärings-
lagstiftningen*

Skatt betalas inte, om

Skatt betalas inte, om

2) förvärvaren för förvärv av fastigheten eller en del därav har beviljats lån enligt någon av de lagar som avses i 1 punkten eller enligt lagen om finansiering av landsbygdsnärings- (329/1999) eller lagen om finansiering av renhushållning och naturnärings, eller om

2) förvärvaren för förvärv av fastigheten eller en del därav har beviljats lån enligt någon av de lagar som avses i 1 punkten eller räntestödslån enligt lagen om strukturstöd till jordbruket (/), eller om

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

På förvärv av en fastighet eller en del därav som har genomförts innan denna lag har trätt i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet, om inte något annat föreskrivs nedan.

Denna lag tillämpas på förvärv av en fastighet eller en del därav som genomförts före ikraftträdandet och tidigast den 1 januari 2008 och för vilket har beviljats lån enligt lagen om strukturstöd till jordbruket.

På skattefrihet som gäller sådant förvärv av en fastighet eller en del därav för vilket har beviljats lån enligt lagen om finansiering av landsbygdsnärings- (329/1999) tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. Om på förvärvaren senast den 31 december 2007 har överförts ansvaret för ett lån för förvärv av fastigheten eller en del därav enligt den nämnda lagen, den lagstift-

ning som avses i 14 § 1 mom. 1 eller 2 punkten i lagen om överlåtelseskatt eller den lagstiftning som föregick den och motsvarade den, är överlåtelsen skattefri så som avses i 14 § 1 mom. 3 punkten, även om övertagaren i stället för överföringen hade kunnat beviljas lån enligt lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar. Om på förvärvaren den 1 januari 2008 eller därefter, dock innan denna lag har trätt i kraft, har överförts lån enligt den lagstiftning som avses i 14 § 1 mom. 1 eller 2 punkten eller lån enligt den lagstiftning som föregick den och motsvarade den, är överlåtelsen skattefri så som avses i 14 § 1 mom. 3 punkten, även om övertagaren uppfyller villkoren för lån som enligt lagen om strukturstöd till jordbruket beviljas för motsvarande ändamål.
